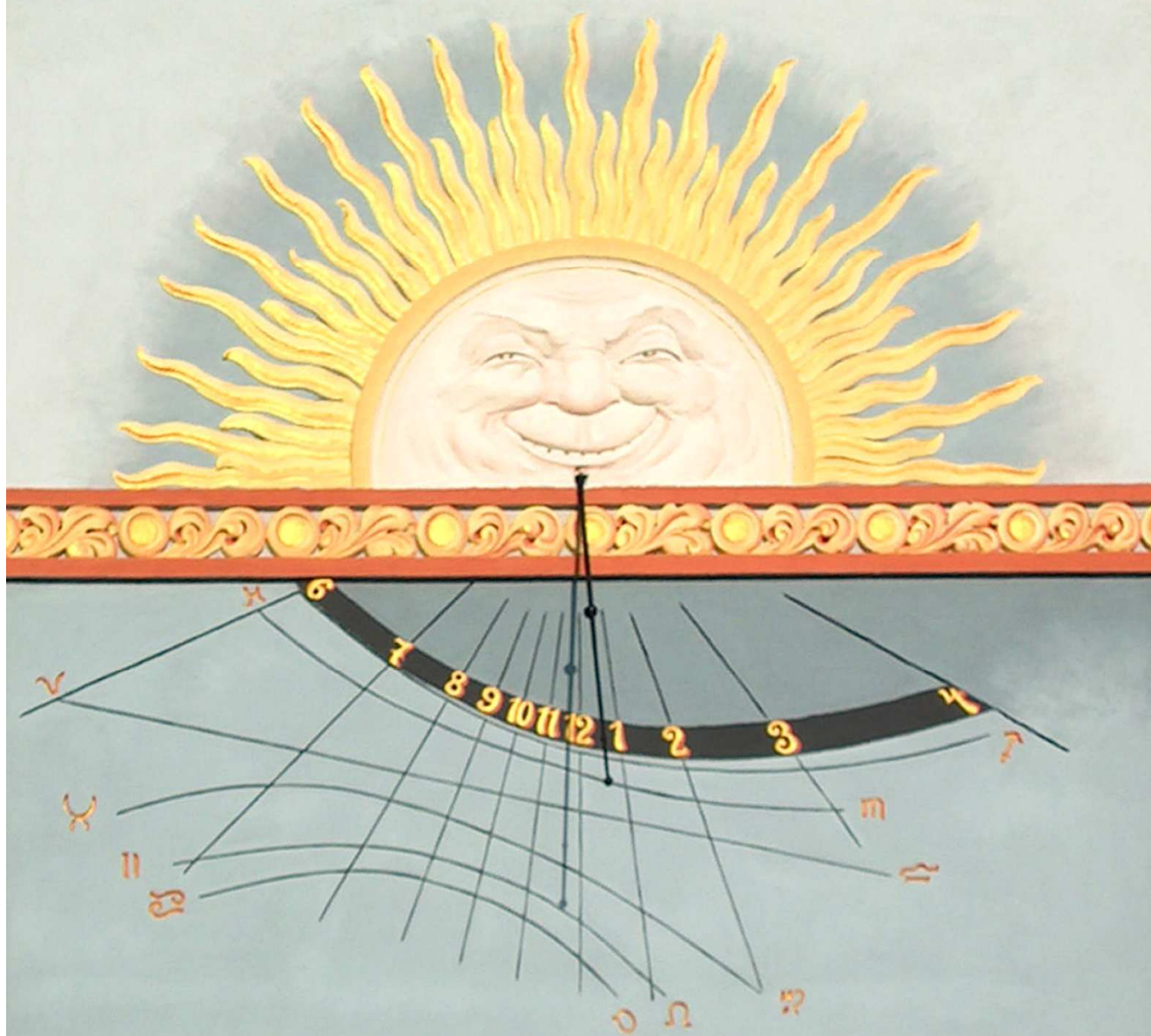


# LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI



## MIASTA RUDA ŚLĄSKA NA LATA 2007-2015

Ruda Śląska, czerwiec 2009 r.

## Spis treści

WSTĘP .....	3
1. CHARAKTERYSTYKA MIASTA RUDA ŚLĄSKA .....	5
<b>1.1 Lokalizacja i demografia miasta</b> .....	5
<b>1.2 Zagospodarowanie przestrzenne</b> .....	11
1.2.1 Granice stref ochrony konserwatorskiej.....	11
1.2.2 Infrastruktura drogowa .....	15
1.2.3 Ochrona środowiska .....	20
1.2.4 Infrastruktura mieszkaniowa.....	24
<b>1.3 Gospodarka miasta</b> .....	30
1.3.1 Rynek pracy .....	30
1.3.2 Analiza stanu podmiotów gospodarczych w mieście Ruda Śląska w latach 1996-2005 .....	33
1.3.3 Rozwój przedsiębiorczości .....	37
<b>1.4. Sytuacja społeczna</b> .....	41
1.4.1 Oświata, kultura i sport .....	41
1.4.2 Diagnoza problemów społecznych Miasta Ruda Śląska .....	50
2. NAWIĄZANIE DO STRATEGICZNYCH DOKUMENTÓW DOTYCZĄCYCH ROZWOJU PRZESTRZENNO-SPOŁECZNO - GOSPODARCZEGO MIASTA I REGIONU .....	59
<b>2.1 Strategia rozwoju województwa śląskiego</b> .....	59
<b>2.2 Strategia rozwoju Miasta Ruda Śląska</b> .....	65
2.2.1 Cele i zadania strategii rozwoju miasta.....	66
2.2.2 Analiza SWOT - mocne i słabe strony miasta Ruda Śląska .....	73
<b>2.3 Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Ruda Śląska</b> .....	74
<b>2.4 Miejska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2003 - 2015</b> ....	79
<b>2.5 Plan Rozwoju Lokalnego - przedsięwzięcia skierowane na rozwój Miasta Ruda Śląska do roku 2013</b> .....	82
<b>2.6 Lokalna Strategia Zatrudnienia i Promocji Przedsiębiorczości w Rudzie Śląskiej w latach 2006-2013</b> .....	84
3. ZAŁOŻENIA LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI MIASTA RUDA ŚLĄSKA ..	89
<b>3.1 Cele i kierunki rewitalizacji</b> .....	89
<b>3.2 Założenia Lokalnego Programu Rewitalizacji</b> .....	90

<b>3.3 Zasięg terytorialny rewitalizowanego obszaru - wyznaczenie granic i uzasadnienie wyboru</b> .....	91
3.3.1 Kryteria wyznaczenia obszaru rewitalizacji.....	91
3.3.2 Analiza wielokryterialna obszarów rewitalizacji.....	91
3.3.3 Uzasadnienie wyboru obszarów .....	118
3.3.4 Analiza wybranych obszarów rewitalizacji w zakresie mieszkalnictwa .....	146
<b>3.4 Oczekiwane wskaźniki osiągnięć</b> .....	151
<b>4. PLANOWANE DZIAŁANIA NA REWITALIZOWANYCH OBSZARACH W LATACH 2007-2015</b> .....	152
<b>I. Obszar Ruda</b> .....	152
<b>II. Obszar Nowy Bytom</b> .....	159
<b>III. Obszar Wirek</b> .....	166
<b>IV. Obszar Orzegów</b> .....	170
<b>V. Obszar Godula</b> .....	172
<b>VI. Obszar Chebzie</b> .....	174
<b>VII. Obszar Kochłowice</b> .....	175
<b>VIII. Obszar Bielszowice</b> .....	178
<b>IX. Obszar Halemba</b> .....	179
<b>X. Obszar Bykowina</b> .....	180
<b>5. PLAN FINANSOWY REALIZACJI REWITALIZACJI NA LATA 2007-2015</b> .....	184
<b>6. SYSTEM WDRAŻANIA</b> .....	187
<b>7. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ</b> .....	188
7.1 System monitorowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Ruda Śląska	188
7.2 Sposoby oceny Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Ruda Śląska.....	189
7.3 Public relations Lokalnego Programu Rewitalizacji.....	190

## WSTĘP

**Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Ruda Śląska na lata 2007-2015** stanowi dokument określający politykę gospodarczą, przestrzenną i społeczną Miasta Ruda Śląska do roku 2015. Rozwija cele określone w Strategii Zintegrowanego i Wewnętrznego Rozwoju Miasta Ruda Śląska do roku 2015. Realizacja tej polityki będzie współfinansowana z funduszy zewnętrznych, w tym z Unii Europejskiej, przyczyniając się do zwiększenia potencjału gospodarczego, rozwoju i dostosowania strukturalnego regionów Wspólnoty.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Ruda Śląska na lata 2007-2015 to dokument niezbędny przy ubieganiu się o dofinansowanie projektów z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013: Priorytet VI. Zrównoważony rozwój miast; Działanie 6.2. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych. Celem działania jest wielofunkcyjne wykorzystanie zdegradowanych obszarów zlokalizowanych na terenach miejskich.

W ramach działania przewidziane jest wsparcie dla obszarów zdegradowanych, przede wszystkim: powstałych w wyniku przemian rynkowych terenów poprzemysłowych oraz niszczących i tracących atrakcyjność centrów i dzielnic miast podlegających procesowi suburbanizacji.

Główny nacisk położony jest na podnoszenie wartości substancji miejskiej i nadawanie jej funkcji gospodarczych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, społecznych i kulturalnych. Uzupełnieniem tych działań zmierzających do kompleksowej rewitalizacji obszarów zdegradowanych będą również inwestycje w zakresie tkanki mieszkaniowej.

Strategicznym celem Programu jest zmiana wizerunku Rudy Śląskiej, postrzeganej dotychczas jako niezintegrowane miasto monokultury przemysłowej, poprzez zrównoważony i harmonijny rozwój skoncentrowany na rewitalizacji przestrzeni miejskiej, uwzględniając szerokie spektrum uwarunkowań społeczno – ekonomicznych, której zły stan ogranicza rozwój nowych sektorów działalności gospodarczej. Poprzez realizację Programu zostanie wykreowany nowy wizerunek określający Rudę Śląską jako miasto atrakcyjne pod względem inwestycyjnym i turystycznym, a także miasto przyjazne lokalnej społeczności.

**Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Ruda Śląska na lata 2007-2015** zawiera opis aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej miasta, diagnozę obszarów wymagających rewitalizacji, opis planowanych działań na rewitalizowanych obszarach na lata 2007-2015, plan finansowy na lata 2007-2015, wskaźniki osiągnięć oraz opis monitoringu, zarządzania i sposobów promocji.

Projekty ujęte w Programie mają na celu podniesienie rangi miasta, poprawę warunków rozwoju gospodarczego poprzez wykreowanie centrum miasta, podniesienie jakości zdegradowanej infrastruktury technicznej oraz inwestycje w tereny i obiekty przemysłowe, celem przywrócenia im atrakcyjności gospodarczej oraz rozwijania nowych funkcji: gospodarczych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, społecznych i kulturalnych.

Realizacja Programu służyć będzie wzmocnieniu procesów integracji, komunikacji społecznej i poprawie warunków życia mieszkańców, czyniąc Miasto Ruda Śląska miastem atrakcyjnym na tle miast Europy.

# 1. CHARAKTERYSTYKA MIASTA RUDA ŚLĄSKA

## 1.1 Lokalizacja i demografia miasta

### Lokalizacja

Miasto Ruda Śląska jest niemal 150 tysięcznym miastem zajmującym powierzchnię 77,7 km<sup>2</sup>, położonym w centrum Aglomeracji Górnośląskiej, w południowej części Wyżyny Śląskiej. Miasto tworzy 11 następujących dzielnic: Ruda, Godula, Orzegów, Bykowina, Halemba, Kochłowice, Chebzie, Nowy Bytom, Czarny Las, Wirek i Bielszowice. Dzielnica Czarny Las została utworzona na podstawie Uchwały nr 954/LIII/2006 Rady Miejskiej w Rudzie Śląskiej z dnia 12.01.2006 r. w sprawie wpisania dzielnicy miasta Ruda Śląska o nazwie Czarny Las do Statutu Miasta. Niestety Miasto nie posiada odrębnych danych dotyczących nowopowstałej dzielnicy. Wobec powyższego, przedmiotowy dokument opracowany został w oparciu o poprzedni podział administracyjny obejmujący 10 dzielnic, w tym teren obecnie utworzonej dzielnicy Czarny Las.

W promieniu 17 kilometrów wokół Rudy Śląskiej mieszka około dwa i pół miliona mieszkańców. Liczba ludności miasta na przestrzeni ostatnich lat wykazuje tendencję spadkową. Jest ona spowodowana ujemnym przyrostem naturalnym w ostatnich latach oraz zwiększonym odpływem ludności.

Do zalet lokalizacji miasta Ruda Śląska zaliczyć można bardzo dobrą dostępność komunikacyjną oraz centralne położenie w Aglomeracji Górnośląskiej. Przez miasto przebiega droga wojewódzka nr 925 i Drogowa Trasa Średnicowa umożliwiające włączenie miasta w europejski system transportowo-logistyczny. Ponadto położenie komunikacyjne Rudy Śląskiej na trasie istniejącej autostrady A4 jest korzystne zarówno w ramach Aglomeracji Górnośląskiej, jak i głównych kierunków międzynarodowego ruchu tranzytowego. Do zalet lokalizacji miasta należy bliskość międzynarodowego portu lotniczego w Katowicach - Pyrzowicach oraz sąsiedztwo autostrady A-4 i przecięcia się planowanej i budowanej autostrady A-1.

### Liczba mieszkańców Miasta Ruda Śląska

Na koniec 2005 roku miasto Ruda Śląska zajmowało 24 pozycję w kraju pod względem liczby mieszkańców, tuż za Rzeszowem, a przed Rybnikiem. Natomiast w województwie śląskim Ruda Śląska z liczbą 146 582 mieszkańców zajmowała 8 pozycję, za miastami: Katowice (317 220), Częstochowa (246 890), Sosnowiec (226 034), Gliwice (199 451), Zabrze (191 247), Bytom (187 943), Bielsko-Biała (176 864).

Sytuacja demograficzna miasta Ruda Śląska charakteryzuje się systematycznym spadkiem liczby mieszkańców, z 163 014 osób w 1997 roku do 144 068 mieszkańców na koniec roku 2006. Oznacza to spadek liczby mieszkańców w tym okresie o 11,6 %.

Tab.1 Zmiany w liczbie ludności miasta Ruda Śląska w latach 1997-2005

Lp.	Ludność	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
1.	Kobiety	83 204	81 786	80 520	79 182	78 566	76 530	75 921	76 159	75 769
2.	Mężczyźni	79 810	77 879	76 331	75 046	74 421	73 129	72 440	71 244	70 813
3.	Wiek przed- produkcyjny (0-17lat) M: K:	40 742	38 958	37 227	35 423	33 857	32 037	30 601	29 480	28 437
		20 823 19 919	19 944 19 014	19 024 18 203	18 094 17 329	17 325 16 532	16 359 15 678			
4.	Wiek produkcyjny M:18-64 lat K:18-59 lat	102 997	101 242	100 166	98 999	98 868	97 271	96 947	96 549	96 304
		53 512	52 320	51 661	51 200	51 095	50 754			
		49 485	48 922	48 505	47 799	47 773	46 517			
5.	Wiek poprodukcyjny M:65lat i więcej K:60lat i więcej	19 275	19 465	19 458	19 806	20 262	20 351	20 813	21 373	21 841
		5 475	5 615	5 646	5 752	6 001	6 016			
		13 800	13 850	13 812	14 054	14 261	14 335			
6.	Razem [1+2]	163 014	159 665	156 851	154 228	152 987	149 659	148 361	147 403	146 582

Źródło: Wojewódzki Urząd Statystyczny w Katowicach i GUS

W omawianym okresie obserwujemy większy spadek liczby mężczyzn (11,3%) aniżeli kobiet (8,9%). Skutkuje to również wzrostem liczby kobiet na 100 mężczyzn. Wskaźnik ten wyniósł 104,2 w roku 1997, natomiast do końca 2005 roku wzrósł do 107. W strukturze wieku mieszkańców miasta również nastąpiły istotne zmiany. Znacznie zmalała liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym (30,2%), przy umiarkowanym spadku liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym (6,5%) oraz wzroście (13,3%) liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym.

Na ogólny spadek liczby mieszkańców wpływ miało głównie ujemne saldo migracji oraz ujemny przyrost naturalny.

Tab. 2 Zmiany demograficzne ludności miasta

Rok	Liczba mieszkańców	Przyrost naturalny	Urodzenia żywe	Zgony	Zawarte małżeństwa
1997*	162 310	-197	1 460	1 657	790
1998*	158 957	-16	1 457	1 473	823
1999*	156 851	-228	1 379	1 607	834
2000**	152 524	-207	1 401	1 608	842
2001**	151 102	-195	1 392	1 587	784
2002**	149 409	-263	1 306	1 569	767
2003**	147 695	-245	1 297	1 542	829
2004**	146 124	-85	1 415	1 500	778
2005*	146 582	-249	1 319	1 568	792

Źródło: \*Wojewódzki Urząd Statystyczny w Katowicach

\*\*Wydział Spraw Obywatelskich, Urząd Miasta Ruda Śląska

Nieziemiennie od 6 lat występuje ujemny przyrost naturalny na poziomie ok. -200 osób, (z wyjątkiem roku 1998). Na ten wynik składa się systematycznie malejąca liczba urodzeń żywych oraz względnie stabilna liczba zgonów. Przy lekkiej tendencji wzrostowej liczby zawartych małżeństw spadek liczby urodzeń należy wiązać z malejącą dzietnością małżeństw w Rudzie Śląskiej, co nie jest zjawiskiem specyficznym dla naszego miasta, lecz tendencją ogólnokrajową.

Tab. 3 Zmiany gęstości zaludnienia w Rudzie Śląskiej w latach 1996-2005

Lp	Wyszczególnienie	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
1.	Ludność*	163 014	159 665	156 851	154 228	152 987	149 659	148 361	147 403	146 582
2.	Gęstość zaludnienia w osobach na km <sup>2</sup> **	2 098	2 055	2 019	1 985	1 969	1 926	1 909	1 897	1 887

Źródło: \*Wojewódzki Urząd Statystyczny w Katowicach i GUS

\*\* Obliczenia własne przy założeniu powierzchni miasta – 77,7 km<sup>2</sup>

Spadkowi liczby ludności Rudy Śląskiej w latach 1997-2005 towarzyszy systematyczny spadek gęstości zaludnienia. Spadek ten wyniósł 10,1% tj. z 2 098 osób/km<sup>2</sup> w 1997 roku do 1 887 osób/km<sup>2</sup> w roku 2005.

### Ludność miasta w układzie dzielnicowym

Dane dotyczące liczby mieszkańców miasta w poszczególnych dzielnicach uzyskać możemy jedynie na podstawie statystyki meldunkowej prowadzonej przez Urząd Miejski w Rudzie Śląskiej.

Tab. 4 Liczba mieszkańców w poszczególnych dzielnicach (zameldowania stałe)

Lp	Dzielnica	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
1.	Ruda	26 337	25 635	25 063	24 707	24 380	24 057	23 633	23 410	23 257	23 134
2.	Goduła	13 252	12 804	12 526	12 097	12 390	12 283	12 104	12 010	11 995	12 151
3.	Orzegów	9 401	9 341	9 265	9 107	8 890	8 801	8 760	8 656	8 513	8 439
4.	Bykowina	22 028	21 370	20 820	20 231	19 730	19 373	19 031	18 709	18 420	18 267
5.	Halemba	28 801	28 387	27 630	26 989	26 993	26 795	26 600	26 430	26 257	26 080
6.	Kochłowice	13 951	13 640	13 409	13 302	13 212	13 074	12 921	12 856	12 730	12 738
7.	Chebzie	1 157	1 137	1 124	1 151	1 157	1 175	1 165	1 162	1 153	1 101
8.	Nowy Bytom	15 158	14 956	14 558	14 339	14 261	14 059	13 987	13 810	13 585	12 058
9.	Wirek	21 940	21 489	21 172	20 577	20 119	19 907	19 799	19 505	19 149	20 595
10.	Bielszowice	10 285	10 208	10 155	10 024	9 970	9 885	9 695	9 576	9 470	9 505
	Razem	162 310	158 967	155 722	152 524	151 102	149 409	147 695	146 124	144 529	144 068

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich, Urząd Miasta Ruda Śląska



Powyższa tabela przedstawia liczbę mieszkańców zameldowanych na pobyt stały w poszczególnych dzielnicach na koniec poszczególnych lat. Stąd też liczba mieszkańców całego miasta nie jest tożsama z liczbą mieszkańców w poprzednich tabelach.

Liczba mieszkańców w poszczególnych dzielnicach jest bardzo zróżnicowana. Dzielnice o największym potencjale demograficznym to Halemba (26,1tys. mieszkańców), Ruda (23,1 tys.), Wirek (20,6 tys.) i Bykowina (18,3 tys.). Mieszkańcy tych 4 dzielnic stanowią 61% wszystkich mieszkańców miasta.

Zmiany ludnościowe w poszczególnych dzielnicach są także bardzo zróżnicowane. Największy spadek ludności nastąpił w dzielnicach: Nowy Bytom (-20,4%), Bykowina (-17,1%) i Ruda (-12,2%). Najmniejszy spadek ludności nastąpił w dzielnicach Chebzie (-4,8%), Wirek (-6,1%) i Bielszowice (-7,6%)

Tab. 5 Gęstość zaludnienia w poszczególnych dzielnicach

Lp.	Dzielnica	Powierzchnia w km <sup>2</sup>	Mieszkańcy 2006*	Gęstość zaludnienia w osobach/km <sup>2</sup>
1.	Ruda	11,9	23 134	1 944
2.	Godula	1,8	12 151	6 751
3.	Orzegów	2,5	8 439	3 376
4.	Bykowina	1,6	18 267	11 417
5.	Halemba	19,6	26 080	1 331
6.	Kochłowice	17,5	12 738	728
7.	Chebzie	1,7	1 101	648
8.	Nowy Bytom	4,6	12 058	2 621
9.	Wirek	5,9	20 595	3 491
10.	Bielszowice	10,6	9 505	897
	<b>Razem</b>	<b>77,7</b>	<b>144 068</b>	<b>1 854</b>

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich, Urząd Miasta Ruda Śląska

W Rudzie Śląskiej występuje znaczne zróżnicowanie gęstości zaludnienia w poszczególnych dzielnicach. Największa gęstość zaludnienia występuje w dzielnicy Bykowina (11 417 osoby na km<sup>2</sup>) i jest ona około 6,2 razy większa niż średnia dla miasta. Natomiast najniższą gęstością zaludnienia charakteryzuje się Chebzie, gdzie jest ona prawie 3 razy niższa niż średnia dla całego miasta.

### Prognozy demograficzne dla miasta Ruda Śląska

„Prognoza ludności na lata 2005-2030” Głównego Urzędu Statystycznego podaje przewidywane stany ludności faktycznie zamieszkałej na danym terenie (mieszkańcy stali oraz przebywający czasowo powyżej dwóch miesięcy) w dniu 31 grudnia każdego roku w podziale administracyjnym z dnia 1 stycznia 2003 roku.

Założenia do prognozy ludności na lata 2005-2030 są wynikiem ustaleń ekspertów Głównego Urzędu Statystycznego, Rządowej Rady Ludnościowej i Komitetu Nauk Demograficznych Polskiej Akademii Nauk.

Stan i struktura ludności wynika z jednej strony ze stanu i struktury ludności w okresach poprzednich, a z drugiej strony z realizacji zjawisk i procesów rozwoju demograficznego takich, jak: dzietność, umieralność, migracje wewnętrzne i zagraniczne. Rzeczywisty przebieg tych zjawisk i procesów jest związany ze strukturą ludności oraz fluktuacją wyżów i niżów demograficznych, a także oddziałują na nią czynniki ekonomiczno-społeczne, jak między innymi: ogólny stan zamożności, sytuacja na rynku pracy, ogólny stan zdrowia ludności i dostęp do opieki zdrowotnej, a także zmiany obyczajów w sferze rodzinnej wpływające na poziom dzietności i wiek matek rodzących dzieci. Prowadzone przez demografów badania i analizy wskazują, że trwający od kilkunastu lat spadek rozrodczości jeszcze nie jest procesem zakończonym i dotyczy w coraz większym stopniu kolejnych roczników młodzieży. W dalszym ciągu będzie też następował spadek umieralności i wzrost przeciętnej długości życia.

Przygotowana przez Główny Urząd Statystyczny prognoza demograficzna nie napawa optymizmem. Według niej liczba mieszkańców miasta w 2010 roku wynosić będzie 134 500. Oznacza to dalszy spadek liczby mieszkańców o 9,3%. Przy czym w strukturze płci nie powinny występować znaczące zmiany, tj. kobiety w całym prognozowanym okresie stanowić powinny około 51,1% ludności miasta, tj. na 100 mężczyzn przypadać będą 104 kobiety.

Tab. 6 Prognoza ludności Rudy Śląskiej na lata 2005-2030 (w tys.)

Lp.	Ludność	2005	2010	2015	2020	2025	2030
1.	<b>Kobiety</b>	73,8	68,7	63,2	57,6	51,8	46,2
2.	<b>Mężczyźni</b>	70,6	65,8	60,7	55,4	50,0	44,5
3.	<b>Razem</b>	144,4	134,5	123,9	113,0	101,8	90,7

Źródło: Główny Urząd Statystyczny w Warszawie, „Prognoza ludności na lata 2005-2030”

Prognozę demograficzną dla Rudy Śląskiej należy odnieść do prognoz ludnościowych dla miast ościennych i całego regionu. Niestety prognozy te są pesymistyczne i zakładają głęboki spadek liczby mieszkańców regionu i poszczególnych miast.

Tab. 7 Prognoza demograficzna na lata 2005-2030

Lp.	Ludność (w tysiącach)	2003*	2005	2010	2015	2020	2025	2030
1.	Ruda Śląska	148,4	144,4	134,5	123,9	113,0	101,8	90,7
2.	Bytom	191,0	187,1	176,6	164,9	152,4	139,3	126,1
3.	Chorzów	115,8	113,4	107,6	101,1	94,2	86,9	79,3
4.	Zabrze	194,7	190,3	181,3	170,9	159,5	147,0	134,0
5.	Świętochłowice	56,0	55,3	53,3	51,2	48,8	46,0	43,0
6.	Katowice	322,3	318,6	304,5	288,4	270,2	250,3	229,3
7.	Gliwice	201,6	199,9	192,8	184,0	173,7	162,0	149,6

\*-rzeczywista liczba ludności na koniec 2003

Źródło: Główny Urząd Statystyczny w Warszawie, „Prognoza ludności na lata 2005-2030”

Na tle miast ościennych Ruda Śląska należy do miast o najwyższym spadku prognozowanej liczby ludności, zarówno w średniej (do 2015 roku), jak i długookresowej prognozie (do 2030).

Tab. 8 Prognoza ludności dla Rudy Śląskiej pod kątem rynku pracy

Lp	Ludność	Przedział wiekowy	2005	2010	2015	2020
1.	Wiek przed- produkcyjny	0-17	27 982	23 333	20 492	18 134
2.	Wiek produkcyjny ogółem	18-59/64	95 182	88 597	79 014	68 287
2a.	Wiek produkcyjny mobilny	18-44	58 445	53 358	48 153	41 992
2b.	Wiek produkcyjny niemobilny	44-59/64	36 737	35 239	30 861	26 295
3.	Wiek poprodukcyjny	60/65-i więcej	21 269	22 571	24 391	26 590

Źródło: Główny Urząd Statystyczny w Warszawie, „Prognoza ludności na lata 2003-2030”

Do roku 2020 liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym spadnie według prognozy o 12 467 osób tj. o 40,7%, a w wieku poprodukcyjnym wzrośnie o 5 777 osoby, tzn. aż o 27,7%.

Zjawisko to jest odzwierciedleniem ogólnej tendencji demograficznej dla całej Polski polegającej na „starzeniu się” społeczeństwa.

Tab. 9 Prognoza ludności Rudy Śląskiej pod kątem obowiązku szkolnego

Lp.	Ludność	Przedział wiekowy	2005	2010	2015	2020
1.	Wiek niemowlęcy i poniemowlęcy	0-2	3 670	3 296	3 079	2 613
2.	Wiek przedszkolny	3-6	5 345	4 700	4 234	3 875
3.	Wiek szkolny	7-18	21 162	16 905	14 438	12 738
3a.	Wiek szkolny – szkoła podstawowa	7-12	9 309	7 925	6 912	6 210
3b.	Wiek szkolny – gimnazjum	13-15	5 527	4 262	3 738	3 256
3c.	Wiek szkolny – szkoła średnia	16-18	6 326	4 718	3 788	3 272
4.	Edukacja zawodowa i wyższa	19-24	14 845	11 461	8 516	6 872
5.	Dzieci i młodzież	0-24	45 022	36 362	28 567	26 098

Źródło: Główny Urząd Statystyczny w Warszawie, „Prognoza ludności na lata 2003-2030”

Prognozy dla Rudy Śląskiej przewidują do roku 2020 spadek liczby dzieci i młodzieży we wszystkich przedziałach wiekowych.

## 1.2 Zagospodarowanie przestrzenne

### 1.2.1 Granice stref ochrony konserwatorskiej

Na terenie miasta Ruda Śląska **obowiązuje Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego**, przyjęty Uchwałą Nr 1066/LXI/2006 Rady Miasta Ruda Śląska z dnia 22.06.2006 r., który przewiduje następujące strefy ochrony konserwatorskiej:

**I Strefę „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej** obejmującą następujące zabytki, bądź zespoły zabytków architektury **świeckiej i sakralnej**:

- 1) teren osiedli robotniczych przy ul. Kokota i Kasprowicza w Bielszowicach,
- 2) zespół osiedla robotniczego przy ul. Styczyńskiego, Nowobytomskiej, Szafranka w Chebziu obejmujący 12 budynków mieszkalnych i jeden gospodarczy,
- 3) zespół kościoła parafialnego w Goduli p.w. ściegła Jana Chrzciciela oraz zespół szpitala przy ul. Goduli,
- 4) zespół osiedla robotniczego w Goduli przy ulicach: Goduli, Nowaka, M. Kolbego, Tiałowskiego, Czereśniowej,
- 5) zespół kościelny p.w. Matki Bożej Różańcowej w Halembie przy ul. Kłodnickiej,
- 6) zespół zabudowy robotniczej przy ul. Radoszowskiej w Kochłowicach,
- 7) zespół osiedla robotniczego przy ul. Tunkla,
- 8) budynek Domu Opieki Społecznej Caritas wraz z najbliższym otoczeniem przy ul. Piłsudskiego 43 w Kochłowicach,

- 9) centrum dzielnicy Nowy Bytom w rejonie ul. Niedurnego wraz z wieżą wodną,
- 10) zespół zabudowy robotniczej przy ulicach: Chorzowskiej, Furgoła, Krasickiego w Nowym Bytomiu,
- 11) zespół zabudowy robotniczej przy ul. Podgórze w Nowym Bytomiu,
- 12) centrum dzielnicy Orzegów wraz z kościołem p.w. Św. Michała Archanioła z plebanią przy ul. Bł. Jadwigi,
- 13) osiedle robotnicze przy ul. Staszica, Kościelnej, Wolności, Wieniawskiego, Mickiewicza w Rudzie,
- 14) osiedle robotnicze przy ul. Wolności i Raciborskiej w Rudzie,
- 15) zespół kościelny przy ul. Piastowskiej w Rudzie: kościół i plebania,
- 16) centrum dzielnicy Wirek wraz z kościołem p.w. Św. Wawrzyńca i Antoniego,
- 17) zespół zabudowy dawnej kolonii Ficus przy ul. Kubiny w Wirku,
- 18) zespół 7 budynków mieszkalnych przy ul. Ks. Niedzieli w Bielszowicach,
- 19) obiekt kulturalno - usługowy tzw. Pałacyk klasycystyczny przy ul. 1 Maja.

Zabytki bądź zespoły zabytków **przemysłu i techniki** wchodzące w skład strefy „A” ochrony konserwatorskiej oznaczone graficznie na rysunku planu obejmują:

- 1) zespół zabudowań szybu „Mikołaj” byłej KWK „Wawel” wraz z Elektrownią,
- 2) teren dawnej kopalni „Karol”,
- 3) teren KWK "Pokój" - szyb „Anna”, „Maria”, do zachowania: maszynownia „Anna”, dawna siłownia i sprężarkownia, maszynownia „Maria”, warsztaty mechaniczne, dawna cechownia, budynek administracyjny PWiK.  
Dla pozostałych obiektów możliwość likwidacji po udokumentowaniu,
- 4) zespół zabudowań szybu "Franciszek" w Rudzie,
- 5) zespół zabudowań szybu „Andrzej” w Wirku.

**II Strefę „B” pośredniej ochrony konserwatorskiej** obejmującą następujące zabytki bądź zespoły zabytków architektury **świeckiej i sakralnej**:

- 1) teren dawnego PGR - Nowa Ruda w Bielszowicach
- 2) zabudowa centrum dzielnicy Chebzie obejmująca zespoły budynków wielorodzinnych,
- 3) zespół zabudowy mieszkaniowej przy ul. Pawła w Chebziu,
- 4) osiedle robotnicze przy ulicach: Goduli, Rencistów, Imieli w Goduli,
- 5) osiedle przy ul. Floriana, Joanny i Placu Niepodległości w Goduli,
- 6) centrum dzielnicy Kochłowice wraz z zespołem kościoła p.w. Trójcy Przenajświętszej,
- 7) zespół dawnej kolonii przy ul. Sobieskiego w Kuźnicy Rudzkiej,
- 8) pozostałości osiedla robotniczego przy ulicach: Niedurnego, Gwardii Ludowej, Rudzkiej w Nowym Bytomiu,
- 9) obszar centrum Nowego Bytomia w rejonie ulic: Parkowej, Hallera, Niedurnego, sąsiadujący ze strefą „A” ochrony konserwatorskiej,
- 10) zespół dawnej kolonii "Karol" w Rudzie,
- 11) zespół zabudowy mieszkalnej przy ulicach: Piastowskiej, Sprusa, Jana Dobrego ks. Opolskiego, Gierałtowskiego w Rudzie wraz z kościołem p.w. Św. Piusa X

- i z plebanią przy ul. Orzegowskiej 1 w Rudzie oraz z Parkiem im. Koziola,
- 12) centrum dzielnicy Ruda,
  - 13) zespół zabudowy kolonii robotniczej przy ul. Szczęść Boże w Rudzie,
  - 14) zespół zabudowy kolonii przy ulicach: Skłodowskiej, Ligonii, Miarki w Rudzie,
  - 15) zespół osiedla robotniczego ograniczonego ulicami: Plebiscytową, Potyki i Zgody,
  - 16) zespół osiedla robotniczego przy ulicach: Żeromskiego, Gierałtowskiego, Kędzierzyńskiej oraz Ogrodowej,
  - 17) kościół p.w. Św. Marii Magdaleny wraz z plebanią przy ul. E. Kokota w Bielszowicach,
  - 18) kościół p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa wraz z plebanią przy ul. Wita Stwosza w Bykowinie,
  - 19) kościół p.w. Św. Ducha w Czarnym Lesie,
  - 20) kościół p.w. Podwyższenia Krzyża Św. przy ul. Kochłowskiej w Kłodnicy,
  - 21) teren zamknięty ulicami Kuźników, 1 Maja i Halemskiej wraz z zespołem starej zabudowy,
  - 22) zespół zabudowy mieszkaniowej przy ul. Kolonia Zwycięstwa w Halembie,
  - 23) zespół kościelny parafii p.w. Św. Andrzeja Boboli w Wirku,
  - 24) teren istniejącej Szkoły Podstawowej nr 7 w Wirku,
  - 25) budynek mieszkalny i gospodarczy przy ul. Lompy 2 – dawne zabudowania gospodarcze w Nowym Bytomiu,
  - 26) kolonia domków fińskich przy ulicach: Komuny Paryskiej, Narutowicza, Wróblewskiego, Drzymały w Bielszowicach,
  - 27) kolonia domków fińskich przy ulicach: Bema, Pionierów, Jedności, Grottgera, Jasińskiego, Fińskiej w Bielszowicach,
  - 28) zespół zabudowań przy ul. Zielonej w Bielszowicach,
  - 29) zespół zabudowań Szpitala Miejskiego nr 1, zabudowań szkoły oraz zabudowań mieszkalnych,
  - 30) teren szybu „Andrzej” przy ul. Odrodzenia,
  - 31) zespół zabudowań przy ul. Wrocławskiej, Kaszubskiej i Oświęcimskiej,
  - 32) teren wokół budynku starej karczmy z przełomu XIX/XX w. przy ul. P. Skargi.

Zabytki, bądź zespoły zabytków **przemysłu i techniki** wchodzące w skład strefy „B” ochrony konserwatorskiej oznaczone graficznie na rysunku planu obejmują:

- 1) teren huty "Pokój" w Nowym Bytomiu, do zachowania: dawne laboratorium, portiernia bramy II, wielki piec z halą lejniczą, wsadnicami, systemem dmuchów, biurowiec wydziału wielkiego pieca, kotłownia II, budynek turbodmuchaw, dawna elektrownia, warsztat remontowo – elektryczny, magazyn skór i odzieży, budynek socjalno – biurowy, budynek inwestycji, budynek utrzymania ruchu przy stalowni, warsztaty konstrukcyjne, tlenownia, dawna kotłownia IV, magazyny silników, akumulatorownia,
- 2) teren koksowni "Orzegów",
- 3) zabudowa szybu "Lech" KWK "Pokój" do zachowania: zabudowa sprężarkowni i rozdzielni, maszynownia szybu „Lech I”, budynek dawnego

- działu budowlanego i laboratorium, budynek centrali elektrycznej, budynek sali gimnastycznej, budynek dawnej łaźni i cechowni,
- 4) zespół zabudowy dawnej huty cynku Hugo wraz z halą przy ul. Katowickiej,
  - 5) pozostałości dawnej kopalni „Paweł” w Chebziu,
  - 6) część kopalni „Bielszowice”, do zachowania: zespół cechowni, łaźni, lampiarni, portiernia wraz z ogrodzeniem, budynek wagi, warsztat, maszynownia II, warsztat mechaniczny, kuźnia, maszynownia I, dla pozostałych obiektów możliwość likwidacji po udokumentowaniu,
  - 7) dawna fabryka margaryny przy ul. Piastowskiej,
  - 8) fragment obszaru byłej KWK „Wawel”,
  - 9) zespół zabudowań szybu „Klara” oraz zabudowań szkoły byłej KWK „Wawel”,
  - 10) zespół stacyjny Ruda,
  - 11) cegielnia w Bielszowicach,
  - 12) zespół zabudowań szybu „Wanda” Kopalni „Pokój”, budynek garaży, warsztatów, budynek wagi, portierni, starej łaźni, dawna cechownia, nadszybie z wieżą szybu Jan Karol, budynek kompresorów i przetwornic, rozdzielnia, budynek administracyjno – magazynowy,
  - 13) budynek cegielni przy ul. Cegielnianej w Kochłowicach,
  - 14) fragment obszaru Ruch I „Wirek” Kopalni „Polska – Wirek”.

Obiekty **budownictwa obronnego** wchodzące w skład strefy „B” ochrony konserwatorskiej obejmują bunkry oraz inne obiekty militarne wraz z otoczeniem leżące w historycznym pasie umocnień "Obszaru Warownego Śląsk" oraz obiekty fortyfikacyjne z Pozycji Górnośląskiej Oberschlessien Stellung.

### **III Strefę „E” ochrony ekspozycji** obejmującą:

- 1) teren stanowiący otulinę strefy „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej – centrum dzielnicy Nowy Bytom w rejonie ul. Niedurnego,
- 2) teren stanowiący przedpole dla strefy „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej – zespół kościoła parafialnego p.w. ścieścia Jana Chrzciciela oraz zespół szpitala w Goduli,
- 3) teren stanowiący przedpole dla strefy „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej – zespół osiedla robotniczego przy ul. Styczyńskiego, Nowobytomskiej, Szafranka w Chebziu.

### **IV Strefę "K" ochrony krajobrazu** obejmującą:

- 1) cmentarz przy ul. Porębskiej w Rudzie,
- 2) cmentarz przy ul. Kokota w Bielszowicach,
- 3) cmentarz przy kościele p.w. ścieścia Jana Chrzciciela w Goduli,
- 4) tzw. stary cmentarz przy kościele p.w. Św. Trójcy w Kochłowicach,
- 5) tzw. stary cmentarz przy ul. Chorzowskiej w Nowym Bytomiu,
- 6) tzw. stary cmentarz w Orzegowie,
- 7) cmentarz przy kościele p.w. Św. Wawrzyńca w Wirku,
- 8) cmentarz przy ul. 11 Listopada w Bykowinie,
- 9) cmentarz przy kościele p.w. Matki Bożej Różańcowej w Halembie,

- 10) cmentarz przy ul. Wyzwolenia w Kochłowicach,
- 11) cmentarz przy ul. 1 Maja w Wirku,
- 12) cmentarz przy ul. Magdziejka w Wirku,
- 13) park im. Jana III Sobieskiego w Kuźnicy Rudzkiej,
- 14) park przy ul. Bujoczka w Rudzie,
- 15) park przy ul. Parkowej w Nowym Bytomiu,
- 16) park im. Koziola przy ul. Piastowskiej w Rudzie.

**V Strefę „Wo” obserwacji archeologicznej** obejmującą obszary potencjalnego występowania znalezisk archeologicznych.

### 1.2.2 Infrastruktura drogowa

Na dzień 31.12.2004 r. w zarządzie miasta Ruda Śląska znajdowały się:

#### Drogi:

- droga wojewódzka nr 925: długość 14,9 km, powierzchnia jezdni 156,3 tys. m<sup>2</sup>;
- drogi powiatowe: długość 67,9 km, powierzchnia jezdni 561,8 tys. m<sup>2</sup>;
- drogi gminne: długość 159,7 km, powierzchnia jezdni 976,5 tys. m<sup>2</sup>.

#### Obiekty mostowe:

- 74 obiekty mostowe, w tym 7 mostów, 14 wiaduktów, 4 kładki dla pieszych i 49 przepustów.

Z tego w ciągu dróg:

- wojewódzkiej: 2 wiadukty, 1 most, 7 przepustów;
- powiatowych: 9 wiaduktów, 4 mosty, 24 przepusty;
- gminnych: 3 wiadukty, 2 mosty, 4 kładki dla pieszych, 18 przepustów.

Tab. 10 Podział administracyjny dróg publicznych w Rudzie Śląskiej (stan na 31.12.2004 r.)

Kategoria dróg	Długość w km	Struktura dł. dróg w %	Powierzchnia jezdni w tys. m <sup>2</sup>	Struktura powierzchni w %
Droga wojewódzka	14,9	6,1	156,3	9,2
Drogi powiatowe	67,9	28,0	561,8	33,2
Drogi gminne	159,7	65,9	976,5	57,6
Razem:	242,5	100,0	1694,6	100,0

Źródło: Wydział Dróg i Mostów, Urząd Miasta Ruda Śląska

Tab. 11 Stan jakościowy ulic w Rudzie Śląskiej (stan na 31.12.2004 r.)

Rodzaj nawierzchni	Długość w km	Struktura dł. dróg w %	Powierzchnia jezdni w tys. m <sup>2</sup>	Struktura powierzchni w %
Nawierzchnie bitumiczne	200,5	82,7	1463,2	86,3
Nawierzchnie betonowe	2,6	1,1	14,7	0,9



Nawierzchnie kostkowe	12,6	5,2	77,4	4,6
Nawierzchnie brukowe	3,3	1,4	15,3	0,9
Nawierzchnie tłuczniowe	9,9	4,1	55,7	3,3
Nawierzchnie gruntowe	13,6	5,6	68,3	4,0
Razem:	242,5	100,0	1694,6	100,0

Źródło: Wydział Dróg i Mostów, Urząd Miasta Ruda Śląska

Na dzień 31.12.2005 r. w zarządzie miasta Ruda Śląska znajdowały się:

**Drogi:**

- droga wojewódzka nr 925: długość 14,9 km, powierzchnia jezdni 156,3 tys. m<sup>2</sup>;
- drogi powiatowe: długość 67,9 km, powierzchnia jezdni 563,3 tys. m<sup>2</sup>;
- drogi gminne: długość 166,9 km, powierzchnia jezdni 1.013,6 tys. m<sup>2</sup>.

**Obiekty mostowe:**

- 74 obiekty mostowe, w tym 7 mostów, 14 wiaduktów, 4 kładki dla pieszych i 49 przepustów.

Z tego w ciągu dróg:

- wojewódzkiej: 2 wiadukty, 1 most, 7 przepustów;
- powiatowych: 9 wiaduktów, 4 mosty, 24 przepusty;
- gminnych: 3 wiadukty, 2 mosty, 4 kładki dla pieszych, 18 przepustów.

Tab. 12 Podział administracyjny dróg publicznych w Rudzie Śląskiej (stan na 31.12.2005 r.)

Kategoria dróg	Długość w km	Struktura dł. dróg w %	Powierzchnia jezdni w tys. m <sup>2</sup>	Struktura powierzchni w %
Droga wojewódzka	14,9	6,0	156,3	9,0
Drogi powiatowe	67,9	27,2	563,3	32,5
Drogi gminne	166,9	66,8	1013,6	58,5
Razem:	249,7	100,0	1733,2	100,0

Źródło: Wydział Dróg i Mostów, Urząd Miasta Ruda Śląska

Tab. 13 Stan jakościowy ulic w Rudzie Śląskiej (stan na 31.12.2005 r.)

Rodzaj nawierzchni	Długość w km	Struktura dł. dróg w %	Powierzchnia jezdni w tys. m <sup>2</sup>	Struktura powierzchni w %
Nawierzchnie bitumiczne	207,4	83,1	1501,2	86,6
Nawierzchnie betonowe	3,2	1,3	17,9	1,0
Nawierzchnie kostkowe	13,0	5,2	78,9	4,6

Nawierzchnie brukowe	3,6	1,4	16,8	1,0
Nawierzchnie tłuczniowe	11,2	4,5	61,0	3,5
Nawierzchnie gruntowe	11,3	4,5	57,4	3,3
Razem:	249,7	100,0	1733,2	100,0

Źródło: Wydział Dróg i Mostów, Urząd Miasta Ruda Śląska

Na dzień 31.12.2006 r. w zarządzie miasta Ruda Śląska znajdowały się:

**Drogi:**

- droga wojewódzka nr 925: długość 14,9 km, powierzchnia jezdni 156,3 tys. m<sup>2</sup>;
- drogi powiatowe: długość 67,9 km, powierzchnia jezdni 563,3 tys. m<sup>2</sup>;
- drogi gminne: długość 166,9 km, powierzchnia jezdni 1.013,6 tys. m<sup>2</sup>.

**Obiekty mostowe:**

- 74 obiekty mostowe, w tym 7 mostów, 14 wiaduktów, 4 kładki dla pieszych i 49 przepustów.

Z tego w ciągu dróg:

- wojewódzkiej: 2 wiadukty, 1 most, 7 przepustów;
- powiatowych: 9 wiaduktów, 4 mosty, 24 przepusty;

gminnych: 3 wiadukty, 2 mosty, 4 kładki dla pieszych, 18 przepustów.

Tab. 14 Podział administracyjny dróg publicznych w Rudzie Śląskiej (stan na 31.12.2006 r.)

Kategoria dróg	Długość w km	Struktura dł. dróg w %	Powierzchnia jezdni w tys. m <sup>2</sup>	Struktura powierzchni w %
Droga wojewódzka	14,9	6,0	156,3	9,0
Drogi powiatowe	67,9	27,2	563,3	32,5
Drogi gminne	166,9	66,8	1013,6	58,5
Razem:	249,7	100,0	1733,2	100,0

Źródło: Wydział Dróg i Mostów, Urząd Miasta Ruda Śląska

Tab. 15 Stan jakościowy ulic w Rudzie Śląskiej (stan na 31.12.2006 r.)

Rodzaj nawierzchni	Długość w km	Struktura dł. dróg w %	Powierzchnia jezdni w tys. m <sup>2</sup>	Struktura powierzchni w %
Nawierzchnie bitumiczne	207,4	83,1	1501,2	86,6
Nawierzchnie betonowe	3,2	1,3	17,9	1,0
Nawierzchnie kostkowe	13,0	5,2	78,9	4,6
Nawierzchnie brukowe	3,6	1,4	16,8	1,0

Nawierzchnie tłuczniowe	11,2	4,5	61,0	3,5
Nawierzchnie gruntowe	11,3	4,5	57,4	3,3
Razem:	249,7	100,0	1733,2	100,0

Źródło: Wydział Dróg i Mostów, Urząd Miasta Ruda Śląska

Wyszczególnienie obiektów mostowych i ich nośności:

- most w ciągu ul. 1-go Maja nad rzeką Kłodnicą - 15 t
- wiadukt w ciągu ul. 1-go Maja przy cegielni - 12 t
- wiadukt w ciągu ul. 1-go Maja przy ul. Skośnej - 30 t
- wiadukt w ciągu ul. Oświęcimskiej - 40 t
- most w ciągu ul. Piastowskiej nad rzeką Bytomką - 15 t
- most w ciągu ul. Poniatowskiego nad rzeką Kłodnicą - 10 t
- wiadukt w ciągu ul. Kochłowskiej - 20 t
- wiadukt w ciągu ul. Tunkla - 7 t
- most w ciągu ul. Tunkla nad rzeką Kochłówką - 20 t
- wiadukt w ciągu ul. Katowickiej - 15 t
- wiadukt w ciągu ul. Orzegowskiej - obiekt tymczasowy
- wiadukt w ciągu ul. Niedurnego przy KWK Pokój - 30 t
- wiadukt w ciągu ul. Niedurnego przy ul. Szyb Barbary - 15 t
- wiadukt w ciągu ul. Chorzowskiej - 15 t
- wiadukt w ciągu ul. Czarnoleśnej - 40 t
- most w ciągu ul. Bytomskiej nad rzeką Bytomką - 15 t
- most w ciągu ul. Chroboka - 30 t
- wiadukt w ciągu ul. Kokotek - 20 t
- wiadukt w ciągu ul. Orzeszkowej - 5 t
- wiadukt w ciągu ul. Styczyńskiego - 30 t
- most w ciągu ul. Potokowej nad rzeką Bytomką - 1,5 t
- przepust pod ul. 1-go Maja przy ul. Gabora - 15 t
- przepust pod ul. Piastowską przy ul. Sobieskiego - 15 t
- brak danych o nośnościach pozostałych przepustów - konieczne jest wykonanie ekspertyz technicznych określających ich szczegółowy stan techniczny i ich nośność.

**Sygnalizacje świetlne uliczne, 25 z tego:**

- 10 drogowych w ciągu drogi wojewódzkiej;
- 2 ostrzegawcze w ciągu drogi wojewódzkiej;
- 10 drogowych w ciągu dróg powiatowych;
- 3 ostrzegawcze w ciągu dróg powiatowych.

Tab. 16 Długość ulic o nawierzchni gruntowej w Rudzie Śląskiej

Rok	Długość w km	Ubytek w km
1991	28,1	0

1992	27,1	1
1993	25,0	2,1
1994	22,9	2,1
1995	19,8	3,1
1996	18,1	1,7
1997	16,4	1,7
1998	16,4	0,0
1999	16,2	0,2
2000	15,6	0,6
2001	15,2	0,4
2002	14,3	0,9
2003	14,4	+ 0,1 *
2004	13,6	0,8
2005	11,3	2,3
2006	11,3	0,0

\* wynika z zaliczenia drogi do kategorii drogi gminnej  
 Źródło: Wydział Dróg i Mostów, Urząd Miasta Ruda Śląska

Tab. 17 Zabici i ranni w wypadkach drogowych na terenie miasta Ruda Śląska

Rok	Zabici	Ranni
1991	14	157
1992	12	126
1993	11	129
1994	14	158
1995	11	173
1996	15	215
1997	10	235
1998	7	207
1999	9	159
2000	7	160
2001	12	176
2002	11	170
2003	8	151
2004	3	153
2005	6	174
2006	8	221

Źródło: Komenda Miejska Policji w Rudzie Śląskiej

Tab. 18 Zdarzenia drogowe na terenie miasta Ruda Śląska

Rok	Wypadki	Kolizje
1991	124	367
1992	123	433
1993	125	327
1994	150	468
1995	157	629
1996	182	577
1997	208	719
1998	169	805
1999	154	942
2000	151	975
2001	168	994
2002	149	994
2003	149	1036
2004	128	1217
2005	137	1125
2006	177	1234

Źródło: Komenda Miejska Policji w Rudzie Śląskiej

### 1.2.3 Ochrona środowiska

#### *„Dbalność o środowisko - naszym priorytetem”*

Ruda Śląska, miasto należące do wielkoprzemysłowej aglomeracji, jest obszarem o zmienionym środowisku przyrodniczym, doświadczonym działalnością człowieka. Jest to szczególnie widoczne w jego głównych komponentach: wodzie, glebie, powietrzu, szacie roślinnej i świecie zwierzęcym. Ruda Śląska jest miastem kontrastów, z jednej strony tereny zdegradowane – efekt rozwijającego się przez wieki przemysłu ciężkiego, z drugiej strony obszary cenne pod względem przyrodniczym, które warto objąć opieką lub szczególną ochroną.

Władze miasta prowadzą działania ekologiczne od wielu lat. Problemy związane z ochroną środowiska są rozwiązywane na wielu płaszczyznach. Wśród głównych problemów należy wymienić: nadmierną emisję zanieczyszczeń pyłowo-gazowych, ponadnormatywne zanieczyszczenie wód powierzchniowych, nagromadzenie nadmiernej ilości odpadów oraz niekorzystny klimat akustyczny wokół tras komunikacyjnych.

Zachowanie zrównoważonego rozwoju miasta, umożliwiającego harmonijny rozwój gospodarczy i społeczny wraz z ochroną walorów środowiskowych jest strategicznym zadaniem, określonym w Powiatowym Programie Ochrony Środowiska. Jest to ważny dokument powstały w 2003 roku,

który został jednogłośnie przyjęty uchwałą Rady Miejskiej. Dokument ten wskazuje jak należy działać, aby godzić rozwój ekonomiczny, gospodarczy, przestrzenny, społeczny i ekologiczny w naszym mieście. Zapisy zawarte w Programie, w postaci celów krótko- i długoterminowych, dokładnie określają przyszłą drogę rozwoju naszego miasta w zakresie ochrony środowiska. Dokument ten jest zgodny z przyjętą w 1997 roku „Strategią Wewnętrznego i Zintegrowanego Rozwoju miasta Ruda Śląska do roku 2015”.

### **Likwidacja niskiej emisji**

Miasto Ruda Śląska jest czterokrotnym laureatem konkursów na projekty ograniczające zanieczyszczenie powietrza, pochodzące z instalacji i systemów grzewczych na terenie województwa śląskiego. Projekty na likwidację niskiej emisji przygotowywane przez Miasto zdobyły nagrody w postaci dofinansowania przedsięwzięć inwestycyjnych. Działania inwestycyjne dotychczas skoncentrowano na dwóch osiedlach, ogrzewanych piecami węglowymi. Na Osiedlu Gierałtowskiego w Rudzie Śląskiej dzielnicy Ruda zmodernizowano 30 budynków, tzn. wyeliminowano ogrzewanie mieszkań piecami węglowymi i zastąpiono je kotłami gazowymi oraz ocieplono budynki. Na osiedlu Solskiego w Rudzie Śląskiej - Goduli - 17 budynków mieszkalnych podłączono do miejskiej sieci ciepłej oraz przeprowadzono ich termomodernizację.

Ponadto, Miasto dotuje także wymianę ogrzewania uciążliwego dla środowiska na ekologiczne w gospodarstwach indywidualnych. Inwestycje w zakresie ochrony środowiska są prowadzone przy współudziale środków finansowych Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, budżetu miasta oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

### **Gospodarka wodno-ściekowa**

Na obszarze Rudy Śląskiej prowadzone są działania w zakresie modernizacji istniejącej sieci wodociągowej. Polegają one na wymianie przewodów wodociągowych, unowocześnianiu systemu przepompowni wody oraz opomiarowaniu ilości wody wykorzystywanej przez mieszkańców. Efektem tych prac jest ograniczenie zużycia wody i znaczne zmniejszenie jej strat na przesyle.

Aktualnie miasto realizuje zadania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej w ramach projektu pn. „Oczyszczanie ścieków - Ruda Śląska”, który jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności. Realizację projektu przewidziano na lata 2002-2009.

Projekt obejmuje sześć zadań inwestycyjnych:

- budowa oczyszczalni ścieków „Halemba Centrum”,
- modernizacja oczyszczalni ścieków „Orzegów”,
- budowa kanalizacji w zlewni oczyszczalni „Halemba Centrum”,
- budowa kanalizacji w zlewni oczyszczalni „Barbara”,

- budowa kanalizacji w zlewni oczyszczalni „Orzegów”,
- zamknięcie i rekultywacja czterech starych oczyszczalni ścieków.

Celem projektu "Oczyszczanie ścieków - Ruda Śląska" jest rozwiązanie problemu transportu i oczyszczania ścieków z terenu miasta. Efektem powyższego przedsięwzięcia będzie zwiększenie z 60% do 95% ilości oczyszczanych ścieków. Projekt jest oparty na przyjętym przez miasto w 1996 roku, "Masterplanie gospodarki ściekowej w Rudzie Śląskiej", który na potrzeby projektu został zaktualizowany w grudniu 2001 roku. Realizacja przedsięwzięcia stworzy spójny system gospodarki ściekowej.

Obszar miasta został podzielony na trzy zlewnie: oczyszczalni "Halemba Centrum", "Orzegów" i "Barbara". Technologie zastosowane w tych obiektach zapewnią uzyskanie wymaganego stopnia oczyszczania ścieków oraz właściwe zagospodarowanie osadów ściekowych.

W styczniu 2007 roku została zakończona budowa oczyszczalni „Halemba Centrum”. W dniu 05.02.2007 r. nastąpiło przekazanie oczyszczalni do eksploatacji Przedsiębiorstwu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Rudzie Śląskiej.

### **Selektywna zbiórka odpadów**

**Na obszarze Rudy Śląskiej są prowadzone działania w zakresie racjonalnej gospodarki odpadami, której celem jest maksymalne ograniczenie ilości odpadów poprzez recykling i odzysk oraz preferowanie gospodarki bezodpadowej.**

Polityka Miasta w zakresie gospodarki odpadami jest aktualnie oparta na uchwalonym w 2003 roku „Powiatowym Planie Gospodarki Odpadami dla miasta Ruda Śląska”, będącym integralną częścią „Powiatowego Programu Ochrony Środowiska dla miasta Ruda Śląska”.

Selektywna zbiórka odpadów w kolorowych pojemnikach typu „dzwon” w centralnych punktach miasta i na osiedlach mieszkaniowych prowadzona jest od 1993 roku. Natomiast od lipca 2000 roku prowadzona jest na terenie Miasta selektywna zbiórka biomasy, szkła, plastiku i papieru, tzw. „u źródła” w gospodarstwach domowych osiedli domków jedno- i dwurodzinnych.

Na terenie miasta ustawionych jest 505 kolorowych pojemników – „dzwonów” do gromadzenia szkła (pojemniki zielone), papieru (pojemniki niebieskie) i tworzyw sztucznych (pojemniki żółte), co stanowi 188 gniazd. Dodatkowo firma prowadząca na zlecenie miasta selektywną zbiórkę odpadów ustawiła w mieście 55 własnych pojemników siatkowych na plastik. Selektywną zbiórkę odpadów „u źródła” objętych jest 3803 domków (stan na 31.03.2007 r.).

W ramach umowy na selektywną zbiórkę odpadów zbierane są baterie, przeterminowane leki, zużyte świetlówki kompaktowe oraz zużyte tonery i tusze drukarskie.

Natomiast w kwietniu i październiku przeprowadzana jest akcja zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych.

Dodatkowo firma w ramach zawartej umowy na selektywną zbiórkę odpadów zobowiązana jest do prowadzenia kampanii promującej segregację odpadów m.in. poprzez prowadzenie edukacji ekologicznej w szkołach i przedszkolach, zamieszczanie informacji o segregacji w lokalnej prasie.

### **Edukacja ekologiczna**

Celem edukacji ekologicznej jest kształtowanie postaw i zachowań „przyjaznych środowisku” poprzez podnoszenie świadomości mieszkańców w zakresie ochrony środowiska.

Miasto prowadzi planową edukację ekologiczną od 1994 roku. Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska współpracuje z wszystkimi placówkami oświatowymi z terenu miasta (szkoły, przedszkola, kluby ekologiczne, ZHP, PTTK, osiedlowe domy kultury).

Współpraca polega m.in. na przekazywaniu materiałów, książek i kaset wideo o tematyce ekologicznej do bibliotek szkolnych. Przedstawiciele Wydziału na prośbę szkoły czy innej instytucji biorą udział w prelekcjach i pogadankach dotyczących ochrony środowiska.

W ramach edukacji ekologicznej wśród zainteresowanych placówek rozdzielane są środki finansowe z Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z przeznaczeniem na zakup materiału sadzeniowego - drzew i krzewów.

Uczestnicy i zwycięzcy konkursów ekologicznych organizowanych m.in. przez szkoły i kluby osiedlowe otrzymują nagrody książkowe zakupione z ww. środków.

Ze środków Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej opracowano i wydano następujące publikacje:

- „Ruda Śląska przyroda miasta”
- „Tereny leśne Rudy Śląskiej”
- „Bytomka - miejsca przyrodniczo cenne”
- „Kłodnica - miejsca przyrodniczo cenne”.

Pracownicy Wydziału Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska koordynują obchody „Dnia Ziemi” oraz akcję „Sprzątanie Świata”. Pomoc miasta polega na dostarczaniu rękawic i worków oraz zapewnieniu odbioru zebranych śmieci.



W 2006 roku Wydział był współorganizatorem obchodów „Dnia Bez Samochodu” oraz „Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu”. Celem akcji, koordynowanej przez Ministerstwo Środowiska, było zainteresowanie mieszkańców miast ideą zrównoważonego transportu oraz promowanie alternatywnych sposobów poruszania się: komunikacji pieszej i rowerowej

Efektom proekologicznej polityki prowadzonej przez miasto jest m.in. zmniejszenie emisji zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza oraz poprawa czystości wód.

Kształtowanie postaw i zachowań dzieci i młodzieży oraz całej społeczności miasta wpływa np. na świadome uczestnictwo w prowadzonej na terenie miasta selektywnej zbiórce odpadów.

Działania miasta na rzecz ochrony środowiska są realizowane we wszystkich obszarach ochrony środowiska. Szczegółowe zamierzenia zostały zamieszczone w Powiatowym Programie Ochrony Środowiska.

Nowe inwestycje, realizowane na terenie miasta, spełniają wymogi ochrony środowiska i zasady zrównoważonego rozwoju. Podobne zasady są również stosowane odnośnie działań modernizacyjnych realizowanych przez podmioty gospodarcze.

#### 1.2.4 Infrastruktura mieszkaniowa

Charakterystyka substancji mieszkaniowej stanowiącej zasób mieszkaniowy Miasta Ruda Śląska, została podana za pomocą zestawień tabelarycznych. Dane pokazują ilość budynków komunalnych, wspólnot mieszkaniowych z rozbiciem na Rejony Eksploatacji Budynków, w których Miasto posiada udziały oraz liczbę lokali według stanu na dzień ostatniego grudnia roku 2003, 2004, 2005 i 2006.

Tab.19 Stan zasobów mieszkaniowych komunalnych i wspólnotowych gminy (stan na koniec każdego roku)

Rejon eksploatacji budynków (REB)	Lata	Budynki komunalne		Budynki Wspólnotowe		Razem ilość	
		budynki	mieszkania	budynki	mieszkania	budynki	mieszkania
REB I	2003	148	1814	28	502	176	2316
	2004	141	1 766	34	602	175	2 368
	2005	135	1 669	45	754	180	2 423
	2006	125	1 542	55	880	180	2 422
REB II	2003	137	1288	25	1303	162	2591
	2004	130	1 202	27	1 383	157	2 585
	2005	126	1 167	27	1 383	153	2 550
	2006	126	1 262	27	1 383	153	2 645

REB III	2003	14	330	31	1710	45	2040
	2004	14	265	33	1 777	47	2 042
	2005	13	219	34	1 821	47	2 040
	2006	13	219	34	1 821	47	2 040
REB IV	2003	37	415	39	1390	76	1806
	2004	33	330	42	1 507	75	1 837
	2005	32	321	43	1 516	75	1 837
	2006	32	321	43	1 516	75	1 837
REB V	2003	38	418	15	336	53	754
	2004	30	316	20	438	50	754
	2005	29	292	21	459	50	751
	2006	29	274	22	477	51	751
REB VI	2003	71	1181	49	990	120	2171
	2004	67	947	52	1 216	119	2 163
	2005	65	930	53	1 228	118	2 158
	2006	65	930	53	1 228	118	2 158
RAZEM	2003	445	5447	187	6231	632	11678
	2004	415	4 826	208	6 923	623	11 749
	2005	400	4 598	223	7 161	623	11 759
	2006	390	4 548	234	7 305	624	11 853

Źródło: Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej

Tab.20 Struktura wiekowa gminnego zasobu mieszkaniowego

Lp.	Lata budowy	Struktura w %		
		2004	2005	2006
1.	do roku 1900	13,94	13,24	13,16
2.	1901 - 1918	13,48	13,48	13,43
3.	1919 - 1945	12,48	12,52	12,49
4.	1946 - 1989	57,80	57,80	57,80
5.	1990 - 2006	2,30	2,96	3,12
Razem		100	100	100

Źródło: Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowe

Tab. 21 Wyposażenie budynków mieszkalnych

Lp.	Wyposażenie budynków	Lata	Wspólnoty mieszkaniowe	Budynki komunalne	RAZEM
1.	Zimna woda	2003	187	445	632
		2004	208	415	623
		2005	223	400	623
		2006	234	390	624
2.	Ciepła woda	2003	7	9	16
		2004	9	16	25
		2005	9	20	29
		2006	9	28	37

3.	Instalacja gazowa	2003	156	211	<b>367</b>
		2004	181	193	<b>374</b>
		2005	195	178	<b>373</b>
		2006	206	167	<b>373</b>
4.	Instalacja c.o.	2003	107	82	<b>189</b>
		2004	122	79	<b>201</b>
		2005	128	78	<b>206</b>
		2006	135	71	<b>206</b>
5.	Ogrzewanie piecowe	2003	80	363	<b>443</b>
		2004	85	338	<b>423</b>
		2005	95	322	<b>417</b>
		2006	99	320	<b>419</b>
6.	Wyposażenie w łazienki	2003	156	173	<b>329</b>
		2004	169	155	<b>324</b>
		2005	184	144	<b>328</b>
		2006	195	136	<b>331</b>
7.	Wyposażenie w ubikacje	2003	162	182	<b>344</b>
		2004	167	163	<b>330</b>
		2005	182	153	<b>335</b>
		2006	193	144	<b>337</b>
8.	Ubikacja na klatce schodowej	2003	31	199	<b>230</b>
		2004	40	220	<b>260</b>
		2005	41	215	<b>256</b>
		2006	44	215	<b>259</b>
9.	Ubikacje suche	2003	0	113	<b>113</b>
		2004	0	33	<b>33</b>
		2005	0	32	<b>32</b>
		2006	0	32	<b>32</b>

Źródło: Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej

Poniżej podane są potrzeby mieszkaniowe, jakie zarejestrowano w Wydziale Spraw Lokalowych. Na dzień 30.04.2007r. zarejestrowano ogółem 5 215 wniosków o przydział lokalu mieszkalnego.

Tab.22 Potrzeby mieszkaniowe

Lp.	Potrzeby mieszkaniowe	Liczba rodzin oczekujących	
		2004	2007
1.	Ilość oczekujących na mieszkanie do kapitalnego remontu	2657	3 281
2.	Ilość oczekujących na mieszkanie do remontu bieżącego	401	554
3.	Ilość oczekujących na mieszkanie socjalne	808	1 380
	<b>RAZEM</b>	<b>3866</b>	<b>5 215</b>

Źródło. Wydział Spraw Lokalowych, Urząd Miasta Ruda Śląska

W tabeli poniżej podane są nazwy wszystkich zasobów mieszkaniowych, których lokatorzy posiadają wyroki eksmisyjne z przyznanym prawem do lokalu socjalnego (zgodnie z art. 14 ust. 1 Ustawy z dnia 21 czerwca 2001r., z późniejszymi zmianami, o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego), których na dzień 30.04.2007r. zarejestrowano 1380.

Tab.23 Ilość lokatorów oczekujących na mieszkanie socjalne z zasobów gminy

Lp.	Właściciel (Zarządca) lokalu	Liczba rodzin oczekujących na lokal socjalny		
		2004r.	2005r.	2006r.
1.	Gmina Miasto Ruda Śląska	147	124	80
2.	GSM „Luiza”	4	4	8
3.	MGSM „Perspektywa”	108	45	61
4.	Rudzka Spółdzielnia Mieszkaniowa	47	50	42
5.	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Śląsk”	1	-	1
6.	Zasoby prywatne	2	5	2
7.	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Nasz Dom”	-	3	6
8.	Dom Poprawczy	-	-	-
9.	Inne osoby zakwalifikowane bez wyroków	-	-	-
10.	Zakład Gospodarki Mieszkaniowej	5	8	3
11.	Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa	1	2	2
12.	PKP	-	7	4
13.	Bezdomni	-	1	4

Źródło:: Wydział Spraw Lokalowych, Urząd Miasta Ruda Śląska

W latach 2004, 2005 i 2006 na listę osób oczekujących na przydział lokalu mieszkalnego zakwalifikowała się następująca ilość osób:

Tab. 24 Ilość osób oczekujących na lokal mieszkalny z zasobów gminy

Lp.	Potrzeby mieszkaniowe	Liczba złożonych wniosków		
		2004r.	2005r.	2006r.
1.	Ilość wniosków zakwalifikowanych na listę osób oczekujących na mieszkanie do remontu kapitalnego	341	315	376
2.	Ilość wniosków zakwalifikowanych na listę osób oczekujących na mieszkanie do remontu bieżącego	104	104	149
3.	Ilość wyroków z prawem do lokalu socjalnego	315	249	213
	<b>RAZEM</b>	<b>760</b>	<b>668</b>	<b>738</b>

Źródło:: Wydział Spraw Lokalowych, Urząd Miasta Ruda Śląska

Jak wynika z przedstawionych tabel, potrzeby mieszkaniowe w Mieście są bardzo duże, a uzysk mieszkań z ruchu ludności- nikły. Miasto Ruda Śląska, jest właścicielem jedynie 16,4% budynków mieszkalnych położonych na terenie Miasta. Oprócz własności komunalnej, na terenie Miasta występują różne formy własności budynków:

- spółdzielcza- w Mieście funkcjonuje kilka spółdzielni mieszkaniowych
- zakładowa- część zakładów pracy
- mieszana- stanowiąca własność Miasta Ruda Śląska i właściciele lokali wyodrębnionych- wspólnoty mieszkaniowe
- prywatna- budynki jednorodzinne, budynki czynszowe osób fizycznych.

Ciągle obserwowane jest duże zapotrzebowanie na mieszkania komunalne. Przydział mieszkania komunalnego jest możliwy na kilka różnych sposobów. Działania Wydziału Spraw Lokalowych w tym zakresie podane są w tabeli:

Tab. 25 Dynamika „ruchu” mieszkaniowego

Lp.	Wyszczególnienie	1996	1997	1998	1999	2000	2004	2005	2006
1.	Mieszkania do remontu kapitalnego	76	86	123	98	144	114	114	56
2	Mieszkania do remontu bieżącego miasta	49	53	28	13	27	41	64	81
3	Wykwaterowania	16	23	28	24	31	38	23	7
4	Wykwaterowania z budynku socjalnego	-	-	-	-	-	13	4	28
5	Zamiany z urzędu	28	56	15	20	12	31	30	28
6	Lokale socjalne	35	38	33	28	34	62	57	34
7	Przekwalifikowania lokali mieszkalnych na lokale socjalne, z jednoczesnym pozostawieniem lokatorów w ich mieszkaniach	-	-	-	-	-	51	41	16
	<b>Ogółem</b>	<b>204</b>	<b>256</b>	<b>227</b>	<b>183</b>	<b>218</b>	<b>350</b>	<b>333</b>	<b>250</b>
8	Zamiany dobrowolne	133	118	145	147	145	122	89	80
	<b>RAZEM</b>	<b>337</b>	<b>374</b>	<b>372</b>	<b>330</b>	<b>363</b>	<b>147</b>	<b>422</b>	<b>330</b>

Źródło: Wydział Spraw Lokalowych, Urząd Miasta Ruda Śląska

Łącznie w latach 2004 - 2006 Gmina przejęła 21 budynków obejmujących 175 mieszkań i 22 lokale użytkowe. Niestety stan techniczny tych budynków jest zróżnicowany, co oznacza znaczący wzrost zapotrzebowania na środki z budżetu miasta niezbędne do wyremontowania tych budynków. W 2004 roku Gmina adaptowała i zmodernizowała budynek przy ulicy Raciborskiej 10 (Ruda), w 2005 roku Gmina wybudowała osiedle mieszkaniowe Magnolia (Ruda), zmodernizowała budynek przy ulicy Hallera 18 (Nowy Bytom), natomiast w 2006 roku zmodernizowano budynek przy ulicy Lompy 2 (Nowy Bytom) oraz zakupiono wyremontowany budynek mieszkalny przy ulicy Piernikarczyka 4. Powyższe spowodowało, iż oddano do użytku 211 lokali mieszkalnych.

Oczekiwane są również efekty działalności TBS-ów. Powinno to dać znaczący wzrost ilości mieszkań, należy jednak mieć na uwadze, że ciągle stanowi to niewielki procent zgłoszonych potrzeb. Na dzień 30.04.2007 roku na listach przydziału mieszkań do remontu kapitalnego oczekuje 3 281 rodzin, do remontu bieżącego 554 rodziny, a na liście oczekujących na mieszkania socjalne jest 1 380 rodzin.

W dniu 15 kwietnia 2004 r. Rada Miasta podjęła uchwałę Nr 436/XXIII/2004 w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie na rzecz Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o. z siedzibą w Rudzie Śląskiej nieodpłatnego użytkownika nieruchomości. Na mocy tej uchwały większość mieszkaniowego zasobu Miasta została oddana w nieodpłatne użytkowanie Miejskiemu Przedsiębiorstwu Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o.

Od roku 2001 w mieście działają dwa Towarzystwa Budownictwa Społecznego. W roku 2003 Międzygminne Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o. o. z siedzibą w Tarnowskich Górach zakończyło realizację inwestycji położonej w Rudzie Śląskiej – Wirku przy ulicy P. Kubiny 5. Dzięki powyższej inwestycji mieszkańcy Miasta zyskali 78 mieszkań.

Następną inwestycję zrealizowało Regionalne Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o. o. z siedzibą w Tychach. W maju 2004 roku po wyremontowaniu, zmodernizowaniu i zaadoptowaniu na cele mieszkalne budynku byłego hotelu znajdującego się w Rudzie Śląskiej – Kochłowicach przy ulicy ks. Tunkla 143 oddano do użytku 40 mieszkań.

W chwili obecnej realizowana jest inwestycja w postaci budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego w Rudzie Śląskiej – Bielszowicach przy ulicy Kokota – Cynkowej. Ww. inwestycję realizuje Międzygminne Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o. o. Prace zakończyły się wiosną 2007 roku. Powstaną tam 3 budynki, w których łącznie będzie 86 mieszkań. Jest to pierwszy etap inwestycji.

Równocześnie prowadzona jest przez Regionalne Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. inwestycja przy ulicy Dąbrowskiego 17 w dzielnicy Wirek. W ramach tej inwestycji do użytku zostanie oddanych 28 mieszkań. Planowane zakończenie budowy przewidziane jest w połowie 2007 roku.

Planowana jest dalsza współpraca Miasta z towarzystwami budownictwa społecznego. Celem wniesienia jako aportu do Regionalnego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z o. o. przygotowywane są poniższe nieruchomości:

- inwestycja przy ulicy Fitelberga, planuje się oddanie 36 mieszkań;
- inwestycja u zbiegu ulic Sienkiewicza i Dąbrowskiego, planuje się oddanie 18 mieszkań;
- inwestycja przy ulicy Emilii Plater, planuje się oddanie 66 mieszkań, natomiast Międzygminne Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. realizować będzie drugi etap inwestycji u zbiegu ulic Kokota i Cynkowej, gdzie planuje się oddanie ok. 130 mieszkań.

## 1.3 Gospodarka miasta

### 1.3.1 Rynek pracy

#### Zatrudnienie w gospodarce miasta Ruda Śląska

W strukturze zatrudnienia w gospodarce miasta Ruda Śląska nadal dominującą rolę odgrywa przemysł (około 60%). Podane w poniższej tabeli dane pokazują zatrudnienie w omawianych latach tj. okresie 1996-2005 oraz pokazują jego strukturę. Niestety ani Wojewódzki Urząd Statystyczny w Katowicach, którego dane są zawarte w tabeli, ani inna jednostka nie posiada danych o zatrudnieniu w firmach osób fizycznych i spółek cywilnych o liczbie zatrudnionych nie przekraczających 9 osób. Utrudnia to w znacznym stopniu ocenę przepływu osób z branż restrukturyzowanych, takich jak górnictwo węgla kamiennego i hutnictwo, do firm zatrudniających mniej niż 9 osób. Biorąc pod uwagę fakt, że firmy małe, kilkusobowe stanowią zdecydowaną większość funkcjonujących w mieście przedsiębiorstw takie ujęcie zniekształca w pewnym stopniu obraz rynku pracy w Rudzie Śląskiej.

Tab. 26 Zatrudnienie w gospodarce miasta Ruda Śląska w latach 1996-2005

Lata	Stan Zatrudnienia	Zmiana do roku poprzedniego	Zmiana w %	Struktura zatrudnienia w %							
				Przemysł i budownictwo		Usługi rynkowe		Usługi nierynkowe			Rolnictwo i leśnictwo
				Przemysł	Budownictwo	Handel	Transport	Edukacja	Ochrona zdrowia	Pozostałe	
1996	49 849	-	-	63,7	6,4	6,3	3,4	4,8	6,7	8,7	Bd
1997	50 472	623	+1,3%	62,7	7,3	6,9	3,2	4,7	6,6	8,6	Bd
1998	49 554	-918	-1,0%	62,3	6,9	6,3	2,8	5,1	6,7	9,9	Bd
1999	45 387	-4 167	-8,5%	64,5	4,8	5,9	2,7	5,4	6,8	9,9	Bd
2000	41 538	-3 849	-9,2%	63,0	4,9	6,9	2,0	5,7	7,0	10,5	Bd
2001	40 068	-1 470	-3,5%	59,1	6,1	8,7	1,8	8,7	8,5	7,1	Bd
2002	39 612	-456	-1,1%	63,3		21,7		14,8			0,2
2003	38 795	-817	-2,1%	61,7% (23 940)		22,6% (8 768)		15,6% (6 063)			0,1
2004	37 672	-1123	-2,9%	60,7% (22 882)		21,8% (8 196)		17,1% (6 451)			0,4 (143)
2005	37 040	-632	-1,7%	58,8 (21 794)		22,8 (8 438)		18,1 (6 687)			0,3 (121)

Źródło: Wojewódzki Urząd Statystyczny w Katowicach

W rubryce pozostałe ujęto wszystkie inne działy, m.in. zatrudnienie w administracji publicznej i obronie narodowej oraz w obsłudze nieruchomości i pośrednictwie finansowym. Z danych przedstawionych w tabeli wynika, że w latach 1998-2000, liczba miejsc pracy w gospodarce miasta uległa gwałtownemu obniżeniu. Wpływ na taką sytuację ma przede wszystkim głęboka restrukturyzacja w górnictwie węgla kamiennego i hutnictwie żelaza.

W gospodarce miasta w latach 1996-2005 ubyło 12 809 miejsc pracy tj. 25,7% całego stanu zatrudnienia. W strukturze zatrudnienia poza dominującą pozycją przemysłu, zwracają uwagę niewielkie wzrosty zatrudnienia w szeroko pojętych

usługach tj. w handlu, ochronie zdrowia i edukacji. Przy nowym podziale statystycznym należy zauważyć spadek udziału przemysłu i budownictwa, którego udział spada z 70,1% w 1996, przez 67,9% w 2000 i 58,8% w roku 2005.

Pomimo trudnej sytuacji na rynku pracy związanej z restrukturyzacją, nie nastąpiły zwolnienia grupowe w restrukturyzowanych branżach, co związane jest z ochronnym pakietem socjalnym dla górnictwa i hutnictwa oraz wzrostem liczby małych i średnich firm. Mimo zaobserwowanych zmian strukturalnych, przemysł nadal dominuje w Rudzie Śląskiej.

### Bezrobocie w mieście

Porównanie sytuacji miasta Ruda Śląska do sytuacji kraju i regionu w zakresie bezrobocia na koniec grudnia 2005 roku wygląda następująco. Stopa bezrobocia dla całego kraju kształtowała się na poziomie 17,6%, dla województwa śląskiego 15,5%, a dla miasta Ruda Śląska stopa bezrobocia wyniosła 13,0%. W porównaniu z miastami ościennymi, przeciętna stopa bezrobocia w Rudzie Śląskiej jest dużo niższa, gdyż np. Bytom miał stopę bezrobocia w wysokości 24,6 %, Chorzów 22,3%, Świętochłowice 25,7%, Zabrze 21,0%. Najniższe bezrobocie w województwie śląskim wystąpiło w Katowicach i wynosiło 7,1%.

Tab. 27 Stopy bezrobocia w wybranych miastach województwa śląskiego w latach 1997-2005

Lp	Miasto	1997	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
1.	Polska	10,3	13,1	15,1	15,9	17,4	20,0	18,7	17,6
2.	woj. śląskie	7,2	9,9	12,9	16,6	17,4	17,6	16,9	15,5
3.	Bytom	9,2	13,9	17,5	24,3	25,0	27,1	26,7	24,6
4.	Chorzów	}10,3	}13,7	17,4	22,8	22,7	24,6	23,7	22,3
5.	Siemianowice			18,8	28,2	27,4	31,1	28,1	24,0
6.	Dąbrowa G.	8,4	10,7	13,6	18,9	18,9	20,2	19,9	18,2
7.	Gliwice	5,5	8,3	11,1	14,2	14,5	14,9	14,0	12,5
8.	Katowice	2,4	3,7	5,0	7,9	8,2	8,4	7,7	7,1
9.	<b>Ruda Śląska</b>	}7,4	}11,1	<b>12,4</b>	<b>15,3</b>	<b>16,5</b>	<b>15,1</b>	<b>14,2</b>	<b>13,0</b>
10.	Świętochłowice			20,9	25,4	27,1	28,2	29,0	25,7
11.	Rybnik	5,9	8,9	11,8	13,5	13,8	14,7	14,4	12,9
12.	Tychy	6,0	8,1	13,2	15,9	15,7	14,3	13,1	12,0
13.	Zabrze	11,1	14,4	19,3	22,7	23,3	23,6	23,4	21,0
14.	Żory	17,4	23,0	26,9	25,2	24,5	25,2	22,6	19,7

Źródło: Wojewódzki Urząd Statystyczny w Katowicach

Najmniejszą liczbę bezrobotnych w Rudzie Śląskiej zanotowano pod koniec roku 1997 (3 372 osób). Jednak od roku 1999 zanotowano dość znaczny wzrost liczby bezrobotnych do 5 784 osób. Następny rok to dalszy wzrost liczby bezrobotnych: 7 290 osób na koniec 2000 roku, 8 758 osób na koniec 2001 roku. Największa liczba bezrobotnych w mieście wynosiła **9 346 (16,5%)** w 2002 roku. Następne lata to stopniowy spadek liczby bezrobotnych do poziomu 7 469 osób w 2004 roku i 5 115 na koniec roku 2006.



Tab. 28 Liczba bezrobotnych w Rudzie Śląskiej w latach 1996-2006

Lp.	Wyszczególnienie	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
1.	Bezrobotni ogółem	4 642	3 372	3 782	5 784	7 290	8 758	9 346	8 205	7 469	6 611	5 115
1a.	Bezrobotne kobiety	3 394	2 519	2 447	3 440	4 331	5 035	5 201	4 579	4 354	3 898	3 292
1b.	Bezrobotni mężczyźni	1 248	853	1 335	2 344	2 959	3 723	4 145	3 626	3 115	2 713	1 823
2.	Bezrobotni absolwenci szkół	232	290	376	686	729	679	774	504	-	-	-

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Rudzie Śląskiej

Analizując strukturę bezrobotnych w omawianym okresie należy zauważyć, że większość osób bezrobotnych to kobiety (64,4% w 2006), dla których brak jest miejsc pracy w gospodarce, głównie ze względu na strukturę przemysłową miasta. Większość wśród bezrobotnych stanowią także osoby, którym nie przysługuje prawo do zasiłku dla bezrobotnych. Średnia z omawianych lat to około 80% bezrobotnych, którzy przy braku środków do życia muszą korzystać z zasiłków udzielanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ze środków budżetowych miasta.

Osobny i bardzo trudny problem to bezrobocie wśród ludzi młodych (do 24 lat), którzy stanowili 36,2% wszystkich bezrobotnych na koniec 2000 roku. Zjawisko to jest bardzo niekorzystne, gdyż dotyczy młodych ludzi, którzy po ukończeniu edukacji (szkół zawodowych, średnich i policealnych) nie mają możliwości sprawdzenia swoich umiejętności zawodowych. Dużą grupę stanowią osoby w przedziale wiekowym 35-44 lata (około 25%). Jednakże od 2003 roku notowany jest spadek liczby bezrobotnych w przedziale 18-24, na rzecz wzrostu liczby bezrobotnych w starszych grupach wiekowych. W 2003 roku odsetek w grupie 18-24 wynosił 32,4%, zaś w grupie 45-54 wynosił 18,9%. Natomiast na koniec 2006 roku w grupie 18-24 zanotowano 21,9%, zaś w grupie 45-54 bezrobocie wynosiło 25,3%. Największe bezrobocie w 2006 odnotowano w grupie wiekowej 25-34 lata – 27,2%

Tab. 29 Bezrobotni w Rudzie Śląskiej według wieku

Lp.	Wyszczególnienie	1996		1998		2000		2003		2004	2005	2006
		Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba %	Liczba %	Liczba %
1.	<b>Bezrobotni ogółem</b>	<b>4 642</b>		<b>3 782</b>		<b>7 290</b>		<b>8 205</b>		<b>7 469</b>	<b>6 611</b>	<b>5 115</b>
2.	18-24	1 427	30,8	1 209	32,0	2 638	36,2	2 655	32,4	2 190 29,3%	1 653 25,0%	1 119 21,9%
3.	25-34	1 147	24,7	913	24,1	1 598	21,9	2 079	25,3	1 987 26,6%	1 850 28,0%	1 393 27,2%
4.	35-44	1 308	28,2	1 047	27,7	1 802	24,7	1 727	21,1	1 545 20,7%	1 328 20,1%	1 004 19,6%

5.	45-54	652	14,0	544	14,4	1 120	15,4	1 553	18,9	1 497 20,0%	1 502 22,7%	1 294 25,3%
6.	55-64	108	2,3	69	1,8	132	1,8	191	2,3	250 3,3%	278 4,2%	305 6,0%

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Rudzie Śląskiej

Oceniając strukturę bezrobotnych według wykształcenia należy zaznaczyć, że największą grupę stanowią osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym i podstawowym. W sumie grupa ta na koniec 2006 roku stanowiła 71,3% ogółu bezrobotnych. Spadł udział bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym, gdyż przy spadającym bezrobociu oni w pierwszej kolejności zostają zatrudnieni, co uwarunkowane jest strukturą gospodarczą miasta. Wzrasta, choć w niewielkim stopniu, udział bezrobotnych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym i wyższym.

Tab. 30 Bezrobotni w Rudzie Śląskiej według wykształcenia

Wyszczagólnienie	1996		1998		2000		2001		2004		2005	2006
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	Liczba %	Liczba %
Bezrobotni ogółem	4 642		3 782		7 290		8 758		7469		6611	5115
Podstawowe	1 910	41,2	1 586	41,9	2 694	36,9	3 152	36,0	2 687	36	2546 38,5%	2055 40,2
Zasadnicze zawodowe	1 605	34,6	1 277	33,8	2 783	38,2	3 282	37,5	2 635	35,3	2255 34,1%	1615 31,6%
Policealne i średnie zawodowe	823	17,7	681	18,0	1 397	19,2	1 777	20,3	1 518	20,3	1254 19,0%	978 19,1%
Średnie ogólnokształcące	274	5,9	193	5,1	321	4,4	361	4,1	353	4,7	312 4,7%	251 4,9%
Wyższe	30	0,6	45	1,2	95	1,3	186	2,1	276	3,7	244 3,7%	216 4,2%

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Rudzie Śląskiej

Generalną i zarazem pożądaną tendencją w okresie 2003-2006 jest spadek poziomu bezrobocia na terenie miasta Ruda Śląska. Proces ten uwarunkowany jest pozytywnymi działaniami w gospodarce państwa, regionu, a zwłaszcza miasta. Z drugiej strony przyczyną takiego stanu jest odpływ części bezrobotnych (zwłaszcza młodych) do pracy poza granicami kraju w związku z możliwościami wynikającymi wstąpieniem do Unii Europejskiej.

### 1.3.2 Analiza stanu podmiotów gospodarczych w mieście Ruda Śląska w latach 1996-2005

Na rozwój przedsiębiorczości w Rudzie Śląskiej największy wpływ ma dynamika wzrostu liczby firm zakładanych przez mieszkańców miasta. Dla celów niniejszego opracowania dokonano zestawień tabelarycznych stanu podmiotów gospodarczych w latach 1996-2005.

Tab. 31 Liczba firm w Rudzie Śląskiej w podziale na sektor prywatny i publiczny w latach 1996-2005

Lp.	Rok	Firmy ogółem	Sektor prywatny	Sektor publiczny
1.	1996	6 889	6 758	131
2.	1997	7 329	7 160	169
3.	1998	7 879	7 643	179
4.	1999	8 156	7 930	226
5.	2000	8 231	7 945	286
6.	2001	8 558	8 244	314
7.	2002	8 956	8 620	336
8.	2003	9 030	8 671	359
9.	2004	9 463	bd	Bd
10.	2005	9 313	bd	bd

Źródło: Wojewódzki Urząd Statystyczny w Katowicach

W tabeli 31 zestawiono liczbę firm w Rudzie Śląskiej w latach 1996-2005 w podziale na sektor prywatny i publiczny. Ilość firm od roku 1996 systematycznie rośnie, natomiast dynamika wzrostu maleje. W roku 1997 ilość firm w porównaniu do roku 1996 wzrosła o 6,4%, natomiast ich liczba w 2000 roku w stosunku do roku 1999 wzrosła jedynie o 0,9%. Wzrost w roku 2001 w stosunku do roku poprzedniego wyniósł 4%, natomiast w 2002 roku wzrost wyniósł 4,6%, a w 2003 roku jedynie o 4%. Rok 2005 był natomiast pierwszym, w którym zanotowano nieznaczny spadek liczby firm o 1,6% w stosunku do 2004 roku.

Tab. 32 Liczba podmiotów zarejestrowanych i wyrejestrowanych w Rudzie Śląskiej w latach 1996-2006

Lp.	Rok	Firmy zarejestrowane	Firmy wyrejestrowane	Saldo (3-4)
1.	1996	1 299	789	+510
2.	1997	1 316	754	+562
3.	1998	1 315	744	+571
4.	1999	975	973	+2
5.	2000	955	867	+88
6.	2001	1 152	782	+370
7.	2002	711	710	+1
8.	2003	641	628	+13
9.	2004	765	835	-70
10.	2005	775	802	-27
11.	2006	775	852	-77

Źródło: Urząd Miasta w Rudzie Śląskiej

Jeszcze bardziej dobitnie zjawisko malejącej dynamiki odzwierciedla tabela 32, gdzie zestawiono podmioty osób fizycznych rejestrowane i wyrejestrowane w Rudzie Śląskiej w latach 1996-2004. Saldo dodatnie, tj. nadwyżka firm rejestrowanych nad wyrejestrowanymi, wynosiła w latach 1996-1998 ponad 500 firm. Natomiast w roku 1999 i 2000 następuje wyraźne osłabienie tendencji i dodatnie saldo jest minimalne. Statystyki na rok 2001 podajemy, zastrzegając, że ze względu na konsekwencje zmian prawnych dotyczące zasad rejestracji podmiotów gospodarczych, dane te mogą być zniekształcone. Natomiast rok 2002 i 2003 pokazuje i potwierdza zjawisko stagnacji w zakresie rozwoju działalności gospodarczej osób fizycznych. Zaś od roku 2004 notowane jest ujemne saldo, potwierdzające niekorzystną tendencję.

Tab. 33 Liczba spółek prawa handlowego w Rudzie Śląskiej w latach 1996- 2003 w tym z udziałem kapitału zagranicznego

Lp.	Rok	Spółki ogółem	Spółki z kapitałem zagranicznym
1.	1996	184	33
2.	1997	192	47
3.	1998	264	48
4.	1999	273	54
5.	2000	287	55
6.	2001	326	63
7.	2002	371	65
8.	2003	392	69

Źródło: Wojewódzki Urząd Statystyczny w Katowicach

Liczba spółek z udziałem kapitału zagranicznego w latach 1996-2000 wzrosła o 63,6%. Trzeba tu jednak zaznaczyć, że wzrost ten wynika raczej z niskiego punktu startowego (33 spółki w 1996 r.) aniżeli silnej dynamiki rozwoju. Co więcej, w roku 2000 powstała jedynie jedna spółka z kapitałem zagranicznym. Rok 2001 przyniósł wzrost dynamiki liczby spółek ogółem o 8,6% i firm z kapitałem zagranicznym o 14,5%. 2002 i połowa 2003 roku wykazuje stagnację w tym zakresie.

Tab. 34 Liczba podmiotów gospodarczych osób fizycznych w Rudzie Śląskiej w latach 1996-2005

Lp.	Rok	Firmy ogółem
1.	1996	5 791
2.	1997	6 078
3.	1998	6 802

4.	1999	6 669
5.	2000	6 665
6.	2001	6 925
7.	2002	7 265
8.	2003	7 275
9.	2004	7 621
10.	2005	7 417

Źródło: Wojewódzki Urząd Statystyczny w Katowicach

Liczba podmiotów gospodarczych osób fizycznych w latach 1999-2000 spadała. W roku 2000 osiągnęła ona poziom z 1998 roku. Lata 2001 i 2002 to znaczny wzrost liczby firm osób fizycznych (łącznie wzrost o 9%). Rok 2003 przyniósł wzrost liczebny firm osób fizycznych o zaledwie 0,14%. Po ponownym znacznym wzroście liczby firm w roku 2004 nastąpił pierwszy od 1999 roku spadek. Na koniec 2005 roku liczba firm była wyższa o 28,1% w stosunku do poziomu z 1996 roku.

Tab. 35 Struktura podmiotów gospodarczych w Rudzie Śląskiej w latach 1996-2000 w %

Lp.	Wyszczególnienie	Lata				
		1996	1997	1998	1999	2000
1.	Ogółem	100	100	100	100	100
2.	Działalność produkcyjna	7,8	7,7	7,5	7,3	7,4
3.	Budownictwo	7,7	8,2	9,1	9,2	9,3
4.	Handel	49,5	47,6	46,2	45,3	43,0
5.	Transport, składowanie i łączność	9,8	9,7	9,3	9,6	9,7
6.	Obsługa nieruchomości i firm	11,2	11,6	11	10,9	11,1
7.	Ochrona zdrowia	3,3	3,5	3,7	3,6	3,7
8.	Pozostała działalność usługowa, komunalna, socjalna i indywidualna	4,8	5,4	5,9	6,1	6,5
9.	<b>Inna działalność</b>	5,9	6,3	7,4	8,1	9,3

Źródło: Wojewódzki Urząd Statystyczny w Katowicach

W strukturze podmiotów gospodarczych działających na terenie miasta Ruda Śląska według ilości, dominują firmy o charakterze handlowym, których udział na koniec 2000 roku wyniósł 45,3%. Pozostałe rodzaje działalności mają udział w wysokości do 10%. Prosty sposób rejestracji oraz charakter działalności gospodarczej spowodował gwałtowny wzrost liczby przedsiębiorstw jedno- i kilkuosobowych zaangażowanych w działalność handlową. Firmy te jednak nie posiadają znaczącego potencjału gospodarczego i zaangażowane są przede wszystkim w dystrybucję towarów.

### 1.3.3 Rozwój przedsiębiorczości

#### **„Centra Biznesu” - istniejące i planowane**

Na mapie gospodarczej miasta funkcjonują samoistnie ukształtowane centra biznesu rozumiane jako "skupisko firm na niewielkim terytorium". Tak rozumiane centra znajdują się w następujących miejscach:

1. Rejon ulic: Kokotek - Zabrzeńska - Magazynowa,

W rejonie tym znajduje się około 40 firm. Wśród tych firm znajduje się większość firm produkcyjnych, pozostałe to handlowe i handlowo-usługowe.

2. Rejon ulicy Hallera (w sąsiedztwie PPUH „PROMUS”),

W rejonie tym znajduje się około 20 firm, głównie handlowych i usługowych.

3. Rejon ulicy Kokota (w pobliżu granicy z Zabrzem)

W rejonie tym znajduje się zespół hurtowni i firm handlowych.

Ponadto istnieje również kilka potencjalnych miejsc, gdzie takowe centra biznesu mogą się rozwinąć, m.in. rejon ulicy Szyb Walenty (Rudzki Inkubator Przedsiębiorczości).

W ostatnich latach w sposób istotny zwiększyła się ilość banków i ich filii, a sieć placówek bankowych obecnych w mieście w coraz większym zakresie pokrywa potrzeby mieszkańców i jednostek gospodarczych. Na terenie miasta usługi finansowe i bankowe świadczone są przez 11 banków. W ostatnich latach dzielnicą Nowy Bytom stała się centrum bankowym miasta, gdzie zlokalizowane są następujące banki: ING Bank Śląski S.A., Bank Zachodni WBK S.A., Powszechna Kasa Oszczędności BP S.A., Bank Polska Kasa Opieki S.A., Bank Spółdzielczy w Gliwicach, Millennium BIG BANK S.A., CITIBANK, LUKAS Bank S.A., Miejska Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa (SKOK). ING Bank Śląski, Bank Zachodni WBK, PKO BP S.A., EURO BANK oraz PeKaO S.A. posiadają także swoje placówki w innych dzielnicach miasta. Pozostałe banki obecne w naszym mieście to BPH PBK S.A. oraz Bank Spółdzielczy w Knurowie.

#### **Otoczenie biznesu**

Znaczącą rolę w gospodarce i rozwoju przedsiębiorczości mieszkańców miasta, oprócz zakładów, firm i samorządu, odgrywają banki, stowarzyszenia gospodarcze, izby rzemieślnicze, agencje rozwoju i instytucje ubezpieczeniowe.

Stanowią one tzw. otoczenie gospodarcze, którego rozwój w ostatnich latach następował na skutek coraz większego zapotrzebowania środowiska biznesowego na tego typu instytucje.

Bardzo ważną rolę odgrywa środowisko rzemieślników skupione w Cechu Rzemiosł i Przedsiębiorczości wykazujące dużo inicjatyw i prowadzące szkolenie młodych ludzi w zawodach rzemieślniczych. Środowisko kupieckie działa w ramach stowarzyszeń: „Kupcy Rudzcy” i Kupców Targowisk i zajmuje się głównie rozwojem firm handlowych. Środowisko biznesowe integruje Śląska Regionalna Izba Gospodarcza oraz Regionalna Izba Gospodarcza.

## **Instytucje otoczenia biznesu w Rudzie Śląskiej**

**Rudzka Agencja Rozwoju "Inwestor" Sp. z o.o.** Agencja istnieje od 1997 roku. Jest instytucją mającą na celu wspieranie i promocję przedsiębiorczości w mieście i regionie. Działalność ukierunkowana jest głównie na problematykę o charakterze publicznym. Opiera się ona głównie na stymulowaniu rozwoju gospodarczego miasta oraz wspieraniu i rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości w regionie. RAR „Inwestor” jest instytucją składającą się z trzech integralnych jednostek organizacyjnych:

Funduszu Pożyczkowego, który udziela pożyczek małym firmom na inwestycje przyczyniające się m.in. do tworzenia nowych miejsc pracy,  
Akademii Kształcenia, która oferuje szeroki zakres usług szkoleniowych dostosowując swą ofertę do aktualnych potrzeb rynku m.in. są to kursy językowe, zawodowe (we współpracy z powiatowymi urzędami pracy),  
Centrum Informacji Gospodarczej, które świadczy usługi w zakresie udzielania informacji dotyczących funduszy strukturalnych, świadczenia usług doradczych związanych z administracyjno-prawnymi aspektami prowadzenia działalności gospodarczej.

**Śląski Park Przemysłowy Sp. z o.o.** to wyodrębniony obszar na terenie Rudy Śląskiej i Świętochłowic, stanowiący zwartą całość i obejmujący tereny poprzemysłowe wzdłuż Drogowej Trasy Średnicowej. Zadaniem parku jest stworzenie atrakcyjnego obszaru do prowadzenia działalności gospodarczej i inwestowania, charakteryzującego się przede wszystkim sprawną infrastrukturą, niskimi kosztami korzystania z majątku produkcyjnego oraz profesjonalnie prowadzonymi usługami pomocniczymi. Dobrze rozwinięta jest infrastruktura otoczenia biznesu: banków, biur doradztwa gospodarczego, finansowego i prawnego, towarzystw ubezpieczeniowych oraz biur obrotu nieruchomości.

**Rudzki Inkubator Przedsiębiorczości Sp. z o.o.** oferuje fachową i kompetentną pomoc dla firm, w szczególności nowo powstających firm innowacyjnych, stwarzając im dogodne warunki rozwoju w czasie pierwszych, trudnych lat działania.

Głównym celem Inkubatora jest pomoc i wspieranie powstających oraz młodych innowacyjnych firm w pierwszym, trudnym okresie istnienia, poprzez zapewnienie optymalnego środowiska pracy, świadczenie szerokiego zakresu usług oraz obniżenie kosztów firmy związanych z wynajmowaniem biura i prowadzeniem działalności.

W ramach inkubatora wyodrębniony jest Górnośląski Inkubator Technologiczny, który tworzy sprzyjające warunki do powstawania i rozwoju przedsiębiorstw o innowacyjnym charakterze działalności, poprzez zapewnianie wsparcia infrastrukturalnego, marketingowego, kadrowego i finansowego oraz przez oferowanie innych usług dodanych. W obiekcie o powierzchni 6018m<sup>2</sup> oferuje innowacyjnym firmom możliwość wynajmu powierzchni biurowej, produkcyjnej, laboratoryjnej i magazynowej. Dodatkowo firmy mogą korzystać z bezpłatnego doradztwa w zakresie księgowości, prawa, ekonomii, patentów oraz transferu technologii.

**Górnośląski Inkubator Technologiczny** w Rudzie Śląskiej rozpoczął swoją działalność w sierpniu 2007. Powstał on w miejscu dawnych zakładów poligraficznych w dzielnicy Godula. Jego utworzenie sfinansowane zostało ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost Konkurencyjności Gospodarki. Misją Górnośląskiego Inkubatora Technologicznego jest tworzenie sprzyjających warunków do powstawania i rozwoju przedsiębiorstw o innowacyjnym charakterze działalności, zwłaszcza technologii informacyjnych i komunikacyjnych, poprzez zapewnianie wsparcia infrastrukturalnego, marketingowego, kadrowego i finansowego oraz przez oferowanie innych usług dodanych". Oferta Inkubatora skierowana jest przede wszystkim do powstających i młodych firm, w tym firm innowacyjnych z terenu Rudy Śląskiej i regionu. Statutowym celem działania Spółki jest stymulacja rozwoju przemysłu zaawansowanych technologii, w szczególności:

- tworzenie właściwej infrastruktury dla zapewnienia przedsiębiorstwom warunków do prowadzenia własnej działalności gospodarczej,
- pomoc w tworzeniu i rozwoju oraz promowaniu podmiotów gospodarczych wykorzystujących nowoczesne technologie, zwłaszcza małych i średnich firm,
- transfer nowych technologii do istniejących i nowo tworzonych podmiotów gospodarczych,
- promocja regionalnych podmiotów proinnowacyjnych,

### **Procesy restrukturyzacyjne w podstawowych branżach gospodarki miasta**

Przeobrażenia zachodzące w gospodarce miasta Ruda Śląska w ostatnim dziesięcioleciu związane były głównie z procesami restrukturyzacyjnymi dużych zakładów pracy takich, jak: kopalnie węgla kamiennego, Huta "Pokój" S.A., Elektrownia "Halemba" S.A. i inne zakłady branży budowlano-montażowej i transportowej.

Podstawową branżą gospodarki Rudy Śląskiej pozostaje nadal górnictwo węgla kamiennego. W ramach restrukturyzacji utworzono jednoosobową spółkę Skarbu Państwa - Rudzką Spółkę Węglową S.A., która zarządzała kopalniami węgla kamiennego, a z oddziałów działających na powierzchni kopalń i z zakładów socjalnych wyodrębniono nowe podmioty gospodarcze w formie spółek prawa handlowego. Na bazie tego majątku powstały 43 podmioty gospodarcze, które przejęły 3 850 pracowników z Rudzkiej Spółki Węglowej S.A. Powstałe podmioty świadczą usługi w zakresie działalności budowlanej, usług ogólnogospodarczych, kolejowych, gospodarki mieszkaniowej, ochrony środowiska i usług transportowych. W ten sposób w latach 1990 - 1999 kopalnie węgla kamiennego prowadzące eksploatację na terenie miasta zmniejszyły swoje zatrudnienie o blisko 10 tysięcy osób, z 32 tysięcy, w roku 1990 do 22 tysięcy na koniec 1999 roku.

W połowie roku 2000 w rudzkich kopalniach pracowało 20 tysięcy osób, a na początku 2002 roku 18 tysięcy. Program restrukturyzacji górnictwa węgla



kamiennego od lutego 2003 roku wszedł na nowy etap. Powstała Kompania Węglowa S.A., która przejęła wszystkie kopalnie Rudzkiej Spółki Węglowej od dnia 1 lutego 2003 roku, natomiast nieprodukcyjny majątek oraz zobowiązania kopalń pozostawiono w Rudzkiej Spółce Węglowej S.A.

Procesy restrukturyzacyjne w górnictwie węgla kamiennego to również przekazywanie przez RSW S.A. na rzecz Skarbu Państwa i Gminy zbędnych nieruchomości w postaci budynków i gruntów.

Huta „Pokój” S.A. już w połowie lat dziewięćdziesiątych unowocześniła swoją produkcję powiązaną z restrukturyzacją zatrudnienia. W następstwie tych procesów zatrudnienie zmniejszyło się z 3278 osób w roku 1990 do 1200 osób w roku 1999. Włączenie Huty „Pokój” do Programu Powszechnej Prywatyzacji rozpoczęło proces prywatyzacji przedsiębiorstwa. Przekształcenie Huty w Spółkę Akcyjną i włączenie do III Narodowego Funduszu Inwestycyjnego stanowiło punkt wyjściowy do znalezienia inwestora strategicznego dla zakładu. Dalsze przekształcenia skutkowały utworzeniem spółek usługowych wobec Huty, a mianowicie „Huta Pokój Serwis” i „Euroblacha” S.A. Mimo spadku zatrudnienia w samej Hucie „Pokój” S.A. zatrudnienie łączne w tych podmiotach pozostaje na poziomie 1 200 osób.

W trakcie restrukturyzacji jest także elektrownia „Halemba” S.A., która z dniem 29.12.2000 roku weszła w skład Południowego Koncernu Energetycznego S.A.(PKE). PKE jest największym w Polsce producentem energii (18% produkcji krajowej), dzięki konsolidacji branży wchodząca w skład Koncernu elektrownia „Halemba” posiada obecnie lepsze perspektywy rozwoju.

### **Inwestycje miasta**

Działalność inwestycyjna w zakresie zadań własnych miasta stymuluje również jego rozwój. Proces ten będzie długotrwały i wymagać będzie dużych nakładów inwestycyjnych ze strony miasta oraz inwestorów zewnętrznych.

Dobry przykład połączenia środków finansowych gminy ze środkami pomocowymi Unii Europejskiej w ramach programu „Struder” oraz środków finansowych prywatnych inwestorów to budowa pasażu handlowo-usługowego w Wirku przy ulicy Kubiny.

Inwestycje w mieście były również realizowane przez inwestorów zewnętrznych takich, jak: EuroCash, Plaza Centers, General Routieres, Leiber Poland, Telekomunikacja Polska S.A., stacje paliw BP, Shell i Aral oraz Kaufland, Tesco, a także inne firmy z udziałem kapitału zagranicznego.

Plany inwestycyjne są realizacją Strategii Wewnętrznego i Zintegrowanego Rozwoju Miasta i zostały ujęte w programie inwestycyjnym miasta do roku 2003. Są również plany, których realizacja nie zależy od gminy. Do zwiększenia potencjału gospodarczego miasta przyczyni się realizacja takich zadań, jak: budowa autostrady A-4, Drogowej Trasy Średnicowej, zagospodarowanie terenów przemysłowych po KWK „Wawel” i koksowni „Walenty”, budowa centrów dzielnicowych oraz budowa oczyszczalni Halemba Centrum wraz z porządkowaniem gospodarki ściekowej miasta z udziałem środków z funduszu ISPA – obecnie Funduszu Spójności.

## 1.4. Sytuacja społeczna

### 1.4.1 Oświata, kultura i sport

#### Oświata

Wydatki na oświatę stanowią znaczącą pozycję w budżecie Rudy Śląskiej. Trzeba tutaj zaznaczyć, że ich wielkość wzrastała z 11,5% całości wydatków budżetowych w roku 1991 do 44,3% w roku 1998. Wiązało się to głównie z przejmowaniem przez władze samorządowe zadań oświatowych oraz dużymi inwestycjami w budowę, jak i modernizację szkół w mieście. W ostatnich dwóch latach udział wydatków oświatowych w ramach całości wydatków miasta obniżył się do ok. 40% i w roku 2000 wyniósł 38,3%, co w liczbach bezwzględnych daje sumę 100 161 662 zł.

#### Żłobki i przedszkola

W Rudzie Śląskiej działa 29 przedszkoli publicznych, do których uczęszcza 3 488 dzieci. Do jednego w mieście przedszkola niepublicznego w dzielnicy Orzegów aktualnie uczęszcza 94 dzieci.

Tab. 36 Liczba dzieci uczęszczających do przedszkoli publicznych i niepublicznych w latach 2004-2006

Liczba dzieci w przedszkolach publicznych			Liczba dzieci w przedszkolach niepublicznych		
2004r.	2005r.	2006r.	2004r.	2005r.	2006r.
3220	3319	3488	89	82	94

Źródło: Miejski Zakład Obsługi Placówek Oświatowych (MZOPO) w Rudzie Śląskiej

W publicznych przedszkolach w Rudzie Śląskiej zatrudnionych jest w ramach pełnego etatu 240 nauczycieli, natomiast liczba 74 nauczycieli stanowi zatrudnienie w niepełnym wymiarze godzin.

W ramach budżetu miasta na rok 2000 wydatki na przedszkola stanowiły 5,8% całości wydatków, co w liczbach bezwzględnych daje sumę 14 868 050 zł. W porównaniu ze stanem z końca 1995 roku mamy więc do czynienia ze spadkiem tak liczby samych przedszkoli (z 35 do 31), jak i liczby nauczycieli (aktualnie w przedszkolach w przeliczeniu na etaty zatrudnionych jest 245, w 1995 r. było to odpowiednio 252).

#### Szkolnictwo podstawowe, gimnazjalne i ponadgimnazjalne

We wszystkich rudzkich szkołach zatrudnionych jest aktualnie 2 011 nauczycieli, w tym 457 niepełnozatrudnionych. Wśród kadry nauczycielskiej zdecydowanie dominują osoby z wykształceniem wyższym, których odsetek wynosi 93,15 %. Kolejne 6,08 % stanowią osoby z tytułem licencjata, po kolegium nauczycielskim, bądź też kolegium języków obcych. Pozostali stanowią 0,77 % ogółu nauczycieli.

W związku z reformą oświaty klasyfikujemy nauczycieli również ze względu na ich strukturę awansu. W tabelach przedstawiono aktualną strukturę nauczycieli w mieście wg stopni awansu.

Tab. 37 Nauczyciele wg stopni awansu w etatach w szkołach podstawowych

Lp.	Nauczyciele wg stopni awansu	2003/2004	2004/2005	2005/2006	2006/2007
1.	Stażyści	52,11 etatów	32,59 etatów	28,04 etatów	38,36 etatów
2.	Kontraktowi	116,83 etatów	126,52 etatów	106,01 etatów	102,64 etatów
3.	Mianowani	534,83 etatów	505,68 etatów	484,86 etatów	390,48 etatów
4.	Dyplomowani	79,26 etatów	123,82 etatów	156,91 etatów	222,43 etatów
	<b>Razem</b>	<b>783,03 etatów</b>	<b>788,61 etatów</b>	<b>775,82 etatów</b>	<b>753,91 etatów</b>

Źródło: Miejski Zakład Obsługi Placówek Oświatowych (MZOPO) w Rudzie Śląskiej

Tab. 38 Nauczyciele wg stopni awansu w etatach w gimnazjach

Lp.	Nauczyciele wg stopni awansu	2003/2004	2004/2005	2005/2006	2006/2007
1.	Stażyści	30,03 etatów	18,80 etatów	16,66 etatów	17,05 etatów
2.	Kontraktowi	109,35 etatów	94,61 etatów	87,47 etatów	64,58 etatów
3.	Mianowani	248,16 etatów	263,29 etatów	266,31 etatów	238,43 etatów
4.	Dyplomowani	92,16 etatów	115,31 etatów	131,41 etatów	165,52 etatów
	<b>Razem</b>	<b>479,70 etatów</b>	<b>492,01 etatów</b>	<b>501,85 etatów</b>	<b>485,58 etatów</b>

Źródło: Miejski Zakład Obsługi Placówek Oświatowych (MZOPO) w Rudzie Śląskiej

Tab. 39 Nauczyciele wg stopni awansu w etatach w szkołach ponadgimnazjalnych

Lp.	Nauczyciele wg stopni awansu	2003/2004	2004/2005	2005/2006	2006/2007
1.	Stażyści	56,37 etatów	45,83 etatów	28,51 etatów	33,47 etatów
2.	Kontraktowi	112,28 etatów	119,96 etatów	115,32 etatów	100,21 etatów
3.	Mianowani	241,67 etatów	230,21 etatów	225,41 etatów	223,12 etatów
4.	Dyplomowani	86,72 etatów	109,84 etatów	128,1 etatów	136,93 etatów
	<b>Razem</b>	<b>497,04 etatów</b>	<b>505,84 etatów</b>	<b>497,34 etatów</b>	<b>493,73 etatów</b>

Źródło: Miejski Zakład Obsługi Placówek Oświatowych (MZOPO) w Rudzie Śląskiej

W Rudzie Śląskiej funkcjonuje obecnie 25 szkół podstawowych, do których uczęszcza 8 834 uczniów, gdzie średnio na oddział przypada aktualnie 23 uczniów. W roku szkolnym 2003/2004 do 23 szkół podstawowych uczęszczało 9 600 uczniów, obserwujemy zatem wyraźny spadek liczby uczniów, co niewątpliwie spowodowane jest nieustannym obniżaniem się liczebności nowych roczników. Co warto podkreślić, wyraźna jest dalsza tendencja zmniejszania się wielkości kolejnych roczników, co będzie wiązało się z dostosowaniem istniejącej sieci szkół do zmniejszających się potrzeb w przyszłości.

Liczba wszystkich nauczycieli zatrudnionych w szkołach podstawowych wynosi 890, w tym 741 zatrudnionych jest w pełnym wymiarze czasu pracy.

Tab. 40 Liczba uczniów szkół podstawowych wg klas

Lp.	Klasa	I	II	III	IV	V	VI
1.	Liczba uczniów rok szkolny 2001/2002	1651	1838	1760	1964	2044	2214
	<b>Razem</b>	<b>11471</b>					
2.	Liczba uczniów rok szkolny 2003/2004	1439	1548	1600	1786	1693	1523
	<b>Razem</b>	<b>9589</b>					
3.	Liczba uczniów rok szkolny 2004/2005	1493	1395	1515	1606	1783	1696
	<b>Razem</b>	<b>9488</b>					
4.	Liczba uczniów rok szkolny 2005/2006	1566	1448	1411	1540	1648	1822
	<b>Razem</b>	<b>9435</b>					
5.	Liczba uczniów rok szkolny 2006/2007	1326	1444	1434	1420	1582	1628
	<b>Razem</b>	<b>8834</b>					

Źródło: Miejski Zakład Obsługi Placówek Oświatowych (MZOPO) w Rudzie Śląskiej

Tab. 41 Liczba zatrudnionych nauczycieli w rudzkich szkołach

Lp.		Liczba zatrudnionych na etat				Liczba niepełnozatrudnionych na etat			
		2003/ 2004	2004/ 2005	2005/ 2006	2006/ 2007	2003/ 2004	2004/ 2005	2005/ 2006	2006/ 2007
1.	Szkoły podstawowe	754,97	746,84	733,96	705,11	50,91	48,62	47,88	55,20
2.	Gimnazja	390	418	414	415	75,94	77,76	85,52	75,09
3.	Szkoły ponadgimnazjalne	381	380	360	371	116,04	125,84	137,34	122,73

Źródło: Miejski Zakład Obsługi Placówek Oświatowych (MZOPO) w Rudzie Śląskiej

W roku szkolnym 2001/2002 do gimnazjów uczęszczało 6 477 uczniów, mamy więc do czynienia z wyraźnym spadkiem ich liczby, ponieważ aktualnie w gimnazjach uczy się 5 605 uczniów. We wszystkich gimnazjach zatrudnionych jest 374 nauczycieli, w tym liczba 312 stanowi zatrudnionych na pełny etat.

Tab. 42 Liczba uczniów szkół gimnazjalnych wg klas

Lp.	Klasa	I	II	III
1.	Liczba uczniów rok szkolny 2003/2004	2089	2133	1958
	<b>Razem</b>	<b>6180</b>		
2.	Liczba uczniów rok szkolny 2004/2005	2070	2106	2007
	<b>Razem</b>	<b>6183</b>		
3.	Liczba uczniów rok szkolny 2005/2006	1874	1929	1883
	<b>Razem</b>	<b>5686</b>		
4.	Liczba uczniów rok szkolny 2006/2007	1921	1829	1855
	<b>Razem</b>	<b>5605</b>		

Źródło: Miejski Zakład Obsługi Placówek Oświatowych (MZOPO) w Rudzie Śląskiej

W ramach szkolnictwa ponadgimnazjalnego w Rudzie Śląskiej działa jedna szkoła zawodowa oraz 11 zespołów szkół, w ramach których są:

- 3 Zespoły Szkół Ogólnokształcących,
- 4 Zespoły Szkół Zawodowych,
- Zespół Szkół Medycznych,
- Zespół Szkół Techniczno-Ekonomicznych,
- Zespół Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących,
- Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych.

W szkołach ponadgimnazjalnych uczęszczało w roku szkolnym 1999/2000 7 383 uczniów, natomiast w roku szkolnym 2001/2002 już tylko 6 536 uczniów. Obecnie uczy się 6 166 ponadgimnazjalistów. Obserwujemy zatem ciągły spadek ich liczby.

Liczba nauczycieli zatrudnionych w szkołach ponadgimnazjalnych wynosi 747, w tym zatrudnionych jest 501 nauczycieli etatowych.

Tab. 43 Liczba uczniów szkół ponadgimnazjalnych wg klas

Lp.	Klasa	I	II	III	IV	V
1.	Liczba uczniów rok szkolny 2001/2002	460	2413	2154	1199	310
	<b>Razem</b>	<b>6536</b>				
2.	Liczba uczniów rok szkolny 2003/2004	2823	2278	397	1464	601
	<b>Razem</b>	<b>7563</b>				
3.	Liczba uczniów rok szkolny 2004/2005	2380	2182	1784	28	731
	<b>Razem</b>	<b>7105</b>				

4.	Liczba uczniów rok szkolny 2005/2006	2462	1977	1587	565	0
	<b>Razem</b>	<b>6591</b>				
5.	Liczba uczniów rok szkolny 2006/2007	2291	1987	1463	513	0
	<b>Razem</b>	<b>6254</b>				

Źródło: Miejski Zakład Obsługi Placówek Oświatowych (MZOPO) w Rudzie Śląskiej

Tab. 44 Rozmieszczenie (lokalizacja, sieć) szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych w mieście.

Lp.	Dzielnica	Liczba szkół					
		podstawowych		gimnazjów		ponadgimnazjalnych	
		2003r.	2006r.	2003r.	2006r.	2003r.	2006r.
1.	Ruda	4	4	3	4	1	2
2.	Godula	1	1	1	1	-	-
3.	Orzegów	2	2	1	1	1	1
4.	Bykowina	2	3	1	1	-	-
5.	Halemba	5	3	2	3	1	1
6.	Kochłowice	3	3	1	1	2	1
7.	Chebzie	1	1	-	1	-	-
8.	Nowy Bytom	3	2	1	1	4	3
9.	Wirek	4	3	3	4	2	2
10.	Bielszowice	3	3	1	2	1	1
	<b>Ogółem miasto</b>	<b>28</b>	<b>25</b>	<b>14</b>	<b>19</b>	<b>12</b>	<b>11</b>

Źródło: Miejski Zakład Obsługi Placówek Oświatowych (MZOPO) w Rudzie Śląskiej

W tym momencie należy również wymienić pozostałe placówki funkcjonujące w naszym mieście i są to:

1. Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia w Nowym Bytomiu
2. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w dzielnicy Bykowina
3. Centrum Kształcenia Ustawicznego w Orzegowie
4. Centrum Kształcenia Praktycznego w Nowym Bytomiu
5. Szkoła Policealna nr 1 w Nowym Bytomiu
6. Młodzieżowy Dom Kultury w dzielnicy Ruda

### Szkolnictwo wyższe w mieście

W Rudzie Śląskiej działają trzy szkoły wyższe:

- √ Wyższa Szkoła Handlowa z siedzibą w dzielnicy Orzegów,
- √ Wyższa Szkoła Ekonomii i Administracji w dzielnicy Godula,
- √ Akademia Górniczo-Hutnicza – Zamiejskowy Ośrodek Dydaktyczny.

**Wyższa Szkoła Handlowa (WSH)** powstała w 2001 roku z inicjatywy władz miasta Ruda Śląska. To niepaństwowa uczelnia zawodowa kształcąca w następujących specjalnościach:

- Finanse i Rachunkowość,
- Zarządzanie Firmą.

WSH oferuje możliwość kształcenia na studiach licencjackich kończących się uzyskaniem dyplomu licencjata, który umożliwia podjęcie dalszych studiów magisterskich w innych uczelniach akademickich.

**Wyższa Szkoła Ekonomii i Administracji w Bytomiu (WSEiA)** została wpisana w grudniu 1996 roku do rejestru Wyższych Uczelni Ministerstwa Edukacji Narodowej. Uczelnia ta prowadzi studia w systemach stacjonarnym oraz zaocznym. Kształci na studiach magisterskich, inżynierskich i licencjackich: menedżerów, specjalistów w dziedzinie ekonomii, zarządzania, administracji i politologii. Podstawowe kierunki studiów to:

- Fizjoterapia
- Architektura i Urbanistyka
- Zarządzanie i inżynieria produkcji
- Politologia
- Ekonomia
- Administracja.

WSEiA prowadzi również studia podyplomowe oraz studia specjalne. Między innymi organizuje w zależności od potrzeb studia podyplomowe dla absolwentów wyższych uczelni o specjalnościach: Informatyki w Nowoczesnym Przedsiębiorstwie, Zarządzania Funduszami Unii Europejskiej, Administracji Samorządowej, Podyplomowego Studium Doradztwa Podatkowego, Rachunkowości i Finansów, Zarządzania Nieruchomościami, Zarządzania i Organizacji Oświaty, Technologii Informatycznych Biznesu, Ochrony Środowiska i Zrównoważonego Rozwoju Gminy, Podyplomowych Studiów Prawa Europejskiego. Po ukończeniu absolwenci otrzymują: Dyplom Ukończenia Wyższych Studiów Zawodowych, tytuł licencjata lub inżyniera oraz uprawnienia do kontynuowania studiów magisterskich na wybranej uczelni. Absolwenci mają możliwość również kontynuować naukę w WSEiA na uzupełniających studiach magisterskich kierunku Ekonomia, specjalność Administrowanie podmiotami sektora publicznego.

**Zamiejscowy Ośrodek Dydaktyczny Wydziału Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie** utworzony został w 2006 roku na podstawie umowy zawartej przez miasto i uczelnię. W roku akademickim 2006/2007 otwarty został kierunek studiów Geodezja i Kartografia o specjalnościach Geoinformacja i Geodezja Górnicza oraz Geodezja Inżyniersko-Przemysłowa. Natomiast na rok akademicki 2007/2008 ogłoszony został nabór na kolejny kierunek Inżynieria Środowiskowa. Po ukończeniu studiów absolwenci otrzymują tytuł inżyniera.

Siedzibą filii AGH jest budynek przy ulicy ks. Tunkla 147a w Kochłowicach. Remont obiektu dawnej zawodowej szkoły górniczej i adaptację na filię AGH współfinansowany został w połowie ze środków budżetu państwa w ramach Kontraktu Wojewódzkiego dla Województwa Śląskiego na lata 2005 – 2006. Utworzenia Zamiejscowego Ośrodka Dydaktycznego cenionej uczelni, jaka jest AGH, w znacznym stopniu podniosło potencjał edukacyjny Miasta Ruda Śląska.

#### **Wydatki oświatowe.**

Wydatki na oświatę w kolejnych latach 2004, 2005 i 2006 wynosiły w całości odpowiednio:

- W 2004 roku: 118 829 786,90 zł
- W 2005 roku: 126 221 074,00 zł
- W 2006 roku: 132 006 462,24 zł

#### **Baza i podmioty miasta prowadzące działalność kulturalno - oświatową**

Począwszy od 1990 roku, kiedy to samorząd przejął obowiązki organizatora życia kulturalnego w mieście, następowało stopniowe przejmowanie placówek kulturalnych od zakładów pracy i innych instytucji (w 1989 r. miasto posiadało tylko Miejską Bibliotekę Publiczną z 22 filiami). Obecnie samorząd jest właścicielem:

- Miejskiej Biblioteki Publicznej z 14 filiami,
- Muzeum Miejskiego,
- Miejskiego Centrum Kultury im. Henryka Bisty w Nowym Bytomiu,
- Miejskiego Domu Kultury w Bielszowicach,
- Młodzieżowego Domu Kultury,
- Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia.

Poza tym działalność kulturalną w mieście prowadzą placówki Rudzkiej Spółdzielni Mieszkaniowej:

- 7 Osiedlowych Domów Kultury („Jowisz”, „Pulsar”, „Matecznik”, „Muza”, „Country”, „Meteor”, „Neptun”),

oraz podmioty komercyjne:

- kino prywatne - „Patria”,
- multikino (8 sal) - „Cinema City”,
- Telewizja Kablowa „Elsat”,
- Tygodnik „Wiadomości Rudzkie”.

Miasto Ruda Śląska organizuje i współorganizuje corocznie wiele imprez kulturalnych:

- „Koncert Noworoczny” pod patronatem Prezydenta Miasta,
- Koncerty w ramach każdego kolejnego finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy,
- „Rudzkie Spotkania Kolędowe”, będące zwieńczeniem koncertów kolędowych w wykonaniu rudzkich orkiestr dętych, które odbywają się w kościołach w całym mieście,



- Kolejne edycje „Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego”,
- Kolejne edycje „Szansy na sukces. Dzieci – dzieciom”,
- Doroczny „Rudzki Festiwal Kultury Młodzieży Szkolnej”,
- Przegląd Piosenki Dziecięcej im. Prof. Adolfa Dygacza „Śląskie Śpiewanie”,
- Cykliczną imprezę „Śląskie Gody” współorganizowaną ze Starochozowskim Domem Kultury oraz Związkiem Górnośląskim,
- Festyny Miejskie,
- „Koncerty Promenadowe” w wykonaniu rudzkich orkiestr dętych w różnych dzielnicach miasta,
- „Dni Rudy Śląskiej” - ogromne przedsięwzięcie, które przyciąga kilkadziesiąt tysięcy widzów – mieszkańców naszego Miasta oraz miast ościennych,
- „Noc Świętojańska” - wielka letnia impreza plenerowa,
- Międzynarodowy Festiwal Orkiestr Dętych im. Augustyna Koziola pod patronatem Prezydenta Miasta Ruda Śląska,
- „Rudzka Jesień Kulturalna” pod patronatem Prezydenta Miasta Ruda Śląska,
- „Sylwester w plenerze” pod patronatem Prezydenta Miasta dla wszystkich rudzian.

Wydarzenia kulturalne organizowane przez miasto Ruda Śląska sprzyjają rozwojowi i upowszechnianiu zjawisk kultury wśród rudzian.

### **Baza i podmioty miasta prowadzące działalność w zakresie sportu i rekreacji**

Miasto dysponuje dużym potencjałem w zakresie zagospodarowania przestrzennego obiektami sportowo-rekreacyjnymi. W administracji Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji znajdują się, między innymi, następujące gminne obiekty sportowe i rekreacyjne:

- stadion przy ul. Czarnoleśnej w Nowym Bytomiu, składający się z dwóch boisk do piłki nożnej wraz z infrastrukturą do lekkiej atletyki,
- hala do koszykówki przy ul. gen. Hallera w Nowym Bytomiu z widownią,
- Hala Widowiskowo-Sportowa im. Rudzkich Olimpijczyków przy ul. Kłodnickiej w Halembie z widownią,
- hala zapaśnicza przy ul. Bytomskiej w Orzegowie,
- ośrodek sportowo-rekreacyjny przy ul. Bytomskiej w Orzegowie, w skład którego wchodzi sezonowe lodowisko, boisko piłkarskie, boisko do koszykówki i urządzenia rekreacji,
- ośrodek sportowo-rekreacyjny przy ul. Ratowników w Nowym Bytomiu składający się z sezonowego kąpieliska, boiska do koszykówki, boisko do gier,
- sezonowe kąpielisko przy ul. Bytomskiej w Orzegowie; przejęty od górnictwa, mocno zdewastowany obiekt znajduje się we wstępnej fazie modernizacji,
- kryty basen kąpielowy przy ul. Chryzantem w Rudzie,
- kryty basen kąpielowy przy ul. Oświęcimskiej w Kochłowicach,
- kryty basen kąpielowy przy ul. Pokoju w Nowym Bytomiu.

Gminną bazę sportową uzupełniają tory modelarskie położone przy ul. Kolberga w Wirku oraz ośrodek rekreacyjny – sezonowe kąpielisko przy ul. Polnej w Wirku.

Własną bazą do uprawiania sportu dysponują działające w mieście stowarzyszenia sportowe. Ich własnością są między innymi:

1. Górniczy Klub Sportowy „Grunwald” – pełnowymiarowe boisko główne z widownią i boisko treningowe przy ul. Kłodnickiej w Halembie,
2. Klub Sportowy „Zgoda” – hala do piłki ręcznej oraz użyczone Towarzystwu Piłkarskiemu „Jastrząb” pełnowymiarowe boisko do piłki nożnej przy ul. Sportowców w Bielszowicach,
3. Górniczy Klub Sportowy „Urania” – pełnowymiarowe boisko do piłki nożnej z widownią oraz mała hala sportowa przy ul. ks. Tunkla w Kochłowicach,
4. Górniczy Klub Sportowy „Wawel” Wirek” – pełnowymiarowe boisko piłkarskie z widownią oraz boisko treningowe w budowie przy ul. Katowickiej w Wirku,
5. Klub Sportowy „Slavia” – pełnowymiarowe boisko piłkarskie i zespół siedmiu kortów tenisowych przy ul. Sosinki w Rudzie oraz hala tenisowa przy ul. Pawła w Chebziu,
6. Górniczy Klub Sportowy „Śląsk” (bokserski) – administruje salą po byłej szkole górniczej; obiekt wymaga pilnego remontu kapitalnego (modernizacji),
7. Zapaśniczy Klub Sportowy „Milon” – administruje obiektem przy ul. Kłodnickiej w Halembie będącym własnością miasta; budynek, w którym w przeszłości znajdowały się pomieszczenia biurowe jest obecnie remontowany i przystosowywany do prowadzenia szkolenia w zapasach; klub ma problemy ze zdobywaniem środków finansowych na kontynuację remontu.

Z ww. obiektów oraz sal gimnastycznych przy szkołach korzystają pozostałe działające w mieście stowarzyszenia sportowe. Należą do nich:

- Rudzki Klub „Kyokushin Karate”,
- Katolicki Parafialny Klub Sportowy „Halemba”,
- Zapaśniczy Klub Sportowy „Slavia”,
- Towarzystwo Lekkoatletyczne „Pogon”,
- Miejski Klub Sportowy „Pogoń Ruda Śląska”,
- Uczniowski Klub Sportowy „20 Jordan Kochłowice”,
- Uczniowski Klub Sportowy „Floret”,
- Uczniowski Klub Sportowy „Wolej”,
- Uczniowski Klub Sportowy „Halembianka 2001”,
- Uczniowski Klub Sportowy „15 Halemba”,
- Uczniowski Klub Sportowy „Gimnazjum 7”,
- Uczniowski Klub Sportowy „Kochłowiczanka”,
- Uczniowski Klub Sportowy „Suples”,
- Uczniowski Klub Sportowy „Sokół”,

- Klub Sportowy „Szachiści.pl”,
- Stowarzyszenie Rekreacyjno-Sportowe „Gwiazda”,
- Miejski Akrobatyczny Klub Sportowy „MAKS”,
- Rudzki Klub Sportowy „MAT”,
- Curling Rudzki klub Curlingowy,
- Śląski Klub Sportów „Formuła”,
- Śląski Klub Techniki Modelarskiej.

Ponadto, Miasto Ruda Śląska organizuje lub współorganizuje ze stowarzyszeniami sportowymi corocznie wiele zawodów sportowych o charakterze ogólnopolskim lub regionalnym, w tym między innymi:

- międzynarodowy turniej piłki ręcznej junierek o puchar Prezydenta Miasta,
- ogólnopolski wyścig kolarski,
- międzynarodowy turniej piłki nożnej trampkarzy,
- ogólnopolski turniej zapaśniczy kadetów i juniorów młodszych im. Ryszarda Dworoka,
- ogólnopolski turniej bokserski juniorów im. Franciszka Kika,
- mistrzostwa Rudy Śląskiej w kolarstwie górskim.

#### **1.4.2 Diagnoza problemów społecznych Miasta Ruda Śląska**

Podstawę opracowania stanowią dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej, który od szeregu lat prowadzi diagnozę problemów społecznych będących przyczyną ubiegania się o świadczenia pomocy społecznej.

W niniejszej diagnozie przedstawiono dane dotyczące problemów takich jak bezrobocie, ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm i niepełnosprawność. Dane te odnoszą się wyłącznie do klientów pomocy społecznej i ich rodzin. Nie można więc wyciągać na ich podstawie wniosków generalnych, odnoszących się do wszystkich mieszkańców Miasta – zwłaszcza w przypadku dysfunkcji takich jak alkoholizm, który dotyka w podobnym stopniu osoby o niskim jak i wysokim dochodzie, a więc także osoby, które nigdy o pomoc społeczną się nie otarły.

W roku 2006 z pomocy społecznej wsparcia z tytułu bezrobocia, ubóstwa, bezradności opiekuńczo-wychowawczej i alkoholizmu udzielono w 7 029 przypadkach, co stanowiło 69,7 % wszystkich dysfunkcji, ze względu na które udzielono pomocy. Oczywiście w wielu rodzinach występować mogło łącznie po kilka dysfunkcji na raz, dlatego danych na ich temat nie można traktować rozłącznie. W 2006 roku udzielono pomocy 5 140 rodzinom z terenu Rudy Śląskiej. W związku z faktem, że określono 10 083 przypadki występowania dysfunkcji – wiele z rodzin, którym udzielono pomocy, stanowiło rodziny wieloprotymowe.

Porównując ogólną liczbę środowisk, które w 2006 roku korzystały z pomocy społecznej z liczbą osób korzystających w roku 1998 widać wyraźny wzrost. Na przestrzeni ośmiu lat o ponad 15 % zwiększyła się liczba klientów pomocy społecznej, podczas gdy w tym samym czasie liczba mieszkańców miasta zmalała o ponad 10 % (z 158 967 w 1998 roku do 144 068 w 2006 roku). Oznacza to wysokie tempo wzrostu przestrzeni objętej pomocą społeczną i pokazuje jak dużą wagę mają podejmowane działania socjalne. Od 2004 roku powoli stopniowo

zmniejsza się jednak liczba klientów pomocy społecznej, co z pewnością ma związek z trzema czynnikami – efektywnością podejmowanych działań socjalnych, redukcją bezrobocia oraz falą migracji zarobkowej. Mimo to dopiero kolejne lata pokażą czy ten trend się utrzyma, czy nastąpi jego załamanie.

Tab. 45 Liczba rodzin i osób objętych pomocą MOPS w latach 2004 – 2006

Rok	Liczba rodzin objętych pomocą MOPS	Liczba osób w rodzinach objętych pomocą MOPS	Liczba mieszkańców Rudy Śląskiej	Odsetek osób objętych pomocą z liczby mieszkańców miasta
2004	5498	14 559	146 124	9,96 proc.
2005	5599	16 149	144 529	11,17 proc.
2006	5140	14 643	144 068	10,16 proc.

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) w Rudzie Śląskiej

W 2006 roku najczęściej z pomocy społecznej korzystały rodziny zamieszkałe w dzielnicach: Nowy Bytom, Chebzie i Orzegów. Fakt ten obrazuje tabela 46, gdzie liczbę osób w rodzinach objętych wsparciem MOPS porównano z liczbą osób zameldowanych w kolejnych dzielnicach.

Tab. 46 Liczba rodzin i osób objętych pomocą MOPS w roku 2006 w rozbiciu na dzielnice

Dzielnica	Liczba rodzin objętych pomocą MOPS	Liczba osób w rodzinach objętych pomocą MOPS	Liczba mieszkańców w dzielnicach	Odsetek osób objętych pomocą z liczby mieszkańców dzielnic
Ruda	1088	3234	23 134	13,98 %
Godula	489	1369	12 151	11,27 %
Orzegów	484	1413	8439	16,74 %
Bykowina	362	932	18 267	5,1 %
Halemba	379	1026	26 080	3,93 %
Kochłowice	295	802	12 738	6,3 %
Chebzie	77	241	1101	21,89 %
Nowy Bytom	999	2888	12 058	23,95 %
Wirek	631	1758	20 595	8,54 %
Bielszowice	336	980	9 505	10,31 %
<b>RAZEM</b>	<b>5140</b>	<b>14 643</b>	<b>144 068</b>	<b>10,16 %</b>

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) w Rudzie Śląskiej

Najmniej „problemową” dzielnicą w tym świetle pozostaje Halemba – tylko niecałe 4 % tam mieszkających objęto pomocą społeczną.

W tabeli 47 przedstawiono rozkład najistotniejszych dysfunkcji, które w latach 2003 – 2006 były przyczyną ubiegania się o świadczenia pomocy społecznej w Rudzie Śląskiej. W 2006 roku stanowiły one 84 % wszystkich przyczyn. Kategoria środowiska, którą przyjęto w charakterze kryterium obliczeniowego, nie pozwala traktować tej metody klasyfikacji jako rozłącznej i wyczerpującej. Badane jednostki (środowiska) mogą powtarzać się w różnych kategoriach (dysfunkcjach).

Tab. 47 Rozkład dysfunkcji w mieście w latach 2003 - 2006

Dzielnica		Bezrobocie	Alkoholizm	Bezradność opiekuńczo-wychowawcza	Ubóstwo	Liczba mieszkańców
Ruda	2003r.	535	7	54	-	23 633
	2004r.	598	44	93	907	23 410
	2005r.	679	55	110	829	23 257
	2006r.	693	76	136	728	23 134
Godula	2003r.	222	18	87		12 104
	2004r.	290	30	130	361	12 010
	2005r.	266	34	95	395	11 995
	2006r.	268	28	120	312	12 151
Orzegów	2003r.	317	24	74	-	8 760
	2004r.	353	39	96	410	8 656
	2005r.	334	21	57	389	8 513
	2006r.	239	31	135	338	8 439
Bykowina	2003r.	144	5	16	-	19 031
	2004r.	167	14	31	176	18 709
	2005r.	135	9	20	212	18 420
	2006r.	121	11	21	131	18 267
Halemba	2003r.	132	13	39	-	26 600
	2004r.	165	28	60	298	26 430
	2005r.	162	24	66	210	26 257
	2006r.	143	15	78	154	26 080
Kochłowice	2003r.	153	7	10	-	12 921
	2004r.	178	7	11	169	12 856
	2005r.	179	7	7	224	12 730
	2006r.	141	6	8	167	12 738
Nowy Bytom, Chebzie	2003r.	573	37	59	-	15 152
	2004r.	578	43	117	953	14 972
	2005r.	726	118	88	919	14 738
	2006r.	574	124	99	715	13 159

<b>Wirek</b>	2003r.	277	43	47	-	19 799
	2004r.	303	59	92	429	19 505
	2005r.	341	76	154	505	19 149
	2006r.	269	93	134	357	20 595
<b>Bielszowice</b>	2003r.	115	11	37	-	9 695
	2004r.	161	30	143	124	6 576
	2005r.	210	31	124	232	9 470
	2006r.	184	36	83	261	9 505

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) w Rudzie Śląskiej

## Bezrobocie

W poprzednich latach dysfunkcją o największym tempie wzrostu wśród klientów MOPS było bezrobocie. Swoje apogeum osiągnęło ono w 2005 roku, przy czym nie ma to bezpośredniego przełożenia na stopę bezrobocia w Mieście. Klienci pomocy społecznej stanowią grupę specyficzną – podczas gdy pod koniec 2006 roku odsetek osób bezrobotnych wśród aktywnych zawodowo mieszkańców Rudy Śląskiej wynosił ok. 11 %, w tym samym czasie bezrobotna była co druga osoba wnioskująca o świadczenia z pomocy społecznej. Bezrobotni klienci MOPS to często osoby długotrwale bezrobotne, których jedynym źródłem utrzymania są świadczenia socjalne. Powszechne wśród takich osób jest zjawisko wyuczonej bezradności. Jest to czynnik w wysokim stopniu demotywujący – praca socjalna w takich przypadkach skupia się na motywowaniu do podjęcia pracy.

Należy zauważyć, że stopa bezrobocia w ostatnich miesiącach ulega w Rudzie Śląskiej dynamicznej redukcji. Według danych GUS na dzień 31 maja 2007 roku bez pracy pozostaje niecałe 3000 aktywnych zawodowo mieszkańców Miasta, co stanowi 9,3 % wszystkich zdolnych do pracy. Bezrobocie w Rudzie Śląskiej pozostaje więc mniejsze niż w województwie (11,1 %) i w całym kraju (13 %). Zmienia się również jego charakter. W coraz mniejszym stopniu jest ono bezrobociem strukturalnym (trwałym) – najbardziej negatywną jego postacią. Wpływ na ten stan w naszym regionie ma szybki rozwój nowych gałęzi przemysłu. Nie bez znaczenia dla większej podaży miejsc pracy jest też migracja zawodowa.

W 2006 r. ze względu na bezrobocie pomoc przyznano w 2632 rodzinach, które liczyły łącznie 8250 osób. Ilość świadczeń z tytułu bezrobocia w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się o 13,2 %. Podobnie jak w latach ubiegłych niedobór miejsc pracy najbardziej dotkliwy jest w dzielnicach Ruda i Nowy Bytom.

Tab. 48 Bezrobocie w środowiskach objętych pomocą społeczną w latach 2003 – 2006

Rok	RAZEM	Ruda	Godula	Orzegów	Bykowina	Halemba	Kochłowice	Nowy Bytom Chebzie	Wirek	Bielszowice
2003	2468	535	222	317	144	132	153	573	277	115
2004	2793	598	290	353	167	165	178	578	303	161
2005	3032	679	266	334	135	162	179	726	341	210
2006	2632	693	268	239	121	143	141	574	269	184

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) w Rudzie Śląskiej

## Alkoholizm

Z roku na rok w statystykach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej zwiększa się liczebność środowisk, w których występuje problem alkoholowy. Ta zależność statystyczna niekoniecznie jednak świadczy o rosnącym w dramatyczny sposób problemie uzależnień. Raczej jest to efekt większych możliwości diagnostycznych (m.in. nowe, bardziej skuteczne narzędzia pracy socjalnej), dzięki którym pracownicy socjalni częściej i efektywniej rozpoznają problem alkoholowy w rodzinach swoich klientów. Większa jest również świadomość destrukcyjnego wpływu uzależnienia na stan rodziny, w związku z czym staje się ono przedmiotem pracy socjalnej w pierwszej kolejności (bez powstrzymania tzw. „czynnego picia” oddziaływania skierowane na inne dysfunkcje występujące w rodzinie nie będą przynosiły zamierzonych pozytywnych skutków).

W związku z powyższym paradoksalnie większa liczba odnotowywanych przypadków uzależnienia alkoholowego świadczyć może o skuteczności podejmowanej przez pracowników MOPS pracy i lepszemu oszacowaniu wielkości problemu.

Liczby w tabeli 49 odnoszą się wyłącznie do przypadków zdiagnozowanego już alkoholizmu poprzez Ośrodek Terapii Uzależnień.

Tab. 49 Alkoholizm w środowiskach objętych pomocą społeczną w latach 2003 – 2006

Rok	RAZEM	Ruda	Godula	Orzegów	Bykowina	Halemba	Kochłowice	Nowy Bytom, Chebzie	Wirek	Bielszowice
2003	165	7	18	24	5	13	7	37	43	11
2004	294	44	30	39	14	28	7	43	59	30
2005	375	55	34	21	9	24	7	118	76	31
2006	420	76	28	31	11	15	6	124	93	36

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) w Rudzie Śląskiej

## Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego

Od 2005 roku MOPS w Rudzie Śląskiej realizuje założenia kontraktu socjalnego - nowego ustawowego narzędzia w pracy socjalnej. W Rudzie Śląskiej narzędzie to wykorzystywane jest głównie do pracy z rodzinami niewydolnymi pod względem opiekuńczo-wychowawczym, zwłaszcza z tymi, w których zaniedbania opiekuńcze są tak daleko idące, że występuje zagrożenie koniecznością zabezpieczenia dzieci opieką zastępczą. Kontrakt socjalny i realizowane w związku z nim projekty socjalne pozwalają na lepszą diagnozę rodziny i jej monitorowanie, co pomaga zapobiegać sytuacjom dramatycznym.

Mimo to bezradność opiekuńczo-wychowawcza stanowi w Rudzie Śląskiej narastający problem, który często jest efektem wielopokoleniowych zaniedbań. Mowa tu o sytuacji, gdy rodzice, którzy sami wychowali się w domach dysfunkcyjnych, nie wynieśli z nich podstawowej wiedzy i umiejętności niezbędnych do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania własnej rodziny.

W roku 2006 problem bezradności opiekuńczo-wychowawczej dotyczył 814 rodzin, które liczyły sobie 3282 osoby. 263 środowiska stanowiły rodziny wielodzietne, a 298 rodziny niepełne. Bezradność tego rodzaju najczęstsza jest w dzielnicy Orzegów, gdzie dotyka ona 38,9 % mieszkańców, co jest poziomem alarmującym.

Tab. 50 Bezradność opiekuńczo-wychowawcza w środowiskach objętych pomocą społeczną w latach 2003-2006

Rok	RAZEM	Ruda	Godula	Orzegów	Bykowina	Halemba	Kochłowice	Nowy Bytom, Chebzie	Wirek	Bielszowice
2003	423	54	87	74	16	39	10	59	47	37
2004	773	93	130	96	31	60	11	117	92	143
2005	721	110	95	57	20	66	7	88	154	124
2006	814	136	120	135	21	78	8	99	134	83

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) w Rudzie Śląskiej

## Ubóstwo

Brak środków finansowych potrzebnych do zabezpieczenia potrzeb materialnych jest główną przyczyną, dla której mieszkańcy Rudy Śląskiej wnioskuje o pomoc w postaci świadczeń. W przeważającej ilości przypadków jest to jednak dysfunkcja wtórna, nie występująca samoistnie. Ubóstwo jest najczęściej efektem długotrwałego pozostawania bez pracy, często jest również spowodowane alkoholowym uzależnieniem i innymi dysfunkcjami, które uniemożliwiają lub utrudniają zatrudnienie. Poziom ubóstwa jest silnie skorelowany z poziomem bezrobocia, istnieją więc przesłanki by przypuszczać, że



dysfunkcja ta ulegnie w najbliższych latach istotnej redukcji (w 2006 r. niemal o 20 % zmniejszyła się w porównaniu z rokiem 2005 r. ilość przyznanych świadczeń ze względu na ubóstwo).

Tab. 51 Ubóstwo w środowiskach objętych pomocą społeczną w latach 2004 – 2006

Rok	RAZEM	Ruda	Godula	Orzegów	Bykowina	Halemba	Kochłowice	Nowy Bytom, Chebzie	Wirek	Bielszowice
2004	<b>3827</b>	907	361	410	176	298	169	953	429	124
2005	<b>3915</b>	829	395	389	212	210	224	919	505	232
2006	<b>3163</b>	728	312	338	131	154	167	715	357	261

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) w Rudzie Śląskiej

### Niepełnosprawność

Niepełnosprawność w Rudzie Śląskiej statystycznie ma charakter trwały i stabilny. Stosunek liczby osób niepełnosprawnych do liczby wszystkich mieszkańców Miasta pozostaje niezmienny.

Praca socjalna na rzecz osób niepełnosprawnych zmierza do neutralizowania negatywnych skutków niepełnosprawności. Miasto Ruda Śląska realizuje program „Miasto przyjazne niepełnosprawnym” oraz szereg innych projektów zmierzających do likwidacji barier architektonicznych i społecznych, a także do ułatwienia aktywności zawodowej, kulturalnej i społecznej osobom niepełnosprawnym.

Tab. 52 Niepełnosprawność w środowiskach objętych pomocą społeczną w latach 2004 – 2006

Rok	RAZEM	Ruda	Godula	Orzegów	Bykowina	Halemba	Kochłowice	Nowy Bytom, Chebzie	Wirek	Bielszowice
2004	<b>1446</b>	268	128	112	100	194	72	274	185	113
2005	<b>1560</b>	315	132	89	128	141	93	329	193	140
2006	<b>1446</b>	364	122	111	72	127	76	279	179	116

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) w Rudzie Śląskiej

### Dodatki mieszkaniowe

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje wypłatę dodatków mieszkaniowych na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. Nr 71, poz. 734 z 10 lipca 2001r. z późniejszymi zmianami) od 2004 roku. Dodatki mieszkaniowe w rozumieniu ustawodawcy mają na celu zapobieganie narastaniu zaległości czynszowych i mają charakter obligatoryjny, przysługują bowiem wszystkim osobom spełniającym ustawowe warunki do ich przyznania.

Tab. 53 Dodatki mieszkaniowe w latach 2004 – 2006

Rok	Liczba wniosków o dodatki mieszkaniowe	Rozpatrzone pozytywnie	Rozpatrzone odmownie
2004	11 234	9 917	1 317
2005	8 930	8 193	737
2006	8 443	7 684	759

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) w Rudzie Śląskiej

Najwięcej dodatków mieszkaniowych w Rudzie Śląskiej przyznawano najemcom, których lokale należą do komunalnych zasobów, następnie lokatorom zakładowych zasobów mieszkaniowych i spółdzielni. Liczba wypłacanych świadczeń z tego tytułu wyraźnie zmniejszyła się w przeciągu trzech lat.

Wśród gospodarstw domowych, którym przyznano dodatki mieszkaniowe, największy procent stanowiły gospodarstwa domowe:

- 1 - osobowe (24 %),
- 3 - osobowe (22 %),
- 4 - osobowe (21 %).

### Mapa zagrożeń

Zagrożenia dla funkcjonowania rodzin w Rudzie Śląskiej w większym natężeniu występują w północnych dzielnicach oraz w centrum miasta. Niepokojące zjawisko stanowi fakt, iż najbardziej zagrożone pozostają od lat wciąż te same miejsca – dzielnice takie jak Orzegów, starsza część dzielnicy Wirek, osiedle Kaufhaus w Nowym Bytomiu. Występuje tam wysokie natężenie niekorzystnych zjawisk związanych z nadużywaniem alkoholu, długotrwałym bezrobociem, bezradnością opiekuńczo-wychowawczą oraz przestępczością. Świadczy to o postępującym procesie gettoizacji i patologizacji tych części miasta, przez co ich mieszkańcy doświadczają defaworyzacji społecznej, a dzięki nagromadzeniu negatywne zjawiska ulegają zintensyfikowaniu.

### Infrastruktura

W ostatnich latach nastąpiła istotna rozbudowa infrastruktury pomocy społecznej, głównie w oparciu o działalność organizacji pozarządowych. Nowopowstające placówki oraz innego rodzaju projekty socjalne przede wszystkim odpowiadać mają na rzeczywiste zapotrzebowanie, dlatego opierają się one na bieżącej diagnozie problemów społecznych. Adresowane są do różnych grup klientów: osób niepełnosprawnych, starszych, bezdomnych, ubogich, bezrobotnych, bezradnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i innych. Duży nacisk położony został na wspieranie dzieci i rodzin, dzięki czemu powstała siatka świetlic środowiskowych i klubów młodzieżowych. Dzięki temu w Rudzie Śląskiej zneutralizowano niektóre negatywne zjawiska powszechne w miastach ościennych – np. żebractwo dzieci.

W 2006 roku z różnych form wsparcia i pomocy oferowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej skorzystało 5 316 rodzin (tj. 15 171 osób), otrzymując świadczenia wynikające z ustawy o pomocy społecznej. Ponadto rozpatrzono 11 000 wniosków o dodatki mieszkaniowe przyznając w ciągu roku 8 193 dofinansowań na podstawie ustawy o dodatkach mieszkaniowych. Udzielono także 189 953 świadczeń rodzinnych (tzn. zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz świadczeń opiekuńczych).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje również szereg programów aktywizacyjnych, reintegracyjnych i profilaktycznych - zamieszczonych w Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Dla różnych grup klientów prowadzone są grupy wsparcia oraz grupy edukacyjne. Podejmowane są działania mające na celu promowanie oraz wspieranie rodzicielstwa zastępczego. Pomocą obejmowana jest również rodzina naturalna - rodzice i dzieci. Realizowane są programy aktywizacji zawodowej długotrwale bezrobotnych, reintegracji społecznej osób bezdomnych, działania skierowane w stosunku do osób starszych.

Inicjatywy Ośrodka często mają charakter innowacyjny - w 1998 roku powstało pierwsze w kraju mieszkanie wspólnotowe dla osób starszych, od 2005 roku rozwijany jest system mieszkań rodzinkowych, które stanowią alternatywę dla dużych placówek opiekuńczo-wychowawczych. Przy współudziale Ośrodka organizowane są również konferencje dotyczące różnych problemów społecznych oraz wydarzenia o charakterze integracyjnym, jak Tydzień Godności Osób Niepełnosprawnych oraz Festiwal Świetlic Środowiskowych „Świetlandia” (nagrodzony przez Ministra Polityki Społecznej w 2005 roku).

## **2. NAWIĄZANIE DO STRATEGICZNYCH DOKUMENTÓW DOTYCZĄCYCH ROZWOJU PRZESTRZENNO-SPOŁECZNO - GOSPODARCZEGO MIASTA I REGIONU**

### **2.1 Strategia rozwoju województwa śląskiego**

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020 to dokument uchwalony 4 lipca 2005 roku przez Sejmik Województwa Śląskiego. Jest to zaktualizowana wersja Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2015 uchwalonej we wrześniu 2000 roku.

Pomimo krótkiego okresu funkcjonowania Strategii pojawiło się szereg przesłanek przemawiających za koniecznością jej aktualizacji. Przede wszystkim w okresie programowania 2007-2013 zastąpiono Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego szesnastoma Regionalnymi Programami Operacyjnymi, zarządzanymi samodzielnie na poziomie województwa. Bogatsi o wnioski płynące z oceny realizacji obowiązującej Strategii oraz doświadczenia zdobyte w zakresie korzystania z funduszy przedakcesyjnych i funduszy strukturalnych, możemy zweryfikować sposób prowadzenia długofalowej polityki rozwoju województwa, przy uwzględnieniu rosnącej samodzielności samorządu województwa i zwielokrotnionych środków na rozwój regionalny w okresie programowania 2007-2013.

Strategia jest koncepcją systemowego działania na rzecz długotrwałego i zrównoważonego rozwoju regionu. Wyznacza przyszłą pozycję Województwa Śląskiego w Polsce i w Europie jako regionu nowoczesnego i konkurencyjnego. Dlatego organizacja procesów rozwojowych w perspektywie krajowej i europejskiej powinna być prowadzona w nowym kształcie przestrzennym obejmującym m. in. śródkowy obszar polityki rozwoju - jego główną składową będzie Aglomeracja Górnośląska z takimi miastami, jak: Katowice, Bytom, Chorzów, Dąbrowa Górnicza, Gliwice, Jaworzno, Mysłowice, Piekary Śląskie, Ruda Śląska, Siemianowice Śląskie, Sosnowiec, Świętochłowice, Tychy i Zabrze.

Będzie to obszar o zrównoważonym wyskalowaniu funkcji rozwoju cywilizacyjnego i gospodarczego, zrestrukturyzowanej gospodarce z dużą liczbą przedsiębiorstw nowoczesnych technologii oraz koncentracją sfery usług zapewniających wysoką pozycję konkurencyjną regionu w skali globalnej oraz o dobrze rozwiniętych związkach z waloryzowanym otoczeniem miejskim i wiejskim. Będzie to obszar o dobrze funkcjonującym wewnętrznym systemie transportowym i dostępny poprzez różne formy transportu z ośrodków metropolitalnych Europy i świata oraz ośrodków rozwoju cywilizacyjnego kraju. Dobrze rozwinięte funkcje metropolitalne zapewnią wysoką pozycję konkurencyjną w skali kraju i wysoką atrakcyjność dla inwestorów zewnętrznych. W otoczeniu zespołu metropolitalnego zachowane zostaną walory przestrzenne o naturalnym krajobrazie, w tym wielkie kompozycje lublinieckie, kozielsko-

jaworznicke, jurajskie. Będzie on przyjaznym środowiskiem zamieszkania i pracy dla ponad 3 milionów ludzi.

**Wizja rozwoju przewiduje, iż Województwo Śląskie będzie:**

- regionem o ugruntowanym, pozytywnym wizerunku, funkcjonującym w świadomości Europejczyków,
- regionem, w którym nowoczesna gospodarka, rozwój przedsiębiorczości, edukacji i kultury zapewniają utrzymanie pozycji jednego z kilku centrów rozwoju cywilizacyjnego Polski i Europy; obszarem stwarzającym szanse rozwojowe mieszkańcom, dającym poczucie bezpieczeństwa publicznego, socjalnego i zdrowotnego,
- regionem, którego mieszkańców cechuje otwartość, tolerancja, solidaryzm społeczny, przedsiębiorczość, wysokie kompetencje, zdolność adaptacyjna i kreatywna, mobilność zawodowa, ugruntowana tożsamość kulturowa i wysoki stopień identyfikacji z macierzystym regionem,
- kreatywnym regionem innowacyjnym o dużej koncentracji aktywności w dziedzinie badawczo-rozwojowej, zaawansowanych technologii, tworzącym i absorbującym liczące się w skali międzynarodowej innowacje, dysponującym dużym potencjałem wysoko wykwalifikowanej kadry naukowo-badawczej, otwartym na współpracę z otoczeniem europejskim i światowym,
- regionem o dobrze rozwiniętym i dostępnym systemie szkolnictwa na wszystkich poziomach, zapewniającym wysoką jakość kształcenia i dostosowanym do potrzeb rynku pracy,
- regionem o efektywnym i innowacyjnym systemie kształcenia ustawicznego, zorientowanym na różne środowiska i zaspokajającym oczekiwania różnych grup wiekowych ludności oraz aktywnym systemie przekwalifikowań zawodowych, zwiększającym mobilność zawodową,
- regionem rozwijającym nowe produkty przy wykorzystaniu dorobku innowacyjnego i wynalazczego regionu oraz zdolności do komercjalizacji technik i rozwiązań innowacyjnych,
- regionem o zdywersyfikowanej strukturze gospodarczej, wydatnie przyczyniającej się do wzrostu gospodarczego kraju, m.in. odgrywającym czołową rolę w jego systemie energetycznym dzięki swoim tradycyjnym przemysłom oraz posiadającym silny sektor MSP, charakteryzujący się licznymi powiązaniem z międzynarodowymi koncernami,

- regionem o rozbudowanej i zmodernizowanej infrastrukturze, włączonym w transeuropejskie systemy infrastrukturalne – zwłaszcza transportowo-logistyczne, energetyczne, komunikacyjne i informacyjne,
- regionem „czystym” we wszystkich składnikach środowiska naturalnego, zapewniającym zachowanie bioróżnorodności obszarów, stwarzającym warunki do zdrowego życia i realizującym zasady zrównoważonego rozwoju,
- regionem o dużych walorach przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych, a także turystyczno-rekreacyjnych, z różnorodną ofertą spędzania czasu wolnego,
- regionem otwartym na współpracę zarówno w skali krajowej, jak i międzynarodowej, w tym w ramach euroregionów,
- regionem organizującym procesy rozwojowe i skuteczną współpracę społeczności lokalnych w dobrze zorganizowanych i ukształtowanych w wymiarze administracyjno-gospodarczym obszarach metropolitalnych.

Osiągnięcie wizji wymaga skoncentrowania działań prowadzonych w regionie na priorytetach, wynikających z konfrontacji wyników analizy strategicznej, na którą złożyły się relacje między wewnętrznymi słabymi i mocnymi stronami regionu oraz jego zewnętrznymi zagrożeniami i szansami, z aspiracjami zawartymi w wizji. W ramach 3 pól strategicznych, dla których przeprowadzono analizę SWOT, zidentyfikowano po 2 priorytety dziedzinowe:

Pole strategiczne: Zasoby ludzkie, równość szans i zagadnienia społeczne wyznaczono:

- Priorytet: edukacja, kultura, mobilność i aktywizacja zasobów ludzkich,
- Priorytet: integracja społeczna, bezpieczeństwo i zdrowie,

Pole strategiczne: Gospodarka, innowacyjność i inne ramowe uwarunkowania wyznaczono:

- Priorytet: restrukturyzacja i rozwój gospodarki,
- Priorytet: innowacje, technologie, działalność B+R,

Pole strategiczne: Infrastruktura, aspekty przestrzenne, środowisko wyznaczono:

- Priorytet: ochrona i kształtowanie środowiska oraz przestrzeni,
- Priorytet: transport, komunikacja i informacja,

Ponadto wyznaczono 2 priorytety horyzontalne powiązane z wszystkimi polami:

- Priorytet: współpraca międzyregionalna i międzynarodowa, w tym transgraniczna,
- Priorytet: współpraca wewnątrzregionalna.

### **Cele strategiczne i kierunki działań**

W obrębie wyznaczonych priorytetów dziedzinowych określono 4 cele strategiczne:

- I. Wzrost wykształcenia mieszkańców oraz ich zdolności adaptacyjnych do zmian społecznych i gospodarczych w poczuciu bezpieczeństwa społecznego i publicznego.**
- II. Rozbudowa oraz unowocześnienie systemów infrastruktury technicznej.**
- III. Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki.**
- IV. Poprawa jakości środowiska naturalnego i kulturowego oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni.**

Dla realizacji wyznaczonych celów strategicznych określono kierunki działań. Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Ruda Śląska na lata 2007-2015 jest w swoich celach i założeniach zgodny z następującymi celami strategicznymi i (podkreślonymi) kierunkami działań w ramach Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020:

#### **CEL STRATEGICZNY I:**

**Wzrost wykształcenia mieszkańców oraz ich zdolności adaptacyjnych do zmian społecznych i gospodarczych w poczuciu bezpieczeństwa społecznego i publicznego**

Kierunek 1:

Poprawa jakości i dostępności szkolnictwa oraz jego dostosowanie do aktualnych i prognozowanych potrzeb rynku pracy

Kierunek 2:

Rozszerzenie skali i zasięgu przekwalifikowań zawodowych i kształcenia ustawicznego

Kierunek 3:

Zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w kulturze i wzmocnienie środowisk twórczych

Kierunek 4:

Upowszechnienie wśród społeczeństwa aktywnego stylu życia

Kierunek 5:

Zintegrowanie systemu pomocy społecznej, aktywna polityka społeczna

Kierunek 6:

Poprawa stanu zdrowia mieszkańców regionu oraz zapewnienie powszechności dostępu do świadczeń zdrowotnych

Kierunek 7:

Poprawa warunków mieszkalnych

Kierunek 8:

Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego i przeciwdziałanie dezorganizacji i patologii społecznej

## **CEL STRATEGICZNY II:**

### **Rozbudowa oraz unowocześnienie systemów infrastruktury technicznej**

Kierunek 1

Optymalizacja i integracja systemu transportowego

Kierunek 2

Rozbudowa i unowocześnienie systemów energetycznych

Kierunek 3

Rozwój informatyki i telekomunikacji

Kierunek 4

Rozbudowa i modernizacja infrastruktury komunalnej

## **CEL STRATEGICZNY III:**

### **Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki**

Kierunek 1

Tworzenie warunków do rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw

Kierunek 2

Wspieranie sektora B+R i wdrożeń nowych technologii

Kierunek 3

Podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej regionu



Kierunek 4

Modernizacja sektora rolno-spożywczego i rozwijanie działalności pozarolniczej

Kierunek 5

Zwiększenie atrakcyjności turystycznej regionu

Kierunek 6

Wspieranie procesów poprawy efektywności i adaptacji rynkowej tradycyjnych gałęzi przemysłu

#### **CEL STRATEGICZNY IV:**

**Poprawa jakości środowiska naturalnego i kulturowego oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni**

Kierunek 1

Wspieranie rozwoju obszarów metropolitalnych

Kierunek 2

Zagospodarowanie centrów miast oraz zdegradowanych dzielnic

Kierunek 3

Rewitalizacja terenów zdegradowanych

Kierunek 4

Kształtowanie ośrodków wiejskich

Kierunek 5

Uporządkowanie i wdrożenie systemu gospodarki odpadami

Kierunek 6

Utworzenie systemu kształtowania i wykorzystania zasobów wodnych

Kierunek 7

Polepszenie jakości powietrza

Kierunek 8

Ochrona przed hałasem

Kierunek 9

Ukształtowanie regionalnego systemu obszarów chronionych

## 2.2 Strategia rozwoju Miasta Ruda Śląska

„Strategia Wewnętrznego i Zintegrowanego Rozwoju Miasta Ruda Śląska do roku 2015” stanowi dokument uchwalony uchwałą Rady Miejskiej dnia 20.11.1997r., razem ze „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Ruda Śląska”, wyznaczający potrzeby i kierunki rozwoju miasta w perspektywie roku 2015. U podstaw Strategii znajduje się osiem pól strategicznych:

1. EDUKACJA I KAPITAŁ LUDZKI,
2. GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA,
3. KOMUNIKACJA,
4. CENTRA USŁUGOWE,
5. PROMOCJA I ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI,
6. GOSPODARKA MIESZKANIOWA,
7. SŁUŻBA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA,
8. KULTURA I REKREACJA.

Niniejsze pola strategiczne określają główne obszary aktywności podmiotów decyzyjnych: samorządowych, gospodarczych i społecznych, od których zależy przyszłość miasta.

**Misją miasta** jest podjęcie roli wielofunkcyjnego ośrodka o randze subregionalnej:

- ✓ w którym tradycyjna funkcja przemysłowa harmonijnie współistnieje z nowymi przyjaznymi dla środowiska konkurencyjnymi dziedzinami gospodarczymi,
- ✓ komplementarnego w stosunku do Katowic jako Centrum Aglomeracji Górnośląskiej w szczególności w dziedzinie handlu, rekreacji i edukacji,
- ✓ który wspólnie z Katowicami, Chorzowem, Zabrzem i Gliwicami tworzy główną oś rozwoju Aglomeracji Górnośląskiej opartą na infrastrukturze intelektualnej, logistycznej i komunikacyjnej.

Najważniejsze procesy rozwojowe w gospodarce miasta Ruda Śląska obejmują:

- ✓ restrukturyzację górnictwa węgla kamiennego, hutnictwa i energetyki,
- ✓ rozwój małych i średnich firm,
- ✓ napływ firm i inwestorów zewnętrznych,
- ✓ rozwój instytucji otoczenia biznesu.

Wiodące procesy rozwojowe w użytkowaniu terenów i infrastrukturze miasta:

- ✓ uporządkowanie geodezyjne i własnościowe terenów oraz ich wyposażenie w infrastrukturę,

- ✓ modernizacja zabudowy mieszkaniowej,
- ✓ modernizacja zabudowy przemysłowej
- ✓ modernizacja zabudowy biurowo-usługowej,
- ✓ modernizacja i rozbudowa dróg,
- ✓ rozwój telekomunikacji i społeczeństwa informacyjnego.

Źródłem przyspieszenia procesów restrukturyzacji urbanistycznej i gospodarczej miasta będzie przede wszystkim krystalizacja centrów usługowych i aktywizacja gospodarcza terenów strategicznych.

### 2.2.1 Cele i zadania strategii rozwoju miasta

**Generalnym celem rozwoju** gminy, podobnie jak i innych jednostek, winno być **równoczesne zaspokajanie** własnych **potrzeb społeczności lokalnej** oraz potrzeb kraju i regionu, z zastrzeżeniem, że nie może się to odbywać kosztem jakości życia społeczności.

Elementami takiego celu są:

- uzyskanie zadawalającego stanu środowiska, jako cel o istotnym, długookresowym charakterze i polityce społeczno-gospodarczej i przestrzennej,
- bogactwo kulturowe społeczności,
- dostępność do dóbr, usług, informacji,
- efektywność społeczna wytwarzania.

**Rozwój ten powinien się opierać na zasadach kształtowania ładu społecznego, ekonomicznego, ekologicznego i przestrzennego.** Równoważenie i harmonia struktur przestrzennych winny prowadzić do stopniowego zmniejszania i eliminacji dotychczasowych dysproporcji i deformacji kształtowania układów minimalizujących konflikty funkcjonalne i społeczne, tworzenie układów, które zapewniają coraz to wyższą jakość wartości życia poprzez:

- ✓ efektywne gospodarowanie zasobami społecznymi, ekonomicznymi i zasobami przyrody,
- ✓ kształtowanie środowiska człowieka o wysokich walorach ekologicznych, użytkowych i estetycznych,
- ✓ bezwzględną ochronę najwyższych wartości przestrzeni przyrodniczej i kulturowej,
- ✓ kształtowanie układów równowagi w stosunku do przyjętych celów rozwoju i mechanizmów funkcjonowania przyrody.

W wyniku konsultacji społecznych oraz na podstawie wyników analiz ustalono dla rozwoju miasta Rudy Śląskiej cel generalny, jakim jest poprawa jakości życia społeczności miasta oraz cel z nim spójny, warunkujący osiągnięcie celu generalnego, a którym jest **wzrost rangi miasta** jako ważnego ośrodka Aglomeracji Górnośląskiej, dający miastu szczególną szansę rozwoju gospodarczego.

Przyjmując zatem za podstawowe ww. cele rozwoju miasta założono koncentrację wysiłków dla działań krótko, średnio i długookresowych związanych strategicznie:

- ✓ ze wzrostem rangi miasta jako ważnego ośrodka Katowickiego Zespołu Metropolitalnego - ośrodka wspomagającego jako subregionalne centrum handlowo-dystrybucyjne,
- ✓ z rozwojem gospodarczym w ramach Lokalnego Segmentu Północnego (zgodnie z ustaleniami Kontraktu Regionalnego),
- ✓ ze stworzeniem wnioskowanej Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej i związanych z tym praw i obowiązków będących motorem rozwoju obszaru,
- ✓ z utworzeniem i rozwojem centrum obsługi transportów dalekiego zasięgu.

Osiągnięcie tych zamierzeń będzie możliwe etapowo, a zadania realizacyjno-programowe sięgają roku 2020. Określone i potwierdzone działania obejmujące zarówno program jak i orientacyjne nakłady dotyczą:

**1) ROZWOJU FUNKCJI I STRUKTURY GOSPODARCZEJ MIASTA**  
w zakresie:

- ✓ restrukturyzacji surowcowych dziedzin gospodarki oraz przebudowy zespołów wytwórczości nieadekwatnych do aktualnych i przyszłych możliwości i potrzeb strukturalno-ekonomicznych,
- ✓ przeznaczenia wolnych terenów poza granicami istniejącego zainwestowania oraz odzyskiwanie terenów przemysłowych głównie pod rozwój funkcji wytwórczo-usługowych oraz rekreacyjnych i bioklimatycznych.

**2) GOSPODARKI MIESZKANIOWEJ.**

**3) ROZWOJU I PRZEBUDOWY INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ - OCHRONY ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ, EDUKACJI, KULTURY, SPORTU I REKREACJI.**

**4) ODZYSKANIA RÓWNOWAGI EKOLOGICZNEJ POPRZEC KOMPLESOWE DZIAŁANIA ZGODNIE Z ISTNIEJĄCYMI AKTAMI PRAWNYMI:**

- ✓ działania ukierunkowane wyłącznie i bezpośrednio na cel środowiskowy,
- ✓ działania współtowarzyszące i sprzężone lub warunkujące rozwój funkcji pozostałych: usługowo-wytwórczych, komunalnych, kulturalnych, rekreacyjnych i innych. Uzyskanie równowagi ekologicznej winno być wynikiem strategii realizacji celu poprzez realizację zadań szczegółowych wiążących się z w/w celem.

**5) ROZWOJU I MODERNIZACJI INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I DZIEDZIN GOSPODARKI KOMUNALNEJ, W TYM GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI.**

**6) ROZWOJU, PRZEBUDOWY, MODERNIZACJI ISTNIEJĄCYCH UKŁADÓW TRANSPORTOWO-KOMUNIKACYJNYCH.**

Zadania eksponowane jako najistotniejsze z warunkujących podstawowy, założony w/w rozwój miasta:

### **Ad 1. DOTYCZY ROZWOJU FUNKCJI I STRUKTUR GOSPODARCZYCH:**

Przejęcie i rozdysponowanie na inne cele terenów po dokonanych, bądź przewidywanych do likwidacji zakładach przemysłowych (głównie górniczych) oraz innych jednostkach wytwórczo-usługowych. Lista tych zakładów (z 1995 roku) nie stanowi najbardziej aktualnego źródła informacji - powinna być na bieżąco uzupełniana, celem rozeznania dla terenów możliwości przekształceń, w obrębie dotychczasowego sposobu użytkowania.

Zmiany sposobu użytkowania terenów górniczych wiążą się z problematyką struktury zatrudnienia - głównie redukcji - temat uwzględniany w tematyce niniejszego opracowania oraz problemowy dla regionu pt. „gospodarka zasobami ludzkimi”.

Stworzenie warunków dla wykształcenia obszarów biznesu o znaczeniu co najmniej regionalnym, w ramach uzyskiwanych terenów poprzemysłowych, terenów o znaczeniu strategicznym - w miarę wzrostu znaczenia miasta jako ośrodka wspomagającego w Katowickim Zespole Metropolitalnym, a także szans na uzyskanie roli subregionalnego centrum handlowo-dystrybucyjnego i uzyskanie praw „podstrefy” w Katowickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej. Wymagana jest właściwa promocja zachęt dla inwestorów, w tym również zagranicznych. Ograniczenie wielkości terenów wytwórczości jako elementu terenów zainwestowanych, przy zwiększeniu intensywności ich wykorzystania.

Sprzyjanie działalnościom gospodarczym zaawansowanym technologicznie oraz stymulowanie drobnej wytwórczości własnej.

Modernizacja, ewentualnie eliminacja z obszarów o funkcji mieszkaniowo-usługowej - zakładów wytwórczych.

Zmiana w eksploatacji węgla kamiennego na rzecz stosowania podsadzeki oraz lokowania kamienia dołowego w wyrobiskach górniczych.

Wykorzystanie części terenów po likwidowanych zakładach dla utrzymania lub utworzenia ciągłości przestrzennej terenów aktywnych biologicznie.

Przekształcenie przemysłu wydobywczego na przetwórczy - jednoczesna eliminacja wygasłych funkcji gospodarczych ze zmianą przeznaczenia terenu.

W kontekście wymienionych działań strategicznych, wyłoniono drogą konsultacji problemy, które priorytetowo winny zostać uwzględnione w realizacji pod bezpośrednim nadzorem władz samorządu lokalnego. Należą do nich:

- ✓ wspieranie z innymi gminami restrukturyzacji przemysłu ciężkiego oraz promocja rozwoju przedsiębiorczości,
- ✓ powołanie „Inkubatora Przedsiębiorczości” w celu doprowadzenia głównie nowotworzonych przedsiębiorstw do osiągnięcia zdolności samodzielnego przetrwania na rynku,
- ✓ przygotowanie terenów i obiektów do zagospodarowania, poszukiwanie nowych funkcji dla zabytkowych obiektów przemysłowych (w tym opuszczonych i niszczących) i ich rewitalizacja. Z zadań wymienionych w tym zakresie do realizacji to:
  - ❖ adaptacja byłej przychodni zdrowia HPR (ul. Zabrzeńska),
  - ❖ adaptacja byłego szpitala (ul. K. Goduli),

- ❖ zagospodarowanie terenów po byłej Koksowni „Orzegów” - w tym ustalenie formy skansenu z uwagi na unikatowy charakter zespołu przemysłowego na skalę krajową (koncepcja w opracowaniu GA-RIP),
- ❖ rewitalizacja terenów byłej Koksowni „Walenty” i KWK „Wawel”,
- ❖ zagospodarowanie zespołu d. huty cynku „Hugo” przy ul. Katowickiej,
- ❖ sukcesywne zagospodarowanie pozostałych obiektów wyszczególnionych w „Waloryzacji historycznej miasta” zgodnie z jej wskazaniem i w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

#### **Ad 2. DOTYCZY GOSPODARKI MIESZKANIOWEJ :**

- Rewaloryzacja, sanacja, rewitalizacja zabudowy mieszkaniowej z przełomu wieków (Wirek, Nowy Bytom, Ruda, Orzegów) skoncentrowanej w rejonach o zabytkowych układach historycznych, według wskazań w „Waloryzacji historycznej miasta”.
- Likwidacja substandardowej substancji mieszkaniowej (typu „slums”) bezwartościowej historycznie i zużytej technicznie.
- Uzupełnianie terenów ekstensywnej zabudowy niskiej wraz z pełnym wyposażeniem technicznym dla podniesienia komfortu oraz ochrony środowiska.
- Wyznaczenie nowych terenów dla skoncentrowanej zabudowy wysokiej i niskiej na obszarach korzystnych dla mieszkalnictwa i nie kolidujących z innymi funkcjami.

#### **Ad 3. DOTYCZY ROZWOJU I PRZEBUDOWY INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ:**

**Wykształcenie centrum usługowo-administracyjnego w Nowym Bytomiu** (ul. Niedurnego) i w Wirku (o charakterze ponadlokalnym według koncepcji urbanistycznej „Wirek 2001”) - oferta i promocja dla rozwoju firm usługowo-handlowych oraz centrów dzielnicowych:

- ❖ **w Kochłowicach** - w obrębie Rynku, wraz z jego przebudową i regulacją istniejących problemów komunikacyjnych,
- ❖ **w Bykowinie** - w rejonie ulic Zgrzebnioka, Gwareckiej, do rozbudowy w rejonie istniejącego już zaczątku centrum osiedlowego i znacznych rezerwach terenowych,
- ❖ **w Rudzie** - ul. Janasa - Wolności - dworzec PKP - w miejscu chaotycznej zabudowy mieszkaniowej o niskich wartościach użytkowych i technicznych, zlokalizowanie programu handlowo-usługowego uzupełniającego funkcjonalnie oś ul. Wolności,
- ❖ **w Wirku** - wykształcenie pasażu handlowo-usługowego wzdłuż ul. Kubiny, z uwzględnieniem rewitalizacji pierzei północnej ulicy z zabudową zabytkową (według wskazań w „Waloryzacji historycznej miasta”).

Bardziej szczegółowa problematyka działań określona w drodze konsultacji dotyczy:

- **zdrowia i opieki społecznej:**
  - ✓ zwiększenia dostępności i jakości usług medycznych (instytucja lekarza domowego),
  - ✓ przebudowa i modernizacja szpitali oraz ich komplementarności (Godula, Bielszowice),
  - ✓ rozwoju opieki społecznej nad ludźmi potrzebującymi (centrum opiekuńczo-rehabilitacyjne, domowe hospitacje, mieszkania wspólnotowe, ograniczenia patologii społecznej),
- **edukacji:**
  - ✓ stała poprawa dostępności szkół na poziomie nie ustępującym innym aglomeracjom, w tym promocja w sieci szkół ponadpodstawowych pod względem ilości i kierunków,
  - ✓ likwidowanie zasadniczych szkół (głównie z zakresu górnictwa i hutnictwa) na rzecz tworzenia średnich szkół o zawodach bardziej poszukiwanych (w tym również średnich o profilu artystycznym np. Liceum Muzycznego),
  - ✓ upowszechnienie wykształcenia na poziomie średnim oraz wzrost udziału ludności z wykształceniem wyższym. Nowoczesne programy i systemy dostosowane do potrzeb rynku - szkoły pomaturalne i licencjackie oddziały zamiejscowe, wielopoziomowy spójny system kształcenia,
  - ✓ przekwalifikowania bądź podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników restrukturyzowanych przedsiębiorstw, system określania kierunków przekwalifikowań w oparciu o monitoring zapotrzebowań (centrum ustawicznego kształcenia),
  - ✓ propozycje własne miasta to utworzenie Liceum Muzycznego, Szkoły Przynależności Zawodowej dla niepełnosprawnych, Kolegium Nauczycielskiego Języków Obcych, Zasadniczej Szkoły Zawodowej Specjalnej, Ośrodka Naukowo - Dydaktycznego KUL-u, Pomaturalnej Szkoły Menadżerów,
- **kultury:**
  - ✓ rozwój i upowszechnianie zjawisk kultury w oparciu o istniejącą i rozbudowywaną bazę głównie w obiektach o cechach historycznych z przystosowaniem do nowych funkcji,
  - ✓ umieszczenie placówek kulturalnych w projektowanych w/w ośrodkach usługowych,
- **sportu i rekreacji:**
  - ✓ zapewnienie dostępności terenów zieleni i wypoczynku oraz zaspokojenie potrzeb estetycznych,
  - ✓ wykształcenie centrów rekreacyjno-sportowych istniejących (Nowy Bytom, Orzegów, Ruda),
  - ✓ nowe inwestycje (propozycja realizacji hali widowiskowo-sportowej w Wirku),
  - ✓ przywrócenie wiodących funkcji w zakresie programu i jakości wyposażenia istniejącym kompleksom rekreacyjnym w ramach LPO (Kochłowice - Halemba),

- ✓ wytworzenie tzw. ścieżek rowerowych turystyczno-rekreacyjnych na obszarach atrakcyjnych przyrodniczo oraz praktycznych - dla komunikacji wewnątrzmięskiej (wzdłuż istniejących ciągów komunikacyjno - transportowych).

#### **Ad 4. DOTYCZY ODZYSKANIA RÓWNOWAGI EKOLOGICZNEJ OKREŚLAJĄCEJ BIOLOGICZNE WARUNKI ŻYCIA:**

Temat związany jest ze wszystkimi dziedzinami współczesnego życia - najściślej wiąże się jednak z działalnością wytwórczą i gospodarką komunalną i dotyczy:

- Obowiązku zachowania bioróżnorodności zarówno w świecie roślinnym jak i zwierzęcym.
- Przywrócenia zdolności krążenia w celu samooczyszczania się wód.
- Osiągnięcia standardów czystości powietrza, wód i gleb.
- Poprawę lokalnych warunków bioklimatu miejskiego.
- Zwiększenie stanu bezpieczeństwa obiektów o potencjalnych zagrożeniach środowiska.

Z zadań wymagających realizacji w obrębie Rudy Śląskiej najpilniejsze i nieodzowne (potwierdzone społecznie) są:

- ✓ racjonalna gospodarka odpadami, w związku z likwidacją wysypiska komunalnego. Projektowana kompleksowa realizacja składowiska + zakład utylizacji odpadów wraz z kompostownią + spalarnia odpadów. Alternatywna lokalizacja obiektów i wysoki koszt realizacji - lecz wysoka efektywność inwestycji,
- ✓ zagospodarowanie odpadów górniczych; oprócz wypełniania wyrobisk - również do budowy dróg,
- ✓ zagospodarowanie hałd i nieużytków przemysłowych, w tym niwelacja i zazielenienie (rewitalizacja biologiczna),
- ✓ objęcie ochroną prawną terenów wartościowych środowiskowo według wykazu i zaleceń zawartych w „Waloryzacji przyrodniczej miasta”,
- ✓ sukcesywna realizacja kompleksowego programu „Czysta Rzeka Kłodnica” oraz Bytomka na odcinkach w granicach Rudy Śląskiej. Najistotniejsze działania zawierają się w zadaniach z zakresu infrastruktury technicznej i gospodarki komunalnej (gospodarka wodno-kanalizacyjna, gospodarka odpadami),
- ✓ uporządkowanie istniejących terenów zieleni miejskiej oraz przyrost obszarowy - zagospodarowanie terenów na granicy trzech dzielnic (Nowy Bytom / Ruda Południowa / Halemba).

#### **Ad 5. DOTYCZY ROZWOJU I MODERNIZACJI INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ:**

Zintegrowana i proekologiczna gospodarka energetyczna, w tym:

- ✓ rozwój energetyki zawodowej, modernizacja i rozbudowa sieci średniego i niskiego napięcia oraz GPZ-ów,
- ✓ zmiany struktury grzewczej w niektórych fragmentach zabudowy mieszkaniowej miasta (Ruda - oś. Gierałtowskiego, Godula - ul. Joanny - Nowaka, Bielszowice - ul. Ks. Niedzieli),



- ✓ uciepłownienie centrum dzielnicy Nowy Bytom,
- ✓ gazyfikacja dzielnic Goduli i Orzegowa (likwidacja palenisk domowych) oraz Halemby - Kłodnicy (III etap).  
Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej:
- ✓ budowa oczyszczalni ścieków Halemba - Centrum,
- ✓ budowa II etapu oczyszczalni „Barbara” wraz z systemem kanalizacji,
- ✓ modernizacja oczyszczalni „Orzegów” i „Mickiewicza”.

W/w zadania stanowią znaczący dla czystości i jakości wód zakres działań.

#### **Ad 6.. DOTYCZY SYSTEMÓW TRANSPORTU I KOMUNIKACJI:**

Skoncentrowanie się na tworzeniu warunków materialnych i prawno-organizacyjnych umożliwiających realizację systemu transportowego miasta w ramach Katowickiego Zespołu Miejskiego - zapewniające efektywność i bezpieczeństwo połączeń komunikacją publiczną i indywidualną oraz transport ładunków.

- ✓ współpraca w systemie autostrad i dróg szybkiego ruchu (lokalizacja tras) umożliwiona bliską lokalizacją węzła autostrad A-1 / A-4,
- ✓ potrzeba i konieczność zwiększenia dostępności komunikacyjnej centrum administracyjno-usługowego (Nowy Bytom) oraz powiązań między dzielnicowych,
- ✓ bezkolizyjność ruchu tranzytowego przez miasto,
- ✓ stworzenie struktur organizacyjnych zapewniających funkcjonalną integrację poszczególnych systemów transportu oraz umożliwiające realizację polityki komunikacyjnej,
- ✓ zintegrowanie komunikacji miejskiej pomiędzy miastami aglomeracji,
- ✓ upowszechnienie usług telekomunikacyjnych,

Działania niezbędne dla w/w założeń (w większości brak przesądzeń lub decyzji):

##### o znaczeniu regionalnym:

- realizacja odcinka autostrady A-4 (Kraków - Wrocław),
- budowa Linii Kolejowej Ruchu Regionalnego,
- realizacja trasy N - S oraz trasy „Poznań - Bielsko”,
- realizacja DTS,

o znaczeniu lokalnym (zasadniczo przesądzenia miejskie) jako przebudowa układu komunikacyjnego miasta, w tym :

- przebudowa ul. 1 Maja (dostosowanie do parametrów trasy N-S),
- przebudowa skrzyżowań oraz wiaduktów,
- przebudowa centrum Kochłowic przedłużenie ul. Górnośląskiej (na odcinku: Wirek - Bykowina -Kochłowice),
- wykonanie obwodnicy Goduli i Orzegowa przez ul. Karola i Bobrecką jako połączenia ul. K. Goduli i Bobreckiej do trasy N - S,
- przywracanie i utrzymanie dobrego stanu technicznego ulic i sprawności transportu zbiorowego, przez stosowanie nowoczesnych rozwiązań technologicznych i organizacyjnych,
- wytyczenie bezpiecznych tras ścieżek rowerowych (z częściowym wykorzystaniem nieczynnych torowisk) jako elementów rekreacji i przyszłościowych powiązań międzydzielnicowych (jako alternatywy systemu komunikacji indywidualnej).

## 2.2.2 Analiza SWOT - mocne i słabe strony miasta Ruda Śląska

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Bardzo dogodne położenie na rynku regionalnym oraz w istniejącym i projektowanym układzie komunikacyjnym Aglomeracji Górnośląskiej.	1. Miasto rozległe obszarowo, nie stanowiące zwartego organizmu funkcjonalno-przestrzennego.
2. Duża podaż terenów i obiektów zdegradowanych i przemysłowych, możliwych do adaptacji na cele: rekreacyjne, edukacyjne, zdrowotne, gospodarcze bądź kulturalne.	2. Niski standard infrastruktury drogowej, ciepłowniczej, wodociągowo-kanalizacyjnej w mieście.
3. Zasoby ludzkie o ukształtowanej kulturze przemysłowej w tym liczna kadra z wykształceniem technicznym.	3. Dominacja sektora górniczego w strukturze gospodarczej miasta, kumulacja w mieście negatywnych skutków finansowych i ekologicznych jego działalności.
4. Duży udział roczników mobilnych w strukturze demograficznej miasta i korzystna zmiana struktury wykształcenia.	4. Dominacja wśród mieszkańców wykształcenia podstawowego i zasadniczego zawodowego.
5. Silna świadomość tożsamości regionalnej, wysoki stopień identyfikacji mieszkańców z miastem.	5. Duże ilości terenów zdegradowanych przez eksploatację górnictwa, hutnictwo i koksownictwo.
ZEWNĘTRZNE SZANSE	ZEWNĘTRZNE ZAGROŻENIA
1. Rozwój funkcji metropolitarnych w Aglomeracji Górnośląskiej.	1. Groźba utraty przez Aglomerację Górnośląską wysokiej pozycji ekonomicznej w skali kraju.
2. Pozytywne efekty wykorzystania środków z funduszy Unii Europejskiej.	2. Niski standard wyposażenia infrastrukturalnego Aglomeracji Górnośląskiej.
3. Zwiększony napływ inwestorów zewnętrznych.	3. Utrzymujący się stan zagrożenia ekologicznego i wysoki odsetek obszarów zdegradowanych wymagających rewitalizacji.
4. Włączenie województwa w transeuropejskie systemy infrastrukturalne, a zwłaszcza transportowo-logistyczne.	4. Zagrożenia skutkami restrukturyzacji górnictwa, hutnictwa i energetyki.

<p>5. Wzrost konkurencyjności województwa śląskiego w skali ogólnopolskiej i europejskiej.</p>	<p>5. Silna konkurencja miast: Katowice, Chorzów, Zabrze, Gliwice ze względu na ich wyższą atrakcyjność lokalizacyjną dla potencjalnych firm inwestorów.</p>
--	--

Główna opcja dla miasta Ruda Śląska zakłada oparcie jego rozwoju na efekcie synergicznym powstałym z połączenia 5 mocnych stron:

- ❖ **Dogodne położenie** na rynku regionalnym oraz w istniejącym i projektowanym układzie komunikacyjnym regionu.
- ❖ **Duża podaż terenów** przydatnych dla rozwoju różnorodnych funkcji.
- ❖ **Zasoby ludzkie** o ukształtowanej kulturze przemysłowej, w tym liczna kadra z wykształceniem technicznym.
- ❖ Duży udział roczników mobilnych w strukturze demograficznej miasta i **korzystna zmiana struktury wykształcenia**.
- ❖ Dynamiczny **rozwój małej i średniej przedsiębiorczości** oraz funkcji handlowo-usługowej o znaczeniu ponadlokalnym.

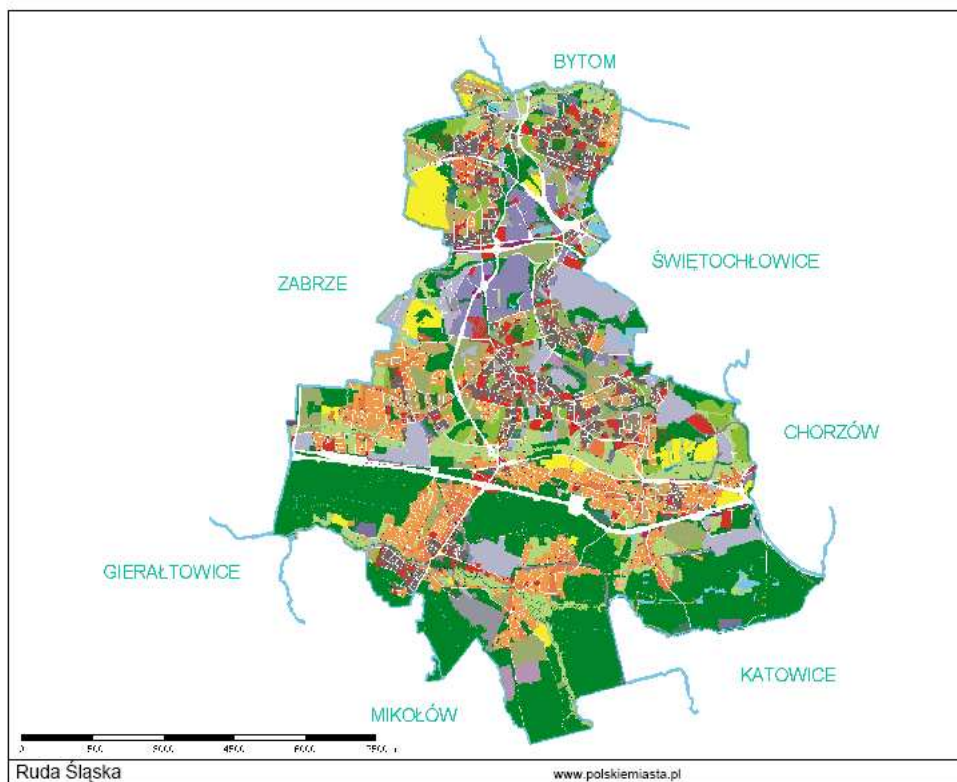
### 2.3 Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Ruda Śląska

Warunkiem dynamicznego rozwoju, pozbycia się architektonicznego nieładu oraz uporządkowania przestrzeni wraz z wyodrębnieniem niezbędnych atrybutów charakterystycznych dla miasta, jest spójny dokument stanowiący wytyczną w każdym procesie realizacji obiektów oraz aranżacji przestrzeni urbanistycznej czyli *Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego*. Dokument likwiduje „radosną twórczość” w realizacji wszechobecnych garaży zwłaszcza blaszanych, nieestetycznych kiosków, przypadkowych targowisk czy hipermarketów w centrum miasta, narzucając tym samym eksponowanie tych walorów przestrzeni, które są godne uwagi.

Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego jest aktem prawa miejscowego, ustalającym przeznaczenie terenów oraz określającym sposoby ich zagospodarowania i zabudowy. Plan przyjęła Rada Miasta Ruda Śląska Uchwałą z dnia 22 czerwca 2006 r. Nr 1066/LXI/2006 r. ogłoszoną w Dz. Urz. Województwa Śląskiego z 2006 r. Nr 84, poz. 2383 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Ruda Śląska.

Dokument zaczął obowiązywać od sierpnia 2006 roku, przewidując kierunki rozwoju miasta. Plan miejscowy wyznacza dużą część obszaru miasta dla budownictwa mieszkaniowego zarówno wielo jak i jednorodzinne - ok. 20% , tereny przyległe zachowuje jako obszary zieleni urządzonej, służące obsłudze funkcji mieszkaniowej tzn: parki zieleńce, urządzenia sportu i rekreacji, przewidując również wykształcenie w tych miejscach sfery usług służącej obsłudze tych terenów.

Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Ruda Śląska dostępny jest na stronie internetowej [www.ruda-sl.polskiemiasta.pl](http://www.ruda-sl.polskiemiasta.pl) w postaci graficznej.



Plan wyznacza kierunki rozwoju miasta. Jak sama nazwa wskazuje, planuje i przewiduje, rezerwując tereny pod potencjalne inwestycje, służy kreowaniu przyszłości miasta.

Celem regulacji zawartych w ustaleniach *Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego miasta Ruda Śląska* jest:

1. ochrona interesów publicznych ponadlokalnych i lokalnych, a w szczególności:
  - a) kształtowanie krajobrazu oraz ochrona środowiska jako podstawy zabudowy i zagospodarowania terenów,
  - b) określenie zasad wykorzystania terenów umożliwiających rozwój przestrzenny w zakresie ustalonych funkcji,
  - c) określenie zasad prowadzenia przekształceń funkcjonalno – przestrzennych zapewniających ład urbanistyczno – architektoniczny oraz sprawną obsługę infrastrukturalną.
2. umożliwienie działalności różnorodnych podmiotów przy jednoczesnej minimalizacji wzajemnych konfliktów i optymalizacji wzajemnych korzyści.

Przedmiotem ustaleń planu są:

- 1) tereny zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo - usługowej oznaczone na rysunku planu symbolami: MW1, MW2, MM1, MM2, MWU1, MWU2, MN1, MN2, MN3, MNU1, MNU2, MNR1, MRI1,

**TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ I MIESZKANIOWO - USŁUGOWEJ**

<b>MW1 MW2</b>	TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ
<b>MM1 MM2</b>	TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ O ZRÓŻNICOWANYCH PARAMETRACH
<b>MWU1 MWU2</b>	TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWO - USŁUGOWEJ Z PODSTAWOWYM PRZEZNACZENIEM GRUNTÓW POD ZABUDOWĘ MIESZKANIOWĄ WIELORODZINNĄ ORAZ FUNKCJĘ USŁUGOWĄ
<b>MN1 MN2 MN3</b>	TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ
<b>MNU1 MNU2</b>	TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWO - USŁUGOWEJ Z PODSTAWOWYM PRZEZNACZENIEM GRUNTÓW POD ZABUDOWĘ MIESZKANIOWĄ JEDNORODZINNĄ ORAZ NIEUCIAŻLIWĄ FUNKCJĘ USŁUGOWĄ W TYM RZEMIOSŁA
<b>MNR1</b>	TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ REZYDENCJONALNEJ
<b>MRI1</b>	TERENY ZABUDOWY REKREACJI INDYWIDUALNEJ

- 2) tereny zabudowy usługowej oznaczone na rysunku planu symbolami: UK1, UK2, UP1, UC1, US1,

**TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ**

<b>UK1 UK2</b>	TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ Z PODSTAWOWYM PRZEZNACZENIEM GRUNTÓW POD USŁUGI KOMERCYJNE
<b>UP1</b>	TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ Z PODSTAWOWYM PRZEZNACZENIEM GRUNTÓW POD USŁUGI PUBLICZNE
<b>UC1</b>	TERENY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000m <sup>2</sup>
<b>US1</b>	TERENY SPORTU I REKREACJI

- 3) tereny użytkowane rolniczo oznaczone na rysunku planu symbolami: R1, R2, RO1, RU1,

**TERENY UŻYTKOWANE ROLNICZO**

<b>R1 R2</b>	TERENY ROLNICZE
<b>RO1</b>	TERENY ZABUDOWY ZAGRODOWEJ ORAZ GOSPODARKI OGRODNICZEJ
<b>RU1</b>	TERENY GOSPODARKI ROLNEJ, OGRODNICZEJ I HODOWLANEJ

- 4) tereny zabudowy produkcyjnej i produkcyjno - usługowej oraz gospodarowania odpadami przemysłowymi oznaczone na rysunku planu symbolami: P1, P2, PU1, PU2, OP1,

**TERENY ZABUDOWY PRODUKCYJNEJ I PRODUKCYJNO - USŁUGOWEJ  
ORAZ GOSPODAROWANIA ODPADAMI PRZEMYSŁOWYMI**

<b>P1 P2</b>	TERENY OBIEKTÓW PRODUKCYJNYCH, SKŁADÓW I MAGAZYNÓW
<b>PU1 PU2</b>	TERENY PRODUKCYJNO - USŁUGOWE
<b>OP1</b>	TERENY GOSPODAROWANIA ODPADAMI PRZEMYSŁOWYMI

- 5) tereny systemu ekologicznego miasta oznaczone na rysunku planu symbolami: ZL1, ZI1, ZP1, ZP2, ZN1, ZN2, ZD1, ZD2, ZC1, ZC2, WS1 i WS2,

**TERENY SYSTEMU EKOLOGICZNEGO MIASTA**

<b>ZL1</b>	TERENY LASÓW I ZADRZEWIŃ
<b>ZI1</b>	TERENY ZIELENI IZOLACYJNEJ
<b>ZP1</b>	TERENY ZIELENI URZĄDZONEJ
<b>ZP2</b>	TERENY ZIELENI URZĄDZONEJ WRAZ Z USŁUGAMI
<b>ZN1 ZN2</b>	TERENY TRWAŁYCH UŻYTKÓW ZIELONYCH
<b>ZD1 ZD2</b>	TERENY OGRODÓW DZIAŁKOWYCH
<b>ZC1 ZC2</b>	TERENY CMENTARZY
<b>WS1</b>	TERENY WÓD POWIERZCHNIOWYCH ŚRÓDLĄDOWYCH PŁYNACYCH
<b>WS2</b>	TERENY WÓD POWIERZCHNIOWYCH ŚRÓDLĄDOWYCH STOJĄCYCH

- 6) tereny obsługi komunikacyjnej oznaczone na rysunku planu symbolami: KT1, KS1, GP1, KK1,

**TERENY OBSŁUGI KOMUNIKACYJNEJ**

<b>KT1</b>	TERENY OBSŁUGI KOMUNIKACJI TRANSPORTU PUBLICZNEGO
<b>KS1</b>	TERENY OBSŁUGI KOMUNIKACJI SAMOCHODOWEJ
<b>GP1</b>	TERENY GARAŻY I PARKINGÓW
<b>KK1</b>	TERENY KOLEJOWE

- 7) tereny obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej oznaczone na rysunku planu symbolami: E1, G1, K1, W1, Ł1, C1, NO1,

**TERENY OBIEKTÓW I URZĄDZEŃ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ**

<b>E1</b>	TERENY OBIEKTÓW I URZĄDZEŃ ELEKTROENERGETYCZNYCH
<b>G1</b>	TERENY OBIEKTÓW I URZĄDZEŃ GAZOWNICTWA
<b>K1</b>	TERENY OBIEKTÓW I URZĄDZEŃ KANALIZACYJNYCH
<b>W1</b>	TERENY OBIEKTÓW I URZĄDZEŃ WODOCIĄGOWYCH
<b>Ł1</b>	TERENY OBIEKTÓW I URZĄDZEŃ TELEKOMUNIKACYJNYCH
<b>C1</b>	TERENY OBIEKTÓW I URZĄDZEŃ CIEPŁOWNICZYCH
<b>NO1</b>	TERENY OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW

- 8) tereny ciągów komunikacyjnych oznaczone na rysunku planu symbolami: KA2/3, KGP2/3, KG2/2, KG2/2-I, KG2/2-II, KZ1/4-I, KZ1/4-II, KZ1/2, KL1/2, KD1/2 i KDW.

**OZNACZENIA CIĄGÓW KOMUNIKACYJNYCH**

<b>KA2/3</b>	TEREN AUTOSTRADY A-4
<b>KGP2/3</b>	TEREN DROGI GŁÓWNEJ RUCHU PRZYSPIESZONEGO
<b>KG2/2</b> <b>KG2/2-I</b> <b>KG2/2-II</b>	TERENY ULIC GŁÓWNYCH
<b>KZ1/4-I</b> <b>KZ1/4-II</b> <b>KZ1/2</b>	TERENY ULIC ZBIORCZYCH
<b>KL1/2</b>	TERENY ULIC LOKALNYCH
<b>KD1/2</b>	TERENY ULIC DOJAZDOWYCH
<b>KDW</b>	TERENY ULIC WEWNĘTRZNYCH
	OZNACZENIE CIĄGÓW TRAS ROWEROWYCH

W związku z powyższym, projekty ujęte w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Ruda Śląska muszą być zgodne z ustaleniami Miejskiego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Ruda Śląska zatwierdzonego uchwałą Rady Miasta z dnia 22.06.2006 r. Nr 1066/LXI/2006, która została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego nr 84, poz. 2383.

## 2.4 Miejska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2003 - 2015

Miejska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2003 - 2015 została przyjęta Uchwałą nr 464/XXVI/2004 Rady Miejskiej z dnia 27.05.2004 r. w sprawie zmiany uchwały nr 401/XVIII/2003 Rady Miejskiej w Rudzie Śląskiej z dnia 30.12.2003 r. w sprawie przyjęcia Miejskiej Strategii Integracji i Polityki Społecznej.

Na badania stanowiące diagnozę rozmiarów zjawisk i problemów społecznych w Rudzie Śląskiej w 2001 roku składają się studia dokumentów następujących instytucji miejskich:

- Izba Wyrzeźwień;
- Poradnia Terapii Uzależnień od Alkoholu i Pomocy Psychologicznej w Rudzie Śląskiej;
- Powiatowy Urząd Pracy;
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej [PCPR];
- Właściwe wydziały UM w Rudzie Śląskiej;
- Kolegium ds. Wykroczeń Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej;
- Sąd Rejonowy w Rudzie Śląskiej [przestępczość dorosłych i nieletnich];
- Straż Miejska;
- Policja.

Diagnoza zjawisk i problemów społecznych miasta, umożliwia wyprowadzenie i sformułowanie, pewnych ogólnych wniosków i dyrektyw.

Diagnoza dotyczyła zbiorowości mieszkających w 2001 roku, w Rudzie Śląskiej i objętych działaniem instytucji społecznych rządowych i samorządowych – jednostek i środowisk rodzinnych (niektórzy mieszkańcy mogą występować kilkakrotnie, czego niestety nie da się wyeliminować z badania, co świadczy wyłącznie o wielości problemów doświadczanych przez mieszkańców miasta) – zamkniętej liczbą dwudziestu tysięcy dziewięciuset sześćdziesięciu czterech (20 964) osób, co w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców (152 987), stanowi 13,7% jej ogółu, ale już 17,6%, gdy wartość tą odniesie się do liczby mieszkańców powyżej 18 roku życia (119 130).

W celu pełniejszego określenia ogólnego zagrożenia zbiorowości zamieszkujących poszczególne ulice połączono dane tak, aby otrzymać informacje odnośnie nasycenia ich przestrzeni miejscami zamieszkania osób, których w jakiegokolwiek formie dotyczyły interwencje wszystkich objętych badaniem instytucji społecznych, powołanych do rozwiązywania lub kontrolowania zjawisk i problemów społecznych w mieście w 2001 roku. Spośród pełnej listy ulic i miejsc zamieszkania osób, objętych działaniami instytucji społecznych, wytypowano te o szczególnym zagrożeniu dezorganizacją społeczną, zamieszkałe przez co najmniej 1% wymienionych osób.



Tab. 54 Główne ulice zamieszkiwane w 2001 roku przez osoby i środowiska w sytuacji problemowej i kryzysowej w Rudzie Śląskiej - zestawienie zbiorcze.

ULICA	LICZBA MIESZKAJĄCYCH OSÓB W SYTUACJI PROBLEMOWEJ	% WSZYSTKICH ŚRODOWISK W PROBLEMIE
<b>1 MAJA</b>	<b>621</b>	<b>3,0%</b>
<b>NIEDURNEGO</b>	<b>599</b>	<b>2,9%</b>
<b>NORWIDA</b>	<b>301</b>	<b>1,4%</b>
PODLAS	290	1,4%
PIASTOWSKA	260	1,2%
KATOWICKA	246	1,2%
WESTERPLATTE	233	1,1%
WOLNOŚCI	232	1,1%
MIĘDZYBLOKOWA	218	1,0%
ENERGETYKÓW	211	1,0%

Źródło : Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - opracowanie własne.

Z informacji zamieszczonych w tabeli wynika, że dokładnie 15,3% wszystkich osób w sytuacji problemowej lub kryzysowej zamieszkiwało w Rudzie Śląskiej w 2001 roku na 10 ulicach miasta.

W większości omawianych zjawisk i problemów społecznych, dotyczą one młode wiekiem osoby, o podstawowym lub, co najwyżej, zasadniczym zawodowym wykształceniu, często samotne lub stanu wolnego.

Przyjmuje się cel generalny Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2003 - 2015.

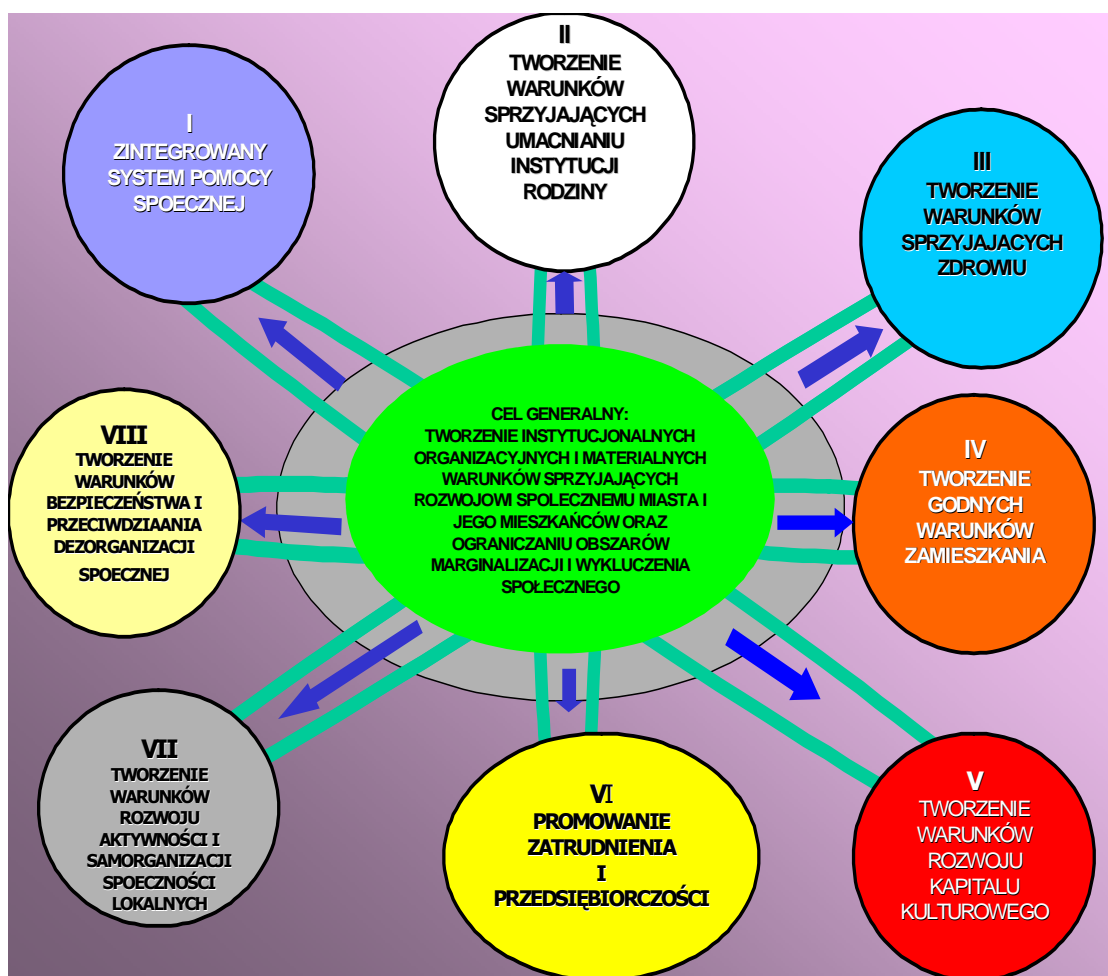
#### CEL GENERALNY:

TWORZENIE INSTYTUCJONALNYCH  
ORGANIZACYJNYCH I MATERIALNYCH  
WARUNKÓW SPRZYJAJĄCYCH  
ROZWOJOWI SPOŁECZNEMU MIASTA I  
JEGO MIESZKAŃCÓW ORAZ  
OGRANICZANIU OBSZARÓW  
MARGINALIZACJI I WYKLUCZENIA  
SPOŁECZNEGO

Diagnoza problemów społecznych oraz cel generalny Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2003 – 2015 w Rudzie Śląskiej są podstawą wyznaczenia priorytetów, na których koncentrowane będą działania Samorządu Miasta do roku 2015.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Ruda Śląska jest zgodny z priorytetami celami i kierunkami zawartymi w niniejszej strategii w zakresie ochrony zdrowia i pomocy społecznej.

### PRIORYTETY MIEJSKIEJ STRATEGII INTEGRACJI I POLITYKI SPOŁECZNEJ W RUDZIE ŚLĄSKIEJ



## 2.5 Plan Rozwoju Lokalnego - przedsięwzięcia skierowane na rozwój Miasta Ruda Śląska do roku 2013

Plan Rozwoju Lokalnego Miasta Ruda Śląska na lata 2004-2013 został przyjęty w dniu 28.07.2004r. uchwałą nr 505/XXIX/2004 Rady Miejskiej w Rudzie Śląskiej. Zawartość programowa Planu Rozwoju Lokalnego obejmuje:

### I. INWESTYCJE O ZNACZENIU REGIONALNYM

- ✓ budowa autostrady A-4,
- ✓ kontynuacja budowy Drogowej Trasy Średnicowej (DTŚ),
- ✓ „Dolina Kłodnicy” - projekt budowy kompleksu kulturalno-rekreacyjnego w Rudzie Śląskiej - Halembie.

### II. INWESTYCJE O ZNACZENIU LOKALNYM

#### 1. Inwestycje z zakresu infrastruktury drogowej

Przebudowa układu komunikacyjnego miasta, w tym:

- ✓ budowa trasy Północ - Południe (N-S),
- ✓ przebudowa skrzyżowania ulic: Nowary, Katowickiej i Odrodzenia w Rudzie Śląskiej - Wirku,
- ✓ budowa bezkolizyjnego skrzyżowania ulicy 1 Maja z linią kolejową w Rudzie Śląskiej - Wirku przy zjeździe z autostrady A-4,
- ✓ budowa ronda w ciągu ulic 1 Maja - Kłodnicka w Rudzie Śląskiej - Halembie,
- ✓ poprawa stanu mostów i wiaduktów na terenie Rudy Śląskiej,
- ✓ budowa połączenia ulicy Górnośląskiej z rondem Katowicka - Nowary - Odrodzenia,
- ✓ modernizacja drogi wojewódzkiej nr 925,
- ✓ przebudowa ul. Niedurnego pomiędzy DTŚ i bramą główną Huty „Pokój”,
- ✓ modernizacja ciągu ulic Objazdowa i Hallera do ul. Niedurnego w Rudzie Śląskiej - Nowym Bytomiu,
- ✓ budowa ul. Bukowej w Rudzie Śląskiej,
- ✓ wyznaczenie i budowa ścieżek rowerowych w mieście - o funkcji turystycznej oraz wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych - jako alternatywna możliwość powiązań komunikacyjnych.

#### 2. Inwestycje dla wzmocnienia konkurencyjności i atrakcyjności inwestycyjnej Rudy Śląskiej

- ✓ wykształcenie centrów ogólnomiejskich o znaczeniu ponadlokalnym:
  - w **Nowym Bytomiu** (centrum administracyjno-usługowe),
  - w **Wirku** (centrum handlowo-usługowe),
- ✓ rewitalizacja obszarów miejskich
  - przebudowa placu Jana Pawła II na rynek miejski w Rudzie Śląskiej,

- modernizacja i renowacja zabytkowego osiedla – kolonii robotniczej „Kaufhaus” przy ul. Niedurnego w Rudzie Śląskiej – Nowym Bytomiu,
- modernizacja elewacji budynku Miejskiego Centrum Kultury w Rudzie Śląskiej - Nowym Bytomiu,
- adaptacja obiektu „Wieży Wodnej” w celu utworzenia Centrum Promocji i Kultury Miasta w Rudzie Śląskiej - Nowym Bytomiu,
- ✓ przygotowanie terenów przeznaczonych pod działalność inwestycyjną na terenach **Śląskiego Parku Przemysłowego** (obszary i obiekty po byłej KWK „Wawel” i koksowni „Walenty” w Rudzie Śląskiej),
- ✓ przygotowanie terenów przeznaczonych pod inwestycje przy **Drogowej Trasie Średnicowej**:
  - „Węzeł Niedurnego” w Rudzie Śląskiej - Chebziu,
  - „Węzeł Zabrzeńska” w Rudzie Śląskiej - Rudzie,
- ✓ przygotowanie terenów przeznaczonych pod inwestycje przy **autostradzie A-4**:
  - „Węzeł Wspólna” w Rudzie Śląskiej - Bielszowicach,
  - „Węzeł Wirek” w Rudzie Śląskiej - Wirku.

### 3. Inwestycje z zakresu infrastruktury społecznej

- ✓ przebudowa i modernizacja lecznictwa zamkniętego (szpitali),
- ✓ tworzenie infrastrukturalnych warunków sprzyjających ograniczaniu marginalizacji i wykluczenia społecznego,
- ✓ adaptacja segmentu budynku w Rudzie Śląskiej - Rudzie dla Ośrodka Uzależnień od Alkoholu,

### 4. Inwestycje z zakresu kultury, sportu i rekreacji:

- ✓ rewitalizacja zabytkowych obiektów poprzemysłowych:
  - adaptacja „Szybu Mikołaj” w Rudzie Śląskiej - Rudzie na cele kulturalne,
  - adaptacja „Szybu Andrzej” w Rudzie Śląskiej - Wirku na cele kulturalne,
- ✓ poprawa bazy sportowej – modernizacja lokalnej infrastruktury sportowej,
- ✓ modernizacja i przebudowa centrów rekreacyjno - sportowo - usługowych w mieście:
  - budowa lodowiska odkrytego w Rudzie Śląskiej - Orzegowie,
  - modernizacja basenu odkrytego w Rudzie Śląskiej - Orzegowie,
  - modernizacja basenu krytego w Rudzie Śląskiej - Nowym Bytomiu,
  - przebudowa trybuny w hali widowiskowo-sportowej „Pogoń” w Rudzie Śląskiej - Nowym Bytomiu,
  - przebudowa trybuny w hali widowiskowo-sportowej „Slavia” w Rudzie Śląskiej - Orzegowie,
- ✓ modernizacja Miejskiego Ośrodka Kultury w Rudzie Śląskiej - Bielszowicach.

#### **5. Inwestycje z zakresu ochrony środowiska:**

- ✓ realizacja projektu „Oczyszczanie ścieków - Ruda Śląska”,
- ✓ rozbudowa i zagospodarowanie terenów zielonych w mieście,
- ✓ porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta.

#### **6. Inwestycje z zakresu społeczeństwa informacyjnego:**

- ✓ budowa szerokopasmowej sieci światłowodowej na terenie miasta,
- ✓ współdziałanie w regionalnym projekcie Systemu Elektronicznej Komunikacji dla Administracji Publicznej Województwa Śląskiego (SEKAP).

### **2.6 Lokalna Strategia Zatrudnienia i Promocji Przedsiębiorczości w Rudzie Śląskiej w latach 2006-2013**

Lokalna Strategia Zatrudnienia i Promocji Przedsiębiorczości w Rudzie Śląskiej na lata 2006-2013 przyjęta została w dniu 22.06.2005 r. Uchwałą Rady Miejskiej w Rudzie Śląskiej nr 799/XLII/2005 w sprawie przystąpienia miasta Ruda Śląska do opracowania projektu Lokalnej Strategii Zatrudnienia i Promocji Przedsiębiorczości.

Strategia powstała na podstawie analizy problemów związanych z zatrudnieniem, bezrobociem oraz koordynacją edukacji z rynkiem pracy, wykorzystując główne kierunki działań wynikające z Europejskiej Strategii Zatrudnienia, Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007-2013, Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020 oraz Strategii Wewnętrznego i Zintegrowanego Rozwoju Miasta Ruda Śląska do 2015 roku. W swych założeniach dokument ten nawiązuje ponadto do zapisów Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Ruda Śląska.

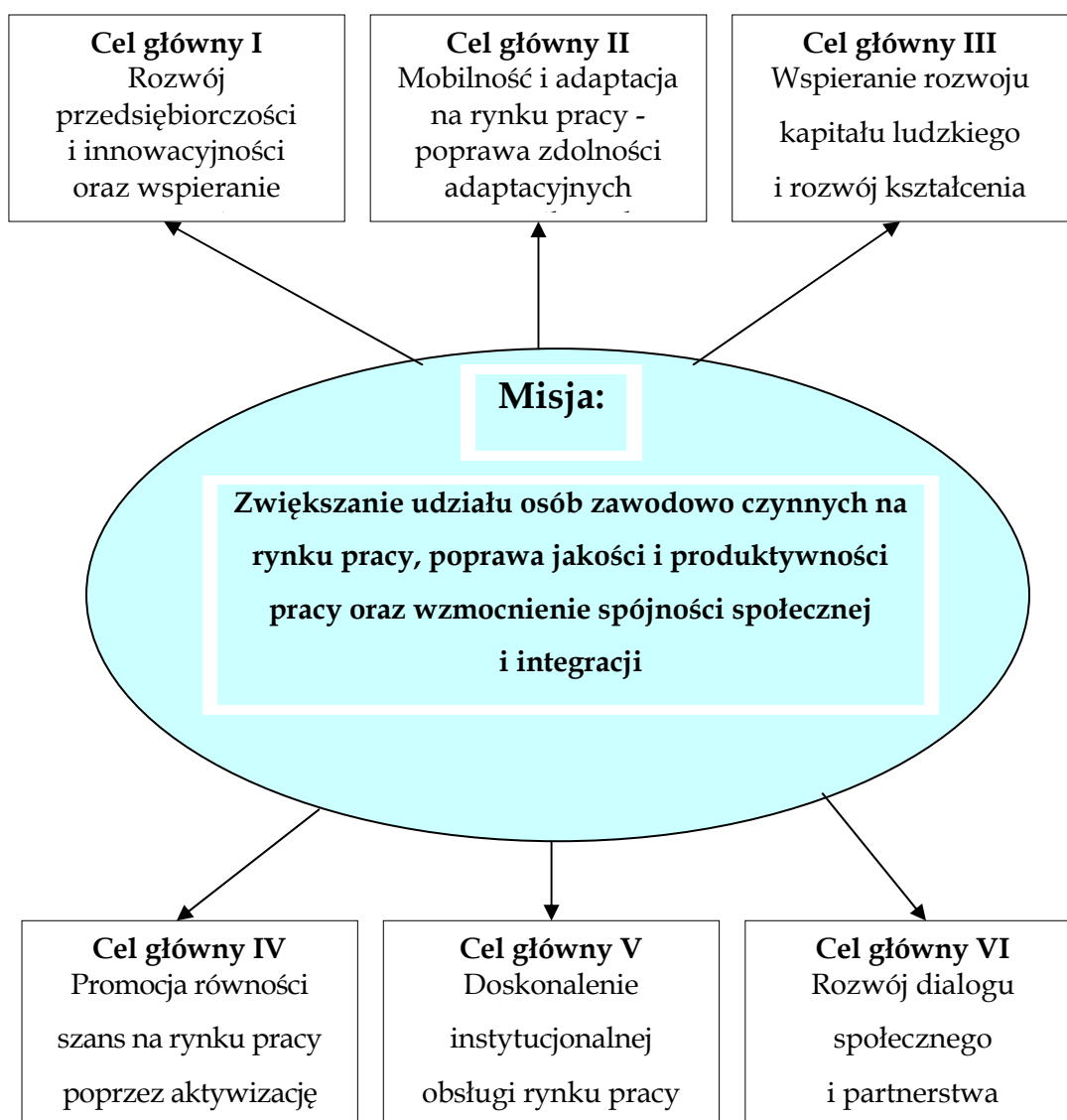
Strategia oparta jest na diagnozie przeprowadzonej w bardzo krótkim czasie oraz doświadczeniach instytucji biorących udział w jej opracowywaniu. Dlatego też w celu zweryfikowania niektórych jej zapisów konieczne jest przeprowadzenie szczegółowych – aktualnych badań rynku pracy. Większość wiedzy o lokalnym rynku pracy bazuje na danych statystycznych sprzed dwóch lat podawanych przez GUS. Brak jest natomiast ciągłego monitoringu co do potrzeb i oczekiwań pracodawców. Niewystarczająca jest także wiedza o wykształceniu i uprawnieniach zawodowych osób działających na tym rynku.

Mając powyższe na uwadze, konieczne jest przeprowadzenie analizy lokalnego rynku pracy przy wykorzystaniu m.in. monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Niezbędne jest przeprowadzenie także badań wśród pracodawców i przyszłych inwestorów, co do potrzeb kwalifikacyjnych zatrudnianych pracowników, koordynacji edukacji z rynkiem pracy, a następnie stałe ich monitorowanie.

Instytucje obsługujące rynek pracy muszą bowiem posiadać rzetelną wiedzę, aby móc prowadzić skuteczną politykę promocji zatrudnienia, odpowiadającą rzeczywistym potrzebom pracodawców i pracobiorców. Członkowie Komitetu Sterującego proponują, zatem, aby po uzyskaniu kompleksowych wyników badań powrócić do debaty społecznej nad strategią,

której celem będzie dokonanie powtórnej analizy wypracowanych już celów i kierunków działań.

Na podstawie analizy problemów związanych z zatrudnieniem oraz kierując się głównymi kierunkami działań wynikających z Europejskiej Strategii Zatrudnienia, Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007-2013, Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2015 oraz Strategii Wewnętrznego i Zintegrowanego Rozwoju Miasta Ruda Śląska do 2015 roku, Komitet Sterujący proponuje, aby Lokalna Strategia Zatrudnienia i Promocji Przedsiębiorczości obejmowała następujące cele i kierunki działań:



## **C1 - Rozwój przedsiębiorczości i innowacyjności oraz wspieranie tworzenia i utrzymania miejsc pracy**

**C<sup>1</sup> S<sup>1</sup> - Wspieranie tworzenia i utrzymania miejsc pracy poprzez rozwój przedsiębiorczości.**

Kierunki działań:

C<sup>1</sup> S<sup>1</sup> K<sup>1</sup> - Wspieranie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w celu utworzenia i utrzymania miejsc pracy.

**C<sup>1</sup> S<sup>2</sup> - Wspieranie Innowacji i Transferu Technologii dla wzmocnienia lokalnego rynku pracy.**

Kierunki działań:

C<sup>1</sup> S<sup>2</sup> K<sup>1</sup> - Rozwój bazy infrastrukturalnej dla przedsiębiorstw wysokiej technologii.

C<sup>1</sup> S<sup>2</sup> K<sup>2</sup> - Wspieranie przepływu informacji i nowych technologii pomiędzy sferą badawczo-rozwojową a przedsiębiorstwami.

## **C 2 - Mobilność i adaptacja na rynku pracy - poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników do zmieniających się warunków na rynku pracy**

**C<sup>2</sup> S<sup>1</sup> - Promocja alternatywnych form zatrudnienia.**

Kierunki działań:

C<sup>2</sup> S<sup>1</sup> K<sup>1</sup> - Popularyzacja alternatywnych form zatrudnienia w środowisku przedsiębiorców

C<sup>2</sup> S<sup>1</sup> K<sup>2</sup> - Podniesienie świadomości wśród pracowników w zakresie korzyści płynących z korzystania z alternatywnych form zatrudnienia

**C<sup>2</sup> S<sup>2</sup> - Reorientacja zawodowa osób zagrożonych utratą zatrudnienia.**

Kierunki działań:

C<sup>2</sup> S<sup>2</sup> K<sup>1</sup> - Promowanie metody outplacementu.

**C<sup>2</sup> S<sup>3</sup> - Przeciwdziałanie zjawisku patologizacji rynku pracy.**

Kierunki działań:

C<sup>2</sup> S<sup>3</sup> K<sup>1</sup> - Ograniczenie skali nielegalnego zatrudnienia.

C<sup>2</sup> S<sup>3</sup> K<sup>2</sup> - Promocja antydyskryminacyjnych przepisów prawa pracy.

**C<sup>2</sup> S<sup>4</sup> - Tworzenie systemu wspierającego mobilność zawodową mieszkańców.**

Kierunki działań:

C<sup>2</sup> S<sup>4</sup> K<sup>1</sup> - Pomoc finansowa dla osób pracujących i poszukujących pracy wspierająca ich mobilność na rynku pracy.

C<sup>2</sup> S<sup>4</sup> K<sup>2</sup> - Podniesienie świadomości osób w zakresie mobilności i adaptacji na rynku pracy.

## **C 3 - Wspieranie rozwoju kapitału ludzkiego i rozwój kształcenia ustawicznego**

**C<sup>3</sup> S<sup>1</sup> - Wzmacnianie powiązań edukacji z gospodarką i rynkiem pracy poprzez podniesienie rangi kształcenia zawodowego oraz kreowanie postaw przedsiębiorczych.**

Kierunki działań:

C<sup>3</sup> S<sup>1</sup> K<sup>1</sup> - Zwiększenie udziału w kształceniu zawodowym placówek kształcenia praktycznego i ustawicznego.

C<sup>3</sup> S<sup>1</sup> K<sup>2</sup> - Promocja postaw przedsiębiorczych w mieście.

**C<sup>3</sup> S<sup>2</sup> - Promocja nowoczesnych form kształcenia**

Kierunki działań:

C<sup>3</sup> S<sup>2</sup> K<sup>1</sup> - Upowszechnianie nowoczesnych technik nauczania na odległość (e-learning).

**C<sup>3</sup> S<sup>3</sup> - Promocja jakości kształcenia**

Kierunki działań:

C<sup>3</sup> S<sup>3</sup> K<sup>1</sup> - Standaryzacja usług placówek oświatowych.

**C<sup>3</sup> S<sup>4</sup> - Upowszechnienie usług kształcenia ustawicznego i praktycznego.**

Kierunki działań:

C<sup>3</sup> S<sup>4</sup> K<sup>1</sup> - Promocja oferty kształcenia

**C<sup>3</sup> S<sup>5</sup> - Zwiększenie dostępności usług kształcenia zawodowego.**

Kierunki działań:

C<sup>3</sup> S<sup>5</sup> K<sup>1</sup> - Stworzenie systemu wsparcia finansowego dla osób zainteresowanych przekwalifikowaniem.

C<sup>3</sup> S<sup>5</sup> K<sup>2</sup> - Stworzenie osobom pracującym warunków do zdobywania dyplomów i zaświadczeń, potwierdzających kwalifikacje zawodowe.

**C 4 -Promocja równości szans na rynku pracy poprzez aktywizację osób nieaktywnych zawodowo**

**C<sup>4</sup> S<sup>1</sup> - Aktywizacja zawodowa i społeczna osób poszukujących pracy.**

Kierunki działań:

C<sup>4</sup> S<sup>1</sup> K<sup>1</sup> - Aktywizacja zawodowa osób powyżej 50 r.ż

C<sup>4</sup> S<sup>1</sup> K<sup>2</sup> - Tworzenie systemu wsparcia na rzecz młodzieży.

C<sup>4</sup> S<sup>1</sup> K<sup>3</sup> - Integracja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych.

C<sup>4</sup> S<sup>1</sup> K<sup>4</sup> - Aktywizacja zawodowa i społeczna kobiet.

C<sup>4</sup> S<sup>1</sup> K<sup>5</sup> - Promocja zatrudnienia osób bezrobotnych ze szczególnym uwzględnieniem osób długotrwale bezrobotnych.

C<sup>4</sup> S<sup>1</sup> K<sup>6</sup> - Wsparcie osób wykluczonych społecznie i zagrożonych wykluczeniem społecznym.

C<sup>4</sup> S<sup>1</sup> K<sup>7</sup> - Podnoszenie kwalifikacji osób bezrobotnych i zagrożonych bezrobociem.

C<sup>4</sup> S<sup>1</sup> K<sup>8</sup> - Utworzenie nowych form aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych.

**C<sup>4</sup> S<sup>2</sup> - Kształtowanie postaw prozatrudnieniowych wśród dzieci i młodzieży.**



Kierunki działań:

- C<sup>4</sup> S<sup>2</sup> K<sup>1</sup> - Programy szkolne i pozaszkolne ukierunkowane na wybór ścieżki rozwoju zawodowego oraz kształtowanie świadomości wartości pracy  
C<sup>4</sup> S<sup>2</sup> K<sup>2</sup> - Przeciwdziałanie dziedziczeniu bezrobocia

**C 5 - Doskonalenie instytucjonalnej obsługi rynku pracy**

**C<sup>5</sup> S<sup>1</sup> - Monitoring lokalnego rynku pracy jako podstawa do konstruowania długofalowych przedsięwzięć rozwojowych.**

Kierunki działań:

- C<sup>5</sup> S<sup>1</sup> K<sup>1</sup> - Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

**C<sup>5</sup> S<sup>2</sup> - Popularyzacja usług instytucji promujących zatrudnienie (publiczne służby zatrudnienia, agencje zatrudnienia, organizacje pozarządowe).**

Kierunki działań:

- C<sup>5</sup> S<sup>2</sup> K<sup>1</sup> - Promocja usług instytucji rynku pracy.

**C<sup>5</sup> S<sup>3</sup> - Wzmocnienie i podwyższenie jakości usług poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy.**

Kierunki działań:

- C<sup>5</sup> S<sup>3</sup> K<sup>1</sup> - Standaryzacja usług instytucji rynku pracy.

**C<sup>5</sup> S<sup>4</sup> - Podnoszenie kwalifikacji pracowników instytucji rynku pracy.**

Kierunki działań:

- C<sup>5</sup> S<sup>4</sup> K<sup>1</sup> - Doskonalenie kadr publicznych służb zatrudnienia

**C<sup>5</sup> S<sup>5</sup> - Tworzenie i wdrożenie nowych rozwiązań organizacyjnych oraz instrumentów i programów rynku pracy.**

Kierunki działań:

- C<sup>5</sup> S<sup>5</sup> K<sup>1</sup> - Tworzenie spójnego systemu doradztwa zawodowego.

**C 6 - Rozwój dialogu społecznego i partnerstwa publiczno - prywatnego**

**C<sup>6</sup> S<sup>1</sup> - Rozwój współpracy sektora prywatnego, pozarządowego oraz publicznego w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i wykluczenia społecznego.**

Kierunki działań:

- C<sup>6</sup> S<sup>1</sup> K<sup>1</sup> - Rozwój społecznego zaangażowania biznesu w oparciu o rudzki rynek pracy.  
C<sup>6</sup> S<sup>1</sup> K<sup>2</sup> - Wzmocnienie działań Lokalnego Partnerstwa na Rzecz Zatrudnienia w Rudzie Śląskiej, pozyskiwanie nowych partnerów i wspólne inicjatywy na rynku pracy.  
C<sup>6</sup> S<sup>1</sup> K<sup>3</sup> - Tworzenie warunków sprzyjających oddziaływaniu organizacji pozarządowych na rynek pracy.  
C<sup>6</sup> S<sup>1</sup> K<sup>4</sup> - Rozwój partnerstwa publiczno - prywatnego.

### 3. ZAŁOŻENIA LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI MIASTA RUDA ŚLĄSKA

#### 3.1 Cele i kierunki rewitalizacji

**Rewitalizacja** rozumiana jest jako system działań mających na celu przywracanie do życia i zrównoważony rozwój określonych terenów i obszarów, które utraciły dotychczas pełnione funkcje np.: społeczne, gospodarcze. Zadanie rewitalizacji terenów miejskich oraz przemysłowych stanowi ważny element procesu odnowy miasta Ruda Śląska.

**Zdegradowane obszary zlokalizowane na terenach miejskich** to obszary i obiekty, które uległy degradacji zarówno wskutek oddziaływania górnictwa, jak i braku odpowiedniej konserwacji i dbałości o funkcjonalne zabudowywanie przestrzeni miasta w harmonii z otoczeniem i potrzebami społeczności lokalnej. Rewitalizacja zdegradowanej infrastruktury umożliwi stworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju gospodarczo-społeczno-kulturalnego Rudy Śląskiej.

Rewitalizacja zdegradowanych obszarów zlokalizowanych na terenach miejskich ukierunkowana jest na osiągnięcie pozytywnych efektów w różnych dziedzinach życia społeczności lokalnej. Wyznacza się strategiczne cele:

- ✓ **Cele gospodarcze** - wzrost gospodarczy i zwiększenie zatrudnienia, rozwój technologiczny i innowacje, restrukturyzacja i dywersyfikacja działalności gospodarczej.
- ✓ **Cele społeczne** - poprawa jakości życia mieszkańców, wzbogacenie tożsamości kulturowej i procesy integracyjne, rozwój usług i zasobów społecznych, wzrost mobilności zawodowej i społecznej.
- ✓ **Cele środowiskowe** - zmniejszenie obciążeń i polepszenie jakości środowiska przyrodniczego, zachowanie bioróżnorodności.
- ✓ **Cele infra-techniczne** - podnoszenie jakości, rozbudowa i racjonalne gospodarowanie zasobami infrastruktury technicznej.

**Celem rewitalizacji obszarów zdegradowanych** jest wielofunkcyjne wykorzystanie zdegradowanych obszarów zlokalizowanych na terenach miejskich.

W ramach działania przewidziane jest wsparcie dla obszarów zdegradowanych, przede wszystkim powstałych w wyniku przemian rynkowych terenów przemysłowych oraz niszczących i tracących atrakcyjność, centrów i dzielnic miast podlegających procesowi suburbanizacji. Projekty realizowane w ramach Działania 6.2 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych muszą wynikać z Lokalnego Programu Rewitalizacji i być zlokalizowane na terenie miasta liczącego powyżej 50 tys. mieszkańców.

Główny nacisk położony jest na podnoszenie wartości substancji miejskiej i nadawanie jej funkcji gospodarczych, edukacyjnych, turystycznych,

rekreacyjnych, społecznych i kulturalnych, co wynika z lokalizacji na terenie objętym programem rewitalizacji. Uzupełnieniem tych działań zmierzających do kompleksowej rewitalizacji obszarów zdegradowanych, będą również inwestycje w zakresie tkanki mieszkaniowej.

### **3.2 Założenia Lokalnego Programu Rewitalizacji**

Lokalny Program Rewitalizacji zawiera projekty ukierunkowane na integrację zdegradowanych terenów z pozostałymi obszarami miasta poprzez:

- ❖ porządkowanie starej tkanki urbanistycznej (przebudowa, remonty, budowa, zastępowanie azbestowych elementów budynków materiałami mniej szkodliwymi) celem przywrócenia zdegradowanym obszarom utraconych funkcji,
- ❖ nadanie nowych funkcji zdegradowanym przestrzeniom miejskim (adaptacja dla funkcji gospodarczych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, społecznych i kulturalnych),
- ❖ zachęcanie do rozwijania nowych form działalności gospodarczej i wspieranie inicjatyw generujących nowe miejsca pracy,
- ❖ współdziałanie środowisk i instytucji na rzecz poprawy bezpieczeństwa publicznego i zapobiegania przestępczości w mieście,
- ❖ aktywizację środowisk kulturalnych, edukacyjnych i turystycznych stanowiących zaplecze kulturalne czy turystyczne, celem usprawnienia ich działalności i aktywizacji społeczności lokalnej wokół problemów działalności społecznej.

Projekty rewitalizacyjne zlokalizowane są na tych obszarach miasta Ruda Śląska, których odnowa jest niezbędnym czynnikiem stymulowania rozwoju społeczno-gospodarczego miasta, dotkniętego negatywnymi skutkami restrukturyzacji przemysłu.

Okres programowania działań rewitalizacyjnych określonych w Programie obejmuje lata 2007-2015.

**Realizacja zadań wyszczególnionych w programie uzależniona będzie od wielkości środków finansowych pozyskanych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej w ramach poszczególnych programów operacyjnych, w szczególności Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013 Priorytet VI Zrównoważony rozwój miast Działanie 6.2 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych, a także innych środków zewnętrznych.**

### 3.3 Zasięg terytorialny rewitalizowanego obszaru – wyznaczenie granic i uzasadnienie wyboru

#### 3.3.1 Kryteria wyznaczenia obszaru rewitalizacji

Wyznaczenie obszarów miasta poddawanych rewitalizacji stanowi podstawę programowania działań służących rozwojowi i odnowie miasta. Obszary te nie są wyłonione przypadkowo. Granice obszarów rewitalizacji należy wyznaczyć na podstawie krytycznej analizy wyników badań oraz analiz. Obszary rewitalizacji miasta Ruda Śląska zostały wyznaczone na podstawie analizy wielokryterialnej, biorąc pod uwagę:

- ✓ funkcje obszarów miejskich określonych w dokumencie: *Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego miasta Ruda Śląska*,
- ✓ atrakcyjność gospodarczą danego obszaru dla rozwoju miasta,
- ✓ degradację budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym,
- ✓ liczbę środowisk korzystających z pomocy społecznej,
- ✓ poziom ubóstwa,
- ✓ poziom bezrobocia,
- ✓ stopień degradacji infrastruktury technicznej i wyposażenia budynków,
- ✓ poziom przestępczości.

Dane do analiz uzyskane zostały z następujących źródeł:

- jednostki organizacyjne Urzędu Miasta Ruda Śląska,
- Główny i Wojewódzki Urząd Statystyczny,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej,
- Komenda Miejska Policji w Rudzie Śląskiej,
- Powiatowy Urząd Pracy w Rudzie Śląskiej,
- Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Rudzie Śląskiej,
- „Strategia Wewnętrzznego i Zintegrowanego Rozwoju Miasta Ruda Śląska do roku 2015”.

#### 3.3.2 Analiza wielokryterialna obszarów rewitalizacji

Niniejszy podrozdział przedstawia analizę obszarów miasta pod względem gospodarczym i społecznym, celem wyznaczenia obszarów wymagających rewitalizacji. Dane statystyczne będące przedmiotem analiz dotyczą lat 2003 - 2006.

**a) Analiza danych „Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego miasta Ruda Śląska”**

„Miejscowy Planu Zagospodarowania Przestrzennego miasta Ruda Śląska” obejmuje swoimi ustaleniami całe miasto w jego granicach administracyjnych i umożliwia władzom miasta prowadzenie prawidłowej gospodarki przestrzennej. Wyznacza on funkcje dla wszystkich terenów, m. in. zabudowy mieszkaniowej, usługowej, produkcyjnej, systemu ekologicznego miasta, obiektów infrastruktury technicznej, ciągów komunikacyjnych itp.

Wobec powyższego, wyznaczono następujące obszary o największej potrzebie sanacji, w tym:

- obszary poprzemysłowe wymagające restrukturyzacji dla nowych aktywności gospodarczych,
- obszary mieszkaniowo-usługowe wymagające rewaloryzacji i modernizacji struktury,
- obszary, które mogą być przeznaczone do zabudowy dla funkcji mieszkaniowo-usługowej.

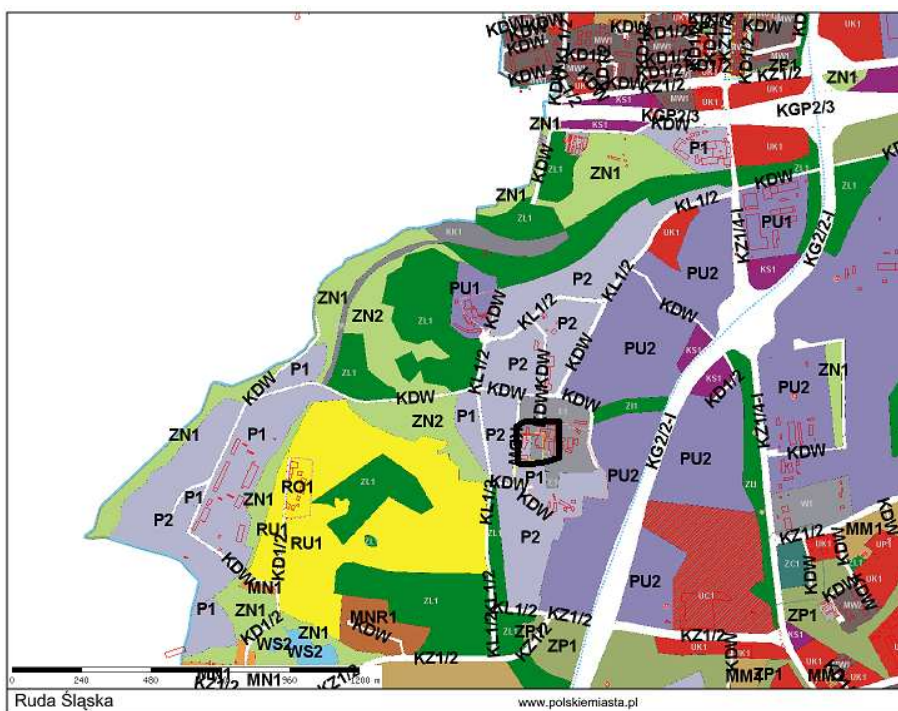
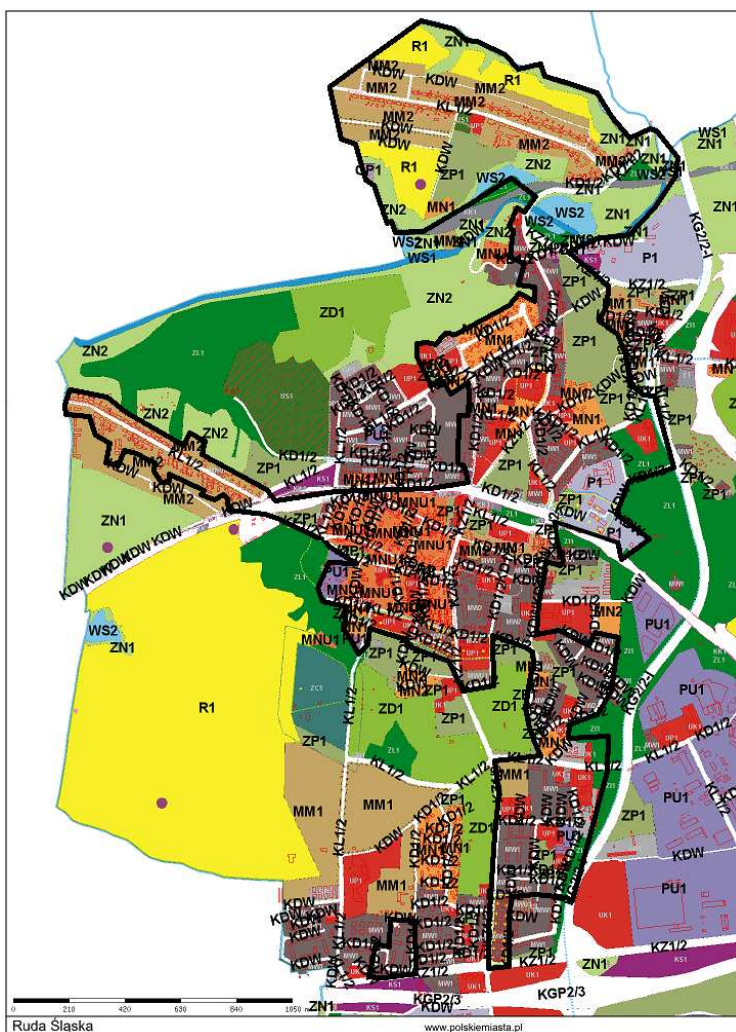
W poszczególnych dzielnicach są to obszary:

**Ruda**

- od północnej granicy miasta Ruda Śląska i Bytom; północna część bazy „Na Łąkach”; wschodnia część ul. Piastowskiej; grotka przy ul. Achtelika; wschodnia część Szybu Bartosz; tory kolejowe; ogródki przy ul. Stanisława; ul. Bankowa; ul. Norwida; zachodnia granica SP nr 3; ul. Nałkowskiej; północna strona ul. Magazynowej; park przy ul. Szyb Powietrzny; wschodnia część osiedla Wawelska - Słowiańska; wschodnia część ul. Raciborskiej; ul. Zabrzańska, zachodnia część ul. Raciborskiej; wzdłuż ul. Wolności; ul. Szyb Powietrzny; wschodnia część ogródków przy ul. Mickiewicza; ul. Wieniawskiego; zachodnia granica ogródków przy ul. Mickiewicza; ul. Mickiewicza; ul. Wolności; ul. Staszica; zachodnia część ul. Porębskiej; ul. Bujoczka; ul. Staromiejska; osiedle Szczęść Boże; linia kolejowa; ul. Kędzierzyńska do ul. Gierałtowskiego; wschodnia granica SP nr 41; północna granica osiedla „fińskich domków”; zachodnia część ul. Piastowskiej; południowa granica parku „Sobieskiego” do granicy z Zabrzem.
- osiedle przy ul. Magnolii; ul. Narcyzów; od południa - ul. Zabrzańska.
- elektrociepłownia „Mikołaj” przy ul. Szyb Walenty.

Na terenie rewitalizowanego obszaru obowiązują następujące oznaczenia planu:

MW1, MW2, MNU1, MNU2, MM1, MM2, MWU1, MN1, UP1, UK1, PU1, P1  
KS1, R1, GP1, OP1, E1, C1, ZP1, ZI1, ZL1, ZN1, ZN2, WS1, WS2, KDW, KD1/2,  
KL1/2, KZ1/2, KG2/2-I

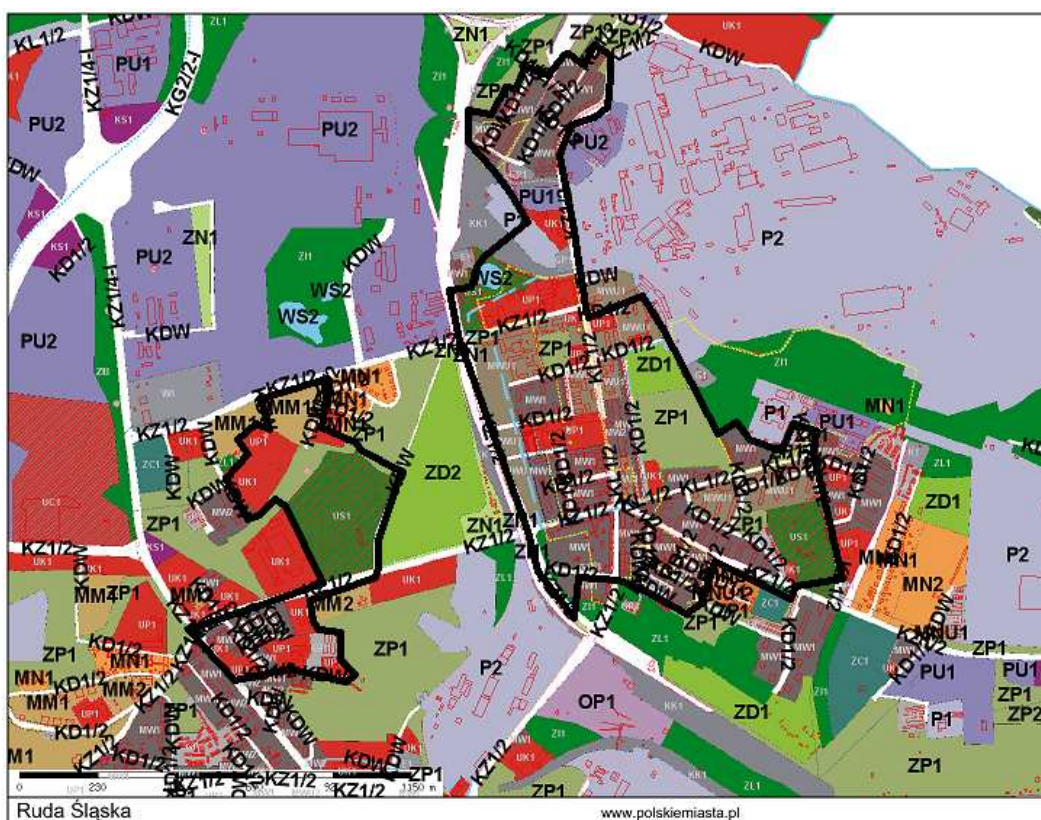


## Nowy Bytom:

- północna granica osiedla „Kaufhaus”; ul. Niedurnego; ul. Planty Kowalskiego; park „Dworski” od strony wschodniej; południowa granica kortów przy ul. Pokoju; ul. Ratowników; południowa granica ośrodka sportowego przy ul. Ratowników; ul. Chorzowska do zachodniej granicy starego cmentarza; granica z dzielnicą Bykowina; linia kolejowa KWK „Pokój”; zachodnia część stawu przy hali sportowej „Pogoń” Ruda Śląska; zachodnia granica osiedla „Kaufhaus”.
- od północy ul. Hallera; ul. Żelazna; północna granica kompleksu sportowego przy ul. Czarnoleśnej; południowa strona ul. Czarnoleśnej; wokół osiedla Kazimierza – Tołstoja; zachodnia granica kompleksu sportowego; wschodnia granica osiedla ul. Dworaka; zachodnia granica Centrum Zarządzania Kryzysowego do ul. Hallera.

Na terenie rewitalizowanego obszaru obowiązują następujące oznaczenia planu:

MW1, MWU1, US1, GP1, PU1, UP1, KK1, ZP1, ZD1, ZI1, WS2, KZ1/2, KL1/2, KD1/2, KDW

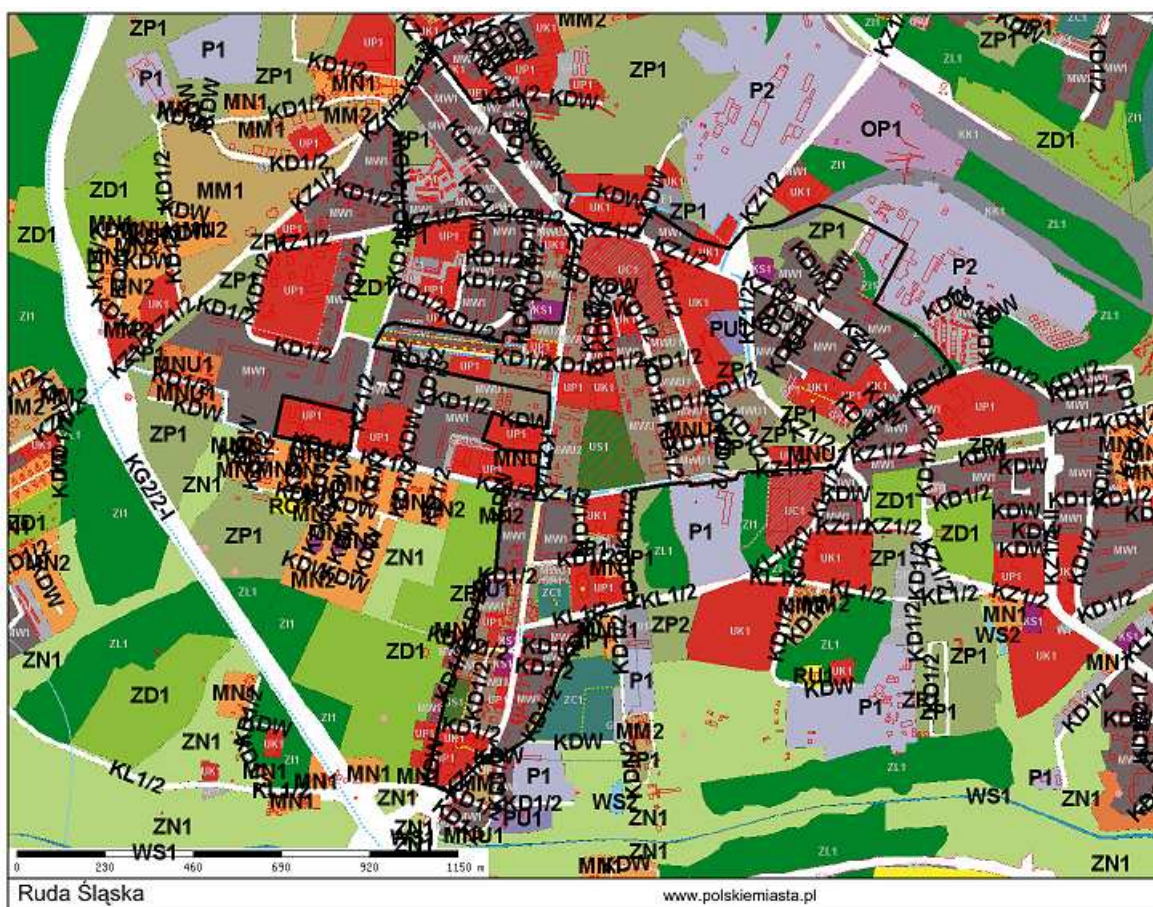


**Wirek:**

- północna granica z dzielnicą Czarny Las; pomiędzy hałdą i osiedlem przy ul. 1 Maja; południowa granica pawilonu handlowego przy ul. Obrońców Westerplatte; przedłużenie ul. Kupieckiej; południowa granica KWK „Pokój” do ul. Niedurnego; linia kolejowa; ul. Lecha; nasyp od północnej strony ul. Obrońców Westerplatte; ul. Katowicka do ronda i dalej w stronę zachodniej granicy hałdy, do ul. Nowary; wzdłuż ul. Magdżiarza; ul. 1 Maja; ul. Bielszowicka; ul. Kopernika; część ul. Strażackiej; wschodnia część ogródków działkowych przy ul. Strażackiej do ul. Jankowskiego; ul. 1 Maja; były szpital wirecki; ul. 1 Maja; południowa granica pasażu przy ul. Kubiny; granica z dzielnicą Bielszowice; ul. Osiedlowa; ul. Krasickiego; południowa granica stacji paliw; ul. 1 Maja do ronda; ul. Główna do granicy z Bielszowicami.
- teren szkoły im. Św. Łukasza przy ul. Jankowskiego

Na terenie rewitalizowanego obszaru obowiązują następujące oznaczenia planu:

MW1, MW2, MN1, MNU1, MWU1, MWU2, UK1, UC1, UP1, US1, P1, P2, KS1, PU1, GP1, KK1, ZP1, ZC1, ZN1, KZ1/4-I, KD1/2, KDW



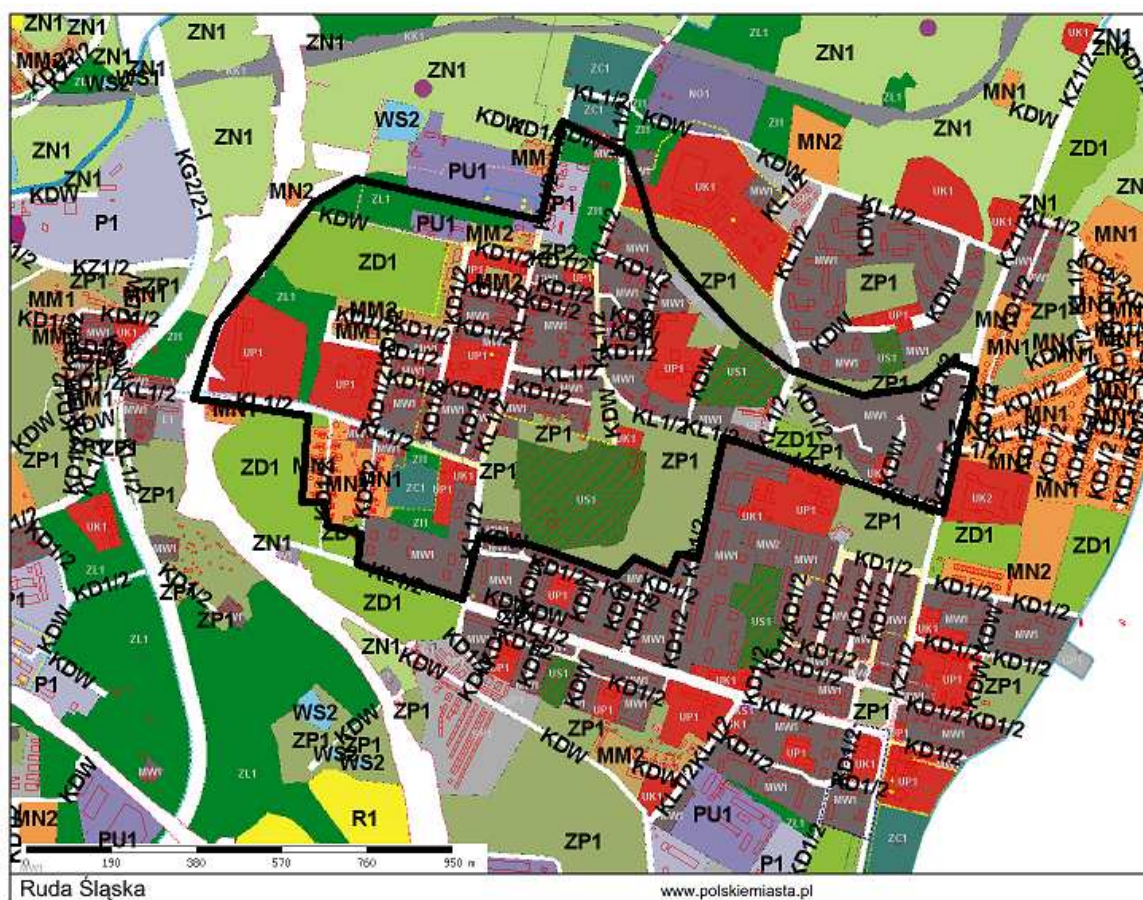


## Orzegów:

- północna granica nowego cmentarza; wschodnia część ul. Bytomskiej; południowa część Szybu Zofia; południowa granica osiedla Zielińskiego; wschodnia granica z dzielnicą Godula; po granicy z dzielnicą Godula i Ruda; linia kolejowa; północna granica terenów przemysłowych przy ul. E. Plater do ul. Hlonda.

Na terenie rewitalizowanego obszaru obowiązują następujące oznaczenia planu:

MW1, MM1, MM2, UK1, UP1, US1, P1, ZD1, ZP1, ZI1, ZC1, KD1/2, KDW, KL1/2

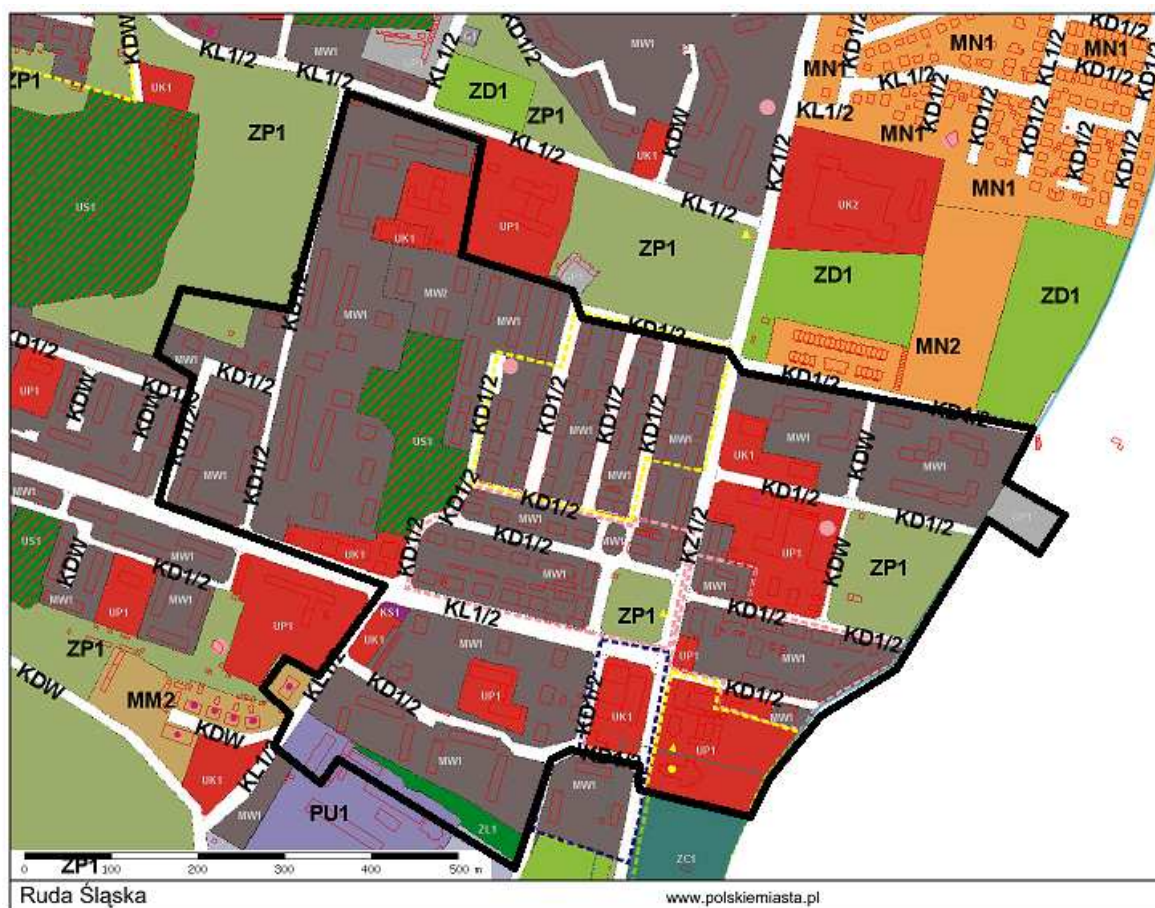


## Godula:

- granica dzielnic Godula - Orzegów; zachodnia i południowa granica terenu szkoły przy ul. Bytomskiej; południowa granica terenu parku im. Mickiewicza; ul. Lipińska; fragment wschodniej granicy Miasta; pomiędzy bezpośrednim otoczeniem kościoła św. Jana Chrzciciela, a cmentarzem; ul. Przedszkolna; ul. Tylna; południowa granica osiedla Przedszkolna; ul. Stara wraz z otoczeniem budynku przy ul. Starej 2; ul. Joanny; pomiędzy budynkami - ul. Joanny 18 i 20; pomiędzy budynkami - ul. Modrzejewskiej 11 i Podlas 3.

Na terenie rewitalizowanego obszaru obowiązują następujące oznaczenia planu:

MW1, MW2, UK1, UP1, US1, KS1, GP1, ZP1, KZ1/2, KL1/2, KD1/2, KDW

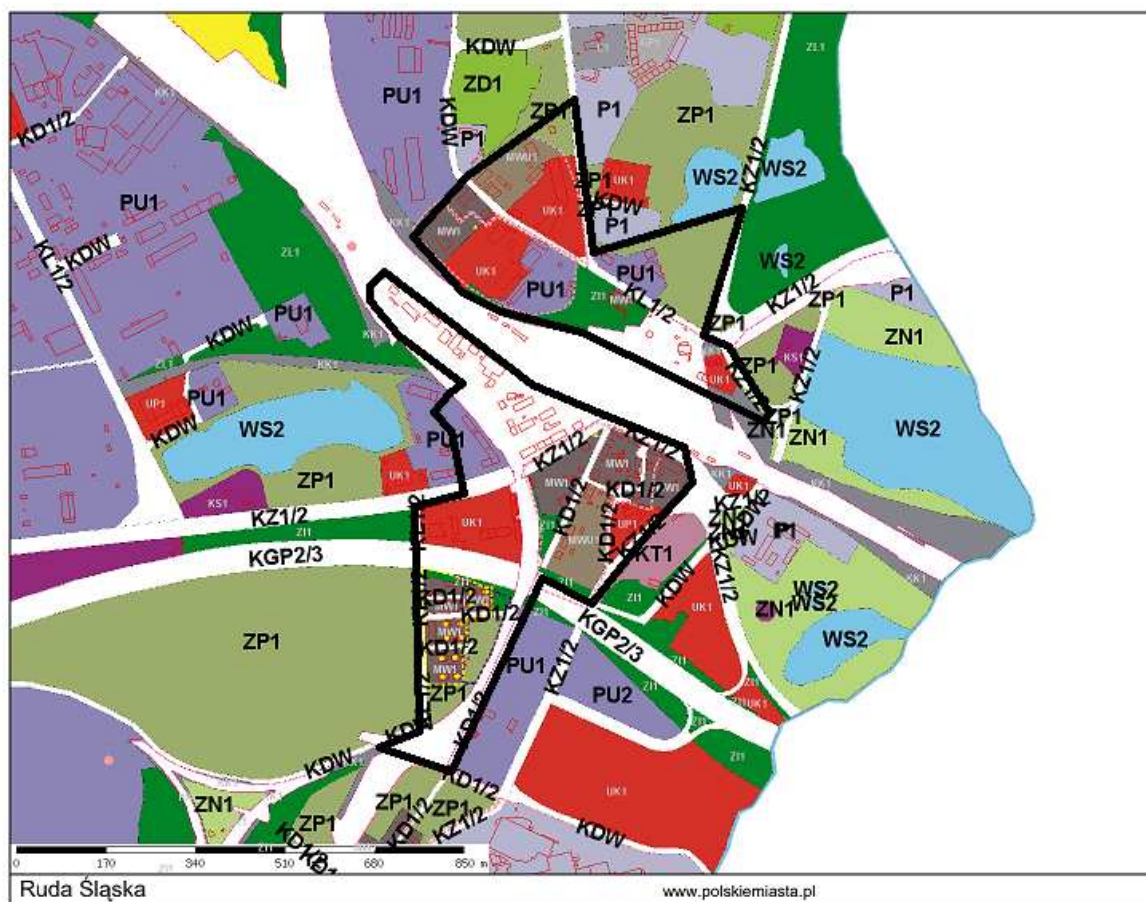


### Chebzie:

- granica dzielnic Chebzie - Orzegów; ul. Goduli; północna granica terenu torów kolejowych.
- granica dzielnic Chebzie - Ruda; południowa granica strefy torów kolejowych; ul. Niedurnego; połączenie ul. Niedurnego z ul. Węglową po południowej stronie budynków przy ul. Węglowej 9, 11, 13; przedłużenie ul. Węglowej; granica dzielnic Chebzie - Nowy Bytom; fragment nasypu kolejowego; ul. Styczyńskiego; ul. Zabrzańska; zachodnia granica terenu HKL Baumaschinen przy ul. Zabrzańskiej; nasyp kolejowy po południowej stronie ul. Przedtorze.

Na terenie rewitalizowanego obszaru obowiązują następujące oznaczenia planu:

MW1, MWU1, PU1, PU2, UK1, KK1, KT1, ZI1, ZP1, KL1/2, KZ1/2, KGP2/3, KDW

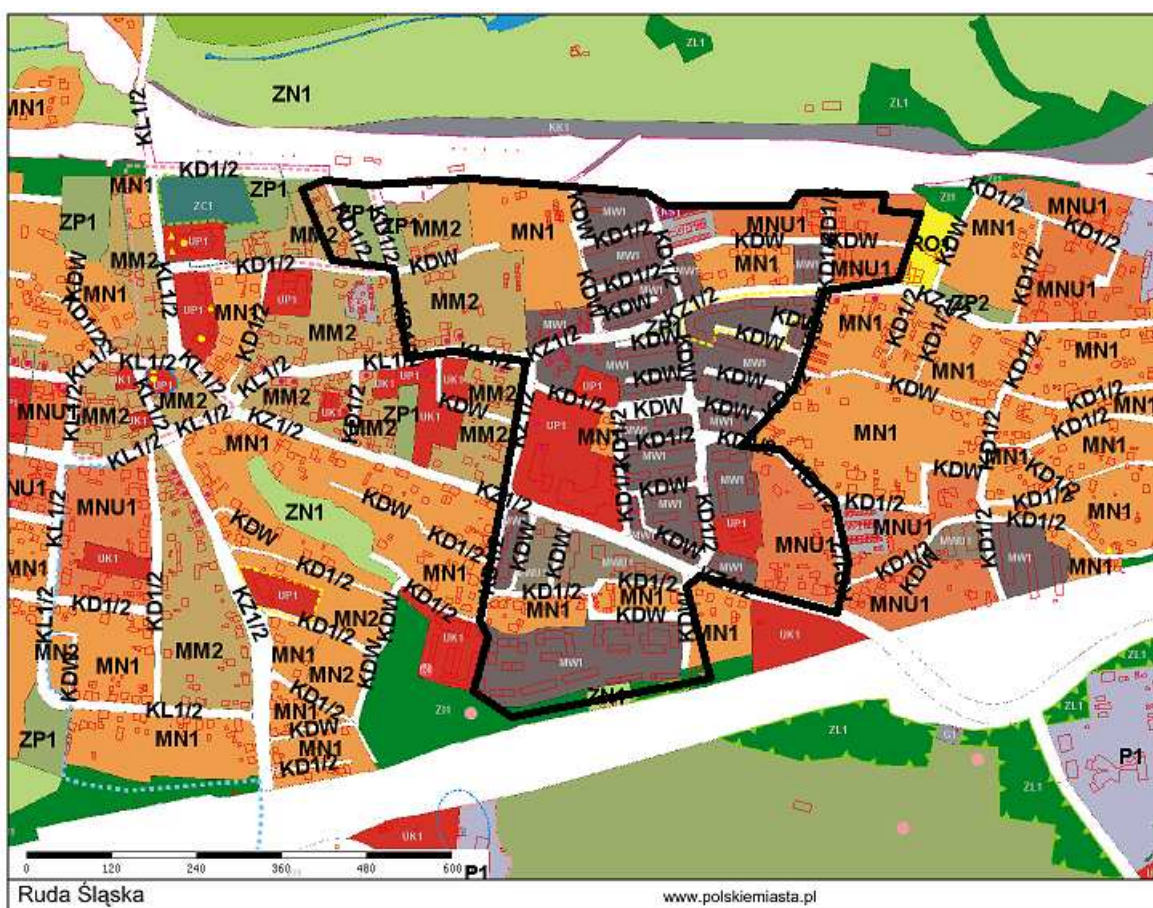


## Kochłowice:

- Aleja Dworcowa; południowa granica terenów kolejowych; zachodnia granica nieruchomości ogrodnictwa i ciastkarni przy ul. Radostowskiej; ul. Radostowska; ul. Wschodnia; ul. Kamienna; ul. Bratnia; ul. Oświęcimska; wschodnia granica nieruchomości przy ul. Strzeleckiej 1A; północna granica terenu autostrady A4; zachodnia granica osiedla Łowiecka; ul. Łukaszewicza; ul. Radostowska; ul. Oddziałów Młodzieży Powstańczej; zachodnia granica zespołu zabudowy mieszkalnej jednorodzinnej przy ul. Do Dworca.

Na terenie rewitalizowanego obszaru obowiązują następujące oznaczenia planu:

MW1, MN1, MNU1, MM2, MWU1, UP1, KS1, GP1, ZI1, KZ1/2, KD1/2, KDW

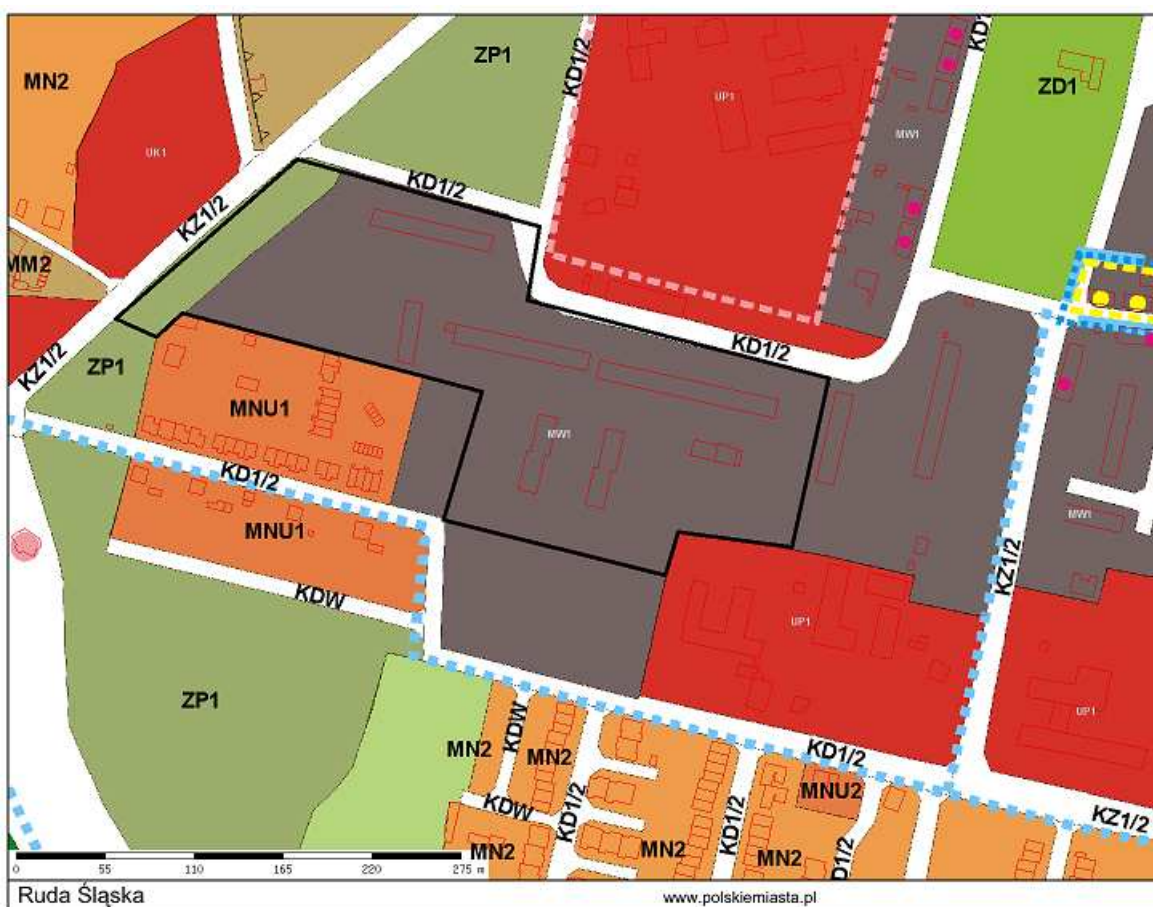


## Bielszowice:

- ul. Kokota; ul. Paderewskiego; południowa granica terenu Szpitala nr 2; pomiędzy budynkami przy ul. Paderewskiego 3 i 7; granica dzielnic Bielszowice - Wirek; tereny przyległe do budynków przy ul. Paderewskiego 9, 11; północna granica osiedla Wideckiego; fragment pasa zieleni izolacyjnej przy ul. Kokota.

Na terenie rewitalizowanego obszaru obowiązują następujące oznaczenia planu:

MW1, UP1, ZP1, KD1/2.

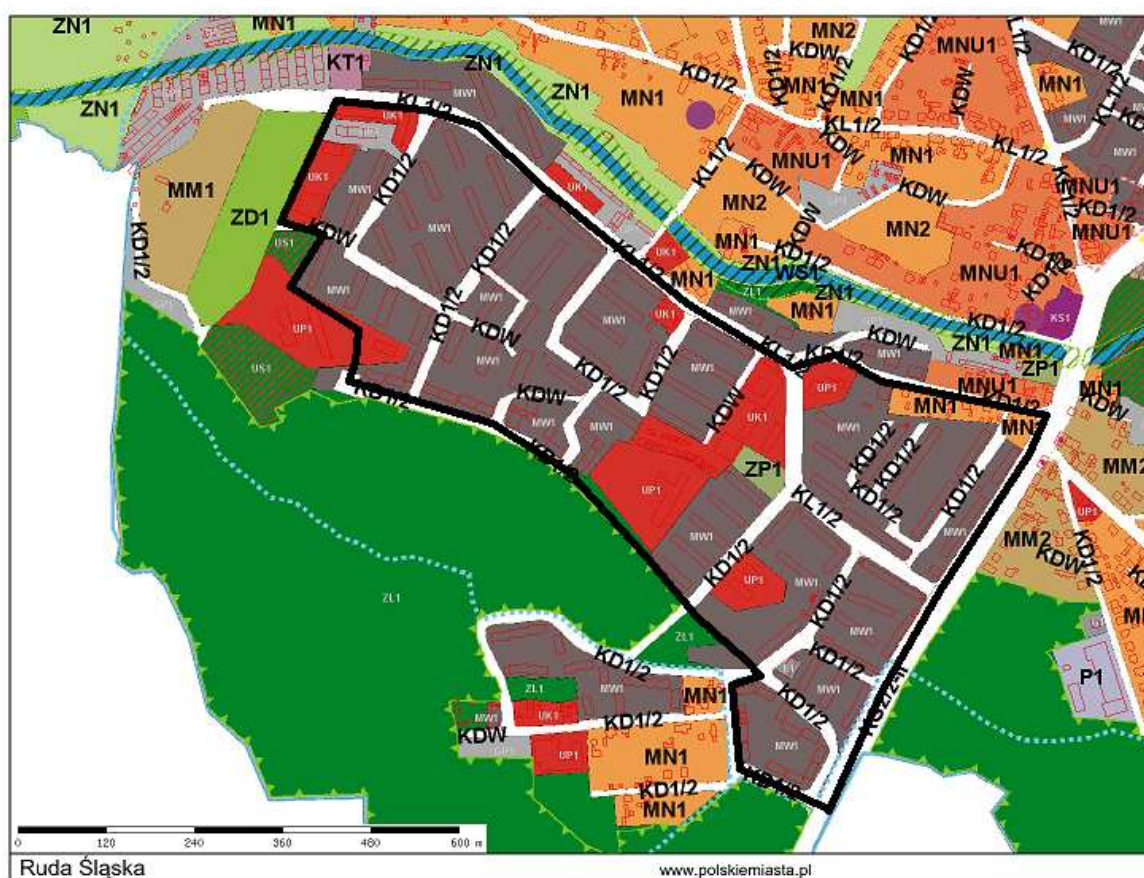


## Halemba

- ul. Solidarności, ul. Miodowa, ul. 1 Maja, ul. Borowa, ul. Leśna, południowa granica osiedla przy ul. Zamenhofa ul. Modrzewiowa, wschodnia i północna granica terenu szkoły przy ul. Energetyków, ulica dojazdowa do terenu szkoły, wschodnia granica terenu ogrodów działkowych przy ul. Solidarności.

Na terenie rewitalizowanego obszaru obowiązują następujące oznaczenia planu:

MW1, MN1, UK1, UP1, ZP1, KL1/2, KD1/2, GP1, KDW

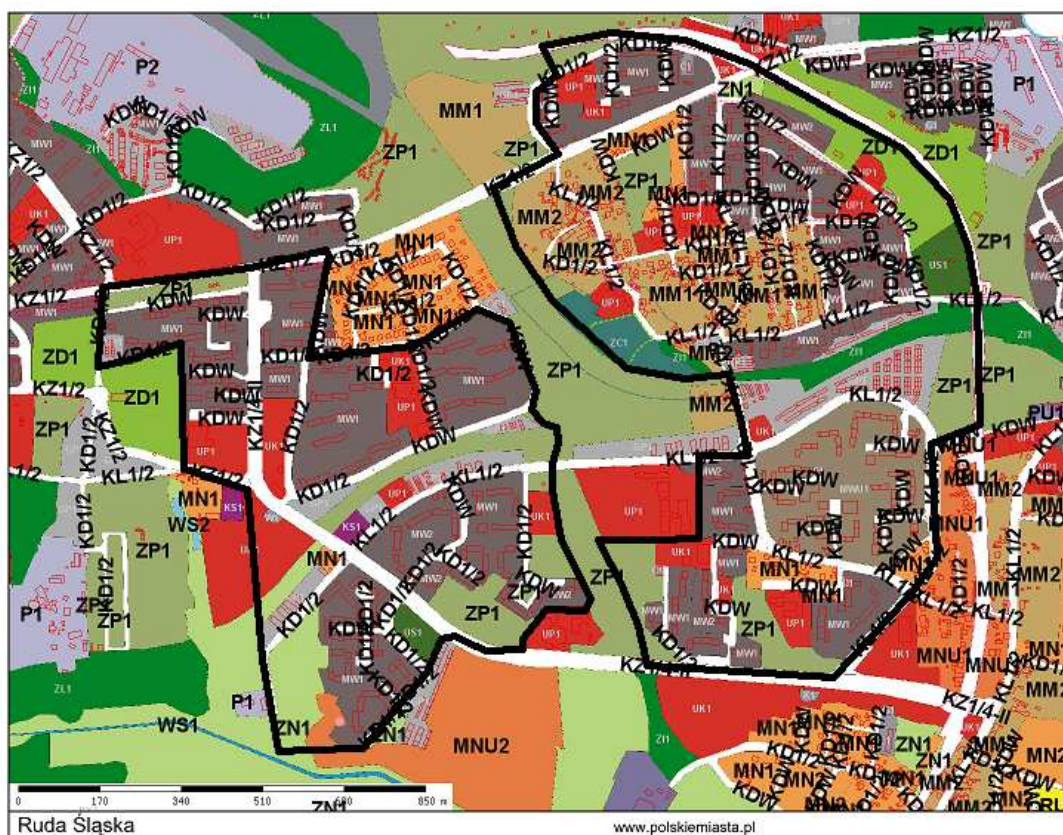


## Bykowina

- rów po północnej stronie osiedla Chrobrego, granica dzielnic Bykowina – Kochłowice, odcinek ul. Górnośląskiej, rów po zachodniej stronie ul. Poloczka, południowa i wschodnia granica terenu szkolnego przy ul. Poloczka, ul. Gwarecka, ul. Korfantego, wzdłuż nasypu kolejowego po południowej i zachodniej stronie ul. 11 Listopada, ul. Katowicka do osiedla Chrobrego.
- ul. Katowicka, ul. Szpaków, ul. Skowronków, ul. Szpaków, rów po wschodniej stronie osiedla Zgrzebnioka, północna i zachodnia granica terenu kościoła św. Barbary, ul. Górnośląska, zachodnia granica terenów garażowych przy ul. ZMP, granica dzielnic Bykowina – Kochłowice, poza granicami dzielnicy Bykowina:
- ul. Okopowa, ul. Ślepa, ul. Topolowa, ul. Robotnicza do ul. Katowickiej.

Na terenie rewitalizowanego obszaru obowiązują następujące oznaczenia planu:

MW1, MW2, MWU1, MN1, MNU2, MM1, MM2, US1, UK1, UP1, GP1, KS1, ZN1, ZC1, ZP1, ZI1, ZD1, C1, KZ1/4-II, KD1/2, KL1/2, KDW



**b) Analiza infrastruktury zabytków w mieście**

Tab. 55 Stan infrastruktury zabytków w Mieście Ruda Śląska

<b>Zespoły urbanistyczno architektoniczne wymagające rewitalizacji w pierwszej kolejności</b>		
<b>Lp.</b>	<b>Dzielnica</b>	<b>Obiekty</b>
1.	<b>Orzegów</b>	Historyczne centrum dzielnicy Orzegów budynki mieszkalne i mieszkalne z usługą w parterach w rejonie ulic Królowej Jadwigi, Orzegowskiej, Kardynała Hlonda, Młodego Górnika, Grunwaldzka, Bytomska, Mała, Emilii Plater
2.	<b>Wirek</b>	Historyczne centrum dzielnicy Wirek w rejonie ulic Dąbrowskiego, Sienkiewicza, Teatralna, Tuwima
3.		Zespół starego osiedla robotniczego „Werdon” w rejonie ulic 1 Maja 256-264, Katowickiej 4-10, Zdziebkowskiej 6-6a, Ściegiennego 1-3d
4.	<b>Nowy Bytom</b>	Zespół starego osiedla robotniczego „Kaufhaus” w rejonie ulic Niedurnego, Dobrej Nadziei, Gwardii Ludowej, Podgórze
5.		Centrum dzielnicy - plac Jana Pawła II
6.		Budynki mieszkalne w kwartale ulic Kościuszki 6-12, Wojska Polskiego 16-24, plac Jana Pawła II
7.		Osiedle robotnicze przy ulicy Parkowej 1-19
8.	<b>Ruda</b>	Zespół starego osiedla robotniczego „Karol Emanuel” w rejonie ulic Raciborskiej 1-15, Wolności 102-114
9.		Zespół starego osiedla robotniczego w rejonie ulic Kościelnej 2-8, Staszica 1-15, Wieniawskiego 1-5, Wolności 33-37
10.	<b>Kochłowice</b>	Zespół budynków mieszkalnych przy ulicy Radoszowskiej 107-135
11.		Zespół budynków mieszkalnych przy ulicy Księdza Tunkla 124-149
12.	<b>Chebzie</b>	Zespół starego osiedla robotniczego przy ulicy Szafranka, Nowobytomskiej, Styczyńskiego
<b>Historyczne obiekty przemysłowe wymagające rewitalizacji</b>		
<b>Lp.</b>	<b>Dzielnica</b>	<b>Obiekty</b>
1.	<b>Orzegów</b>	Fragment dawnej koksowni „Orzegów”: zbiornik smoły, budynek wieży węglowej, ciąg komór pierwszej baterii koksowniczej, odcinek drogi dojazdowej
2.		Zespół obiektów dawnej kopalni „Karol” przy ulicy Bytomskiej



3.	Ruda	Zespół zabudowań dawnego Szybu „Franciszek”: budynki portierni, nadszybia, dawnej łaźni górniczej, cechowni, kotłowni, straży pożarnej, administracji, rozdzielni i stacji ratowniczej, dawnej stacji warsztatu, dawnej stolarni, warsztatu elektrycznego i wieży nadszybowej, w rejonie ulic Konopnickiej
4.		Szyb „Mikołaj” przy ulicy Szyb Walenty
5.	Wirek	Szyb „Andrzej” w rejonie ulic Szyb Andrzeja i Odrodzenia
<b>Obiekty, które powinny również zostać objęte planem rewitalizacji</b>		
Lp.	Dzielnica	Obiekty
1.	Ruda	Budynek mieszkalny przy ul. Ogrodowej 3 (dawny dom Ballestremów)
2.		Budynki mieszkalne przy ulicy Bankowej 9-11
3.	Nowy Bytom	Kamienica przy ulicy Markowej 5-7
4.		Budynek mieszkalny przy ulicy Pokoju 11

Źródło: Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków w Rudzie Śląskiej

Na podstawie analizy dokonanej przez Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków w Rudzie Śląskiej, rewitalizacji w pierwszej kolejności wymagają obiekty zlokalizowane w dzielnicach: Orzegów, Wirek, Nowy Bytom, Ruda, Kochłowice i Chebzie.

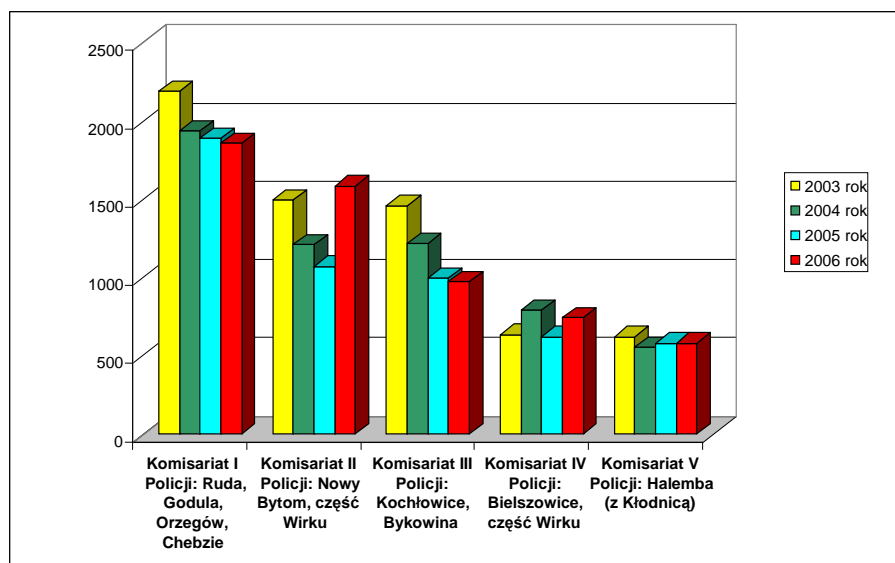
### c) Analiza danych dotyczących liczby przestępstw

Tab. 56 Liczba przestępstw dokonanych w latach 2003-2006 w rejonach poszczególnych Komisariatów w Rudzie Śląskiej

Lp.	Komisariat	Dzielnica	Liczba popełnionych przestępstw			
			2003r.	2004r.	2005r.	2006r.
1.	Komisariat I Policji	Ruda, Goduła, Orzegów, Chebzie	2193	1938	1891	1859
2.	Komisariat II Policji	Nowy Bytom, część Wirku	1495	1211	1073	1586
3.	Komisariat III Policji	Kochłowice, Bykowina	1460	1220	996	972
4.	Komisariat IV Policji	Bielszowice, część Wirku	637	790	621	744
5.	Komisariat V Policji	Halemba (z Kłodnicą)	622	554	581	581
<b>Razem</b>			<b>6407</b>	<b>5713</b>	<b>5162</b>	<b>5742</b>

Źródło: Komenda Miejska Policji w Rudzie Śląskiej

Wykres 1. Liczba przestępstw dokonanych w latach 2003-2006 w rejonach poszczególnych Komisariatów w Rudzie Śląskiej



Źródło: Komenda Miejska Policji w Rudzie Śląskiej

W roku 2006 na obszarze miasta Ruda Śląska popełniono 5 742 przestępstw. Biorąc pod uwagę rozkład liczby przestępstw popełnionych na obszarze poszczególnych komisariatów policji w roku 2006, obszary najbardziej niebezpieczne stanowiły dzielnice: **Ruda, Godula, Orzegów, Chebzie**, a następnie Nowy Bytom i Wirek. Najmniej przestępstw odnotowano w 2006 roku w Halembie.

Nie uzyskano danych o przestępczości w rozbiciu na poszczególne dzielnice miasta z uwagi na fakt, że Miejska Komenda Policji nie prowadzi takich statystyk.

#### d) Analiza danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej

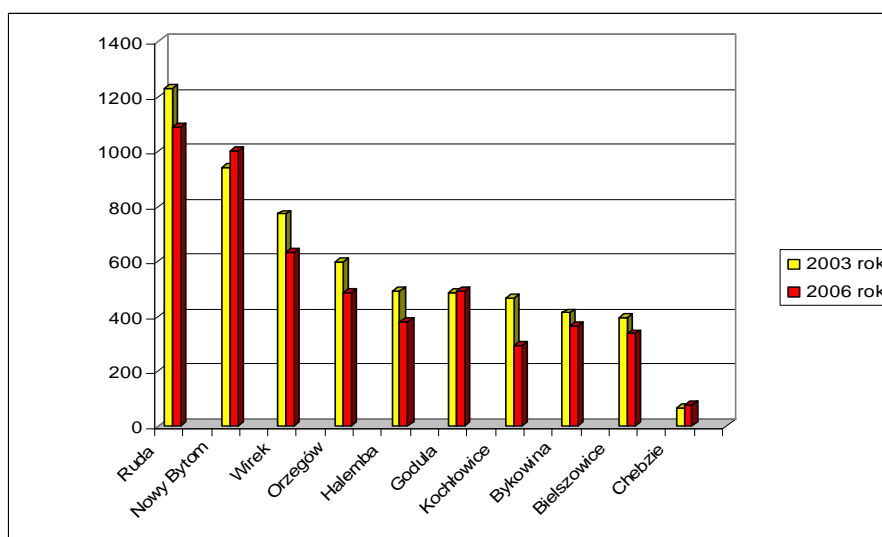
Tab.57 Liczba środowisk korzystających z pomocy społecznej w 2003 i 2006 roku

Lp.	Dzielnica		Liczba środowisk	%	Liczba mieszkańców	Intensywność zjawiska na 1000 mieszkańców
1.	Ruda	2003r.	1 228	20,99	23 633	52
		2006r.	1088	21,17	23134	47
2.	Nowy Bytom	2003r.	942	16,11	13 987	67
		2006r.	999	19,44	12058	83
3.	Wirek	2003r.	771	13,18	19 799	39
		2006r.	631	12,28	20595	31
4.	Orzegów	2003r.	596	10,19	8 760	68
		2006r.	484	9,42	8439	57

5.	Halemba	2003r.	490	8,38	26 600	18
		2006r.	379	7,37	26080	15
6.	Godula	2003r.	484	8,28	12 104	40
		2006r.	489	9,51	12151	40
7.	Kochłowice	2003r.	465	7,95	12 921	36
		2006r.	295	5,74	12738	23
8.	Bykowina	2003r.	412	7,06	19 031	22
		2006r.	362	7,04	18267	20
9.	Bielszowice	2003r.	395	6,75	9 695	41
		2006r.	336	6,54	9505	35
10.	Chebzie	2003r.	65	1,11	1 165	58
		2006r.	77	1,50	1101	70
<b>Razem</b>		<b>2003r.</b>	<b>5848</b>	<b>100,00</b>	<b>147 695</b>	<b>40</b>
		<b>2006r.</b>	<b>5140</b>	<b>100,00</b>	<b>144 068</b>	<b>36</b>

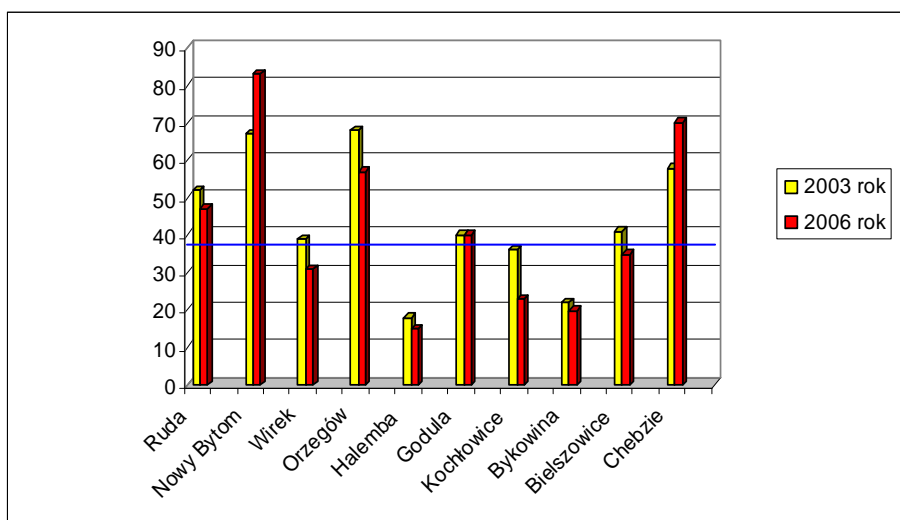
Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) w Rudzie Śląskiej

Wykres 2. Liczba środowisk korzystających z pomocy społecznej w 2003 i 2006 roku



Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) w Rudzie Śląskiej

Wykres 3. Liczba środowisk korzystających z pomocy społecznej w 2003 i 2006 roku w poszczególnych dzielnicach wg intensywności występowania zjawiska na 1000 mieszkańców



Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) w Rudzie Śląskiej

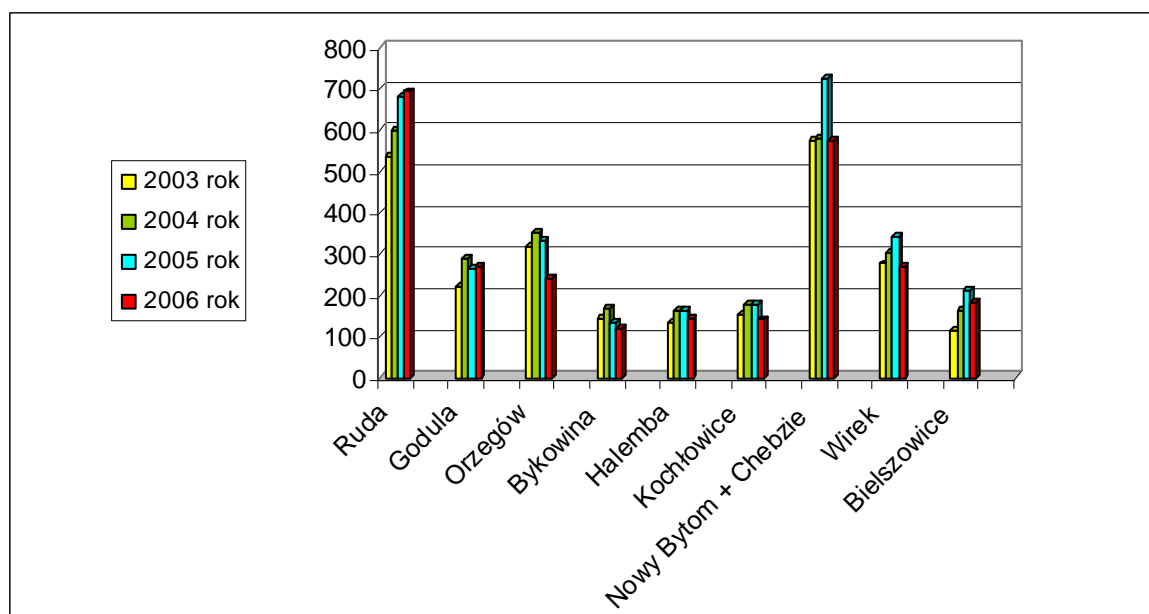
Tab. 58 Liczba środowisk korzystających z pomocy społecznej w latach 2003-2006 z powodu bezrobocia

Dzielnica	Bezrobocie	%	Liczba mieszkańców	Intensywność zjawiska na 1000 mieszkańców	
Ruda	2003r.	535	21,68	23 633	23
	2004r.	598	21,41	23410	26
	2005r.	679	22,39	23257	29
	2006r.	693	26,33	23134	30
Goduła	2003r.	222	9,00	12 104	18
	2004r.	290	10,38	12010	24
	2005r.	266	8,77	11995	22
	2006r.	268	10,18	12151	22
Orzegów	2003r.	317	12,84	8 760	36
	2004r.	353	12,64	8656	41
	2005r.	334	11,02	8513	39
	2006r.	239	9,08	8439	28
Bykowina	2003r.	144	5,83	19 031	8
	2004r.	167	5,98	18709	9
	2005r.	135	4,45	18420	7
	2006r.	121	4,60	18267	7
Halemba	2003r.	132	5,35	26 600	5
	2004r.	165	5,91	26430	6
	2005r.	162	5,34	26257	6

	2006r.	143	5,43	26080	5
Kochłowice	2003r.	153	6,20	12 921	12
	2004r.	178	6,37	12856	14
	2005r.	179	5,90	12730	14
	2006r.	141	5,36	12738	11
Nowy Bytom + Chebzie	2003r.	573	23,22	15 152	38
	2004r.	578	20,69	14972	39
	2005r.	726	23,94	14738	49
	2006r.	574	21,81	13159	44
Wirek	2003r.	277	11,22	19 799	14
	2004r.	303	10,85	19505	16
	2005r.	341	11,25	19149	18
	2006r.	269	10,22	20595	13
Bielszowice	2003r.	115	4,66	9 695	12
	2004r.	161	5,76	9576	17
	2005r.	210	6,93	9470	22
	2006r.	184	6,99	9505	19
Razem	2003 r.	2468	100,00	147 695	17
	2004r.	2793	100,00	146 124	19
	2005r.	3032	100,00	144 529	21
	2006r.	2632	100,00	147 695	18

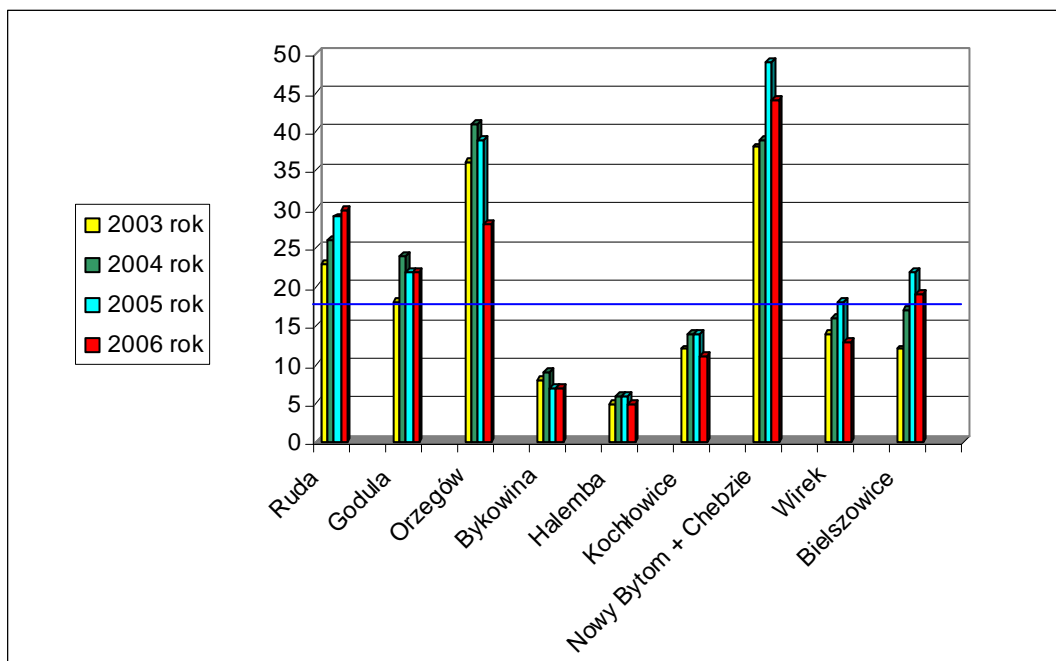
Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) w Rudzie Śląskiej

Wykres 4. Liczba środowisk korzystających z pomocy społecznej w latach 2003-2006 z powodu bezrobocia



Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) w Rudzie Śląskiej

Wykres 5. Liczba środowisk korzystających z pomocy społecznej w latach 2003-2006 z powodu bezrobocia w poszczególnych dzielnicach wg intensywności występowania zjawiska na 1000 mieszkańców



Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) w Rudzie Śląskiej

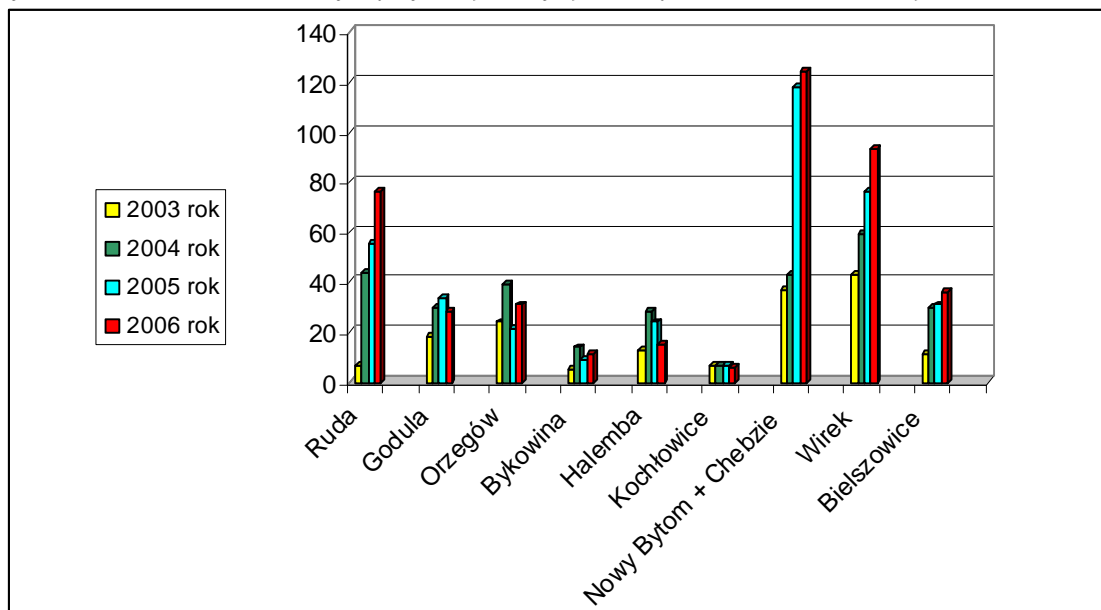
Tab.59 Liczba środowisk korzystających z pomocy społecznej w latach 2003-2006 z powodu alkoholizmu

Dzielnica	Alkoholizm	%	Liczba mieszkańców	Intensywność zjawiska na 1000 mieszkańców
Ruda	2003r.	7	23 633	0,3
	2004r.	44	23410	1,9
	2005r.	55	23257	2,4
	2006r.	76	23134	3,3
Goduła	2003r.	18	12 104	1,5
	2004r.	30	12010	2,5
	2005r.	34	11995	2,8
	2006r.	28	12151	2,3
Orzegów	2003r.	24	8 760	2,7
	2004r.	39	8656	4,5
	2005r.	21	8513	2,5

	2006r.	31	7,38	8439	3,7
Bykowina	2003r.	5	3,03	19 031	0,3
	2004r.	14	4,76	18709	0,7
	2005r.	9	2,40	18420	0,5
	2006r.	11	2,62	18267	0,6
Halemba	2003r.	13	7,88	26 600	0,5
	2004r.	28	9,52	26430	1,1
	2005r.	24	6,40	26257	0,9
	2006r.	15	3,57	26080	0,6
Kochłowice	2003r.	7	4,24	12 921	0,5
	2004r.	7	2,38	12856	0,5
	2005r.	7	1,87	12730	0,5
	2006r.	6	1,43	12738	0,5
Nowy Bytom + Chebzie	2003r.	37	22,42	15 152	2,4
	2004r.	43	14,63	14972	2,9
	2005r.	118	31,47	14738	8,0
	2006r.	124	29,52	13159	9,4
Wirek	2003r.	43	26,06	19 799	2,2
	2004r.	59	20,07	19505	3,0
	2005r.	76	20,27	19149	4,0
	2006r.	93	22,14	20595	4,5
Bielszowice	2003r.	11	6,67	9 695	1,1
	2004r.	30	10,20	9576	3,1
	2005r.	31	8,27	9470	3,3
	2006r.	36	8,57	9505	3,8
Razem	2003r.	165	100,00	147 695	1,1
	2004r.	294	100,00	146 124	2,0
	2005r.	375	100,00	144 529	2,6
	2006r.	420	100,00	144 068	2,9

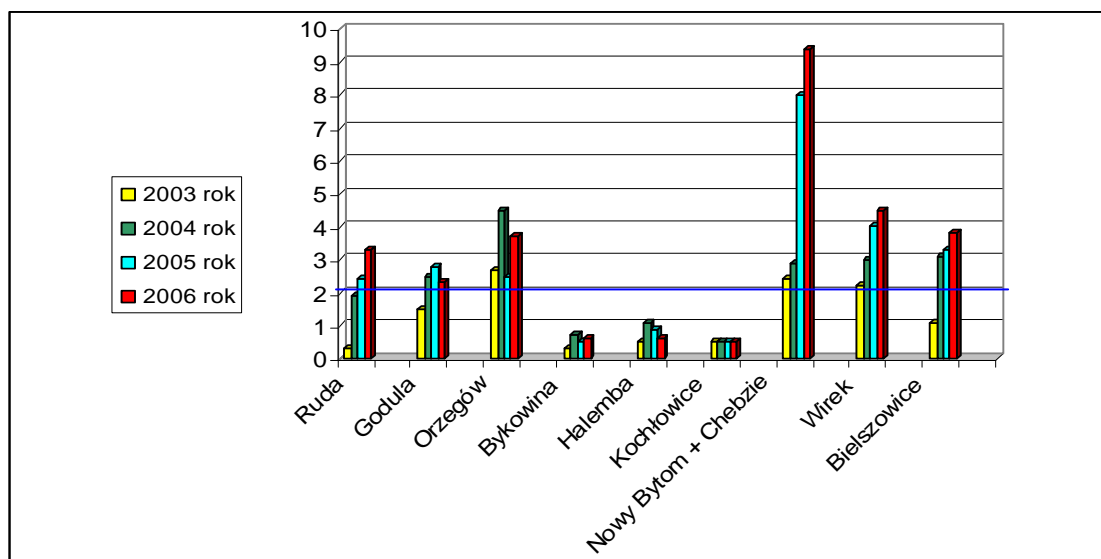
Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) w Rudzie Śląskiej

Wykres 6. Liczba środowisk korzystających z pomocy społecznej w latach 2003-2006 z powodu alkoholizmu



Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) w Rudzie Śląskiej

Wykres 7. Liczba środowisk korzystających z pomocy społecznej w latach 200-2006 z powodu alkoholizmu w poszczególnych dzielnicach wg intensywności występowania zjawiska na 1000 mieszkańców.



Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) w Rudzie Śląskiej

Tab. 60 Liczba środowisk korzystających z pomocy społecznej w latach 2003-2006 z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

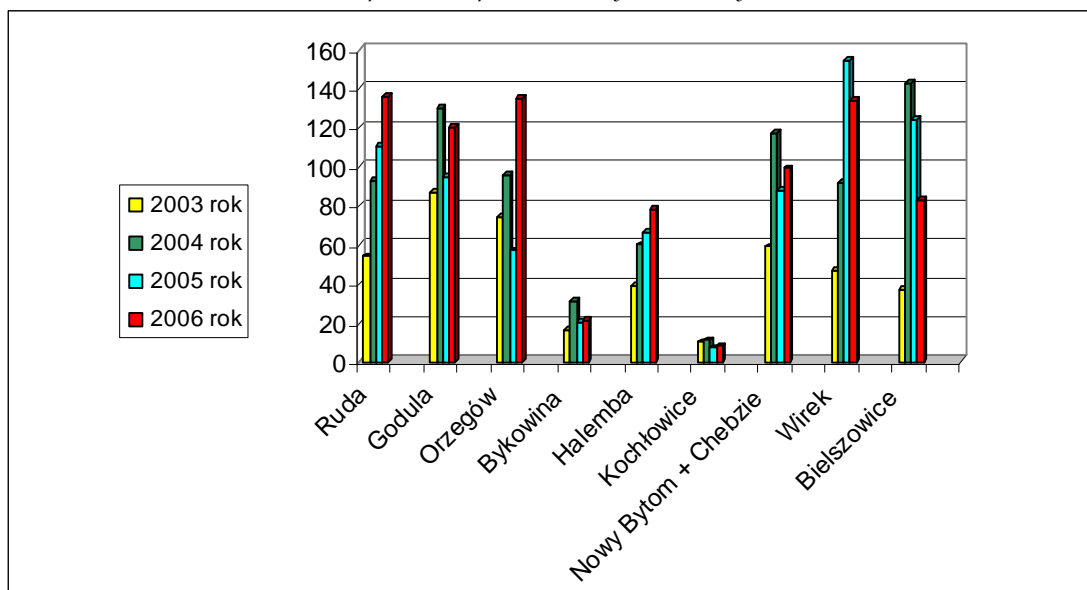
Dzielnica	Bezradność opiekuńczo-wychowawcza	%	Liczba mieszkańców	Intensywność zjawiska na 1000 mieszkańców	
Ruda	2003r.	54	12,77	23 633	2
	2004r.	93	12,03	23410	4
	2005r.	110	15,26	23257	5
	2006r.	136	16,71	23134	6



Godula	2003r.	87	20,57	12 104	7
	2004r.	130	16,82	12010	11
	2005r.	95	13,18	11995	8
	2006r.	120	14,74	12151	10
Orzegów	2003r.	74	17,49	8 760	8
	2004r.	96	12,42	8656	11
	2005r.	57	7,91	8513	7
	2006r.	135	16,58	8439	16
Bykownina	2003r.	16	3,78	19 031	1
	2004r.	31	4,01	18709	2
	2005r.	20	2,77	18420	1
	2006r.	21	2,58	18267	1
Halemba	2003r.	39	9,22	26 600	1
	2004r.	60	7,76	26430	2
	2005r.	66	9,15	26257	3
	2006r.	78	9,58	26080	3
Kochłowice	2003r.	10	2,23	12 921	1
	2004r.	11	1,42	12856	1
	2005r.	7	0,97	12730	1
	2006r.	8	0,98	12738	1
Nowy Bytom + Chebzie	2003r.	59	13,95	15 152	4
	2004r.	117	15,14	14972	8
	2005r.	88	12,21	14738	6
	2006r.	99	12,16	13159	8
Wirek	2003r.	47	11,11	19 799	2
	2004r.	92	11,90	19505	5
	2005r.	154	21,36	19149	8
	2006r.	134	16,46	20595	7
Bielszowice	2003r.	37	8,75	9 695	4
	2004r.	143	18,50	9576	15
	2005r.	124	17,20	9470	13
	2006r.	83	10,20	9505	9
Razem	2003r.	423	100,00	147 695	3
	2004r.	773	100,00	146 124	5
	2005r.	721	100,00	144 529	5
	2006r.	814	100,00	144 068	6

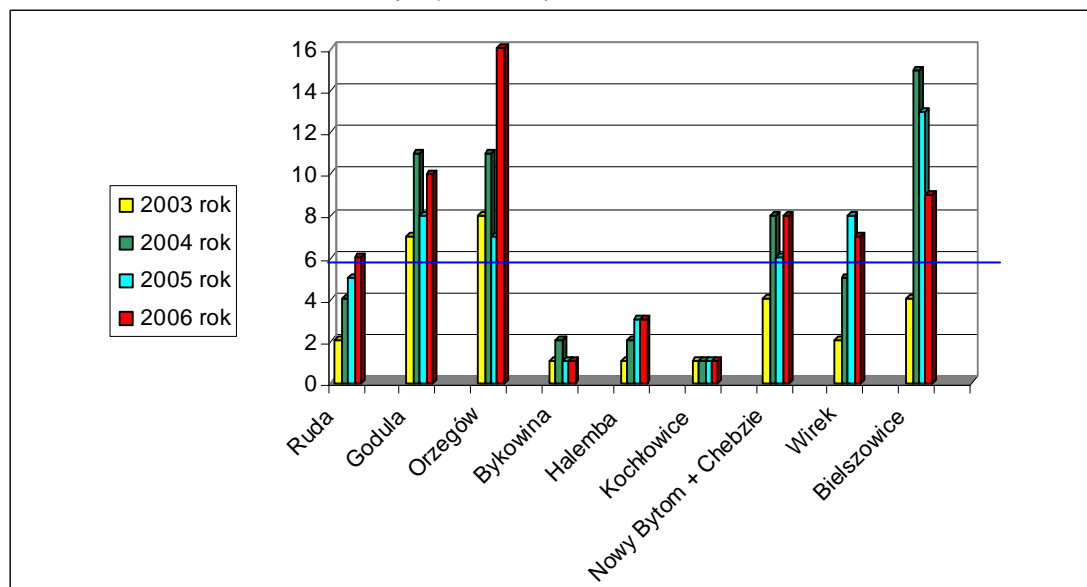
Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) w Rudzie Śląskiej

Wykres 8. Liczba środowisk korzystających z pomocy społecznej w latach 2003-2006 z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych



Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) w Rudzie Śląskiej

Wykres 9. Liczba środowisk korzystających z pomocy społecznej w latach 2003-2006 z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w poszczególnych dzielnicach wg intensywności występowania zjawiska na 1000 mieszkańców.



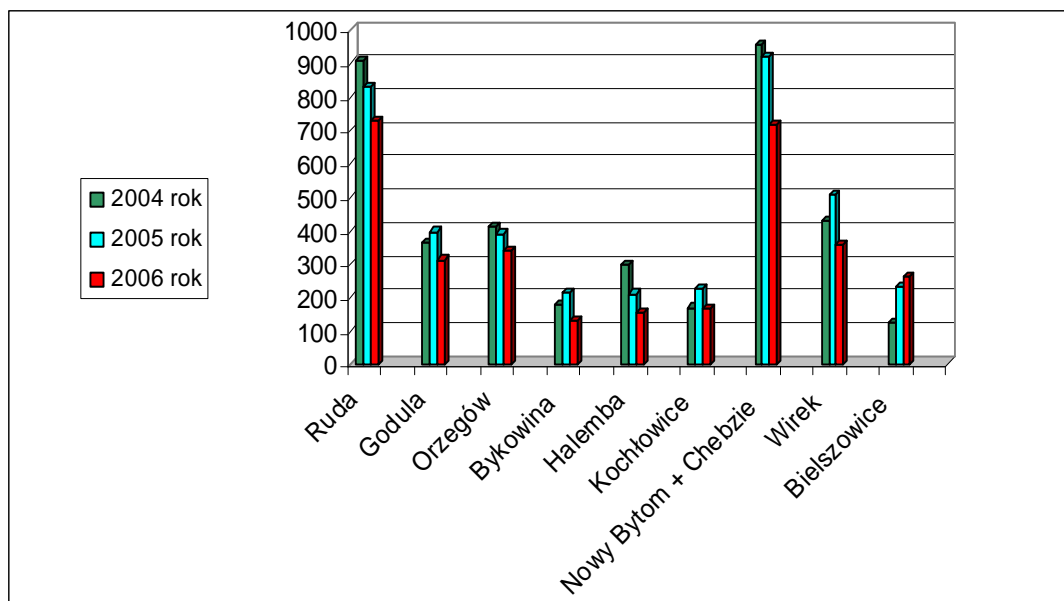
Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) w Rudzie Śląskiej

Tab. 61 Liczba środowisk korzystających z pomocy społecznej w latach 2004-2006 z powodu ubóstwa

Dzielnica	Ubóstwo	%	Liczba mieszkańców	Intensywność zjawiska na 1000 mieszkańców	
Ruda	2004r.	907	23,70	23410	39
	2005r.	829	21,20	23257	36
	2006r.	728	23,00	23134	31
Godula	2004r.	361	9,40	12010	30
	2005r.	395	10,10	11995	33
	2006r.	312	9,90	12151	26
Orzegów	2004r.	410	10,70	8656	47
	2005r.	389	9,90	8513	46
	2006r.	338	10,70	8439	40
Bykowina	2004r.	176	4,60	18709	9
	2005r.	212	5,40	18420	12
	2006r.	131	4,10	18267	7
Halemba	2004r.	298	7,80	26430	11
	2005r.	210	5,40	26257	8
	2006r.	154	4,90	26080	6
Kochłowice	2004r.	169	4,40	12856	13
	2005r.	224	5,70	12730	18
	2006r.	167	5,30	12738	13
Nowy Bytom + Chebzie	2004r.	953	24,90	14972	64
	2005r.	919	23,50	14738	62
	2006r.	715	22,60	13159	54
Wirek	2004r.	429	11,20	19505	22
	2005r.	505	12,90	19149	26
	2006r.	357	11,30	20595	17
Bielszowice	2004r.	124	3,20	9576	13
	2005r.	232	5,90	9470	24
	2006r.	261	8,30	9505	27
Razem	2004r.	3827	100,00	146 124	26
	2005r.	3915	100,00	144 529	27
	2006r.	3163	100,00	144 068	22

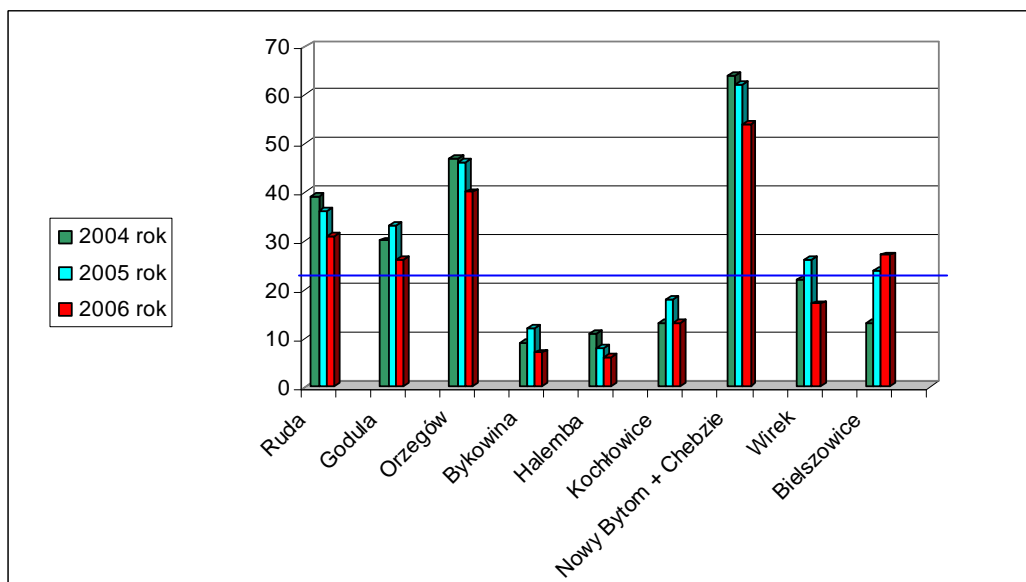
Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) w Rudzie Śląskiej

Wykres 10 Liczba środowisk korzystających z pomocy społecznej w latach 2004-2006 z powodu ubóstwa



Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) w Rudzie Śląskiej

Wykres 11 Liczba środowisk korzystających z pomocy społecznej w latach 2003-2006 z powodu ubóstwa w poszczególnych dzielnicach wg intensywności występowania zjawiska na 1000 mieszkańców.



Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) w Rudzie Śląskiej

Tab.62 Rozkład dysfunkcji w mieście w 2003 i 2006 roku

Lp.	Dzielnica		Bezrobocie	Alkoholizm	Bezradność opiekuńczo-wychowawcza	Ubóstwo	Liczba środowisk korzystających z pomocy społecznej
1.	Ruda	2003r.	535	7	54	-	1 228
		2006r.	693	76	136	728	1088
2.	Nowy Bytom + Chebzie	2003r.	573	37	59	-	1007
		2006r.	574	124	99	715	1076
3.	Wirek	2003r.	277	43	47	-	771
		2006r.	269	93	134	357	631
4.	Orzegów	2003r.	317	24	74	-	596
		2006r.	239	31	135	338	484
5.	Halemba	2003r.	132	13	39	-	490
		2006r.	143	15	78	154	379
6.	Godula	2003r.	222	18	87	-	484
		2006r.	268	28	120	312	489
7.	Kochłowice	2003r.	153	7	10	-	465
		2006r.	141	6	8	167	295
8.	Bykowina	2003r.	144	5	16	-	412
		2006r.	121	11	21	131	362
9.	Bielszowice	2003r.	115	11	37	-	395
		2006r.	184	36	83	261	336
Razem		<b>2003 r.</b>	<b>2468</b>	<b>165</b>	<b>423</b>	<b>-</b>	<b>5 848</b>
		<b>2006 r.</b>	<b>2632</b>	<b>420</b>	<b>814</b>	<b>3163</b>	<b>5 140</b>

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS) w Rudzie Śląskiej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej na bieżąco prowadzi diagnozę problemów społecznych będących przyczyną ubiegania się o świadczenia z tytułu pomocy społecznej. Niniejsza analiza obejmuje najbardziej istotne statystycznie elementy, które zostały przedstawione w Miejskiej *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2003-2015*. Przedstawione dane są zaktualizowane (dlatego mogą nieznacznie różnić się od danych zamieszczonych w *Strategii*), obejmują lata 2003 i 2006 oraz obrazują strukturę problemów: bezrobocia, alkoholizmu, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i ubóstwa w mieście.

Dane ujęto w tabelach i wykresach, uwzględniających rozkład zjawiska w poszczególnych dzielnicach i jego intensywność w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, aby odnieść dane do liczby mieszkańców dzielnicy. Kategorią zastosowaną w prezentacji danych jest pojęcie „środowiska”, co umożliwi uporządkowanie danych wg jednego kryterium.

W roku 2006 objętych świadczeniami pomocy społecznej było **5 140 środowisk**. Najwięcej środowisk korzystających z usług Miejskiego Ośrodka

Pomocy Społecznej zamieszkiwało w dzielnicach: **Ruda, Nowy Bytom, Wirek, Orzegów**.

Dysfunkcją największą liczebnie i o największym tempie wzrostu było **ubóstwo**. Z tytułu ubóstwa z pomocy społecznej skorzystało w 2006 roku 3 163 środowisk, co stanowi niemal 31,4 % ogółu wszystkich ubiegających się o pomoc. Do dzielnic, w których najwięcej środowisk borykało się z problemem ubóstwa należą: **Nowy Bytom + Chebzie, Ruda, Wirek, Orzegów**. Pod względem intensywności występowania zjawiska na, w odniesieniu do liczby mieszkańców dzielnicy, dominuje Nowy Bytom + Chebzie i Orzegów.

Z tytułu **bezrobocia** z pomocy społecznej skorzystało w 2006 roku 2 632 środowisk, co stanowi niemal 26,1 % ogółu wszystkich ubiegających się o pomoc. Do dzielnic, w których najwięcej środowisk borykało się z problemem bezrobocia należą: **Ruda, Nowy Bytom + Chebzie, Wirek, Godula**. Pod względem intensywności występowania zjawiska, w odniesieniu do liczby mieszkańców dzielnicy, dominuje Nowy Bytom + Chebzie i Ruda.

**Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego** to problem zdiagnozowany w roku 2006 w 814 środowiskach na terenie całego miasta. Najsilniej problem występuje w **Rudzie, Orzegowie, Wirku i Goduli**, co stanowi 8,1 % wszystkich klientów MOPS. Intensywność zjawiska w odniesieniu do liczby mieszkańców dzielnicy największa była w Orzegowie i Goduli.

**Problem alkoholowy** w roku 2006 dotyczył 420 środowisk, w tym najczęściej zamieszkujących dzielnice: **Nowy Bytom + Chebzie, Wirek, Ruda, Bielszowice**, co stanowi ponad 4,2 % wszystkich klientów MOPS. Największa intensywność zjawiska w odniesieniu do liczby mieszkańców dzielnicy, występowała w Nowym Bytomiu + Chebzie i Wirku. W liczbie rodzin, w których występuje problem alkoholowy, ujęto zarówno osoby chore na chorobę alkoholową, jak i osoby nadużywające alkoholu.

Podsumowując należy stwierdzić, że obszary wymagające podjęcia działań rewitalizacyjnych w pierwszej kolejności to: **Nowy Bytom + Chebzie, Ruda, Wirek, Orzegów i Godula**.

#### e) **Analiza danych Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Rudzie Śląskiej dotyczących występowania azbestowych elementów na budynkach wielorodzinnych na terenie miasta Ruda Śląska**

Na podstawie rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest Dz. U. Nr 71, poz. 649, właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości przeprowadza kontrole stanu wyrobów zawierających azbest. Z przeprowadzonej kontroli okresowej sporządza ocenę stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest.

Z ww. ocen wynika, że na terenie miasta Ruda Śląska występują elementy azbestowe na budynkach wielorodzinnych zaklasyfikowane do II i III stopnia pilności wymiany lub naprawy elementów zawierających azbest, co oznacza wykonanie ponownej oceny: w przypadku II stopnia pilności do 1 roku oraz w przypadku III stopnia pilności do 5 lat.

W związku z powyższym, na terenie miasta Ruda Śląska zastępowania azbestowych elementów budynków wielorodzinnych mieszkalnych materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka wymagają następujące obszary:

**1. Bykowina:**

- rejon ulic: Gołębi, Górnośląska, Skowronków, Bocianów, Pordzika, Chrobrego, Krzywoustego, Gwarecka, Kowalskiego, ZMP, Grzegorzka, Zgrzebnioka, Szramka, Sztolniowa, Korfantego, Poloczka, Brygadzystów, Drozdów, Skowronków, Szpaków, Wilka, Kombajnistów, Szybowa, Szygarska, Kopalniana,

**2. Kochłowice:**

- rejon ulic: Łowiecka, Radoszowska, Brzozowa, Wschodnia, Kamienna, Łukasiewicza, Oświęcimska,

**3. Ruda:**

- rejon ulic: Wolności, Mickiewicza, Norwida, Magazynowa, Szyb Powietrzny, Wawelska, Narcyzów,

**4. Wirek:**

- rejon ulic: Lecha, Obrońców Westerplatte, Elsnera, Paderewskiego, 1 Maja,

**5. Halemba**

- rejon ulic: 1 Maja, Międzyblokowa, Solidarności, Olszynowa, Kukuczki,

**6. Bielszowice**

- rejon ulicy Paderewskiego

**7. Goduła:**

- rejon ulic: Przedszkolna, Podlas, Lipińska, Lipa,

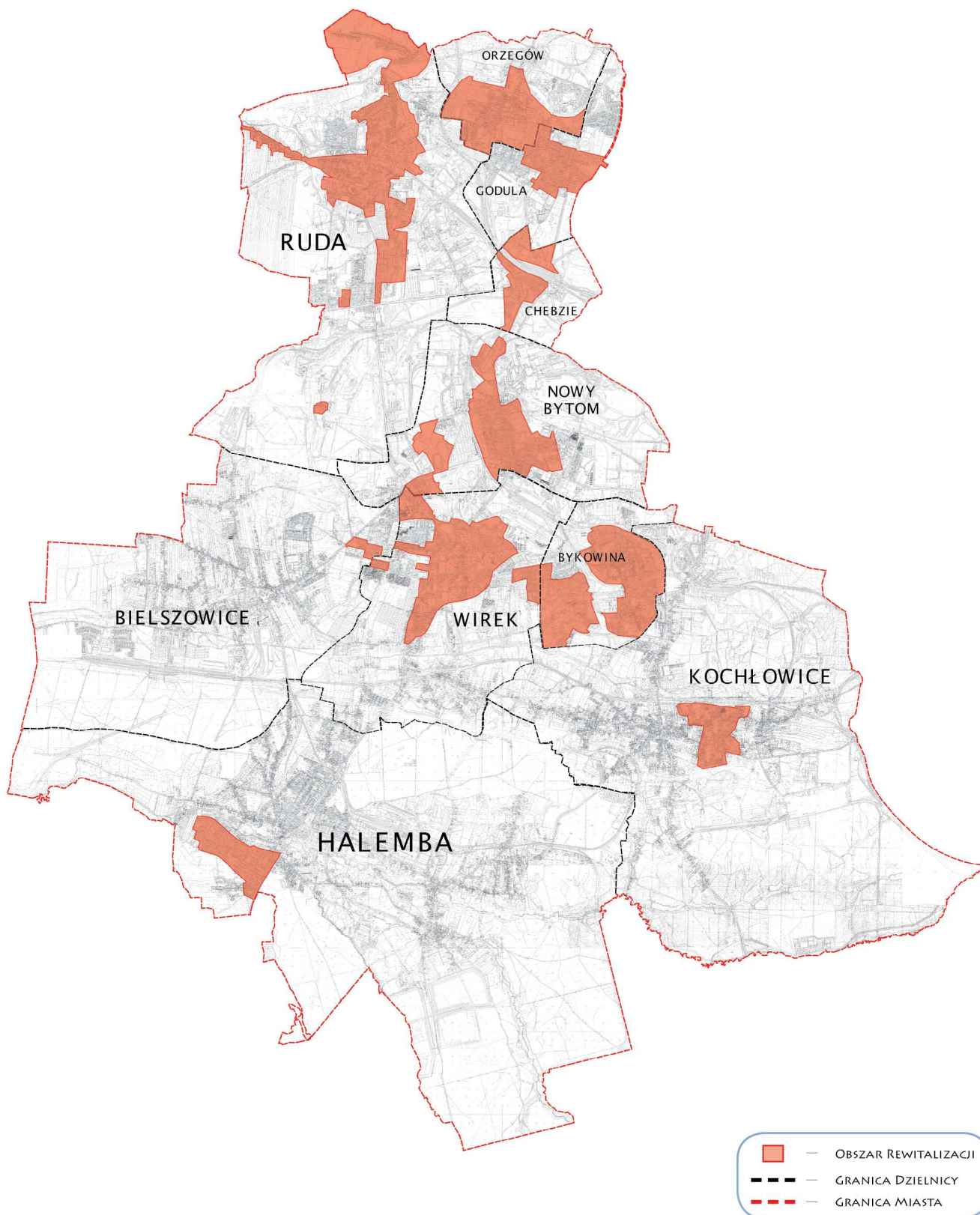
**8. Orzegów:**

- rejon ulic: Waniora, Latki,

**3.3.3 Uzasadnienie wyboru obszarów**

Ruda Śląska, jako miasto monokultury przemysłowej w procesie przekształceń, wymaga wdrażania kompleksowych rozwiązań w zakresie aktywizacji gospodarczej i rewitalizacji. Na podstawie aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej Miasta, diagnozy i analizy wyników badań oraz kryteriów społecznych, przestrzennych i gospodarczych, wyznaczono następujące obszary wymagające działań rewitalizacyjnych:

## Granice obszarów rewitalizacji na terenie miasta Ruda Śląska:





## RUDA

Rozwój dzielnicy był ściśle związany z przemysłową działalnością rodziny von Ballestrem. Na terenie dzielnicy znajduje się wielki obszar poprzemysłowy po byłej kopalni „Walenty”, na którym obecnie funkcjonuje Śląski Park Przemysłowy i Rudzki Inkubator Przedsiębiorczości. Najbardziej charakterystycznymi obiektami zabytkowymi w dzielnicy są zespoły osiedli robotniczych „Karol Emanuel” przy ulicy Raciborskiej 1-15 i Wolności 102-114 oraz przy ulicy Kościelnej 2-8, Staszica 1-15, Wieniawskiego 1-5, Wolności 33-37. Zabytkowa tkanka miejska wykazuje duży stopień degradacji. Ponadto występują zabytkowe obiekty poprzemysłowe: zespół zabudowań dawnego Szybu „Franciszek” oraz Szyb „Mikołaj”. Inne budynki zabytkowe to: Muzeum Miejskie, dawny dworzec kolejowy z 1866, I Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza, dawna willa Ballestremów przy ulicy Ogrodowej 3, willa przy ul. Bankowej 11 oraz kościół pod wezwaniem św. Józefa. W dzielnicy powstało także wielkie osiedle zlokalizowane na południe od linii kolejowej po obu stronach ulicy Wolności. Ruda jest drugą pod względem liczby mieszkańców dzielnicą, zamieszkuje ją ponad 23 tysiące mieszkańców.

Analiza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej wykazała, że w dzielnicy występują następujące problemy:

- bardzo wysoki poziom przestępczości,
- duże znaczenie gospodarcze,
- wysoki poziom bezrobocia,
- średni poziom ubóstwa,
- średnia liczba korzystających z pomocy społecznej,
- niski poziom występowania elementów azbestowych na budynkach wielorodzinnych.

Na podstawie zidentyfikowanych problemów na terenie dzielnicy wyznaczono następujące obszary rewitalizacji:

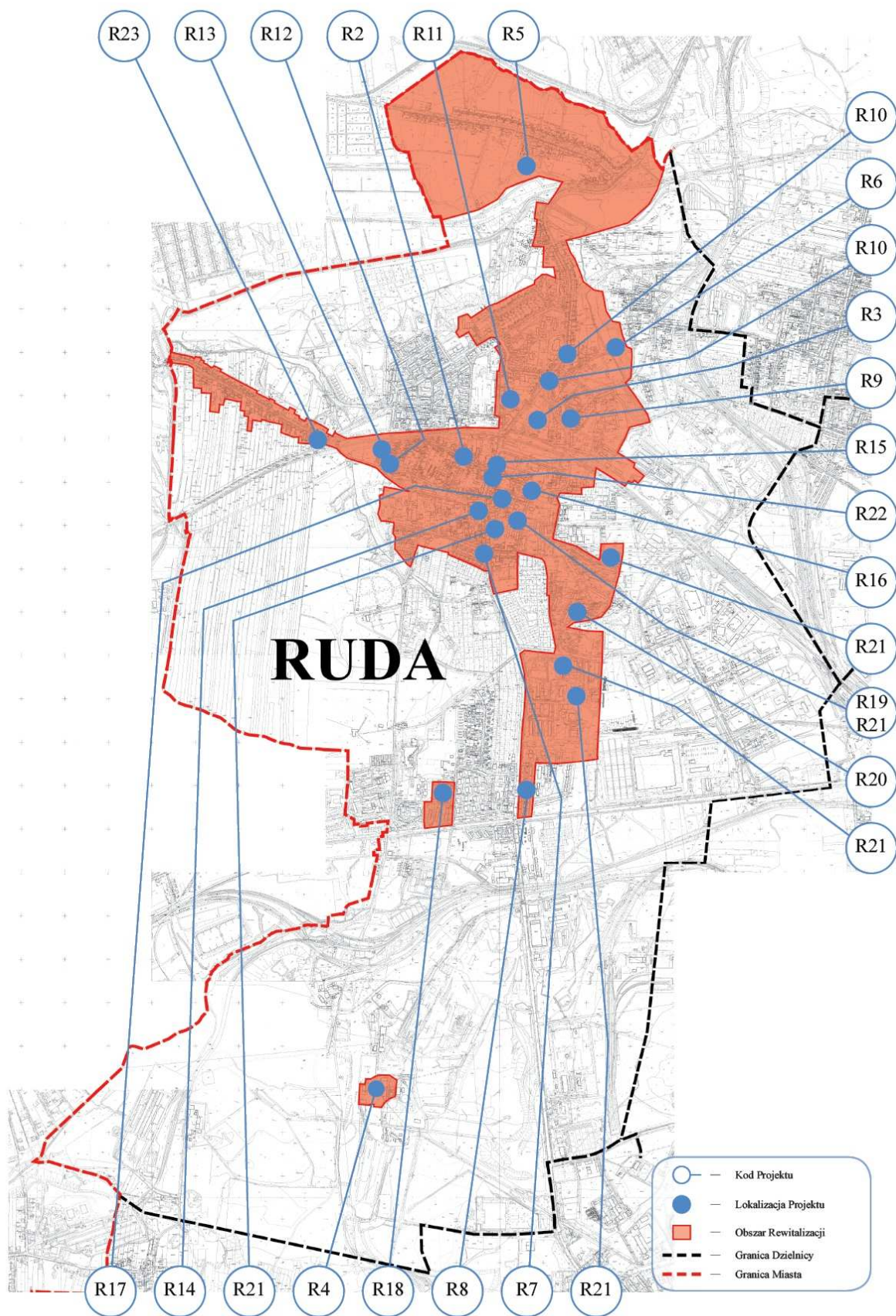
- od północnej granicy miasta Ruda Śląska i Bytom; północna część bazy „Na Łąkach”; wschodnia część ul. Piastowskiej; grotta przy ul. Achtelika; wschodnia część Szybu Bartosz; tory kolejowe; ogródki przy ul. Stanisława; ul. Bankowa; ul. Norwida; zachodnia granica SP nr 3; ul. Nałkowskiej; północna strona ul. Magazynowej; park przy ul. Szyb Powietrzny; wschodnia część osiedla Wawelska - Słowiańska; wschodnia część ul. Raciborskiej; ul. Zabrzeńska, zachodnia część ul. Raciborskiej; wzdłuż ul. Wolności; ul. Szyb Powietrzny; wschodnia część ogródków przy ul. Mickiewicza; ul. Wieniawskiego; zachodnia granica ogródków przy ul. Mickiewicza; ul. Mickiewicza; ul. Wolności; ul. Staszica; zachodnia część ul. Porębskiej; ul. Bujoczka; ul. Staromiejska; osiedle Szczęść Boże; linia kolejowa; ul. Kędzierzyńska do ul. Gierałtowskiego; wschodnia granica SP nr 41; północna granica osiedla „fińskich domków”; zachodnia część

ul. Piastowskiej; południowa granica parku „Sobieskiego” do granicy z Zabrzem.

- osiedle przy ul. Magnolii; ul. Narcyzów; od południa – ul. Zabrzańska.
- elektrociepłownia „Mikołaj” przy ul. Szyb Walenty.

Projekty o kodach: **R2 - R23** zgłoszone w obszarze rewitalizacji – Ruda, opisane są w rozdziale 4 „Planowane działania na rewitalizowanych obszarach w latach 2007-2015” niniejszego Programu.

- R2 - Utworzenie pasażu handlowego przy ul. Janasa
- R3 - Rewitalizacja Parku im. Koziola
- R4 - Renowacja i adaptacja obiektów zabytkowego szybu „Mikołaj”
- R5 - Rewitalizacja terenów rekreacyjnych – Park Sobieskiego
- R6 - Rewitalizacja terenów rekreacyjnych – zagospodarowanie Doliny Achtelika
- R7 - Rewitalizacja zabytkowej zabudowy osiedla robotniczego przy ul. Staszica od 1 do 15, Kościelnej 2,4,6,8, Wieniawskiego 1,3,5, Wolności 33,35 i 37
- R8 - Rewitalizacja zabytkowego osiedla robotniczego w kwartale ulic Wolności od nr 102 do 114 oraz Raciborskiej od nr 1 do 15
- R9 - Rewitalizacja kwartału zabudowy przy rogu ul. Matejki 1-1c i Piastowskiej 9
- R10 - Rewitalizacja zespołu budynków z przełomu XIX/XX w. przy ul. Piastowskiej 8, 19 i 25
- R11 - Rewitalizacja willi przy ul. Ogrodowej 3 - dawnego domu Ballestremów
- R12 - Rewitalizacja zabudowy przy ul. Ligonja 7, Starowiejskiej 31 i 33
- R13 - Rewitalizacja zabudowy przy ul. Skłodowskiej 1-5
- R14 - Rewitalizacja kamienicy mieszkalno-usługowej przy ul. Sieronia 1
- R15 - Rewitalizacja kamienicy mieszkalno-usługowej przy ulicy Wolności 2
- R16 - Rewitalizacja kamienic przy ul. Bankowej 9 i 11
- R17 - Rewitalizacja budynku przy ul. Powstańców 6
- R18 - Zastępowanie azbestowych elementów budynków wielorodzinnych mieszkalnych przy ul. Narcyzów 3, 5, 7, 9 materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka
- R19 - Poprawa funkcjonalności ruchu kołowego, ruchu pieszego i estetyki przestrzeni publicznej ul. Mickiewicza 5 w Rudzie Śląskiej
- R20 - Modernizacja elewacji pawilonów handlowych (usunięcie azbestu) przy ulicy Norwida 26. W obiekcie prowadzona jest działalność gospodarcza i kulturalno-oświatowa w osiedlowym domu kultury
- R21 - Modernizacja elewacji budynków mieszkalnych (usunięcie azbestu) przy ulicy Wolności 20, Mickiewicza 5 i 7, Norwida 19, Magazynowej 6 i 10, Szyb Powietrzny 5 i 7 w Rudzie Śląskiej
- R22 - Renowacja i modernizacja obiektu Rudzkiej Agencji Rozwoju „Inwestor” Sp. o. o. przy ul. Wolności 6 w Rudzie Śląskiej
- R23 - Remont i modernizacja budynku Domu Harcerza znajdującego się przy ul. Szczęść Boże 4



## NOWY BYTOM

Dzielnica w efekcie szybkiego rozwoju przemysłu stanowiła silny ośrodek miejski uzyskując prawa miejskie w 1939. Na terenie dzielnicy znajduje się wiele zespołów, jak i pojedynczych budynków zabytkowych, wśród których najistotniejsze to stare osiedle robotnicze „Kaufhaus”, wybudowane dla rodzin pracowników huty „Pokój”, plac Jana Pawła II w centrum dzielnicy, osiedle robotnicze przy ulicy Parkowej oraz budynki przy ulicach Kościuszki i Wojska Polskiego. Wielką wartość architektoniczną prezentują także budynek Miejskiego Centrum Kultury im. Henryka Bisty, willa (obecnie pensjonat) „Florianka”, kamienica narożna przy Niedurnego 30 i Pokoju 1 oraz przy ul. Niedurnego 34, dawna wieża wodna oraz kościół św. Pawła. W piwnicach MCK znajduje się ponadto zabytkowa drukarnia, stanowiąca zabytek w skali regionu. Jednakże w centrum dzielnicy znajdują się także obiekty typowe dla powojennego stylu budownictwa (wieżowiec i szkoła muzyczna), za którymi od strony wschodniej znajduje się dawny park dworski, stanowiący teren rekreacyjny. Nowy Bytom pełni funkcję centrum administracyjno-bankowego miasta które ma stanowić wizytówkę miasta i przyciągać inwestorów.

Przy placu Jana Pawła II znajduje się budynek Urzędu Miasta. Obecnie dzielnicę zamieszkuje 12 tysięcy ludzi.

Analiza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej wykazała, że w dzielnicy występują następujące problemy:

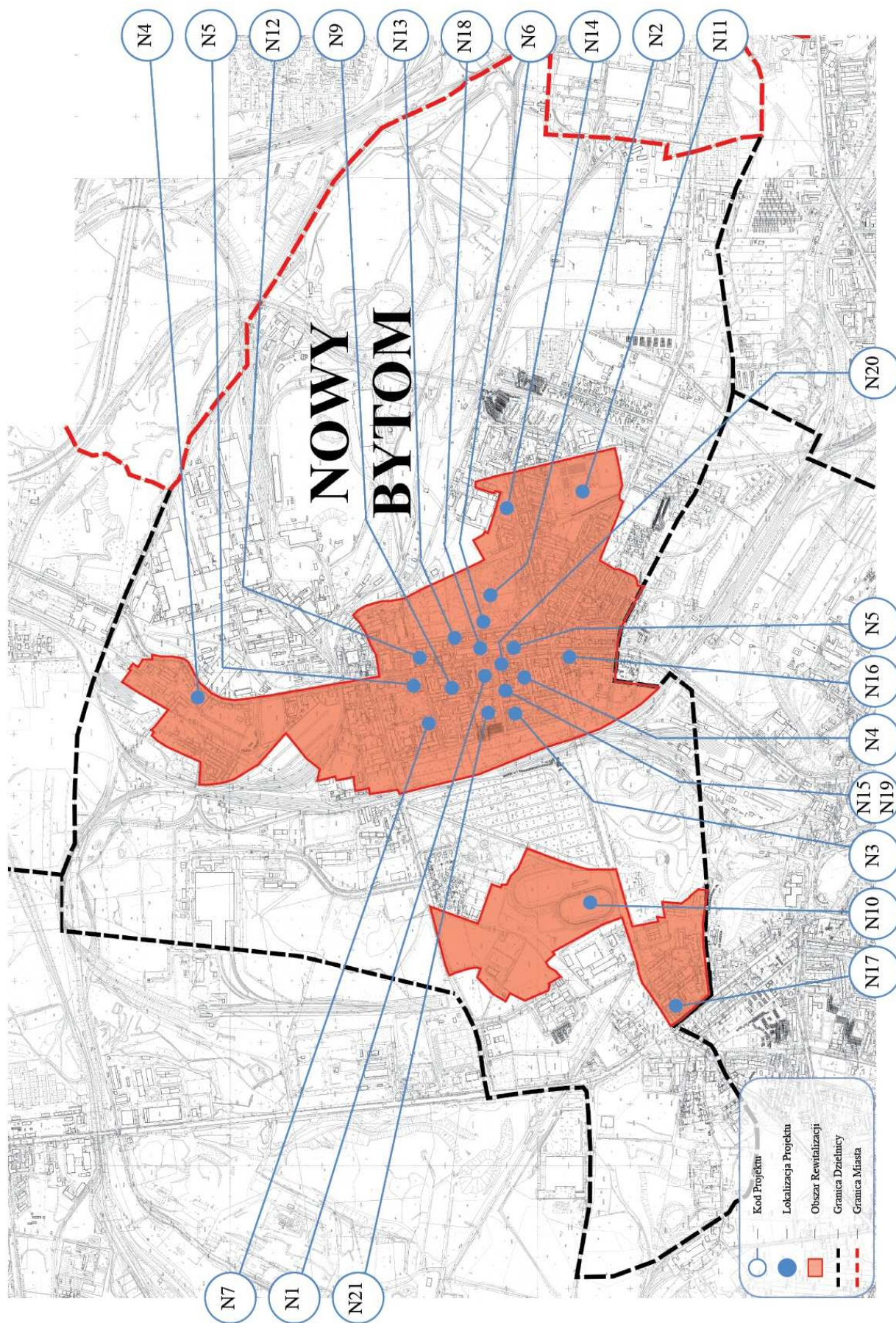
- bardzo duże znaczenie gospodarcze
- bardzo wysoka liczba korzystających z pomocy społecznej,
- bardzo wysoki poziom bezrobocia,
- bardzo wysoki poziom ubóstwa
- wysoki poziom przestępczości
- niski poziom występowania elementów azbestowych na budynkach wielorodzinnych.

Na podstawie zidentyfikowanych problemów na terenie dzielnicy wyznaczono następujące obszary rewitalizacji:

- północna granica osiedla „Kaufhaus”; ul. Niedurnego; ul. Planty Kowalskiego; park „Dworski” od strony wschodniej; południowa granica kortów przy ul. Pokoju; ul. Ratowników; południowa granica ośrodka sportowego przy ul. Ratowników; ul. Chorzowska do zachodniej granicy starego cmentarza; granica z dzielnicą Bykowina; linia kolejowa KWK „Pokój”; zachodnia część stawu przy hali sportowej „Pogoń” Ruda Śląska; zachodnia granica osiedla „Kaufhaus”.
- od północy ul. Hallera; ul. Żelazna; północna granica kompleksu sportowego przy ul. Czarnoleśnej; południowa strona ul. Czarnoleśnej; wokół osiedla Kazimierza - Tołstoja; zachodnia granica kompleksu sportowego; wschodnia granica osiedla ul. Dworaka; zachodnia granica Centrum Zarządzania Kryzysowego do ul. Hallera.

Projekty o kodach: **N1 - N20** zgłoszone w obszarze rewitalizacji – Nowy Bytom, opisane są w rozdziale 4 „Planowane działania na rewitalizowanych obszarach w latach 2007-2015” niniejszego Programu.

- N1 - Wzgórze nowych idei - rewitalizacja przestrzeni "rynek - centrum" (I etap)
- N2 - Wzgórze nowych idei - rewitalizacja parku dworskiego na cele rekreacyjno-gospodarcze (II etap) w Rudzie Śląskiej
- N3 - Wzgórze nowych idei - rewitalizacja przestrzeni "rynek - centrum" (III etap) w Rudzie Śląskiej
- N4 - Modernizacja i renowacja zabytkowego osiedla – kolonii robotniczej „Kaufhaus” przy ul. Niedurnego w Rudzie Śląskiej
- N5 - Modernizacja elewacji zabytkowego budynku Miejskiego Centrum Kultury w Rudzie Śląskiej przy ul. Niedurnego 69
- N6 - Termomodernizacja budynków usługowych w centrum Rudy Śląskiej przy ul. Niedurnego 50d w Nowym Bytomiu  
Termomodernizacja budynku przy ul. Niedurnego 36 (szkoła muzyczna i inne instytucje)
- N7 - Dobudowa szybu windowego wraz z wejściem do budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przy ul. Markowej 20 w Nowym Bytomiu oraz termomodernizacja obiektu
- N9 - Budowa systemu monitoringu wizyjnego Miasta Ruda Śląska
- N10 - Rozbudowa i budowa obiektów sportowych w Rudzie Śląskiej przy ulicy Czarnoleśnej 12
- N11 - Modernizacja i budowa basenów otwartych oraz budowa obiektów i urządzeń związanych z uzdatnianiem wody basenowej wraz z rozbudową zaplecza basenu w Rudzie Śląskiej
- N12 - Rewitalizacja kamienicy przy ulicy Markowej 5-7
- N13 - Rewitalizacja starego osiedla robotniczego przy ulicy Parkowej 1 - 19
- N14 - Rewitalizacja budynku przy ul. Pokoju 11
- N15 - Rewitalizacja zabudowy w centralnym placu miasta przy ul. Kościuszki 6-12, Wojska Polskiego 16-24, plac Jana Pawła II 4
- N16 - Rewitalizacja budynków pasażu usługowo-handlowego przy ul. Niedurnego 19, 19a, 21, 23, 37
- N17 - Rewitalizacja zabudowań przy ul. Czarnoleśnej 47-51
- N18 - Poprawa funkcjonalności ruchu kołowego ruchu pieszego i estetyki przestrzeni publicznej ul. Niedurnego 38 w Rudzie Śląskiej
- N19 - Renowacja stuletniej kamienicy i oficyny w centrum Miasta
- N20 - Renowacja zabytkowej nieruchomości w centrum Miasta
- N21 - Renowacja Kościoła pw. Św. Pawła wraz z wieżą widokową w centrum miasta Ruda Śląska



## WIREK

Miejscowość Wirek powstała z połączenia dwóch administracyjnie niezależnych, choć gospodarczo i społecznie ze sobą powiązanych jednostek: obszaru dworskiego Wirek i gminy Nowa Wieś. Na terenie dzielnicy znajdują się różnorodne obiekty zabytkowe. Najważniejszy z nich to częściowo już zrewitalizowane dawne osiedle robotnicze - kolonia „Ficinus” przy ulicy Kubiny, wybudowane dla rodzin górników kopalni „Gottessegen”, będące zabytkiem w skali całego Śląska. Ponadto rewitalizacji wymaga zespół osiedla „Werdon” w rejonie ulic 1-go Maja, Katowickiej, Zdziebkowskiej, Ściegiennego, a także historyczne centrum dzielnicy z częściowo zachowanymi zabudowaniami w rejonie ulic Dąbrowskiego, Sienkiewicza i Tuwima. Niewątpliwie cennym zabytkiem przemysłowym jest Szyb „Andrzej”, a sakralnymi: kościół pw. św. Wawrzyńca i Antoniego oraz kościół ewangelicko-augsburski. Charakterystyczny dla Wirku jest także budynek dawnego szpitala, budynek poczty, dawnego ratusza, w którym mieści się Sąd Rejonowy oraz odrestaurowany budynek przy ul. 1-go Maja 219, w którym obecnie mieści się bank. Obecnie Wirek pełni funkcję handlowo-usługową. W dzielnicy zlokalizowane są m.in. takie wielkie obiekty jak: Plaza Ruda Śląska czy wielofunkcyjne targowisko miejskie z zadaszeniem. Dzielnicę zamieszkuje ponad 20 tysięcy ludzi.

Analiza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej wykazała, że w dzielnicy występują następujące problemy:

- bardzo duże znaczenie gospodarcze,
- wysoki poziom przestępczości,
- niski poziom bezrobocia,
- niski poziom ubóstwa,
- niska liczba korzystających z pomocy społecznej,
- niski poziom występowania elementów azbestowych na budynkach wielorodzinnych.

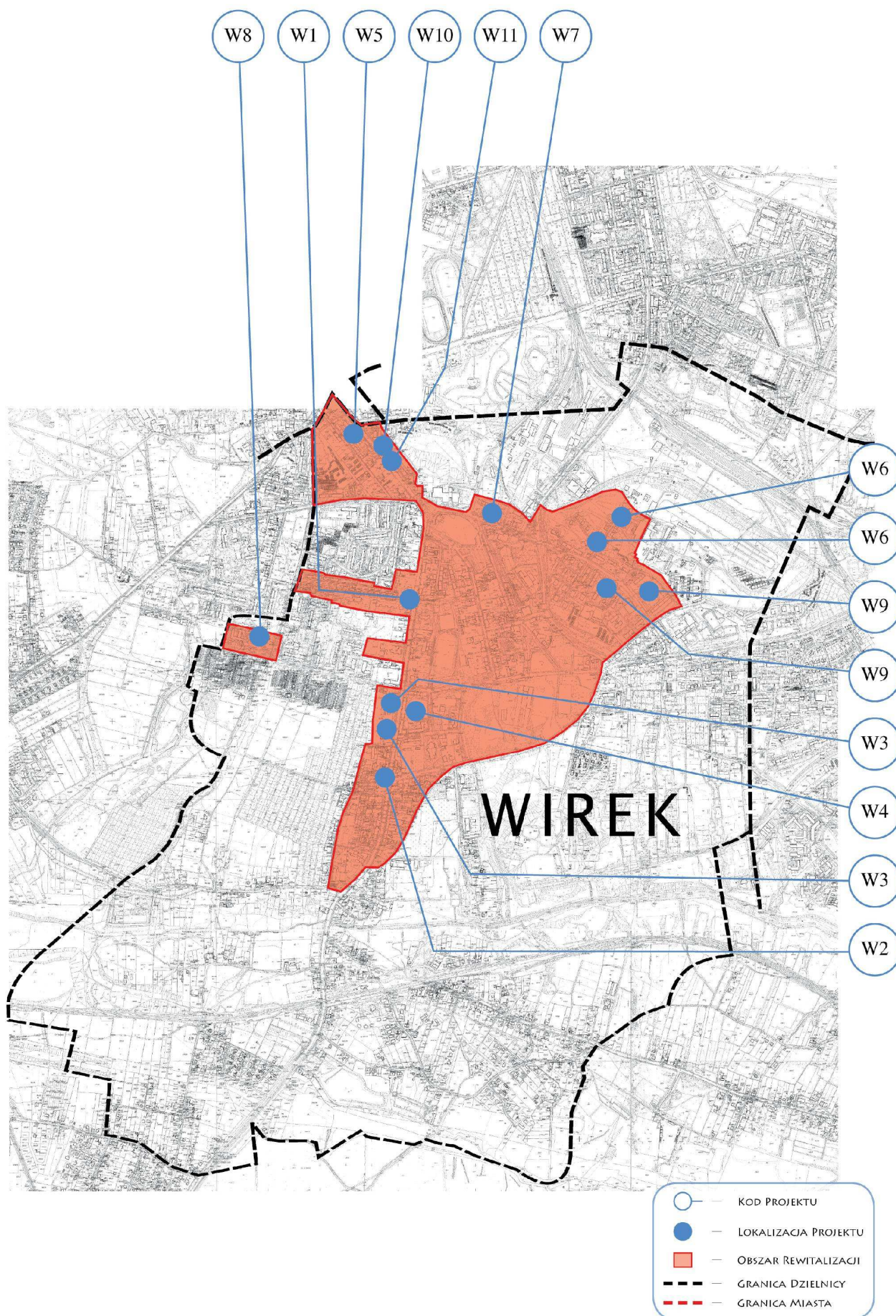
Na podstawie zidentyfikowanych problemów na terenie dzielnicy wyznaczono następujące obszary rewitalizacji:

- północna granica z dzielnicą Czarny Las; pomiędzy hałdą i osiedlem przy ul. 1-go Maja; południowa granica pawilonu handlowego przy ul. Obrońców Westerplatte; przedłużenie ul. Kupieckiej; południowa granica KWK „Pokój” do ul. Niedurnego; linia kolejowa; ul. Lecha; nasyp od północnej strony ul. Obrońców Westerplatte; ul. Katowicka do ronda i dalej w stronę zachodniej granicy hałdy, do ul. Nowary; wzdłuż ul. Magdżarza; ul. 1-go Maja; ul. Bielszowicka; ul. Kopernika; część ul. Strażackiej; wschodnia część ogródków działkowych przy ul. Strażackiej do ul. Jankowskiego; ul. 1-go Maja; były szpital wirecki; ul. 1-go Maja; południowa granica pasażu przy ul. Kubiny; granica z dzielnicą Bielszowice; ul. Osiedlowa; ul. Krasickiego; południowa granica stacji paliw; ul. 1-go Maja do ronda; ul. Główna do granicy z Bielszowicami.
- teren szkoły im. Św. Łukasza przy ul. Jankowskiego

Projekty o kodach: **W1 - W11** zgłoszone w obszarze rewitalizacji – Wirek, opisane są w rozdziale 4 „Planowane działania na rewitalizowanych obszarach w latach 2007-2015” niniejszego Programu.

- W1 Rewitalizacja historycznego centrum dzielnicy Wirek
- W2 Rewitalizacja kamienic przy ul. 1-go Maja 243, 245
- W3 Rewitalizacja zabudowy przy ulicy 1-go Maja 259, 259a, 261, 263, 269, 271
- W4 Rewitalizacja kwartału „Werdon” przy ul. Ściegiennego 1, 3-3d, 2-2d, 1-go Maja 254, 256-264, Katowickiej 4-10, Zdziebkowskiej 6, 6a
- W5 Zastępowanie azbestowych elementów budynków wielorodzinnych mieszkalnych przy ul. 1-go Maja 345, 347 materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka
- W6 Zastępowanie azbestowych elementów budynków wielorodzinnych mieszkalnych przy ul. Lecha 14, 19 materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka
- W7 Zastępowanie azbestowych elementów budynku wielorodzinnego mieszkalnego przy ul. Westerplatte 30 materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka
- W8 Modernizacja elewacji pawilonów handlowych przy ul. Różyckiego 30 w Rudzie Śląskiej. W obiekcie prowadzona jest działalność gospodarcza i kulturalno-oświatowa w osiedlowym domu kultury
- W9 Modernizacja elewacji budynków mieszkalnych (usunięcie azbestu) przy ulicy Obr. Westerplatte 6, 8, 9, 10, 11, 13, 15
- W10 Zastępowanie azbestowych elementów budynków wielorodzinnych mieszkalnych materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka, tylko wraz z utylizacją azbestu przy ul. 1-go Maja 320
- W11 Zastępowanie azbestowych elementów budynków wielorodzinnych mieszkalnych materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka, tylko wraz z utylizacją azbestu przy ul. 1-go Maja 322





## ORZEGÓW

Dzielnica była historycznie osobną gminą, a pozostałości takiego statusu są widoczne w wielu obiektach zabytkowych. Praktycznie cała zabudowa starej części dzielnicy jest objęta ochroną konserwatorską. Najbardziej charakterystycznymi punktami dzielnicy są kościół św. Michała Archanioła, budynek dawnego ratusza przy ul. Hlonda 27, w którym obecnie mieści się szpital, zespół budynków mieszkalnych przy ulicy Królowej Jadwigi, budynek Wyższej Szkoły Handlowej oraz Szkoły Podstawowej nr 37 - najstarszej w mieście. Zabytkowe są również obiekty przemysłowe po koksowni „Orzegów” i kopalni „Karol”. Duże znaczenie i potencjał posiada obiekt MOSiR. Dzielnica była objęta projektem w ramach programu URBACT „Support for Cities”, który polegał na udzieleniu pomocy eksperckiej w zakresie rewitalizacji. Przedmiotem zainteresowania ekspertów był sposób odnowienia zdegradowanej tkanki miejskiej oraz wypracowanie rozwiązań mających na celu nadanie nowych funkcji i aktywizację społeczności lokalnej. Orzegów to dzielnica z jednej strony zachowująca do dziś typowy śląski charakter, a z drugiej - nowe osiedle. Obecnie w Orzegowie mieszka ponad 8 tysięcy ludzi.

Analiza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej wykazała, że w dzielnicy występują następujące problemy:

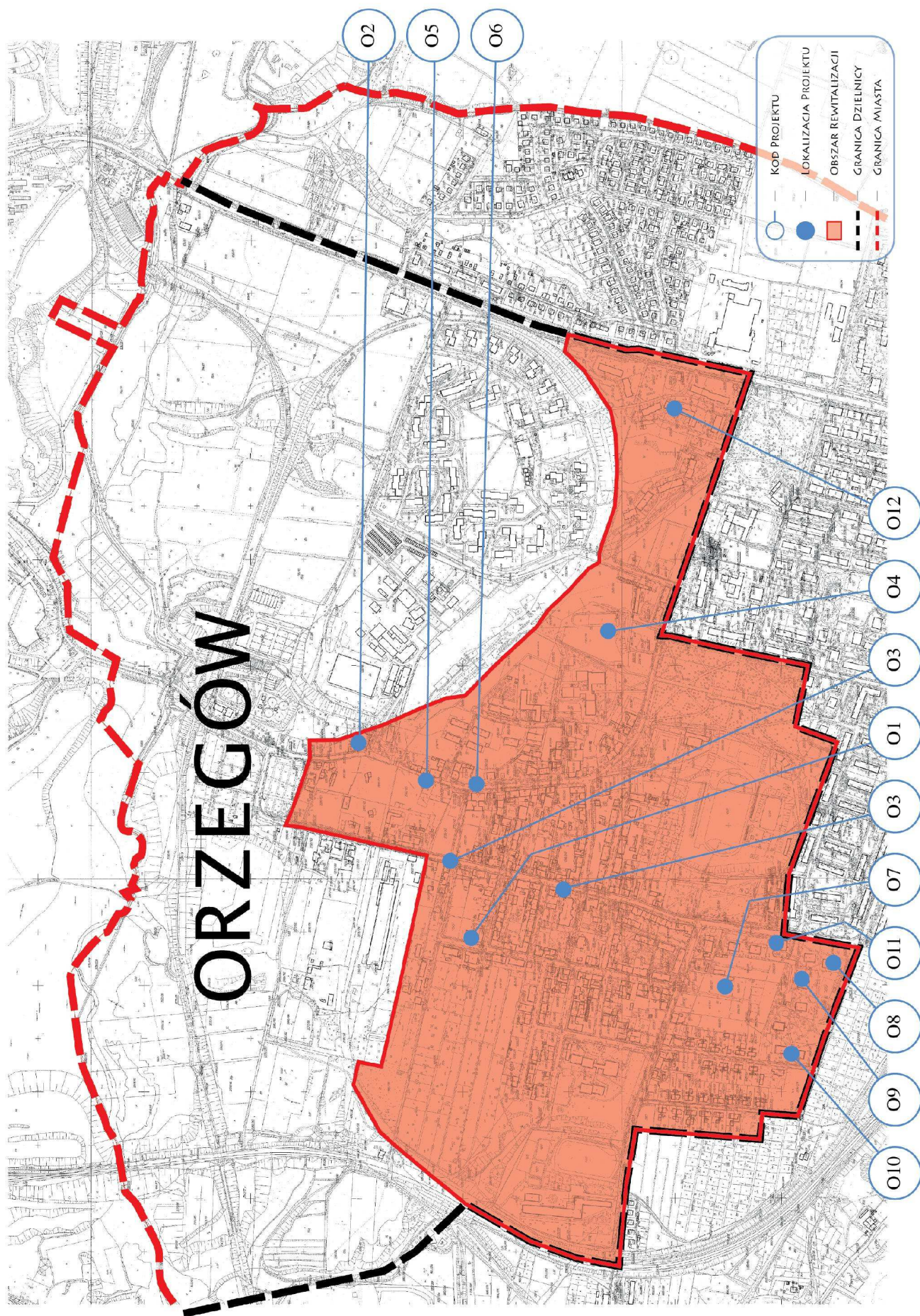
- bardzo wysoki poziom przestępczości,
- duża liczba korzystających z pomocy społecznej
- wysoki poziom bezrobocia
- wysoki poziom ubóstwa
- niskie znaczenie gospodarcze,
- niski poziom występowania elementów azbestowych na budynkach wielorodzinnych.

Na podstawie zidentyfikowanych problemów na terenie dzielnicy wyznaczono następujące obszary rewitalizacji:

- północna granica nowego cmentarza; wschodnia część ul. Bytomskiej; południowa część Szybu Zofia; południowa granica osiedla Zielińskiego; wschodnia granica z dzielnicą Godula; po granicy z dzielnicą Godula i Ruda; linia kolejowa; północna granica terenów przemysłowych przy ul. E. Plater do ul. Hlonda.

Projekty o kodach: **O1 - O12** zgłoszone w obszarze rewitalizacji - Orzegów, opisane są w rozdziale 4 „Planowane działania na rewitalizowanych obszarach w latach 2007-2015” niniejszego Programu.

- O1 Termomodernizacja budynku oraz zmiana systemu ogrzewania budynku Wyższej Szkoły Handlowej przy ul. Królowej Jadwigi 18
- O2 Adaptacja budynku przy ul. Bytomskiej 54 na Centrum Inicjatyw Społecznych na terenie miasta Ruda Śląska - Orzegów
- O3 Rewitalizacja historycznego centrum dzielnicy Orzegów w Rudzie Śląskiej - opracowanie projektowe
- O4 Przywrócenie funkcji rekreacyjnych – Modernizacja basenów otwartych wraz z rozbudową, przebudową istniejącego zaplecza basenu oraz budowa obiektów i urządzeń związanych z uzdatnianiem wody dla dwóch niecek basenów otwartych w Rudzie Śląskiej przy ulicy Bytomskiej 4
- O5 Regeneracja, rehabilitacja i zabudowanie przestrzeni publicznej – ul. Bytomska w Rudzie Śląskiej
- O6 Poprawa funkcjonalności ruchu kołowego, ruchu pieszego i estetyki przestrzeni publicznej ul. Bytomskiej w Rudzie Śląskiej
- O7 Tworzenie stref bezpieczeństwa i zapobiegania przestępczości - ul. Hlonda i Wysockiej w Rudzie Śląskiej
- O8 Regeneracja, rehabilitacja i zabudowanie pustych przestrzeni publicznych – ul. Hlonda 1 w Rudzie Śląskiej
- O9 Regeneracja, rehabilitacja i zabudowanie pustych przestrzeni publicznych – ul. Hlonda nr 5, 7 w Rudzie Śląskiej
- O10 Regeneracja, rehabilitacja i zabudowanie pustych przestrzeni publicznych – ul. Wysockiej nr 29, 31 w Rudzie Śląskiej
- O11 Adaptacja, przebudowa i remont budynku i kubatury użyteczności publicznej - ul. Hlonda nr 3 w Rudzie Śląskiej
- O12 Modernizacja elewacji budynków mieszkalnych przy ul. Lipińskiej 4, 6, 8, 10, 12, Latki 4, 6, 8, 9, Waniora 1, 3 w Rudzie Śląskiej



## GODULA

Dzielnica biorąca swoją nazwę od znanego polskiego przemysłowca „króla cynku” Karola Goduli, dzięki któremu nastąpił znaczny rozwój gospodarczy i wzrost poziomu życia ludzi na Górnym Śląsku. Najstarsze i najbardziej wartościowe obiekty na terenie dzielnicy to dawne osiedle robotnicze w rejonie ulic Goduli, Nowaka, Kolbego, Tiałowskiego, Czereśniowej i Floriana. Ważnym zabytkiem sakralnym jest kościół pw. ściecia św. Jana Chrzciciela. Nie występują w zasadzie obiekty poprzemysłowe. Budynek istniejącego dawniej zakładu poligraficznego poddany został rewitalizacji i zaadaptowany na Górnośląski Inkubator Technologiczny, który otwarty został w 2007 roku. W dzielnicy Godula zamieszkuje 12 tysięcy ludzi.

Analiza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej wykazała, że w dzielnicy występują następujące problemy:

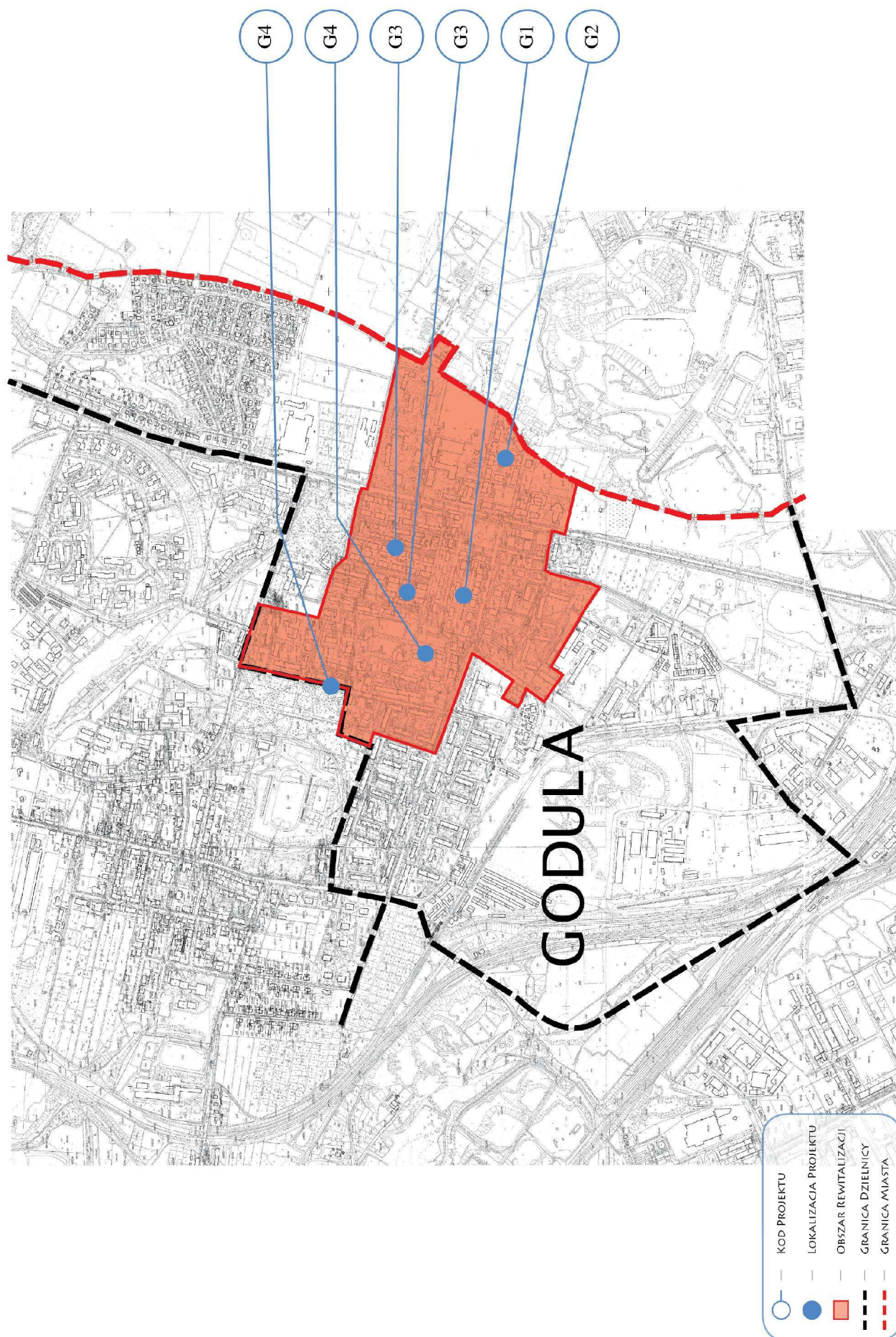
- bardzo wysoki poziom przestępczości,
- duże znaczenie gospodarcze,
- średnia liczba korzystających z pomocy społecznej,
- średni poziom bezrobocia,
- średni poziom ubóstwa,
- niski poziom występowania elementów azbestowych na budynkach wielorodzinnych.

Na podstawie zidentyfikowanych problemów na terenie dzielnicy wyznaczono następujące obszary rewitalizacji:

- granica dzielnic Godula – Orzegów; zachodnia i południowa granica terenu szkoły przy ul. Bytomskiej; południowa granica terenu parku im. Mickiewicza; ul. Lipińska; fragment wschodniej granicy Miasta; pomiędzy bezpośrednim otoczeniem kościoła św. Jana Chrzciciela, a cmentarzem; ul. Przedszkolna; ul. Tylna; południowa granica osiedla Przedszkolna; ul. Stara wraz z otoczeniem budynku przy ul. Starej 2; ul. Joanny; pomiędzy budynkami – ul. Joanny 18 i 20; pomiędzy budynkami – ul. Modrzejewskiej 11 i Podlas 3.

Projekty o kodach: **G1 - G4** zgłoszone w obszarze rewitalizacji – Godula, opisane są w rozdziale 4 „Planowane działania na rewitalizowanych obszarach w latach 2007-2015” niniejszego Programu.

- G1 Rewitalizacja kolonii robotniczej przy ul. Floriana 1 – 11 i Joanny 2, 4, 6, 8, 10
- G2 Rewitalizacja kwartału przy ul. Rencistów 1, 3, 5, 7, 9 i Imieli 4, 6, 8, 10, 12
- G3 Rewitalizacja osiedla robotniczego usytuowanego wzdłuż ul. Goduli 21, 23, 27, 29, 31, 33, Nowaka 1, 6, 8, 10, 12, Kolbego 1 -10, 12, Tiałowskiego 1-8, 10, 12, Czereśniowej 10, 12, 14
- G4 Modernizacja elewacji budynków mieszkalnych (usunięcie azbestu) przy ul. Podlas 2, 4, 6, 20.



## CHEBZIE

Dzielnica posiadała w przeszłości i obecnie także ma duże znaczenie pod względem komunikacyjnym. Na jej terenie spotykają się ważne szlaki regionu (Drogowa Trasa Średnicowa, linia kolejowa Wrocław-Kraków) i miasta (droga wojewódzka nr 925). Prawie cały obszar dzielnicy to stare osiedla robotnicze, powstałe głównie dla górników kopalni „Paweł” oraz pracowników kolei, zlokalizowane po obu stronach linii kolejowej. Rewitalizacji w pierwszej kolejności wymagają zabudowania przy ulicy Szafranka, Nowobytomskiej, Styczyńskiego i Pawła. Najcenniejszym obiektem jest dworzec kolejowy z 1859, którego atrakcyjność znacznie wzrosła po częściowym odnowieniu elewacji. Chebzie jest najmniej liczną dzielnicą Rudy Śląskiej, którą zamieszkuje niewiele ponad 1 tysiąc mieszkańców.

Analiza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej wykazała, że w dzielnicy występują następujące problemy:

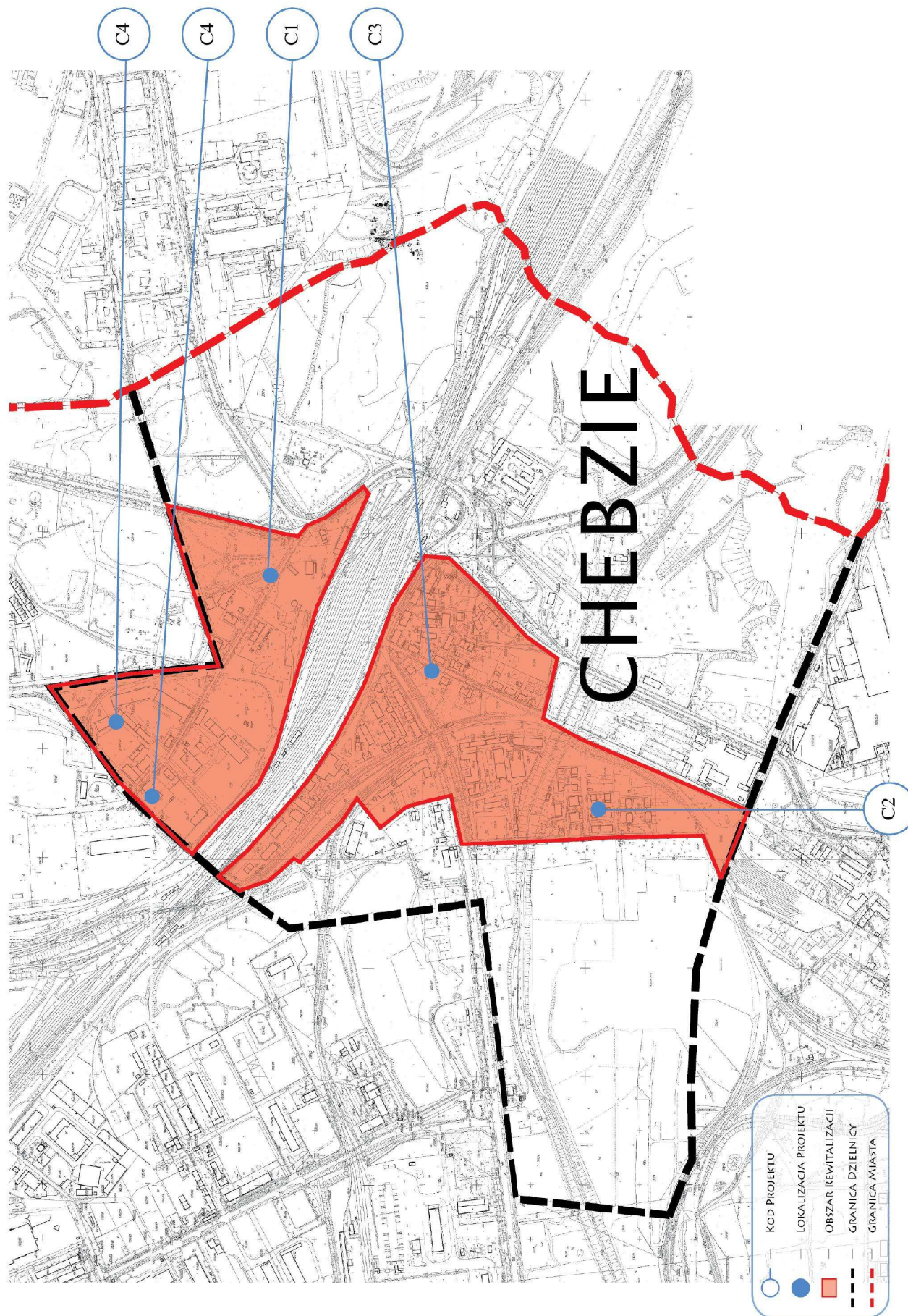
- bardzo wysoka liczba korzystających z pomocy społecznej
- bardzo wysoki poziom bezrobocia,
- bardzo wysoki poziom ubóstwa
- bardzo wysoki poziom przestępczości
- duże znaczenie gospodarcze
- brak występowania elementów azbestowych na budynkach wielorodzinnych.

Na podstawie zidentyfikowanych problemów na terenie dzielnicy wyznaczono następujące obszary rewitalizacji:

- granica dzielnic Chebzie - Orzegów; ul. Goduli; północna granica terenu torów kolejowych.
- granica dzielnic Chebzie - Ruda; południowa granica strefy torów kolejowych; ul. Niedurnego; połączenie ul. Niedurnego z ul. Węglową po południowej stronie budynków przy ul. Węglowej 9, 11, 13; przedłużenie ul. Węglowej; granica dzielnic Chebzie - Nowy Bytom; fragment nasypu kolejowego; ul. Styczyńskiego; ul. Zabrzańska; zachodnia granica terenu HKL Baumaschinen przy ul. Zabrzańskiej; nasyp kolejowy po południowej stronie ul. Przedtorze.

Projekty o kodach: **C1 - C4** zgłoszone w obszarze rewitalizacji - Chebzie, opisane są w rozdziale 4 „Planowane działania na rewitalizowanych obszarach w latach 2007-2015” niniejszego Programu.

- C1 Rewitalizacja rejonu ulicy Pawła
- C2 Rewitalizacja kolonii zabytkowych budynków mieszkalnych przy ul. Szafranka 1 i 3, Nowobytomskiej 1-4, Styczyńskiego 6, 6a
- C3 Rewitalizacja budynków przy ul. Węglowej 1, 4, 5
- C4 Rewitalizacja budynków przy ul. Pawła 5, 9, 17





## KOCHŁOWICE

Kochłowice to jedna z najstarszych dzielnic współczesnej Rudy Śląskiej. Obejmuje ona kilka historycznie samodzielnych gmin lub części tych gmin: Radoszowy, Kłodnica, Nowa Wieś, Bykowina. W centralnej części dzielnicy mieści się rynek z najstarszym obecnie istniejącym w Rudzie Śląskiej kościołem pw. Matki Boskiej z Lourdes. Na rynku spotykają się szlaki komunikacyjne prowadzące do innych dzielnic Rudy Śląskiej oraz sąsiednich miast, natomiast w sąsiedztwie przebiega autostrada A4. Liczna stara zabudowa, która ucierpiała znacznie wskutek eksploatacji górniczej, znajduje się głównie w rejonie dawnej gminy Radoszowy, wzdłuż ulicy Radoszowskiej z budynkiem dawnego ratusza na czele (Radostowska 163) oraz przy ulicy ks. Tunkla. Inne bardziej atrakcyjne obiekty na terenie dzielnicy to kościół św. Trójcy, budynek dworca kolejowego oraz Dom Pomocy Społecznej przy ul. Piłsudskiego. W dzielnicy dominuje budownictwo jednorodzinne, a wielorodzinne budynki zawierające elementy azbestowe zlokalizowane są w rejonie ulicy Oświęcimskiej. Obecnie dzielnicę zamieszkuje ponad 12 tysięcy mieszkańców.

Analiza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej wykazała, że w dzielnicy występują następujące problemy:

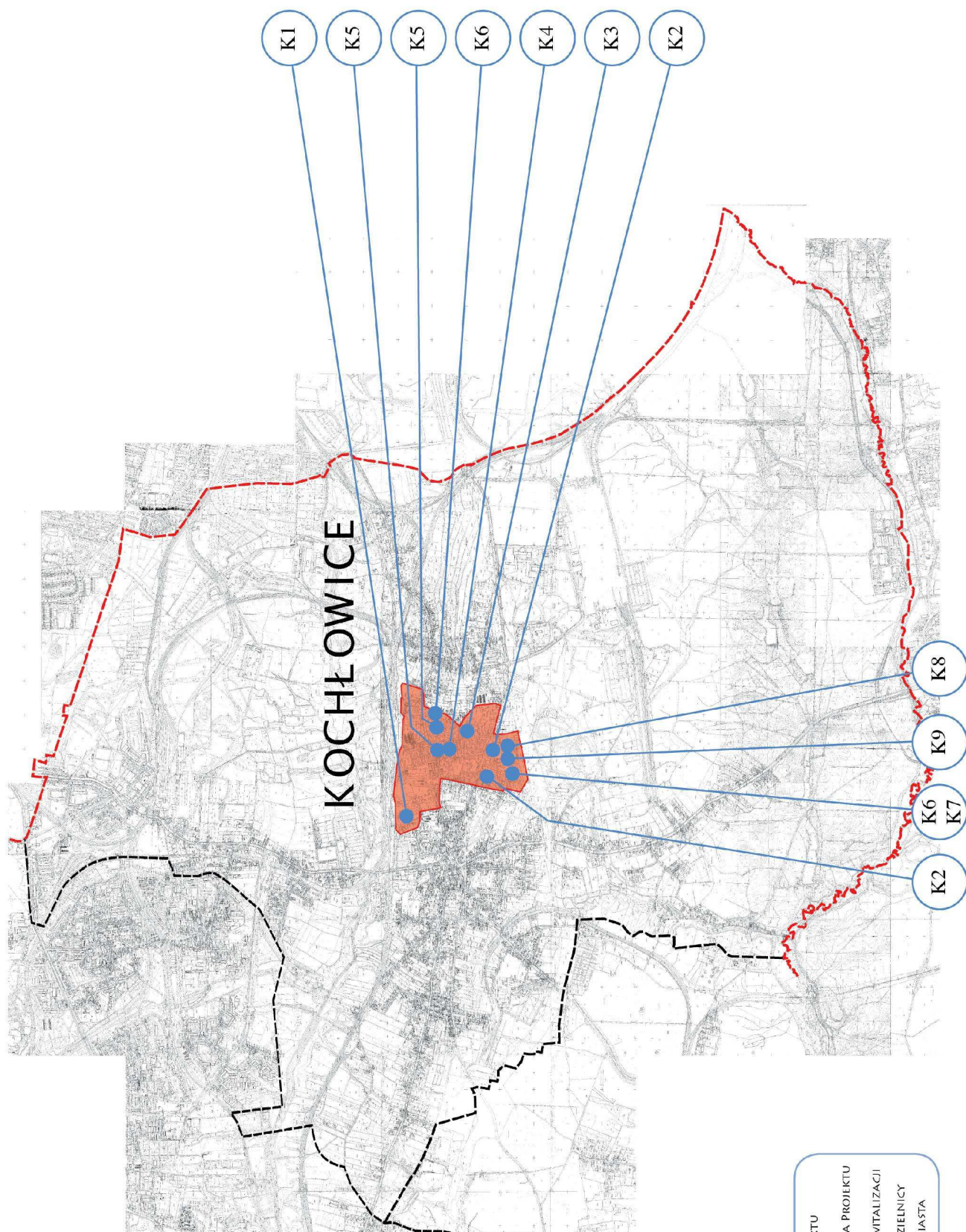
- duże znaczenie gospodarcze
- średni poziom przestępczości
- niski poziom korzystających z pomocy społecznej,
- niski poziom bezrobocia,
- niski poziom ubóstwa
- niski poziom występowania elementów azbestowych na budynkach wielorodzinnych.

Na podstawie zidentyfikowanych problemów na terenie dzielnicy wyznaczono następujące obszary rewitalizacji:

- Aleja Dworcowa; południowa granica terenów kolejowych; zachodnia granica nieruchomości ogrodnictwa i ciastkarni przy ul. Radostowskiej; ul. Radostowska; ul. Wschodnia; ul. Kamienna; ul. Bratnia; ul. Oświęcimska; wschodnia granica nieruchomości przy ul. Strzeleckiej 1A; północna granica terenu autostrady A4; zachodnia granica osiedla Łowiecka; ul. Łukaszewicza; ul. Radostowska; ul. Oddziałów Młodzieży Powstańczej; zachodnia granica zespołu zabudowy mieszkalnej jednorodzinnej przy ul. Do Dworca.

Projekty o kodach: **K1 - K9** zgłoszone w obszarze rewitalizacji - Kochłowice, opisane są w rozdziale 4 „Planowane działania na rewitalizowanych obszarach w latach 2007-2015” niniejszego Programu.

- K1 Uporządkowanie i zagospodarowanie terenów zielonych – Planty Kochłownicke
- K2 Modernizacja elewacji budynków mieszkalnych (usunięcie azbestu) przy ul. Łukasiewicza 9, Oświęcimskiej 79 i 85
- K3 Likwidacja azbestowych płyt elewacyjnych na wielorodzinnych budynkach mieszkalnych przy ulicy Brzozowej 4, 4a, 6, 6a
- K4 Likwidacja azbestowych płyt elewacyjnych na wielorodzinnych budynkach mieszkalnych przy ulicy Kamiennej 38, 38a, 38b, 40, 40a
- K5 Likwidacja azbestowych płyt elewacyjnych na wielorodzinnych budynkach mieszkalnych przy ulicy Radoszowskiej 139, 139a, 139b, 139c, 139d, Wschodniej 7, 7a, 7b, 9, 9a, 9b
- K6 Likwidacja azbestowych płyt elewacyjnych na wielorodzinnych budynkach mieszkalnych przy ulicy Wschodniej 11, 11a, Łowieckiej 6, 6a
- K7 Likwidacja azbestowych płyt elewacyjnych na wielorodzinnych budynkach mieszkalnych przy ulicy Łowieckiej 8, 8a, 8b, 8c, 8d
- K8 Likwidacja azbestowych płyt elewacyjnych na wielorodzinnych budynkach mieszkalnych przy ulicy Łowieckiej 5, 5a, 5b, 5c, 7, 7a, 7b
- K9 Zastąpienie azbestowych elementów elewacji budynków przy ul. Łowieckiej 9-9d i 11-11a materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia



## BIELSZOWICE

Dzielnica z dominującym budownictwem jednorodzinnym o wyraźnie spokojnym charakterze. Wśród niezbyt licznej starej zabudowy najcenniejsze wydaje się osiedle przy ulicy Kasprowicza, wybudowane dla rodzin Powstańców Śląskich, a także oddalone od centrum duże osiedle domków fińskich. W centrum natomiast dominują: budynek dyrekcji kopalni „Bielszowice” oraz kościół św. Marii Magdaleny. Wysoką wartość posiada także odrestaurowany już budynek pawilonu „C” szpitala miejskiego oraz znajdująca się w bezpośrednim sąsiedztwie Szkoła Podstawowa nr 14. W Bielszowicach znajdują się ponadto tereny rekreacyjne – Park „Strzelnica” z muszlą koncertową i amfiteatrem, na terenie którego odbywają się imprezy kulturalne i sportowe oraz swoją działalność prowadzi Miejski Dom Kultury. Na granicy z Wirkiem znajduje się osiedle wieżowców zawierających elementy azbestowe.

Analiza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej wykazała, że w dzielnicy występują następujące problemy:

- bardzo duże znaczenie gospodarcze,
- średni poziom korzystających z pomocy społecznej,
- średni poziom bezrobocia,
- średni poziom ubóstwa
- niski poziom przestępczości
- niski poziom występowania elementów azbestowych na budynkach wielorodzinnych.

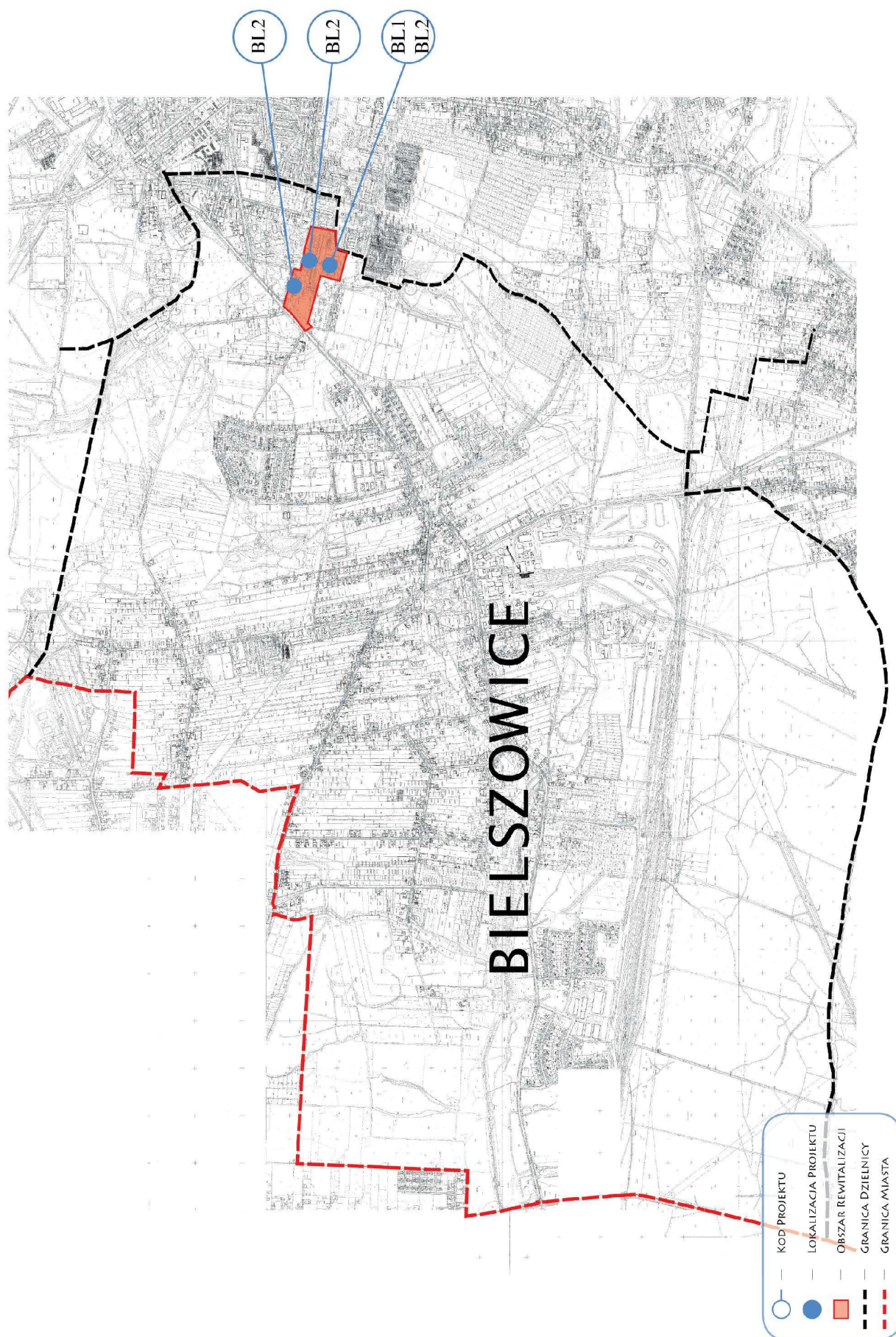
Na podstawie zidentyfikowanych problemów na terenie dzielnicy wyznaczono następujące obszary rewitalizacji:

- ul. Kokota; ul. Paderewskiego; południowa granica terenu Szpitala nr 2; pomiędzy budynkami przy ul. Paderewskiego 3 i 7; granica dzielnic Bielszowice – Wirek; tereny przyległe do budynków przy ul. Paderewskiego 9, 11; północna granica osiedla Wideckiego; fragment pasa zieleni izolacyjnej przy ul. Kokota.

Projekty o kodach: **BL1 - BL2** zgłoszone w obszarze rewitalizacji – Bielszowice, opisane są w rozdziale 4 „Planowane działania na rewitalizowanych obszarach w latach 2007-2015” niniejszego Programu.

BL1 Modernizacja elewacji budynków mieszkalnych (usunięcie azbestu) przy ul. Paderewskiego 9, 11, 15

BL2 Modernizacja elewacji budynków mieszkalnych (usunięcie azbestu) przy ul. Paderewskiego 1, 3, 7, 9, 11, 13



## HALEMBA

Dzielnica obejmuje swoim zasięgiem trzy dawne osady, mające różne korzenie administracyjne: Stara Kuźnica należąca niegdyś do powiatu pszczyńskiego, Kłodnica należąca już do ziemi bytomskiej oraz Halemba, która po uniezależnieniu się Kochłowic uzyskała status gminy. Stara Kuźnia i Kłodnica do dziś zachowały swój naturalny, cichy i wiejski charakter. Na terenie dzielnicy znajduje się kilka obiektów o zabytkowych, wśród których na pierwszy plan wysuwa się znajdujący się w centrum pałacyk klasycystyczny, w którym funkcjonował do niedawna Młodzieżowy Klub Górniczy, a obecnie jest nie użytkowany. W centrum wyróżniają się także kościół: pw. Matki Boskiej Różańcowej wraz z probostwem, Nietypowym obiektem zabytkowym są zabudowania dawnego młyna na rzece Kłodnica. Halemba rozwinęła się po II wojnie światowej dzięki wybudowanej kopalni „Halemba” i dziś jest największą oraz najliczniejszą dzielnicą Rudy Śląskiej, którą zamieszkuje 26 tysięcy ludzi. Analiza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej wykazała, że w dzielnicy występują następujące problemy:

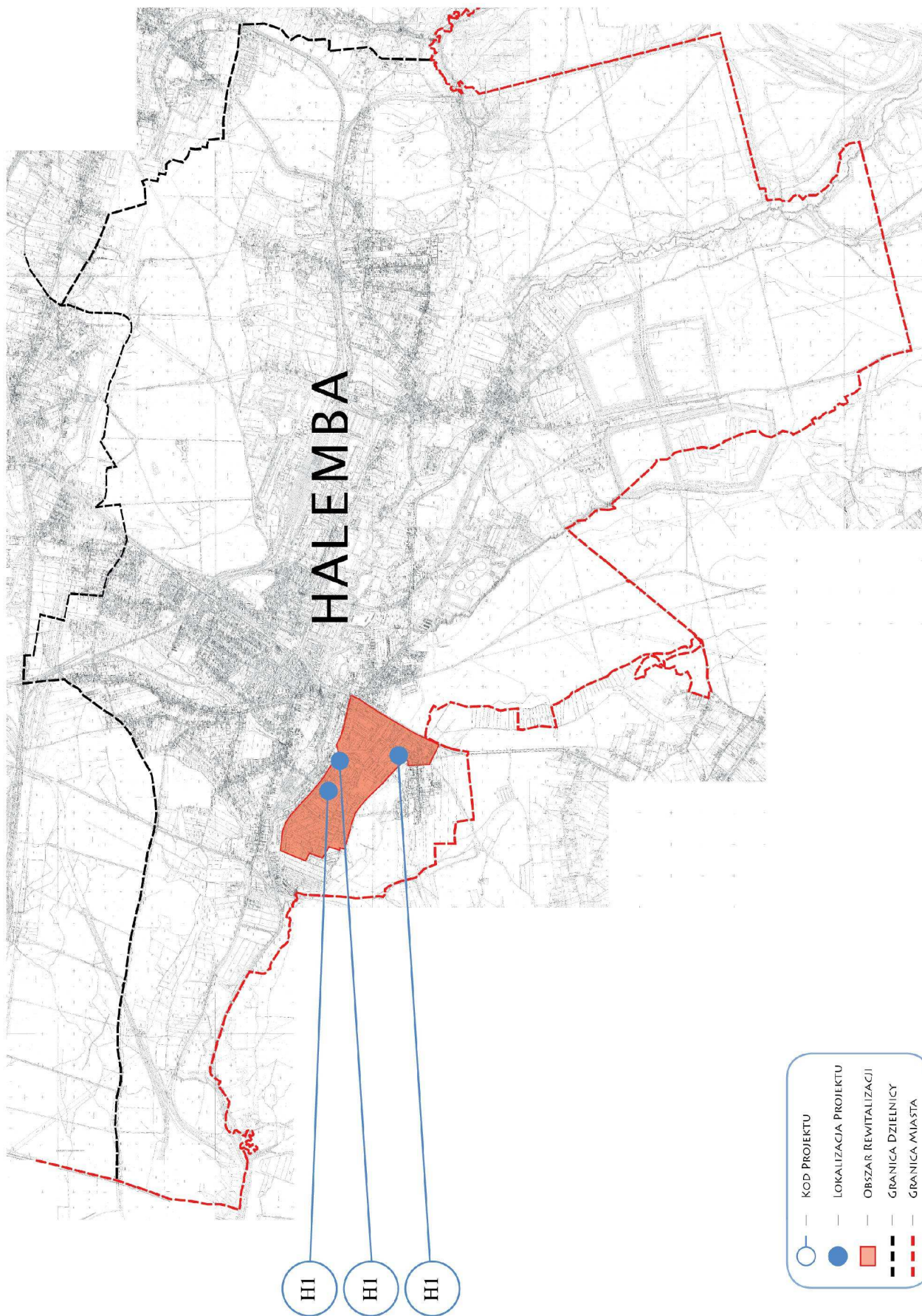
- duże znaczenie gospodarcze,
- niski poziom korzystających z pomocy społecznej,
- niski poziom bezrobocia,
- niski poziom ubóstwa,
- niski poziom przestępczości
- niski poziom występowania elementów azbestowych na budynkach wielorodzinnych

Na podstawie zidentyfikowanych problemów na terenie dzielnicy wyznaczono następujące obszary rewitalizacji:

- ul. Solidarności, ul. Miodowa, ul. 1 Maja, ul. Borowa, ul. Leśna, południowa granica osiedla przy ul. Zamenhofa ul. Modrzewiowa, wschodnia i północna granica terenu szkoły przy ul. Energetyków, ulica dojazdowa do terenu szkoły, wschodnia granica terenu ogrodów działkowych przy ul. Solidarności.

Projekt o kodzie **H1** zgłoszony w obszarze rewitalizacji – Halemba, opisany jest w rozdziale 4 „Planowane działania na rewitalizowanych obszarach w latach 2007-2015” niniejszego Programu.

- H1** Modernizacja elewacji budynków mieszkalnych (usunięcie azbestu) przy ul. Międzybłokowej 5 i 7, Solidarności 11 i 19, Olszynowej 5



## BYKOWINA

Bykowina historycznie była małym rolniczo-leśnym przysiółkiem Kochłowic. Rozwinęła się stosunkowo późno - kościół wybudowano w 1935 roku. Na jej obszarze nie zachowało się wiele obiektów świadczących o historii, a do tych nielicznych należą: odnowiony budynek Szkoły podstawowej nr 23 oraz inne zabudowania wzdłuż ulicy 11 Listopada. Współcześnie Bykowina składa się z części „starej” (opisanej powyżej) oraz dużego osiedla bloków wybudowanych po wojnie. Nowe osiedla na Bykowie jest zarazem największym skupiskiem budynków zawierających elementy azbestowe. Rozbudowa osiedla doprowadziła do tego, że w najmniejszej dzielnicy mieszka ponad 18 tysięcy ludzi, przez co jest ona najgęściej zaludniona dzielnicą Rudy Śląskiej.

Analiza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej wykazała, że w dzielnicy występują następujące problemy:

- bardzo wysoki poziom występowania elementów azbestowych na budynkach wielorodzinnych,
- średni poziom przestępczości,
- średnie znaczenie gospodarcze,
- niski poziom korzystających z pomocy społecznej,
- niski poziom bezrobocia,
- niski poziom ubóstwa.

Na podstawie zidentyfikowanych problemów na terenie dzielnicy wyznaczono następujące obszary rewitalizacji:

- rów po północnej stronie osiedla Chrobrego, granica dzielnic Bykowina – Kochłowice, odcinek ul. Górnośląskiej, rów po zachodniej stronie ul. Poloczka, południowa i wschodnia granica terenu szkolnego przy ul. Poloczka, ul. Gwarecka, ul. Korfantego, wzdłuż nasypu kolejowego po południowej i zachodniej stronie ul. 11 Listopada, ul. Katowicka do osiedla Chrobrego.
- ul. Katowicka, ul. Szpaków, ul. Skowronków, ul. Szpaków, rów po wschodniej stronie osiedla Zgrzebnioka, północna i zachodnia granica terenu kościoła św. Barbary, ul. Górnośląska, zachodnia granica terenów garażowych przy ul. ZMP, granica dzielnic Bykowina – Kochłowice,

poza granicami dzielnicy Bykowina:

- ul. Okopowa, ul. Ślepa, ul. Topolowa, ul. Robotnicza do ul. Katowickiej.

Projekty o kodach: **BK1 - BK11** zgłoszone w obszarze rewitalizacji – Bykowina, opisane są w rozdziale 4 „Planowane działania na rewitalizowanych obszarach w latach 2007-2015” niniejszego Programu.



- BK1 Przywrócenie funkcji rekreacyjnych – Budowa obiektów sportowych w Rudzie Śląskiej - Bykowie
- BK2 Zastępowanie azbestowych elementów budynków wielorodzinnych mieszkalnych osiedla mieszkaniowego przy ul. ZMP 2, 6, 8, 12, 14, 16, 18, 20, 22, ul. Kowalskiego 1-7,9 ul. Gwareckiej 35 i ul. Górnośląskiej 20 materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka
- BK3 Zastępowanie azbestowych elementów budynków wielorodzinnych mieszkalnych osiedla mieszkaniowego przy ul. Chrobrego 2, 4, 8, 10, ul. Krzywoustego 1-3, 5 materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka
- BK4 Zastępowanie azbestowych elementów budynków wielorodzinnych mieszkalnych osiedla mieszkaniowego przy ul. Pordzika 12, 14 materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka
- BK5 Zastępowanie azbestowych elementów budynków wielorodzinnych mieszkalnych osiedla mieszkaniowego przy ul. Bocianów 1, 4, 6, 8, 10, ul. Gołębi 3, ul. Górnośląska 11 i ul. Skowronków 1, 2 materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka
- BK6 Modernizacja elewacji pawilonów handlowych (usunięcie azbestu) przy ul. Drozdów 1, Skowronków 12, Wilka 4, 4a, Kombajnistów 4, 4a w Rudzie Śląskiej. W obiektach prowadzona jest działalność gospodarcza
- BK7 Modernizacja elewacji budynków mieszkalnych (usunięcie azbestu) przy ul. Brygadzystów 2, 5, 7, Drozdów 2-4, Grzegorzka 1, 3, 4, 10, 12, Grzegorzka 9 – Gwareckiej 24, Gwareckiej 15, 19, 23, 25, 27, 31, Kanarków 1, 3 - 5, Kombajnistów 2, Kopalnianej 10, 18-20, Korfantego 19, 21, Poloczka 2-4, 12, Skowronków 4, 6, 14, 16, Szramka 1, 3, Sztolniowej 2-4, Szybowej 4, 6, Szpaków 3-5, 9-11-13, 15-17, 25-27, 29-31, 37, 39, 41-43, 47, 49, 51-53, Szygarskiej 2, Wilka 5, 6, 7, 8, 10, Zgrzebnioka 2, 4, 8, 14, 16, 20, 22
- BK8 Renowacja i modernizacja obiektu przy ul. 11 Listopada 15a w Rudzie Śląskiej - Bykowie
- BK9 Zastępowanie azbestowych elementów budynków wielorodzinnych mieszkalnych materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka, tylko wraz z utylizacją azbestu przy ul. Poloczka 3
- BK10 Termomodernizacja budynków mieszkalnych przy ul. Zgody 5, 7, 9 i Siekiela 23, 25, 27
- BK11 Zastępowanie azbestowych elementów budynku wielorodzinnego mieszkalnego przy ulicy Szpaków 23 i 23a materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka wraz z utylizacją azbestu.



### 3.3.4 Analiza wybranych obszarów rewitalizacji w zakresie mieszkalnictwa

Zgodnie z Rozporządzeniem (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 roku w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego istnieje możliwość współfinansowania ze środków EFRR wydatków w zakresie mieszkalnictwa.

Podstawę dla udzielenia wsparcia finansowego w tym zakresie stanowią zapisy Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013, które określają możliwość współfinansowania inwestycji m.in. w zakresie tkanki mieszkaniowej, polegających na zastępowaniu azbestowych elementów budynków wielorodzinnych mieszkalnych materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka, tylko wraz z utylizacją azbestu.

Inwestycje w substancję mieszkaniową mogą być realizowane wyłącznie w ramach Lokalnych Programów Rewitalizacji miejskiej, zgodnie z *Wytycznymi dla opracowania Lokalnych Programów Rewitalizacji* (Załącznik nr 4 do Szczegółowego opisu priorytetów RPO WSL na lata 2007-2013).

Na podstawie Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie programowania działań dotyczących mieszkalnictwa, opartych na art. 47 rozporządzenia Komisji WE nr 1828/2006, inwestycje w obszarze mieszkalnictwa mogą być realizowane **wyłącznie** na wyznaczonych obszarach wsparcia, które spełniają co najmniej trzy z następujących kryteriów, w tym dwa kryteria spośród tych wymienionych w lit. od a) do h):

- a) wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia;
- b) wysoka stopa długotrwałego bezrobocia;
- c) niekorzystne trendy demograficzne;
- d) niski poziom wykształcenia, wyraźny deficyt kwalifikacji i wysoki wskaźnik przerywania skolaryzacji;
- e) wysoki poziom przestępczości i wykroczeń;
- f) szczególnie wysoki stopień degradacji środowiska;
- g) niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej;
- h) wysoka liczba imigrantów, grup etnicznych i mniejszościowych lub uchodźców;
- i) porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego;
- j) niski poziom wydajności energetycznej budynków.

Dla poszczególnych obszarów rewitalizacji Miasto Ruda Śląska otrzymało dane statystyczne dotyczące wskaźników w zakresie mieszkalnictwa, od następujących jednostek organizacyjnych i podmiotów:

- Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Rudzie Śląskiej,

- Wspólnota Mieszkaniowa „Nieruchomości” przy ul. Szpaków 23 i 23a,
- Międzyzakładowa Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa "Perspektywa",
- "Spółka Mieszkaniowa Śląsk" Sp. z o.o. w Rudzie Śląskiej,
- Rudzka Spółdzielnia Mieszkaniowa,
- Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Nasz Dom” w Rudzie Śląskiej,
- Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Luiza” w Zabrze,
- Bytomska Spółka Restrukturyzacji Kopalń Sp. z o.o. w Bytomiu,
- PKP S.A. Oddział Gospodarowania Nieruchomościami w Katowicach,
- Biuro Zarządzania Mieniem, Huta „Pokój” w Rudzie Śląskiej,
- Konsorcjum Ochrony Kopalń Sp. Z o.o., ZGM w Zabrze,
- Komendy Miejskiej Policji w Rudzie Śląskiej,
- Powiatowego Urzędu Pracy w Rudzie Śląskiej,
- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej,
- Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Ruda Śląska,

co prezentuje poniższa tabela:

Tab. 64. Zestawienie wskaźników w zakresie mieszkalnictwa w poszczególnych obszarach rewitalizacji w mieście Ruda Śląska.

Lp.	Obszar rewitalizacji	Wskaźnik – dane w obszarze rewitalizacji											
		Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej		Liczba osób długotrwale bezrobotnych		Liczba przestępstw		Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych		Liczba budynków wybudowanych przed rokiem 1989 do ogólnej liczby budynków		Liczba osób zameldowanych	
		2006 r.	2007 r.	2006 r.	2007 r.	2006 r.	2007 r.	2006 r.	2007 r.	2006 r.	2007 r.	2006 r.	2007 r.
I.	Ruda	1725	1467	270	145	b.d.	596	788	826	338/338	338/338	13639	14141
II.	Nowy Bytom	1831	1578	217	122	b.d.	403	560	561	190/199	190/199	9789	9948
III.	Wirek	1046	911	124	68	b.d.	519	532	538	163/163	163/163	7861	8000
IV.	Orzegów	1212	1050	134	80	b.d.	216	310	307	167/167	169/169	5244	5535
V.	Godula	679	559	127	63	b.d.	177	426	449	122/122	121/121	7681	7707
VI.	Chebzie	261	204	22	10	b.d.	47	138	139	56/56	51/51	1071	1064
VII.	Kochłowice	211	146	66	30	b.d.	114	251	265	53/57	53/57	5349	5303
VIII.	Bielszowice	75	44	17	9	b.d.	32	47	51	6/6	6/6	1471	1513
IX.	Halemba	366	322	113	52	b.d.	186	356	354	81/87	81/87	11955	11778
X.	Bykowina	682	598	251	131	b.d.	370	727	739	186/198	186/198	18518	18569

Źródło: Opracowanie własne Wydziału Innowacji i Pozyskiwania Funduszy.

Miasto Ruda Śląska zleciło w 2007 roku przeprowadzenie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest (płyt azbestowo-cementowych) na terenie miasta Ruda Śląska, w wyniku której stwierdzono, że na dzień 30 czerwca 2007 r. wykorzystywanych było łącznie **246 825 m<sup>2</sup>** płyt azbestowo-cementowych, których masa wynosi **2 713, 6 Mg**.

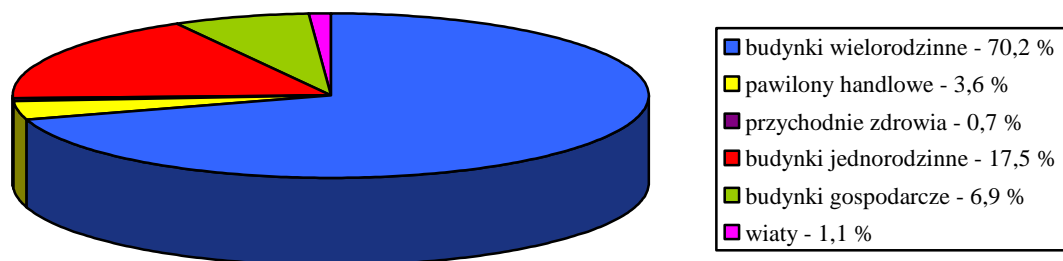
Tab. 65. Ilość wyrobów z azbestem (ogółem) na terenie miasta Ruda Śląska

Lp.	Dzielnica	Powierzchnia (m <sup>2</sup> )	Masa (Mg)
1.	Bykowina	132 445	1 456,90
2.	Kochłowice	33 580	369,40
3.	Godula	19 955	219,55
4.	Wirek	17 840	191,30
5.	Ruda	16 695	182,60
6.	Orzegów	12 865	142,35
7.	Bielszowice	8 435	97,80
8.	Halemba	5 010	53,70
<b>RAZEM</b>		<b>246 825</b>	<b>2 713,60</b>

Źródło: Powiatowy Program Usuwania Azbestu i Wyrobów Zawierających Azbest na terenie Miasta Ruda Śląska

Procentowy udział rodzajów obiektów zawierających azbest występujących na terenie miasta Ruda Śląska w układzie graficznym przedstawia wykres:

Wykres 12. Procentowy udział rodzajów obiektów zawierających azbest



Źródło: Powiatowy Program Usuwania Azbestu i Wyrobów Zawierających Azbest na terenie Miasta Ruda Śląska

Tab. 66. Harmonogram rzeczowy usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Ruda Śląska w latach 2008 – 2032

Rodzaj budownictwa	Jednostka	Planowane ilości wyrobów zawierających azbest do usunięcia w latach:			Razem
		2008-2012	2013-2022	2023-2032	
wielorodzinne	m <sup>2</sup>	120 000,0	118 250,0	---	238 250,0
	Mg	1 320,0	1 300,7	---	2 620,7
jednorodzinne	m <sup>2</sup>	4 000,0	4 000,0	575,0	8 575,0
	Mg	43,5	43,5	5,9	92,9
RAZEM	m <sup>2</sup>	124 000,0	122 250,0	575,0	246 825,0
	Mg	1 363,5	1 344,2	5,9	2 713,6

Źródło: Powiatowy Program Usuwania Azbestu i Wyrobów Zawierających Azbest na terenie Miasta Ruda Śląska

Usuwanie i wymiana wyrobów zawierających azbest będzie zatem zadaniem długoterminowym ze względu na dużą ilość wyrobów przeznaczonych do usunięcia, a także na wysokość potrzebnych środków finansowych.

Projekty polegające na zastępowaniu azbestowych elementów budynków wielorodzinnych mieszkalnych materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka, tylko wraz z utylizacją azbestu, zostały wymienione i opisane poniżej w poszczególnych obszarach rewitalizacji w rozdziale 4. *Planowane działania na rewitalizowanych obszarach w latach 2007-2015* niniejszego Programu.

### 3.4 Oczekiwane wskaźniki osiągnięć

#### Wskaźników realizacji projektów z zakresu rewitalizacji

Podstawą prawidłowego monitorowania zmian i oceny zrealizowanych działań jest określenie wskaźników, obrazujących ilościowo i jakościowo postęp w realizacji wytyczonych celów.

Wskaźniki powinny być:

- ✓ trafne,
- ✓ mierzalne,
- ✓ wiarygodne,
- ✓ dostępne.

Każdy projekt realizowany w ramach Programu można scharakteryzować za pomocą trzech rodzajów wskaźników:

- ✓ *WSKAŹNIKI PRODUKTU* (wszystkie produkty materialne, które otrzymuje beneficjent w trakcie realizacji projektu),
- ✓ *WSKAŹNIKI REZULTATU* (bezpośrednie efekty realizacji projektu),
- ✓ *WSKAŹNIKI ODDZIAŁYWANIA* (długofalowe efekty realizacji projektu).

Miarą skuteczności prowadzonych działań będą również wskaźniki subiektywne, takie jak:

- wzrost zadowolenia mieszkańców,
- życzliwy stosunek do otoczenia i wzrost poczucia stabilizacji,
- wzrost poczucia bezpieczeństwa i przynależności do społeczności lokalnej,
- wzrost aktywności społecznej i zachowań kooperacyjnych,
- wzrost zdolności do samodzielnego rozwiązywania problemów przez mieszkańców miasta.

Zestawienie przedmiotowych wskaźników dostępne jest pod linkiem: <http://rpo.silesia-region.pl/zalaczniki/2009/01/09/1231510060.pdf>, tabela tam zamieszczona przedstawia zestawienie wskaźników produktów i rezultatów dla poszczególnych projektów z zakresu rewitalizacji realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013 Działania 6.2 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych, Poddziałania 6.2.1 Rewitalizacja – „duże miasta”.



## 4. PLANOWANE DZIAŁANIA NA REWITALIZOWANYCH OBSZARACH W LATACH 2007-2015

### I. Obszar Ruda

#### **R2. Podmiot wdrażający: Miasto Ruda Śląska**

**Wydział wiodący: Wydział Inwestycji**

**Projekt: Utworzenie pasażu handlowego przy ul. Janasa**

Projekt zakłada modernizację ulicy Janasa wraz z przebudową podziemnej infrastruktury technicznej, miejscami parkingowymi oraz modernizację elewacji budynków. Projekt ma na celu kompleksową poprawę jakości wnętrza ulicy Janasa celem utworzenia atrakcyjnego ekonomicznie i społecznie pasażu handlowego w tym miejscu. Projekt przewiduje remont elewacji zabytkowych budynków, zwiększenie ilości lokali usługowych w stosunku do lokali mieszkalnych, dostosowanie infrastruktury ulicy do potrzeb pasażu, wymianę nawierzchni, budowę miejsc parkingowych, uspokojenie ruchu kołowego oraz wprowadzenie miejsca centralnego z dominantą przestrzenną oraz małą architekturą z oświetleniem i ławkami. Projekt powinien być powiązany z zewnętrznymi projektami społecznymi zmierzającymi do poprawy świadomości społecznej mieszkańców rewitalizowanego terenu oraz projektami wspierającymi small-biznes. Po zakończeniu projektu należy zastrzec sposób rozbudowy ulicy tzn. dopuścić stopniowe wprowadzanie plomb mieszkalno-usługowych w miejscach przerw w obu pierzejach ulicy, budowanych w ścisłym dostosowaniu do już istniejących cech zrewitalizowanej ulicy.

**Okres realizacji: 2007-2013**

**Nakłady finansowe: 5 000 000,00 zł.**

#### **R3. Podmiot wdrażający: Miasto Ruda Śląska**

**Wydział wiodący: Wydział Inwestycji**

**Projekt: Rewitalizacja Parku im. Koziola**

Rewitalizacja parku i terenów przyległych obejmująca przebudowę istniejącej infrastruktury i elementów małej architektury celem utworzenia obiektu kulturalno-wypoczynkowego.

**Okres realizacji: 2010-2011**

**Nakłady finansowe: 2 800 000,00 zł.**

#### **R4. Podmiot wdrażający: Miasto Ruda Śląska**

**Wydział wiodący: Miejski Konserwator Zabytków**

**Projekt: Renowacja i adaptacja obiektów zabytkowego szybu „Mikołaj”.**

Projekt zakłada adaptację warsztatów na cele kulturalne, wykonanie parkingów, realizację oświetlenia terenu, uporządkowanie zieleni otaczającej i dojazdu.

**Okres realizacji: 2007-2013**

**Nakłady finansowe: 1 500 000,00 zł.**

**R5. Podmiot wdrażający: Miasto Ruda Śląska**

**Wydział wiodący: Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska**

**Projekt: Rewitalizacja terenów rekreacyjnych - Park Sobieskiego**

Projekt obejmuje odtworzenie terenu rekreacyjno-wypoczynkowego poprzez: uporządkowanie drzewo i krzewostanu, wykonanie alejek, oświetlenia, wyposażenie w elementy małej architektury (ławki, kosze na śmieci), uporządkowanie gospodarki ściekowej, rewitalizację zbiornika wodnego. Umożliwi rozwój funkcji rekreacyjno-mieszkaniowej wraz z infrastrukturą dla tworzenia nowych aktywności w dziedzinie rekreacji i wypoczynku.

**Okres realizacji: 2010-2014**

**R6. Podmiot wdrażający: Miasto Ruda Śląska**

**Wydział wiodący: Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska**

**Projekt: Rewitalizacja terenów rekreacyjnych - zagospodarowanie Doliny Achtelika**

Projekt polega na utworzeniu terenu rekreacyjno-wypoczynkowego poprzez: uporządkowanie drzewostanu, renowację grotty Achtelika, wykonanie alejek bocznych, wyposażenie terenu w elementy małej architektury.

**Okres realizacji: 2010-2014**

**R7. Podmiot wdrażający: Międzyzakładowa Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Perspektywa”**

**Projekt: Rewitalizacja zabytkowej zabudowy osiedla robotniczego przy ul. Staszica od 1 do 15, Kościelnej 2,4,6,8, Wieniawskiego 1,3,5, Wolności 33,35 i 37**

Układ urbanistyczny i zabudowa powyższego osiedla znajduje się w krajowym rejestrze zabytków „A”. Obecny ich stan wymaga jednak znacznych remontów pozwalających na przywrócenie dawnej estetyki i funkcjonalności. Obiekty wymagają remontu elewacji polegającego na oczyszczeniu ścian zewnętrznych wykonanych z cegły licowej, kamiennych podmurówek oraz uzupełnienia brakujących zdobień. We wszystkich obiektach wskazana jest wymiana pokrycia dachowego. Pomieszczenia gospodarcze, które stanowią ważną część całego zespołu architektonicznego, należy poddać renowacji celem przywrócenia do pierwotnego stanu. Proponuje się wytyczyć i utwardzić wewnętrzne uliczki oraz ciągi piesze, a wewnątrz urbanistyczne wg wytycznych konserwatorskich. Spółdzielnia we własnym zakresie dokonała już remontu dachu na budynku Staszica 1.

**Okres realizacji: 2005-2013**

**Nakłady finansowe: 3 200 000,00 zł.**

**R8. Podmiot wdrażający: Międzyzakładowa Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Perspektywa”**

**Projekt: Rewitalizacja zabytkowego osiedla robotniczego w kwartale ulic Wolności od nr 102 do 114 oraz Raciborskiej od nr 1 do 15**

Kwartal ograniczony ulicami Wolności, Raciborską, Zabrzeńską tworzy zwarty układ urbanistyczny wyróżniający się na tle pobliskiej współczesnej zabudowy. Architektura zespołu jest świadectwem kultury materialnej środowiska

robotniczego z początku XX wieku. Całość jest przykładem kompleksowego zagospodarowania kwartału miejskiego, planowego i harmonijnego. Od 1995 r. kwartał ten został wpisany do rejestru zabytków ówczesnego województwa katowickiego. Budynek pochodzi z lat 1904 - 1919. Chcąc przywrócić ich dawny charakter, obiekty te powinny zostać poddane czyszczeniu ścian ceglanych tak jak to już uczyniono w przypadku budynku przy Wolności 102. Kontynuacji wymaga remont dachów zachowując ich mansardowy charakter, likwidując przy tym blaszane wykończenia. Remont taki wykonano już dla budynków Wolności 102, 104, 114 oraz przy ul. Raciborskiej 1 i 15. Także renowacji wymagają gzymsy, woluty, tynkowane portale i obwoluty okien. Istniejące w podwórkach komórki i pomieszczenia gospodarcze należy usystematyzować i przywrócić ich pierwotny charakter. W przestrzeni pomiędzy ul. Wolności 102 - 114 a Raciborską 1 - 15 winno się usytuować utwardzone ciągi piesze, przestrzeń parkingową, wypoczynkową oraz plac zabaw. Uporządkowanie stolarki okiennej.

**Okres realizacji: 2005-2013**

**Nakłady finansowe: 4 200 000,00 zł.**

**R9. Podmiot wdrażający: Międzyzakładowa Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Perspektywa”**

**Projekt: Rewitalizacja kwartału zabudowy przy rogu ul. Matejki 1-1c i Piastowskiej 9**

Mimo różnych adresów jest to jednolity zespół mieszkalny z elewacją z cegły nietynkowanej i stiukowych zdobień okien i portali drzwi wejściowych pochodzący z lat 1921-1923. Przywracając dawną atrakcyjność kwartału należy przeprowadzić prace elewacyjne i dekarские. Wszystkie ściany budynków wymagają wyczyszczenia, a elementy tynkowane naprawy i uzupełnień. Poszycia dachów winny być przywrócone do ich pierwotnego stanu poprzez wymianę dachówki.

**Okres realizacji: 2010-2013**

**Nakłady finansowe: 850 000,00 zł.**

**R10. Podmiot wdrażający: Międzyzakładowa Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Perspektywa”**

**Projekt: Rewitalizacja zespołu budynków z przełomu XIX/XXw. przy ul. Piastowskiej 8, 19 i 25**

Budynki pochodzą z lat 1899-1908 i charakteryzują się niewątpliwą wartością architektoniczną. Obecny ich stan wymaga znacznych remontów, a w szczególności oczyszczenia ceglanej elewacji, uzupełnienia tynkowych podmurówek, wymiany poszycia dachowego. W budynku przy ulicy Piastowskiej 25 roboty dekarские zostały już wykonane. Budynki te posiadają indywidualne podwórza, których przestrzeń wymaga uporządkowania z możliwością małej infrastruktury w postaci skwerów rekreacyjnych i placów zabaw.

**Okres realizacji: 2007-2010**

**Nakłady finansowe: 800 000,00 zł.**

**R11. Podmiot wdrażający: Międzyzakładowa Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Perspektywa”**

**Projekt: Rewitalizacja willi przy ul. Ogrodowej 3 - dawnego domu Ballestremów.**

Budynek ten posiada niewątpliwą wartość historyczną dla miasta. Ceglana elewacja wymaga oczyszczenia i uzupełnień braków, przywrócenia wymagają fronty, gzymsy kordonowe i koronujące. Dach kryty obecnie papą został już wyremontowany przez Spółdzielnię. Istnieje możliwość uporządkowania zieleni, odtwarzając zarys dawnego parku, łącząc obecne funkcje z placem zabaw dla dzieci.

**Okres realizacji: 2012-2013**

**Nakłady finansowe: 600 000,00 zł.**

**R12. Podmiot wdrażający: Międzyzakładowa Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Perspektywa”**

**Projekt: Rewitalizacja zabudowy przy ul. Ligonja 7, Starowiejskiej 31 i 33**

W obiektach tych należy poddać renowacji elewacje ze szczególnym uwypukleniem wszystkich pierwotnych tynkowych zdobień. Wymiany wymaga poszycie dachowe, które należy zastąpić nowym wykonanym z dachówki.

**Okres realizacji: 2007-2013**

**Nakłady finansowe: 360 000,00 zł.**

**R13. Podmiot wdrażający: Międzyzakładowa Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Perspektywa”**

**Projekt: Rewitalizacja zabudowy przy ul. Skłodowskiej 1-5**

Budynki przy ulicy Skłodowskiej 1 – 5 pochodzą z lat 1907-1927 i stanowią typową charakterystyczną regionalną zabudowę tego okresu. Chcąc odtworzyć ich wartość architektoniczną we wszystkich trzech budynkach należy wykonać remont elewacji, pokrycia dachowego. Elewacje z cegły należy oczyścić wraz z kamienną podmurówką ze szczególnym uwzględnieniem murowanych podejść do klatek schodowych. Nowego pokrycia z dachówki wymagają wszystkie trzy obiekty. Teren przyległy do budynków winien zostać zagospodarowany poprzez wyznaczenie nowych ciągów pieszych, ustalenie obszarów niskiej zieleni oraz miejsc wypoczynkowych i placów zabaw dla lokalnej ludności.

**Okres realizacji: 2006-2013**

**Nakłady finansowe: 320 000,00 zł.**

**R14. Podmiot wdrażający: Międzyzakładowa Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Perspektywa”**

**Projekt: Rewitalizacja kamienicy mieszkalno-usługowej przy ul. Sieronia 1**

Wolnostojąca kamienica z roku 1908 posiada z trzech stron neoklasycystyczną fasadę, która wymaga oczyszczenia i renowacji elementów takich jak frontony, gzymsy kordonowe i koronujące, boniowanie. Obiekt ten od 2001 roku posiada

nowe poszycie dachowe. Teren wokół budynku wymaga zagospodarowania i usystematyzowania.

**Okres realizacji: 2010-2013**

**Nakłady finansowe: 90 000,00 zł.**

**R15. Podmiot wdrażający: Międzyzakładowa Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Perspektywa”**

**Projekt: Rewitalizacja kamienicy mieszkalno-usługowej przy ulicy Wolności 2**

Secesyjna kamienica pochodząca z 1910 roku, której ceglane połączenie ścian wymagają oczyszczenia, a sztukateria renowacji. Podwórko posesji jest bardzo małe, dlatego wskazana jest konsultacja z mieszkańcami celem jego racjonalnego wykorzystania.

**Okres realizacji: 2012-2013**

**Nakłady finansowe: 110 000,00 zł.**

**R16. Podmiot wdrażający: Międzyzakładowa Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Perspektywa”**

**Projekt: Rewitalizacja kamienic przy ul. Bankowej 9 i 11**

Są to odrębne kamienice, a każda z nich posiada swoje niepowtarzalne walory architektoniczne. Blisko stuletni upływ czasu od ich budowy nie pozostał bez znaczenia dla ich obecnego stanu. Aktualnie kamienice te wymagają gruntownego czyszczenia elewacji w celu odzyskania naturalnego koloru, renowacji powinny być poddane wszystkie zdobienia, a ich brakujące elementy zrekonstruowane. Celem odzyskania dawnej świetności budynków wskazana jest również wymiana pokrycia dachowego przy zastosowaniu odpowiedniej dachówki. Posesje wokół budynków należy zagospodarować poprzez odtworzenia i przystosowanie do eksploatacji znajdujących się tam pomieszczeń gospodarczych, a wolną przestrzeń wykorzystać pod niską zieleń z wytyczonymi ciągami pieszymi.

**Okres realizacji: 2010-2013**

**Nakłady finansowe: 350 000,00 zł.**

**R17. Podmiot wdrażający: Międzyzakładowa Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Perspektywa”**

**Projekt: Rewitalizacja budynku przy ul. Powstańców 6**

Obiekt ten wymaga znacznych prac celem przywrócenia jego dawnych walorów estetycznych. Resztki tynkowej elewacji należy skuć i wykonać nowe wyprawy tynków zewnętrznych. Z dachu należy usunąć zastępcze fragmenty poszycia blaszanego, zastępując je nowym jednolitym wykonanym z dachówki. Z tyłu budynku istnieje możliwość stworzenia terenów rekreacyjnych otoczonych chodnikiem i drogą wewnętrzną.

**Okres realizacji: 2007-2010**

**Nakłady finansowe: 450 000,00 zł.**

**R18. Podmiot wdrażający: Międzyzakładowa Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Perspektywa”**

**Projekt: Zastępowanie azbestowych elementów budynków wielorodzinnych mieszkalnych przy ul. Narcyzów 3, 5, 7, 9 materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka.**

W celu zapewnienia właściwych warunków ochrony zdrowia mieszkańców i otaczającego ich środowiska naturalnego zachodzi konieczność dokonania demontażu azbestowych elementów użytych do budowy zamieszkiwanych przez nich budynków. Realizacja projektu oparta będzie na szczegółowej dokumentacji technicznej określającej warunki demontażu elementów szkodliwych, audit energetyczny i projekt ponownego docieplenia budynku.

**Okres realizacji: 2008-2013**

**Nakłady finansowe: 1 600 000,00 zł.**

**R19. Podmiot wdrażający: Rudzka Spółdzielnia Mieszkaniowa**

**Projekt: Poprawa funkcjonalności ruchu kołowego, ruchu pieszego i estetyki przestrzeni publicznej ul. Mickiewicza 5 w Rudzie Śląskiej**

Projekt obejmuje remont chodnika, ulicy i parkingu w celu poprawienia funkcjonalności ruchu kołowego, pieszego i estetyki przestrzeni.

**Okres realizacji: 2007-2013**

**Nakłady finansowe: 40 000,00 zł.**

**R20. Podmiot wdrażający: Rudzka Spółdzielnia Mieszkaniowa**

**Projekt: Modernizacja elewacji pawilonów handlowych (usunięcie azbestu) przy ulicy Norwida 26 w Rudzie Śląskiej. W obiekcie prowadzona jest działalność gospodarcza i kulturalno-oświatowa w osiedlowym domu kultury.**

Rewitalizacja obiektu będzie polegała na ustawieniu rusztowania, demontażu zamontowanych na elewacji jako wypełnienie pod blachami trapezowymi płyt zawierających azbest. Zdemontowane przez wykonawcę, posiadającego zezwolenie na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych, elementy zostaną zafoliowane i przetransportowane na wysypisko w celu dokonania utylizacji zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 roku w sprawie sposobów i warunków bezpieczeństwa użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest. Po zdemontowaniu jako wypełnienie zabudowane zostaną płyty typu „Minerit” a następnie ponownie płyty trapezowe osłonowe.

**Okres realizacji: lipiec 2007 - styczeń 2013**

**Nakłady finansowe: 539 000,00 zł.**

**R21. Podmiot wdrażający: Rudzka Spółdzielnia Mieszkaniowa**

**Projekt: Modernizacja elewacji budynków mieszkalnych (usunięcie azbestu) przy ulicy Wolności 20, Mickiewicza 5 i 7, Norwida 19, Magazynowej 6 i 10, Szyb Powietrzny 5 i 7 w Rudzie Śląskiej.**

Rewitalizacja obiektu będzie polegała na ustawieniu rusztowania, demontażu zamontowanych na elewacji płyt zawierających azbest, rusztu wykonanego z łąt drewnianych i materiału dociepleniowego – wełny mineralnej. Zdemontowane

przez wykonawcę posiadającego zezwolenie na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych elementy zostaną zafoliowane i przetransportowane na wysypisko w celu dokonania utylizacji zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 roku w sprawie sposobów i warunków bezpieczeństwa użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest. Na tak przygotowanych ścianach elewacji wykonane zostanie docieplenie metodą lekką mokrą, polegającą na ułożeniu warstwy styropianu, siatki zbrojącej oraz wyprawy elewacyjnej z tynku akrylowego.

**Okres realizacji: lipiec 2007 – styczeń 2013**

**Nakłady finansowe: 1 579 275,00 zł.**

**R22. Podmiot wdrażający: Rudzka Agencja Rozwoju „Inwestor” Sp. z o.o.**

**Projekt: Renowacja i modernizacja obiektu Rudzkiej Agencji Rozwoju „Inwestor” Sp. z o.o. przy ul. Wolności 6 w Rudzie Śląskiej.**

Celem projektu jest tworzenie sprzyjającej infrastruktury przyczyniającej się do likwidacji istotnych problemów gospodarczych i społecznych na obszarze rewitalizowanym poprzez renowację i modernizację budynku o wartości i znaczeniu historycznym. Obiekt będący przedmiotem rewitalizacji stanowi własność Rudzkiej Agencji Rozwoju „Inwestor” Sp. z o.o. zlokalizowany w Rudzie Śląskiej przy ul. Wolności 6 pochodzi z początku wieku XX i znajduje się pod ochroną konserwatorską, ale nie jest wpisany w rejestr zabytków województwa śląskiego. Numer mapy ewidencyjnej: 9, nr działki 1370/16, o powierzchni 0,07 ha, KW numer 10894. Rudzka Agencja Rozwoju „Inwestor” Sp. z o.o. jako instytucja samofinansująca się (non-profit) ma na celu wspieranie i promocję przedsiębiorczości w mieście i regionie. Działalność ukierunkowana jest głównie na problematykę o charakterze publicznym toteż pragnie stworzyć odpowiednią infrastrukturę, dogodniejsze warunki lokalowe sprzyjające wspieranie rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości w regionie.

**Okres realizacji: kwiecień 2008 – kwiecień 2009**

**Nakłady finansowe: 1 000 000,00 zł.**

**R23. Podmiot wdrażający: Związek Harcerstwa Polskiego Komenda Hufca ZHP w Rudzie Śląskiej**

**Projekt: Remont i modernizacja budynku Domu Harcerza znajdującego się przy ul. Szczęść Boże 4.**

Realizacja projektu polegać będzie na zmodernizowaniu obecnego budynku – Domu Harcerza do potrzeb śródrocznej działalności z dziećmi i młodzieżą. Modernizacja ww. obiektu dotyczyć będzie m.in. ocieplenia ścian, nałożenia tynku, wymiany nieszczelnych okien i drzwi wejściowych oraz remontu wnętrza budynku. Dom Harcerza jest obiektem o powierzchni użytkowej 384 m<sup>2</sup> i kubaturze 2625 m<sup>3</sup> i jest własnością Związku Harcerstwa Polskiego. Remont ww. budynku pozwoli na oszczędności w zakresie ogrzewania. Obecnie Dom Harcerza wykorzystywany jest do działalności pozalekcyjnej dla dzieci i młodzieży. Poprawienie jego wnętrza i estetyki pozwoli na jeszcze lepsze jego wykorzystanie.

**Okres realizacji: 2007-2013;**

**Nakłady finansowe: 300 000,00 zł.**

## II. Obszar Nowy Bytom

**N1. Podmiot wdrażający: Miasto Ruda Śląska**

**Wydział wiodący: Wydział Inwestycji**

**Projekt: Wzgórze nowych idei - rewitalizacja przestrzeni "rynek - centrum" (I etap)**

I etap – przebudowa i zagospodarowanie istniejącej płyty placu na rynek miejski wraz z wykonaniem nowych nawierzchni, urządzeniem zieleni, małą architekturą, oświetleniem i infrastrukturą techniczną. Zadanie posiada opracowany projekt budowlano-wykonawczy i pozwolenie na budowę.

**Okres realizacji: 2008-2013**

**Nakłady finansowe: 12 000 000,00 zł.**

**N2. Podmiot wdrażający: Miasto Ruda Śląska**

**Wydział wiodący: Wydział Inwestycji**

**Projekt: Wzgórze nowych idei - rewitalizacja parku dworskiego na cele rekreacyjno-gospodarcze (II etap) w Rudzie Śląskiej**

II etap - rewitalizacja parku i terenów przyległych wraz z przebudową istniejącej infrastruktury oraz elementów małej architektury.

**Okres realizacji: 2008-2013**

**Nakłady finansowe: 8 500 000,00 zł.**

**N3. Podmiot wdrażający: Miasto Ruda Śląska**

**Wydział wiodący: Wydział Inwestycji**

**Projekt: Wzgórze nowych idei - rewitalizacja przestrzeni "rynek - centrum" (III etap) w Rudzie Śląskiej**

III etap – kontynuacja rynku po zachodniej stronie kościoła.

**Okres realizacji: 2010-2013**

**Nakłady finansowe: 20 000 000,00 zł.**

**N4. Podmiot wdrażający: Miasto Ruda Śląska**

**Wydział wiodący: Wydział Inwestycji**

**Projekt: Modernizacja i renowacja zabytkowego osiedla - kolonii robotniczej „Kaufhaus” przy ul. Niedurnego w Rudzie Śląskiej**

W ramach rewitalizacji zabytkowego osiedla robotniczego przewiduje się następujące etapy realizacji:

I. Infrastruktura zewnętrzna – kanalizacja deszczowa, sanitarna, oświetlenie, ciągi drogowe i chodnikowe, miejsca postojowe, place zabaw oraz zagospodarowanie parteru budynku przy ul. Gwardii Ludowej 21-23 na świetlicę środowiskowo-terapeutyczną.

II. Remonty budynków i mieszkań

III. Budowa nowych budynków mieszkalnych (ewentualnie z parterami przeznaczonymi na prowadzenie działalności użytkowej) w rejonie ul. Gwardii Ludowej 4.

W 2006 r. dokonano adaptacji parteru budynku przy ul. Gwardii Ludowej 21-23 na świetlicę środowiskowo-terapeutyczną w ramach I etapu realizacji zadania.



**Okres realizacji: 2008-2010 (I etap)**

**Nakłady finansowe: 8 700 000,00 zł. (I etap)**

**N5. Podmiot wdrażający: Miasto Ruda Śląska**

**Wydział wiodący: Wydział Inwestycji**

**Projekt: Modernizacja elewacji zabytkowego budynku Miejskiego Centrum Kultury przy ul. Niedurnego 69**

Zakres prac modernizacyjnych obejmuje wykonanie elewacji w nawiązaniu do już odnowionej części budynku łącznie z wymianą stolarki okiennej i termomodernizacją ścian zewnętrznych.

**Okres realizacji: 2008-2013**

**Nakłady finansowe: 1 200 000,00 zł.**

**N6. Podmiot wdrażający: Miasto Ruda Śląska**

**Wydział wiodący: Wydział Inwestycji**

**Projekt: Termomodernizacja budynków usługowych w centrum Rudy Śląskiej**

a) Adaptacja budynku Przychodni Specjalistycznej przy ul. Niedurnego 50d w Nowym Bytomiu. W ramach adaptacji budynku po byłej przychodni Huty Pokój na potrzeby 17 poradni specjalistycznych konieczne jest wykonanie termomodernizacji obiektu.

**Okres realizacji: 2007-2008**

**Nakłady finansowe: 1 000 000,00 zł.**

b) Termomodernizacja budynku przy ul. Niedurnego 36 (szkoła muzyczna i inne instytucje).

**Okres realizacji: 2008-2013**

**Nakłady finansowe: 2 000 000,00 zł.**

**N7. Podmiot wdrażający: Miasto Ruda Śląska**

**Wydział wiodący: Wydział Inwestycji**

**Projekt: Dobudowa szybu windowego wraz z wejściem do budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przy ul. Markowej 20 w Nowym Bytomiu oraz termomodernizacja obiektu.**

Zakres prac obejmuje dobudowę szybu windowego, wejścia do budynku wraz z punktem obsługi klienta i dwoma pomieszczeniami biurowymi na piętrze oraz termomodernizację obiektu.

**Okres realizacji: 2008-2013**

**Nakłady finansowe: 1 000 000,00 zł.**

**N9. Podmiot wdrażający: Miasto Ruda Śląska**

**Wydział wiodący: Wydział Zarządzania Kryzysowego**

**Projekt: Budowa systemu monitoringu wizyjnego Miasta Ruda Śląska**

Projekt zakłada budowę monitoringu wizyjnego, realizowany będzie w oparciu o opracowaną „Koncepcję budowy systemu monitoringu wizyjnego Miasta Ruda Śląska”, zgodnie z którą podstawowym celem jest poprawa poziomu bezpieczeństwa mieszkańców przez realne obniżenie w nadzorowanych obszarach częstotliwości występowania niektórych zdarzeń o charakterze przestępstw, wykroczeń lub zakłóceń porządku, skrócenie czasu reakcji na

wykryte zdarzenia, usprawnienie działań zmierzających do wykrycia sprawców i ustalenia przebiegu zdarzeń. Dla określenia istniejących zagrożeń na terenie Miasta Ruda Śląska, których poziom i wpływ na bezpieczeństwo, mógłby zostać obniżony przez wprowadzenie systemu monitoringu wizyjnego miasta, przeprowadzone zostały następujące działania: przeprowadzono konsultacje z wydziałem prewencji Komendy Miejskiej Policji w Rudzie Śląskiej, zebrano i opracowano wskazania inwestora – wydziału Zarządzania Kryzysowego UM Ruda Śląska, wykonano badania ankietowe wśród mieszkańców miasta, przeprowadzono wywiady środowiskowe (media lokalne – „Wiadomości Rudzkie” oraz Rudzkie Stowarzyszenie Pomocy Ofiarom Przestępstw, zapoznano się z „Atlasem Problemów Społecznych Miasta Ruda Śląska” opracowanym przez naukowców Uniwersytetu Śląskiego dla MOPS-u

Poza wyżej wymienioną Koncepcją istnieje dokumentacja projektowa na posadowienie nowych słupów do montażu kamer zatwierdzoną przez Wydział Urbanistyki i Architektury (decyzja administracyjna), umowy z zakładem energetycznym na zasilanie 13 punktów kamerowych. Transmisja danych oparta będzie na systemie radiowym z wykorzystaniem częstotliwości w zakresie ogólnodostępnym. I etap inwestycji obejmować będzie 13 punktów kamerowych.

**Okres realizacji: 2008-2010**

**Nakłady finansowe: 3 000 000,00 zł.**

**N10. Podmiot wdrażający: Miasto Ruda Śląska**

**Wydział wiodący: Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Rudzie Śląskiej**

**Projekt: Rozbudowa i budowa obiektów sportowych w Rudzie Śląskiej przy ul. Czarnoleśnej 12.**

Projekt ma na celu kompleksową przebudowę i rozbudowę obiektów sportowych ze względu na zły stan techniczny. Projekt zakłada wybudowanie budynku hali z zapleczem sportowym oraz gastronomią. Projekt obejmuje również budowę dwóch boisk do piłki nożnej (o nawierzchni sztucznej trawy z płytą podgrzewaną) wraz z trybunami i stadionu lekkoatletyczno-piłkarskiego z bieżnią 8 -torową o nawierzchni sztucznej tartanowej wraz z trybuną, wykonaniem dróg i parkingów.

**Okres realizacji: 2009-2012**

**Nakłady finansowe: 25 000 000,00 zł.**

**N11. Podmiot wdrażający: Miasto Ruda Śląska**

**Wydział wiodący: Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Rudzie Śląskiej**

**Projekt: Modernizacja i budowa basenów otwartych oraz budowa obiektów i urządzeń związanych z uzdatnianiem wody basenowej wraz z rozbudową zaplecza basenu w Rudzie Śląskiej**

Projekt ma na celu kompleksową przebudowę ośrodka basenu letniego. Projekt zakłada przebudowę basenu pływackiego oraz budowę dwóch nowych basenów (m.in. rekreacyjnego brodzika) z uwzględnieniem urządzeń związanych z uzdatnianiem wody basenowej. Ponadto, planowane jest wybudowanie zaplecza gospodarczo-sportowego wraz z wykonaniem kompleksu boisk o nawierzchniach tartanowych.

**Okres realizacji: 2008 (przygotowanie dokumentacji)**

**Nakłady finansowe: 180 000,00 zł.**

**N12. Podmiot wdrażający: Międzyzakładowa Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Perspektywa”**

**Projekt: Rewitalizacja kamienicy przy ulicy Markowej 5-7**

Kamienica ta znajduje się w strefie „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej. Przywrócenie jej dawnych walorów estetycznych i użytkowych wymaga znaczących prac remontowych. Elewacja wykonana z cegły licowej powinna być poddana renowacji poprzez piaskowanie, uzupełnienie tynków w podmurówce, naprawę ozdobnych gzymsów koronujących i kordonowych oraz elementów dekoracyjnych ścian. Podwórze wokół budynku wymaga wytyczenia chodników, drogi wewnętrznej oraz uzupełnień niską zielenią. Ze względu na atrakcyjność miejsca położenia posesji (centrum miasta – bliskość ratusza i Centrum Kultury) proponuje się stworzenie nowych warunków do rozwoju gospodarczego miasta w postaci lokali pod działalność usługowo-handlową.

**Okres realizacji: 2007-2013**

**Nakłady finansowe: 2 000 000,00 zł.**

**N13. Podmiot wdrażający: Międzyzakładowa Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Perspektywa”**

**Projekt: Rewitalizacja starego osiedla robotniczego przy ul. Parkowej 1-19**

Budynki te z lat 1901-1905 znajdują się w strefie „B” ścisłej ochrony konserwatorskiej miasta. Ściany budynków są ceglane i wymagają oczyszczenia celem przywrócenia ich naturalnego koloru. Kapitałnego remontu wymaga również tynkowy cokół budynku. Spółdzielnia wykonała już remont poszycia dachowego we wszystkich 10-ciu budynkach. Postuluje się wykorzystanie pomysłu mieszkańców na stworzenie w skarpie z budynkiem małych miejsc wypoczynku i skwerów kwiatowych. Modernizacji wymagają również chodniki.

**Okres realizacji: 2008-2012**

**Nakłady finansowe: 6 300 000,00 zł.**

**N14. Podmiot wdrażający: Międzyzakładowa Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Perspektywa”**

**Projekt: Rewitalizacja budynku przy ul. Pokoju 11**

Budynek ten z 1914 r. posiada niewątpliwą wartość architektoniczną. Ceglana elewacja wymaga oczyszczenia i uzupełnienia braków oraz uwidocznienia elementów zdobniczych z cegły kolorowej. Obecne skorodowane poszycie dachowe z blachy falistej winno powrócić do pierwotnego wykonanego z dachówki. W podwórzu budynku modernizacji wymagają chodniki i wskazana jest budowa wewnętrznej drogi. Teren zielony wokół budynku pozostawić można w stanie obecnym uzupełniając go jednak po konsultacji z mieszkańcami o infrastrukturę potrzebną do wypoczynku.

**Okres realizacji: 2008-2012**

**Nakłady finansowe: 2 900 000,00 zł.**

**N15. Podmiot wdrażający: Międzyzakładowa Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Perspektywa”**

**Projekt: Rewitalizacja zabudowy w centralnym placu miasta przy ul. Kościuszki 6-12, Wojska Polskiego 16-24, plac Jana Pawła II 4**

Budynki pochodzą z lat 1900-1920. Atrakcyjne położenie tej zabudowy w centralnym placu miasta – planowanym rynku, postuluje konieczność przywrócenia jej dawnego charakteru. Budynki wymagają czyszczenia elementów ceglanych, uzupełnienia tynków w fasadach i podmurówce. Poszycia dachowe budynków są po remoncie wykonanym przez Spółdzielnię. Położenie tych budynków daje również możliwość stworzenia nowych atrakcyjnych lokali pod działalność handlowo-usługową. Wnętrze kwartału wymaga zharmonizowania nowej niskiej zieleni z dotychczasową inicjatywą mieszkańców w postaci skwerów oraz wzbogacenia placem zabaw dla dzieci.

**Okres realizacji: 2007-2013**

**Nakłady finansowe: 1 850 000,00 zł.**

**N16. Podmiot wdrażający: Międzyzakładowa Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Perspektywa”**

**Projekt: Rewitalizacja budynków pasażu usługowo-handlowego przy ul. Niedurnego 19, 19a, 21, 23, 37**

Wyżej wskazane obiekty tworzą wspólną posesję połączoną podwórkami pomiędzy ulicą Niedurnego, Grochowską i terenem kopalni Pokój. Ich położenie przy jednej z głównych ulic miasta ma niewątpliwy wpływ na jego wizerunek. Budynki przy ulicy Niedurnego 19, 21 i 23 wymagają renowacji elewacji, na której widoczny jest jej wiekowy byt. Budynek przy ulicy Niedurnego 19a, ze względu na jego obecny stan techniczny proponuje się wyburzyć, uzyskując tym samym atrakcyjną przestrzeń pod rekreację i wypoczynek, której w tym obszarze brakuje mieszkańcom. Ponadto ze względu na wspomniane wyżej położenie obiektów proponuje się wydzielenie z mieszkań na parterze dodatkowych powierzchni pod działalność usługowo-handlową.

**Okres realizacji: 2007-2012**

**Nakłady finansowe: 2 300 000,00 zł.**

**N17. Podmiot wdrażający: Międzyzakładowa Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Perspektywa”**

**Projekt: Rewitalizacja zabudowań przy ul. Czarnoleśnej 47-51**

To ciekawie położony zespół przedwojennych budynków pochodzących z przełomu XIX i XX wieku. Kamienice te wymagają czyszczenia ceglanych elementów fasady, uzupełnienia i renowacji elementów ją zdobiących. Poszycia dachowe wszystkich budynków wskazane są do prac remontowych przy zachowaniu ich dawnego charakteru. Ze względu na położenie kamienic istnieje możliwość wytyczenia nowych lokali pod działalność gospodarczą. Podwórze kwartału wymaga uzupełnienia infrastruktury w postaci wewnętrznej drogi dojazdowej, skwerów z niską zielenią. Uporządkowanie zabudowań gospodarczych i wytyczenie miejsc postojowych w znaczący sposób wpłynie na standard życia mieszkańców.

**Okres realizacji: 2007-2013**

**Nakłady finansowe: 2 600 000,00 zł.**

**N18. Podmiot wdrażający: Rudzka Spółdzielnia Mieszkaniowa**  
**Projekt: Poprawa funkcjonalności ruchu kołowego ruchu pieszego i estetyki przestrzeni publicznej ul. Niedurnego 38 w Rudzie Śląskiej**

Projekt obejmuje remont drogi dojazdowej, parkingu i schodów terenowych, chodników, przebiegów i skwerów zielonych w celu poprawienia funkcjonalności ruchu kołowego i pieszego od strony klatek schodowych i od strony lokali użytkowych oraz poprawienie estetyki.

**Okres realizacji: 2007-2013**

**Nakłady finansowe: 295 000,00 zł.**

**N19. Podmiot wdrażający: Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości „Barbara”**

**Projekt: Renowacja stuletniej kamienicy i oficyny w centrum Miasta.**

Nieruchomość składa z 2 budynków i oficyny w zabytkowej pierzei zamykającej plac Jana Pawła II w centrum Miasta. Budynki są z początku wieku a cała infrastruktura jest zużyta i wymaga wymiany. Największym problemem dla budynków jest wilgoć w piwnicach, okresowe zalewania przez nieremontowaną i uszkodzoną przez szkody górnicze kanalizację deszczowo-burzową. Ponadto, przez piwnice są prowadzone do placu Jana Pawła II rury Ø150 odprowadzające wody odpadowe z ulicy Kościuszki. W samym podwórku znajduje się osadnik ceglany, z którego ścieki powodują zawilgocenie budynków. Sama instalacja wodno-ściekowa wewnątrz kwartału wymaga inwentaryzacji, a następnie przebudowy. Wilgoć w piwnicach powoduje uszkodzenia stropów odcinkowych w piwnicach, które wymagają remontu i zabezpieczenia. Ponadto, wiek kamienicy i wynikające z tego zużycie belek stropowych, zwłaszcza wpuszczonych do ścian elewacyjnych przylegających do placu od strony północnej są spróchniałe i wymagają wymiany lub wzmocnienia. Zakres koniecznych remontów wynikających z naturalnego zużycia nieruchomości i wynikających z dewastacji kanalizacji wodno-ściekowej w ciągu stulecia stanowi koszt i zakres, z którym Wspólnota nie poradzi sobie bez pomocy Gminy i zewnętrznych środków finansowych.

Etapy projektu:

1. Inwentaryzacja kanalizacji wodno-ściekowej wewnątrz kwartału: ul. Kościuszki, ul. Wojska Polskiego, ul. Niedurnego i pl. Jana Pawła II.
2. Wykonanie nowej kanalizacji wodno-ściekowej wewnątrz kwartału - likwidacja odstoju.
3. Wykonanie ekspertyz stanu technicznego stropów odcinkowych nad kondygnacją piwnic wraz z podaniem sposobu ich zaprawy.
4. Wykonanie odkrywek w stropach w celu ustalenia stanu technicznego belek stropowych.
5. Zabezpieczenie stropów w pomieszczeniach nieruchomości - kubatura 6330 + 2160 m<sup>3</sup>
6. Wykonanie izolacji poziomej budynków nieruchomości wraz z osuszeniem i odgrzybieniem.
7. Naprawa stropów piwnicznych 300 m<sup>2</sup>
8. Lifting elewacji - mycie i zabezpieczenie przed wysalaniem, fugowanie.

9. Remont podwórza po remoncie i przebudowie kanalizacji.

**Okres realizacji: 2007-2013**

**Nakłady finansowe: 250 000,00 zł.**

**N20. Podmiot wdrażający: Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości ul. Niedurnego 55, 57**

**Projekt: Renowacja zabytkowej nieruchomości w centrum Miasta.**

Nieruchomość wchodzi w skład zabytkowej pierzei przylegającej do placu Jana Pawła II w centrum Miasta. Budynek powstał na początku XX wieku, a cała infrastruktura jest zużyta i wymaga wymiany. Największym problemem dla budynku jest wilgoć w piwnicach, okresowe zalewanie przez nieremontowaną i uszkodzoną przez szkody górnicze kanalizację deszczowo-burzową oraz ugięcie sufitów w pomieszczeniach. Mieszkania w budynku były duże ok. 130 m<sup>2</sup> oprócz słuźbówek. W okresie powojennym zostały podzielone i przeznaczone na mieszkania kwaterunkowe. Budynek był w zarządzie huty „Pokój”. Mieszkańcy samowolnie przerabiali wielokrotnie mieszkania dodatkowo dewastując nieruchomość. Podwórko zostało samowolnie pokryte kostką brukową bez uporządkowania infrastruktury w ziemi / wod-kan, gaz, odprowadzenie wody z rynien/. Sama instalacja wodno-ściekowa wewnątrz kwartału wymaga inwentaryzacji, a następnie przebudowy. Wilgoć w piwnicach powoduje uszkodzenia stropów odcinkowych w piwnicach, które wymagają remontu i zabezpieczenia. Balkony i loggie od strony podwórka wymagają wyburzenia i rekonstrukcji. Aktualnie są wyłączane z użytku, zaś Wspólnota posiada pozwolenie na budowę na rozbiórkę i wykonanie balkonów i loggii. Ponadto, wiek kamienicy i wynikające z tego zużycie belek stropowych, zwłaszcza wpuszczonych do ścian elewacyjnych przylegających do placu od strony północnej, które są spróchniałe i wymagają wymiany lub wzmocnienia. Zakres koniecznych remontów wynikających z naturalnego zużycia nieruchomości i dewastacji mieszkań, kanalizacji wodno-ściekowej w ciągu stulecia stanowi koszt i zakres, z którym Wspólnota nie poradzi sobie bez pomocy Gminy i zewnętrznych środków finansowych.

Etapy projektu:

1. Inwentaryzacja kanalizacji wodno-ściekowej wewnątrz kwartału: ul. Kościuszki, ul. Wojska Polskiego, ul. Niedurnego i pl. Jana Pawła II.
2. Wykonanie nowej kanalizacji wodno-ściekowej wewnątrz kwartału.
3. Wykonanie ekspertyz stanu technicznego stropów odcinkowych nad kondygnacją piwnic wraz z podaniem sposobu ich naprawy.
4. Wykonanie odkrywek w stropach w celu ustalenia stanu technicznego belek stropowych.
5. Zabezpieczenie stropów w pomieszczeniach nieruchomości – kubatura 9630 m<sup>3</sup>
6. Wykonanie izolacji poziomej budynków nieruchomości wraz z osuszeniem i odgrzybianiem.
7. Naprawa stropów piwnicznych 400 m<sup>2</sup>
8. Remont balkonów i loggie oraz fugowanie elewacji od strony podwórka.
9. Remont podwórza po remoncie i przebudowie kanalizacji.

**Okres realizacji: 2007-2013**

**Nakłady finansowe: 450 000,00 zł.**

**N21. Podmiot wdrażający: Parafia Rzymskokatolicka Św. Pawła**

**Projekt: Renowacja Kościoła pw. św. Pawła wraz z wieżą widokową w centrum miasta Ruda Śląska.**

Projekt polega na renowacji elewacji zabytkowego kościoła wraz z wieżą widokową oraz renowacji domu parafialnego wraz z zagospodarowaniem przylegającego otoczenia. Odnowiona wieża stanie się punktem widokowym i zostanie udostępniona nieodpłatnie mieszkańcom oraz turystom. Kościół pw. św. Pawła został wybudowany w latach 1911-1912 według projektu Holendra Johannes Klompa z Dortmundu. Wśród innych neoromańskich świątyń, powstających w sąsiedztwie w tym samym czasie, kościół nowobytomski jest szczególnie bogaty, ponieważ wszystkie jego elewacje są dekorowane figuralnymi płaskorzeźbami, które tworzą okazały program ikonograficzny: w fasadzie - o tematyce chrystologicznej, na elewacjach bocznych - związanych z kultem Świętych. Trudno też uznać architekturę i wystrój kościoła za czysto „romańskie”. Wykorzystano tu elementy zapożyczone z bardzo wielu źródeł: elementy sztuki bizantyjskiej, architektury nadreńskiej, architektury włoskiej oraz architektury z Monachium. Wieża kościoła nowobytomskiego jest bardzo wysoka, o wieloczołowej części szczytowej. Kościół jest zlokalizowany w zachodniej części istniejącego placu Jana Pawła II, który przekształcany jest w rynek miejski w Rudzie Śląskiej. W opracowanej koncepcji kościół usytuowany będzie w centralnej części rynku. W 2002 r. wyremontowano dach kościoła p.w. św. Pawła oraz w 2005 r. przeprowadzono renowację zabytkowych ławek kościelnych. Natomiast w 2003 r. wyremontowano dach plebanii kościoła pw. św. Pawła w Nowym Bytomiu.

**Okres realizacji: 2007 przygotowanie dokumentacji**

**2008-2009 realizacja**

**Nakłady finansowe: 3 000 000,00 zł.**

### **III. Obszar Wirek**

**W1. Podmiot wdrażający: Miasto Ruda Śląska**

**Wydział wiodący: Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków**

**Projekt: Rewitalizacja historycznego centrum dzielnicy Wirek**

Projekt polega na uporządkowaniu terenu dawnej cynkowni HUGO do wykorzystania na cele usług publicznych oraz rekreacyjne powiązane z sąsiadującym parkiem, włączeniu terenów w system komunikacyjno-przestrzenny centrum dzielnicy.

**Okres realizacji: 2007-2013**

**Nakłady finansowe 700 000,00 zł.**

**W2. Podmiot wdrażający: Międzyzakładowa Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Perspektywa”**

**Projekt: Rewitalizacja kamienic przy ul. 1-go Maja 243, 245**

Są to secesyjne kamienice przy jednej z głównych ulic w mieście pochodzące z 1906 roku. Przywrócenie zabudowań do ich dawnej świetności estetycznej i użytkowej wymaga robót elewacyjnych oraz zagospodarowania podwórka. Frontowa elewacja obu budynków wymaga czyszczenia elementów ceglanych oraz odtworzenia i renowacji istniejących sztukaterii, frontonów i gzymsów. Nietynkowane, boczna i tylne ściany wymagają oczyszczenia cegieł i przywrócenia im naturalnego koloru. Uporządkowanie zabudowań gospodarczych oraz wolnej przestrzeni w podwórkach budynków pozwoli stworzyć warunki do wypoczynku.

**Okres realizacji: 2007 - 2012**

**Nakłady finansowe: 4 500 000,00 zł.**

**W3. Podmiot wdrażający: Międzyzakładowa Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Perspektywa”**

**Projekt: Rewitalizacja zabudowy przy ulicy 1-go Maja 259, 259a, 261, 263, 269, 271**

Zabudowa ta stanowi część lewej pierzei ulicy. Obecne elewacje ceglane wymagają wyczyszczenia w celu przywrócenia ich dawnego koloru. Przestrzeń wokół każdego z tych budynków należy potraktować indywidualnie wzbogacając ją o wybrukowane ciągi pieszych, place zabaw, skwerki. Przed budynkami wymagane jest wytyczenie drogi dojazdowej do posesji, utwardzenie chodnika oraz usystematyzowanie niskiej i wysokiej zieleni.

**Okres realizacji: 2007-2013**

**Nakłady finansowe: 1 600 000,00 zł.**

**W4. Podmiot wdrażający: Międzyzakładowa Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Perspektywa”**

**Projekt: Rewitalizacja kwartału „Werdon” przy ul. Ściegiennego 1, 3-3d, 2-2d, 1-go Maja 254, 256-264, Katowickiej 4-10, Zdziebkowskiej 6,6a**

Kwartał ten zwany WERDON-em poddany procesowi rewitalizacji może odzyskać swoją atrakcyjność użytkową i estetyczną. Budynki wymagają renowacji zarówno w części dotyczącej elewacji jak i pokrycia dachowego. W ramach kwartału konieczne są zmiany charakteru wykorzystania wolnej przestrzeni czyniąc ją użyteczną dla zamieszkujących tam osób. Utwardzenie drogi dojazdowej, wytyczenie chodników, zmiany w zakresie miejsc postojowych oraz stworzenia terenów rekreacyjnych w postaci skwerków i placów zabaw znacząco wpłynie na estetykę tego miejsca. Poprawa standardu zamieszkania w tym obszarze pozwoli na wyznaczenie nowych miejsc pod działalność usługowo - handlową przyczyniając się do rozwoju miasta.

**Okres realizacji: 2012-2013**

**Nakłady finansowe: 5 500 000,00 zł.**

**W5. Podmiot wdrażający: Międzyzakładowa Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Perspektywa”**

**Projekt: Zastępowanie azbestowych elementów budynków wielorodzinnych mieszkalnych przy ul. 1-go Maja 345, 347 materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka.**



W celu zapewnienia właściwych warunków ochrony zdrowia mieszkańców i otaczającego ich środowiska naturalnego zachodzi konieczność dokonania demontażu azbestowych elementów użytych do budowy zamieszkiwanych przez nich budynków. Realizacja projektu oparta będzie na szczegółowej dokumentacji technicznej określającej warunki demontażu elementów szkodliwych, audit energetyczny i projekt ponownego docieplenia budynku.

**Okres realizacji: 2008 - 2013**

**Nakłady finansowe: 1 200 000,00 zł.**

**W6. Podmiot wdrażający: Międzyzakładowa Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Perspektywa”**

**Projekt: Zastępowanie azbestowych elementów budynków wielorodzinnych mieszkalnych przy ul. Lecha 14, 19 materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka.**

W celu zapewnienia właściwych warunków ochrony zdrowia mieszkańców i otaczającego ich środowiska naturalnego zachodzi konieczność dokonania demontażu azbestowych elementów użytych do budowy zamieszkiwanych przez nich budynków. Realizacja projektu oparta będzie na szczegółowej dokumentacji technicznej określającej warunki demontażu elementów szkodliwych, audit energetyczny i projekt ponownego docieplenia budynku.

**Okres realizacji: 2008 - 2013**

**Nakłady finansowe: 600 000,00 zł.**

**W7. Podmiot wdrażający: Międzyzakładowa Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Perspektywa”**

**Projekt: Zastępowanie azbestowych elementów budynku wielorodzinnego mieszkalnego przy ul. Westerplatte 30 materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka.**

W celu zapewnienia właściwych warunków ochrony zdrowia mieszkańców i otaczającego ich środowiska naturalnego zachodzi konieczność dokonania demontażu azbestowych elementów użytych do budowy zamieszkiwanych przez nich budynków. Realizacja projektu oparta będzie na szczegółowej dokumentacji technicznej określającej warunki demontażu elementów szkodliwych, audit energetyczny i projekt ponownego docieplenia budynku.

**Okres realizacji: 2008 - 2013**

**Nakłady finansowe: 450 000,00 zł.**

**W8. Podmiot wdrażający: Rudzka Spółdzielnia Mieszkaniowa**

**Projekt: Modernizacja elewacji pawilonów handlowych przy ul. Różyckiego 30 w Rudzie Śląskiej. W obiekcie prowadzona jest działalność gospodarcza i kulturalno-oświatowa w osiedlowym domu kultury.**

Rewitalizacja obiektu będzie polegała na ustawieniu rusztowania, demontażu zamontowanych na elewacji jako wypełnienie pod blachami trapezowymi płyt zawierających azbest. Zdemontowane przez wykonawcę posiadającego zezwolenie na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych elementy zostaną zafoliowane i przetransportowane na wysypisko w celu dokonania utylizacji

zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 roku w sprawie sposobów i warunków bezpieczeństwa użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest. Po zdemontowaniu jako wypełnienie zabudowane zostaną płyty typu „Minerit” a następnie ponownie płyty trapezowe osłonowe.

**Okres realizacji: lipiec 2007 - styczeń 2013**

**Nakłady finansowe: 427 525,00 zł.**

**W9. Podmiot wdrażający: Rudzka Spółdzielnia Mieszkaniowa**

**Projekt: Modernizacja elewacji budynków mieszkalnych (usunięcie azbestu) przy ulicy Obr. Westerplatte 6, 8, 9, 10, 11, 13, 15.**

Rewitalizacja obiektu będzie polegała na ustawieniu rusztowania, demontażu zamontowanych na barierach balkonowych płyt zawierających azbest. Zdemontowane przez wykonawcę posiadającego zezwolenie na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych elementy zostaną zafoliowane i przetransportowane na wysypisko w celu dokonania utylizacji zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 roku w sprawie sposobów i warunków bezpieczeństwa użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest. Na istniejącej konstrukcji stalowej zostanie jako wypełnienie zamontowana blacha trapezowa powlekana.

**Okres realizacji: lipiec 2007 – styczeń 2013**

**Nakłady finansowe: 446 490,00 zł.**

**W10. Podmiot wdrażający: Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. 1-go Maja 320 (MPGM)**

**Projekt: Zastępowanie azbestowych elementów budynków wielorodzinnych mieszkalnych materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka, tylko wraz z utylizacją azbestu przy ul. 1-go Maja 320**

Projekt obejmuje: demontaż i utylizację płyt azbestowych z elewacji, ocieplenie ścian zewnętrznych metodą lekką mokrą (bezspoinową) styropianem gr. 14cm, ocieplenie stropodachu wentylowanego metodą nadmuchu granulatu termoizolacyjnego gr. 17cm.

**Okres realizacji: 2007 - 2013**

**Nakłady finansowe: 700 000,00 zł.**

**W11. Podmiot wdrażający: Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. 1-go Maja 322 (MPGM)**

**Projekt: Zastępowanie azbestowych elementów budynków wielorodzinnych mieszkalnych materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka, tylko wraz z utylizacją azbestu przy ul. 1-go Maja 322**

Projekt obejmuje: demontaż i utylizację płyt azbestowych z elewacji, ocieplenie ścian zewnętrznych metodą lekką mokrą (bezspoinową) styropianem gr. 14cm, ocieplenie stropodachu wentylowanego metodą nadmuchu granulatu termoizolacyjnego gr. 17cm.

**Okres realizacji: 2007 - 2013**

**Nakłady finansowe: 500 000,00 zł.**

## IV. Obszar Orzegów

### O1. Podmiot wdrażający: Miasto Ruda Śląska

Wydział wiodący: Wydział Inwestycji

Projekt: Termomodernizacja budynku oraz zmiana systemu ogrzewania budynku Wyższej Szkoły Handlowej przy ul. Królowej Jadwigi 18

Zakres prac obejmuje wymianę istniejących kotłów węglowych na ekologiczne oraz termomodernizację budynku wraz z wymianą stolarki okiennej.

Okres realizacji: 2008-2009

Nakłady finansowe: 800 000,00 zł.

### O2. Podmiot wdrażający: Miasto Ruda Śląska

Wydział wiodący: Wydział Spraw Lokalowych, Wydział Inwestycji

Projekt: Adaptacja budynku przy ul. Bytomskiej 54 na Centrum Inicjatyw Społecznych na terenie miasta Ruda Śląska - Orzegów

Budynek przy ul. Bytomskiej 54 o powierzchni użytkowej 1 541,29 m<sup>2</sup> jest zabytkiem będącym elementem historycznego założenia urbanistycznego narożnika ulicy i jako obiekt użyteczności publicznej stanowi pod względem architektonicznym i funkcjonalnym kontekst dla sąsiadujących budynków mieszkalnych. Przedmiotowy budynek został wybrany do realizacji projektu, gdyż stanowi własność miasta Ruda Śląska, które dysponuje niewielką ilością obiektów na terenie dzielnicy Orzegów. Miasto na terenie Orzegowa prowadzi działania w ramach których z własnych środków zrewitalizowano już kilka obiektów w tym kościół, szpital oraz budynek przeznaczony pod działalność gospodarczą. Projekt obejmuje remont i adaptację budynku na centrum aktywności oraz centrum szkoleniowe dla społeczności lokalnej zamieszkującej dzielnicę Orzegów. W budynku powstanie infrastruktura umożliwiająca prowadzenie bezpłatnych szkoleń, kursów warsztatów i doradztwa (zawodowego, psychologicznego) oraz zaplecze biurowe dla organizacji społecznych, stowarzyszeń, grup aktywności, kół hobbystycznych (klub szachowy, skatowy itp.). Ponadto w budynku znajdować się będzie świetlica środowiskowa dla dzieci oraz ośrodek poradnictwa dla rodzin zagrożonych patologiami.

Okres realizacji: 2007-2009

Nakłady finansowe: 1 729 412,00 zł.

### O3. Podmiot wdrażający: Miasto Ruda Śląska

Wydział wiodący: Wydział Urbanistyki i Architektury

Projekt: Rewitalizacja historycznego centrum dzielnicy Orzegów w Rudzie Śląskiej - opracowanie projektowe

Projekt ma na celu kompleksową poprawę jakości wnętrza urbanistycznego historycznego centrum dzielnicy Orzegów celem utworzenia terenu śródmiejskiego atrakcyjnego turystycznie, ekonomicznie i społecznie w tym miejscu.

Okres realizacji: 2007-2013

Nakłady finansowe: 100 000,00 zł.

**O4. Podmiot wdrażający: Miasto Ruda Śląska**

**Jednostka wiodąca: Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Rudzie Śląskiej**

**Projekt: Przywrócenie funkcji rekreacyjnych - Modernizacja basenów otwartych wraz z rozbudową, przebudową istniejącego zaplecza basenu oraz budowa obiektów i urządzeń związanych z uzdatnianiem wody dla dwóch niecek basenów otwartych w Rudzie Śląskiej przy ul. Bytomskiej 4.**

Projekt polega na rozbudowie i przebudowie zamkniętego obecnie ośrodka rekreacji - basenów odkrytych i przywrócenia utraconych funkcji. Pierwszy etap projektu został zrealizowany w roku 2004.

**Okres realizacji: 2008-2009**

**Nakłady finansowe: 4 400 000,00 zł.**

**O5. Podmiot wdrażający: Rudzka Spółdzielnia Mieszkaniowa**

**Projekt: Regeneracja, rehabilitacja i zabudowanie przestrzeni publicznej - ul. Bytomska w Rudzie Śląskiej**

Projekt obejmuje: wykonanie chodników, renowacja zieleni, placu zabaw, parkingu, placyku gospodarczego

**Okres realizacji 2007-2013**

**Nakłady finansowe: 308 000,00 zł.**

**O6. Podmiot wdrażający: Rudzka Spółdzielnia Mieszkaniowa**

**Projekt: Poprawa funkcjonalności ruchu kołowego, ruchu pieszego i estetyki przestrzeni publicznej ul. Bytomskiej w Rudzie Śląskiej**

Projekt obejmuje: wykonanie dróg i parkingów m.in. do przedszkola,

**Okres realizacji 2007-2013**

**Nakłady finansowe: 844 000,00 zł.**

**O7. Podmiot wdrażający: Rudzka Spółdzielnia Mieszkaniowa**

**Projekt: Tworzenie stref bezpieczeństwa i zapobiegania przestępczości - ul. Hlonda i Wysockiej w Rudzie Śląskiej**

Projekt obejmuje: wykonanie oświetlenia ulicznego.

**Okres realizacji 2007-2013,**

**Nakłady finansowe: 300 000,00 zł.**

**O8. Podmiot wdrażający: Rudzka Spółdzielnia Mieszkaniowa**

**Projekt: Regeneracja, rehabilitacja i zabudowanie pustych przestrzeni publicznych - ul. Hlonda 1 w Rudzie Śląskiej**

Projekt obejmuje: wykonanie boiska o nawierzchni tartanowej z ogrodzeniem, renowację zieleni, wykonanie drogi.

**Okres realizacji: 2007-2013**

**Nakłady finansowe: 2 351 600,00 zł.**

**O9. Podmiot wdrażający: Rudzka Spółdzielnia Mieszkaniowa**

**Projekt: Regeneracja, rehabilitacja i zabudowanie pustych przestrzeni publicznych - ul. Hlonda 5, 7 w Rudzie Śląskiej**

Projekt obejmuje: renowację terenów zielonych.

**Okres realizacji: 2007-2013    Nakłady finansowe: 92 000,00 zł.**

**O10.    Podmiot wdrażający: Rudzka Spółdzielnia Mieszkaniowa**

**Projekt: Regeneracja, rehabilitacja i zabudowanie pustych przestrzeni publicznych – ul. Wysockiej 29, 31 w Rudzie Śląskiej**

Projekt ma na celu renowację terenów zielonych,

**Okres realizacji: 2007-2013**

**Nakłady finansowe: 176 500,00 zł.**

**O11.    Podmiot wdrażający: Rudzka Spółdzielnia Mieszkaniowa**

**Projekt: Adaptacja, przebudowa i remont budynku i kubatury użyteczności publicznej - ul. Hłonda 3 w Rudzie Śląskiej**

Projekt obejmuje: wymianę okien, drzwi, odnowienie elewacji, wykonanie dojść do pawilonu wolnostojącego (lokal użytkowy).

**Okres realizacji: 2007-2013**

**Nakłady finansowe: 195 000,00 zł.**

**O12.    Podmiot wdrażający: Rudzka Spółdzielnia Mieszkaniowa**

**Projekt: Modernizacja elewacji budynków mieszkalnych przy ul. Lipińskiej 4, 6, 8, 10, 12, Latki 4, 6, 8, 9, Waniora 1, 3 w Rudzie Śląskiej**

Rewitalizacja obiektu będzie polegała na ustawieniu rusztowania, demontażu zamontowanych na elewacji płyt zawierających azbest, rusztu wykonanego z łąt drewnianych i materiału dociepleniowego – wełny mineralnej. Zdemontowane przez wykonawcę, posiadającego zezwolenie na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych, elementy zostaną zafoliowane i przetransportowane na wysypisko w celu dokonania utylizacji zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 roku w sprawie sposobów i warunków bezpieczeństwa użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest. Na tak przygotowanych ścianach elewacji wykonane zostanie docieplenie metodą lekką mokrą, polegającą na ułożeniu warstwy styropianu, siatki zbrojącej oraz wyprawy elewacyjnej z tynku akrylowego.

**Okres realizacji: lipiec 2007 – styczeń 2013**

**Nakłady finansowe: 4 653 900,00 zł.**

## **V. Obszar Godula**

**G1.    Podmiot wdrażający: Międzyzakładowa Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Perspektywa”**

**Projekt: Rewitalizacja kolonii robotniczej przy ul. Floriana 1 - 11 i Joanny 2, 4, 6, 8, 10.**

Ta kolonia robotnicza swoim początkiem sięga 1860 roku. Typowa dla tego okresu zabudowa wraz z upływem czasu utraciła swój pierwotny charakter. Wszystkie budynki posiadają tynkowe fasady, które należy odremontować i pomalować, tak jak wykonano to już dla budynków przy Floriana 11. W obiektach remontu wymaga także pokrycie dachowe, z wyłączeniem już wyremontowanych przy ulicy Joanny 2 i 8 oraz Floriana 9 i 11.

Zagospodarowania wymaga przestrzeń pomiędzy ulicą Joanny a Floriana tworząc dogodne dla mieszkańców warunki. Na całej długości budynków istnieje możliwość stworzenia terenów zielonych z zapleczem zabaw dla dzieci. Strategiczne położenie w centrum dzielnicy sugeruje dla budynków przy ulicy Joanny od strony frontowej wytyczenie deptaku handlowego, wymianę drzewostanu i rekultywację zieleni miejskiej. Zlikwidowanie dojazdu do podwórek od strony głównej ulicy i włączenie odzyskanego obszaru w deptak pozwoli stworzyć dogodne miejsca dla rozwoju małej gastronomii i innej infrastruktury handlowej.

**Okres realizacji: 2007-2013**

**Nakłady finansowe: 1 800 000 zł.**

**G2. Podmiot wdrażający: Międzyzakładowa Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Perspektywa”**

**Projekt: Rewitalizacja kwartału przy ul. Rencistów 1, 3, 5, 7, 9 i Imieli 4, 6, 8, 10, 12.**

W celu poprawy standardów zamieszkiwania i zapobiegania degradacji substancji mieszkaniowej proponuje się rewitalizację powyższego kwartału. Aby odzyskać dawną estetykę obiektów należy przeprowadzić proces czyszczenia fasad ceglanych i tynkowych, wymianę pokrycia dachowego oraz zmianę zagospodarowania przyległego terenu. Obecnie wykorzystanie wolnej przestrzeni nie sprzyja zwiększeniu atrakcyjności tego miejsca. Racjonalne jej wykorzystanie na drogi dojazdowe, chodniki, tereny rekreacyjne i zabawowe w sposób znaczący wpłynie na poprawę zamieszkiwania w tym obszarze.

**Okres realizacji: 2007-2013**

**Nakłady finansowe: 2 500 000 zł.**

**G3. Podmiot wdrażający: Międzyzakładowa Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Perspektywa”**

**Projekt: Rewitalizacja osiedla robotniczego usytuowanego wzdłuż ul. Goduli 21, 23, 27, 29, 31, 33, Nowaka 1, 6, 8, 10, 12, Kolbego 1 -10, 12, Tiałowskiego 1-8, 10, 12, Czereśniowej 10, 12, 14**

To kolejny przykład charakterystycznej w początku XX wieku w tym rejonie robotniczej zabudowy. Również tu z upływem czasu nastąpiła zmiana wizerunku tych obiektów. Chcąc przywrócić im dawną świetność i użyteczność niezbędne jest przeprowadzenie rewitalizacji. Proces ten powinien objąć przywrócenie dawnej estetyki obiektów przez oczyszczenie ceglanej lub ceglano – tynkowej elewacji, wykonanie nowego pokrycia dachowego przy użyciu odpowiedniej dachówki. Istotnym elementem wpływającym na charakter tego miejsca są posesje przyległe do budynków. Zagospodarowanie ich małą architekturą w postaci: skwerków, wybrukowanych chodników, miejsc parkingowych oraz placów zabaw dla dzieci w sposób znaczący wpłynie na poprawę funkcjonalności i standardów zamieszkiwania.

**Okres realizacji: 2007-2013 (dwa etapy)**

**Nakłady finansowe: 4 800 000 zł.**

**G4. Podmiot wdrażający: Rudzka Spółdzielnia Mieszkaniowa**  
**Projekt: Modernizacja elewacji budynków mieszkalnych (usunięcie azbestu) przy ul. Podlas 2, 4, 6, 20.**

Rewitalizacja obiektu będzie polegała na ustawieniu rusztowania, demontażu zamontowanych na elewacji płyt zawierających azbest, rusztu wykonanego z łąt drewnianych i materiału dociepleniowego – wełny mineralnej. Zdemontowane przez wykonawcę, posiadającego zezwolenie na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych, elementy zostaną zafoliowane i przetransportowane na wysypisko w celu dokonania utylizacji zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 roku w sprawie sposobów i warunków bezpieczeństwa użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest. Na tak przygotowanych ścianach elewacji wykonane zostanie docieplenie metodą lekką mokrą, polegającą na ułożeniu warstwy styropianu, siatki zbrojącej oraz wyprawy elewacyjnej z tynku akrylowego.

**Okres realizacji: lipiec 2007 – styczeń 2013**

**Nakłady finansowe: 943 200,00 zł.**

## **VI. Obszar Chebzie**

**C1. Podmiot wdrażający: Miasto Ruda Śląska**

**Wydział wiodący: Wydział Dróg i Mostów**

**Projekt: Rewitalizacja rejonu ulicy Pawła**

Projekt polega na modernizacji infrastruktury drogowej przy ul. Pawła oraz uporządkowaniu i zagospodarowaniu terenów zielonych. Realizacja projektu ma wpływ na poprawę warunków infrastruktury drogowej i rozwój firm oraz przedsiębiorstw skupionych na tym terenie.

**Okres realizacji: 2007-2008 przygotowanie dokumentacji**

**2008-2009 realizacja**

**Nakłady finansowe (zabezpieczone środki) 200 000,00 zł.**

**C2. Podmiot wdrażający: Międzyzakładowa Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Perspektywa”**

**Projekt: Rewitalizacja kolonii zabytkowych budynków mieszkalnych przy ul. Szafranka 1 i 3, Nowobytomskiej 1-4, Styczyńskiego 6, 6a**

Osiedle to jest ciekawym przykładem połączenia funkcji mieszkalnych i gospodarczych. Od 1985 r. figuruje ono w krajowym rejestrze zabytków, co jest świadectwem jego wartości architektonicznej. Budynki wraz z przynależnymi do nich pomieszczeniami gospodarczymi stanowią jedną charakterystyczną dla tego typu zabudowy całość. Prace podjęte w celu przywrócenia dawnych walorów tego miejsca muszą dotyczyć zarówno budynków jak i ich otoczenia. Elewacje budynków przy wszystkich ulicach wymagają naprawy tynkowej fasady, jej ceglanych połączeń i zdobień. Poszycia dachowe należałoby pokryć nową czerwoną dachówką usuwając wszystkie elementy blaszane tak jak to już wykonano dla budynku przy ulicy Szafranka 1. Wokół zabudowań istnieje możliwość

wygospodarowania miejsca na skwer z wytyczoną przestrzenią pod plac zabaw dla dzieci. Całość osiedla niewątpliwie należy uzupełnić chodnikami, a także niską i wysoką zielenią.

**Okres realizacji: 2010-2013**

**Nakłady finansowe: 1 100 000,00 zł.**

**C3. Podmiot wdrażający: Międzyzakładowa Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Perspektywa”**

**Projekt: Rewitalizacja budynków przy ul. Węglowej 1, 4, 5**

Lata budowy tych budynków to 1900-1910, co świadczy o ich wartości historycznej. Spółdzielnia wykonała już na tych obiektach prace dekarские wykonując nowe poszycia dachowe. Obecnie chcąc przywrócić tym obiektom ich dawną atrakcyjność należałoby poddać czyszczeniu ceglano-tynkowe elewacje, wykonać niezbędne prace naprawcze. Podwórka przynależne do obiektów należałoby zagospodarować zgodnie z sugestiami mieszkańców, łącząc przestrzeń rekreacyjno - wypoczynkową z nowymi ciągami pieszymi oraz wyznaczając miejsca dla garaży.

**Okres realizacji: 2010-2013**

**Nakłady finansowe: 500 000,00 zł.**

**C4. Podmiot wdrażający: Międzyzakładowa Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Perspektywa”**

**Projekt: Rewitalizacja budynków przy ul. Pawła 5, 9, 17**

Aby przywrócić pierwotny wizerunek i atrakcyjność zamieszkiwania w tych obiektach, a co za tym idzie podnieść standardy zamieszkiwania w tym rejonie każdy z tych obiektów należy poddać gruntownej modernizacji. Budynki wymagają renowacji ceglano-tynkowej elewacji, a poszycia dachowe wymagają wymiany na nowe przy zachowaniu ich dawnych walorów. Atrybutem każdej z tych nieruchomości jest przestrzeń do zagospodarowania na potrzeby zamieszkujących. Zaprojektowanie drobnej architektury spełniającej funkcje rekreacyjno - wypoczynkowe oraz wyznaczenie i wykonanie nowych chodników w sposób znaczący wpłynie na poprawę atrakcyjności zamieszkiwania w tym miejscu.

**Okres realizacji: 2010-2013**

**Nakłady finansowe: 550 000,00 zł.**

## **VII. Obszar Kochłowice**

**K1. Podmiot wdrażający: Miasto Ruda Śląska**

**Wydział wiodący: Wydział Inwestycji**

**Projekt: Uporządkowanie i zagospodarowanie terenów zielonych - Planty Kochłowickie**

Rewitalizacja terenu plant o funkcji rekreacyjno - wypoczynkowej polegać będzie na: uporządkowaniu drzewostanu, zmiany układu, nawierzchni i alejek, odnowieniu istniejących elementów małej architektury, odnowieniu pomnika Powstańców Śląskich, określeniu formy i funkcji istniejącej wieży ciśnień.

**Okres realizacji: 2007-2013**



**Nakłady finansowe: 2 000 000,00 zł.**

**K2. Podmiot wdrażający: Rudzka Spółdzielnia Mieszkaniowa**  
**Projekt: Modernizacja elewacji budynków mieszkalnych (usunięcie azbestu) przy ul. Łukasiewicza 9, Oświęcimskiej 79 i 85.**

Rewitalizacja obiektu będzie polegała na ustawieniu rusztowania, demontażu zamontowanych na elewacji płyt zawierających azbest, rusztu wykonanego z łat drewnianych i materiału dociepleniowego – wełny mineralnej. Zdemonstrowane przez wykonawcę, posiadającego zezwolenie na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych, elementy zostaną zafoliowane i przetransportowane na wysypisko w celu dokonania utylizacji zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 roku w sprawie sposobów i warunków bezpieczeństwa użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest. Na tak przygotowanych ścianach elewacji wykonane zostanie docieplenie metoda lekką, mokrą polegającą na ułożeniu warstwy styropianu, siatki zbrojącej oraz wyprawy elewacyjnej z tynku akrylowego.

**Okres realizacji: lipiec 2007 – styczeń 2013**

**Nakłady finansowe: 1 821 780,00 zł.**

**K3. Podmiot wdrażający: „Spółka Mieszkaniowa Śląsk” Spółka z o.o.**  
**Projekt: Likwidacja azbestowych płyt elewacyjnych na wielorodzinnych budynkach mieszkalnych przy ulicy Brzozowej 4, 4a, 6, 6a.**

Budynki przy ul. Brzozowej 4, 4a, 6, 6a w Rudzie Śląskiej wybudowane zostały w latach 1983. Elewacja budynków została wykonana z azbestowych płyt elewacyjnych z dociepleniem z wełny mineralnej. Część elewacji tj. budynku przy ul. Brzozowej 4, 4a – strona wschodnia została już wykonana w 2003 r. przez „Spółkę Mieszkaniową Śląsk” Spółkę z o.o. nową metodą docieplenia styropianem z nałożeniem tynku akrylowego. Elewacja budynku przy ul. Brzozowej 6, 6a – strona południowa w Rudzie Śląskiej również została docieplona styropianem i pokryta tynkiem akrylowym w 2003 r. Pozostała powierzchnia elewacji budynków o pow. 1728 m<sup>2</sup> wymaga demontażu istniejących płyt azbestowych oraz wykonania docieplenia i nałożenia tynku akrylowego.

**Okres realizacji: 2012 –2015**

**Nakłady finansowe: 260 000,00 zł.**

**K4. Podmiot wdrażający: „Spółka Mieszkaniowa Śląsk” Spółka z o.o.**  
**Projekt: Likwidacja azbestowych płyt elewacyjnych na wielorodzinnych budynkach mieszkalnych przy ul. Kamiennej 38, 38a, 38b, 40, 40a.**

Budynki przy ul. Kamiennej 38, 38a, 38b, 40, 40a w Rudzie Śląskiej wybudowane zostały w latach 1980. Elewacja budynków została wykonana z azbestowych płyt elewacyjnych z dociepleniem wełną mineralną. Powierzchnia acekolowa elewacji budynków o pow. 2730 m<sup>2</sup> wymaga demontażu istniejących płyt acekolowych i wykonania docieplenia wraz z wykonaniem tynku akrylowego.

**Okres realizacji: 2010 –2015**

**Nakłady finansowe: 410 000,00 zł.**

**K5. Podmiot wdrażający: „Spółka Mieszkaniowa Śląsk” Spółka z o.o.**

**Projekt: Likwidacja azbestowych płyt elewacyjnych na wielorodzinnych budynkach mieszkalnych przy ulicy Radoszowskiej 139, 139a, 139b, 139c, 139d, Wschodniej 7, 7a, 7b, 9, 9a, 9b.**

Budynek przy ul. Radoszowskiej 139,a,b,c,d w Rudzie Śląskiej został wybudowany w 1981r, natomiast budynki przy ul. Wschodniej 7,a,b 9,a,b w latach 1978-1979. Elewacja budynków została wykonana z azbestowych płyt elewacyjnych z dociepleniem z wełny mineralnej. Powierzchnia acekolowa elewacji budynków o pow. 4680 m<sup>2</sup> wymaga demontażu istniejących płyt acekolowych i wykonania docieplenia wraz z wykonaniem tynku akrylowego.

**Okres realizacji: 2011 -2015**

**Nakłady finansowe: 700 000,00 zł.**

**K6. Podmiot wdrażający: „Spółka Mieszkaniowa Śląsk” Spółka z o.o.**

**Projekt: Likwidacja azbestowych płyt elewacyjnych na wielorodzinnych budynkach mieszkalnych przy ulicy Wschodniej 11, 11a, Łowieckiej 6, 6a.**

Budynek przy ul. Wschodniej 11, 11a w Rudzie Śląskiej został wybudowany w latach 1979-1981, natomiast budynek przy ul. Łowieckiej 6, 6a w roku 1990. Elewacja budynków została wykonana z azbestowych płyt elewacyjnych z dociepleniem z wełny mineralnej. Powierzchnia acekolowa elewacji budynków o pow. 2198 m<sup>2</sup> wymaga demontażu istniejących płyt acekolowych i wykonania docieplenia wraz z wykonaniem tynku akrylowego. W roku 2006 „Spółka Mieszkaniowa Śląsk” Spółka z o.o. wykonała roboty związane z malowaniem elewacyjnych płyt azbestowych na budynku przy ul. Łowieckiej 6, 6a, atestowaną farbą do malowania tego typu powierzchni FIRECHEK.

**Okres realizacji: 2012 -2015**

**Nakłady finansowe: 330 000,00 zł.**

**K7. Podmiot wdrażający: „Spółka Mieszkaniowa Śląsk” Spółka z o.o.**

**Projekt: Likwidacja azbestowych płyt elewacyjnych na wielorodzinnych budynkach mieszkalnych przy ulicy Łowieckiej 8, 8a, 8b, 8c, 8d.**

Budynek przy ul. Łowieckiej 8, 8a, 8b, 8c, 8d w Rudzie Śląskiej został wybudowany w roku 1990. Elewacja budynków została wykonana z azbestowych płyt elewacyjnych z dociepleniem z wełny mineralnej. Powierzchnia acekolowa elewacji budynków o pow. 2766 m<sup>2</sup> wymaga demontażu istniejących płyt acekolowych i wykonania docieplenia wraz z wykonaniem tynku akrylowego. W roku 2005 „Spółka Mieszkaniowa Śląsk” Spółka z o.o. wykonała roboty związane z malowaniem elewacyjnych płyt azbestowych atestowaną farbą do malowania tego typu powierzchni FIRECHEK.

**Okres realizacji: 2013 -2015**

**Nakłady finansowe: 415 000,00 zł.**

**K8. Podmiot wdrażający: „Spółka Mieszkaniowa Śląsk” Spółka z o.o.**

**Projekt: Likwidacja azbestowych płyt elewacyjnych na wielorodzinnych budynkach mieszkalnych przy ul. Łowieckiej 5, 5a, 5b, 5c, 7, 7a, 7b.**

Budynek przy ul. Łowieckiej 5, 5a, 5b, 5c, 5d, 7, 7a, 7b w Rudzie Śląskiej został wybudowany w latach 1988. Elewacja budynków została wykonana z azbestowych płyt elewacyjnych z dociepleniem z wełny mineralnej. Powierzchnia acokolowa elewacji budynków o pow. 3910 m<sup>2</sup> wymaga demontażu istniejących płyt acokolowych i wykonania docieplenia wraz z wykonaniem tynku akrylowego.

**Okres realizacji: 2010 -2014**

**Nakłady finansowe: 590 000,00 zł.**

**K9. Podmiot wdrażający: Wspólnota Mieszkaniowa Łowiecka**

**Projekt: Zastąpienie azbestowych elementów elewacji budynków przy ul. Łowieckiej 9-9d i 11-11a materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia.**

Wspólnota Mieszkaniowa Łowiecka jest organizmem bardzo młodym, bo powstał pod koniec roku 2003. W skład Wspólnoty wchodzi dwa budynki mieszkalne, których budowa ukończona została w 1989 roku. W 2005 r. zmienił się sposób zarządzania wspólnotą, obecnie Wspólnotą zarządzają sami właściciele. Od tego też czasu właściciele zaczęli poważnie troszczyć się o budynki. Prace remontowe zaczęły się od renowacji dachów, która przeprowadzona została w latach 2005-2006. W 2006 roku wymienione zostały również drzwi wejściowe do budynków oraz większość okien. Obecnie największym wyzwaniem jest pozbycie się azbestowej elewacji budynków i zastąpienie jej materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia. W tej chwili budynki nie są ocieplone (pomiędzy murami a płytami azbestowymi brakuje materiałów ocieplających np.: wełny mineralnej). Poprzez wymianę elewacji osiągnięty zostanie efekty: oszczędności energii cieplnej, poprawy wizerunku budynków oraz podniesienia komfortu życia mieszkańców.

**Okres realizacji: 2012 -2015**

**Nakłady finansowe: 600 000,00 zł.**

## VIII. Obszar Bielszowice

**BL1. Podmiot wdrażający: Rudzka Spółdzielnia Mieszkaniowa**

**Projekt: Modernizacja elewacji budynków mieszkalnych (usunięcie azbestu) przy ul. Paderewskiego 9, 11, 15.**

Rewitalizacja obiektu będzie polegała na ustawieniu rusztowania, demontażu zamontowanych na elewacji płyt zawierających azbest, rusztu wykonanego z łąt drewnianych i materiału dociepleniowego – wełny mineralnej. Zdemonstowane przez wykonawcę, posiadającego zezwolenie na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych, elementy zostaną zafoliowane i przetransportowane na wysypisko w celu dokonania utylizacji zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 roku w sprawie sposobów i warunków bezpieczeństwa użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest. Na tak przygotowanych ścianach elewacji wykonane zostanie docieplenie metoda lekką mokrą, polegającą na ułożeniu

warstwy styropianu, siatki zbrojącej oraz wyprawy elewacyjnej z tynku akrylowego.

**Okres realizacji: lipiec 2007 – styczeń 2013**

**Nakłady finansowe: 509 139,00 zł.**

**BL2. Podmiot wdrażający: Rudzka Spółdzielnia Mieszkaniowa**

**Projekt: Modernizacja elewacji budynków mieszkalnych (usunięcie azbestu) przy ul. Paderewskiego 1, 3, 7, 9, 11, 13.**

Rewitalizacja obiektu będzie polegała na ustawieniu rusztowania, demontażu zamontowanych na barierach balkonowych płyt zawierających azbest. Zdemontowane przez wykonawcę, posiadającego zezwolenie na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych, elementy zostaną zafoliowane i przetransportowane na wysypisko w celu dokonania utylizacji zgodnie z przepisami Rozporządzenia MGPIPS z dnia 2 kwietnia 2004 roku w sprawie sposobów i warunków bezpieczeństwa użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest. Na istniejącej konstrukcji stalowej zostanie jako wypełnienie zamontowana blacha trapezowa powlekana.

**Okres realizacji: lipiec 2007 – styczeń 2013**

**Nakłady finansowe: 897 408,00 zł.**

## **IX. Obszar Halemba**

**H1. Podmiot wdrażający: Rudzka Spółdzielnia Mieszkaniowa**

**Projekt: Modernizacja elewacji budynków mieszkalnych (usunięcie azbestu) przy ul. Międzybłokowej 5 i 7, Solidarności 11 i 19, Olszynowej 5.**

Rewitalizacja obiektu będzie polegała na ustawieniu rusztowania, demontażu zamontowanych na elewacji płyt zawierających azbest, rusztu wykonanego z łąt drewnianych i materiału dociepleniowego – wełny mineralnej. Zdemontowane przez wykonawcę, posiadającego zezwolenie na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych, elementy zostaną zafoliowane i przetransportowane na wysypisko w celu dokonania utylizacji zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 roku w sprawie sposobów i warunków bezpieczeństwa użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest. Na tak przygotowanych ścianach elewacji wykonane zostanie docieplenie metodą lekką mokrą, polegającą na ułożeniu warstwy styropianu, siatki zbrojącej oraz wyprawy elewacyjnej z tynku akrylowego.

**Okres realizacji: lipiec 2007 – styczeń 2013**

**Nakłady finansowe: 429 300,00 zł.**

## X. Obszar Bykowina

**BK1. Podmiot wdrażający: Miasto Ruda Śląska**

**Wydział wiodący: Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Rudzie Śląskiej**

**Projekt: Przywrócenie funkcji rekreacyjnych - Budowa obiektów sportowych w Rudzie Śląskiej - Bykowinie.**

Projekt obejmuje wykonanie boiska o nawierzchni tartanowej z ogrodzeniem, wykonanie chodników, parkingów, renowację zieleni i placu zabaw.

**Okres realizacji: 2008-2009**

**Nakłady finansowe: 500 000,00 zł.**

**BK2. Podmiot wdrażający: Międzyzakładowa Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Perspektywa”**

**Projekt: Zastępowanie azbestowych elementów budynków wielorodzinnych mieszkalnych osiedla mieszkaniowego przy ul. ZMP 2, 6, 8, 12, 14, 16, 18, 20, 22, ul. Kowalskiego 1-7,9 ul. Gwareckiej 35 i ul. Górnośląskiej 20 materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka.**

W celu zapewnienia właściwych warunków ochrony zdrowia mieszkańców i otaczającego ich środowiska naturalnego zachodzi konieczność dokonania demontażu azbestowych elementów użytych do budowy zamieszkiwanych przez nich budynków. Realizacja projektu oparta będzie na szczegółowej dokumentacji technicznej określającej warunki demontażu elementów szkodliwych, audit energetyczny i projekt ponownego docieplenia budynku.

**Okres realizacji: 2008-2013**

**Nakłady finansowe: 9 300 000,00 zł.**

**BK3. Podmiot wdrażający: Międzyzakładowa Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Perspektywa”**

**Projekt: Zastępowanie azbestowych elementów budynków wielorodzinnych mieszkalnych osiedla mieszkaniowego przy ul. Chrobrego 2, 4, 8, 10, ul. Krzywoustego 1-3, 5 materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka.**

W celu zapewnienia właściwych warunków ochrony zdrowia mieszkańców i otaczającego ich środowiska naturalnego zachodzi konieczność dokonania demontażu azbestowych elementów użytych do budowy zamieszkiwanych przez nich budynków. Realizacja projektu oparta będzie na szczegółowej dokumentacji technicznej określającej warunki demontażu elementów szkodliwych, audit energetyczny i projekt ponownego docieplenia budynku.

**Okres realizacji: 2008-2013**

**Nakłady finansowe: 900 000,00 zł.**

**BK4. Podmiot wdrażający: Międzyzakładowa Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Perspektywa”**

**Projekt: Zastępowanie azbestowych elementów budynków wielorodzinnych przy ul. Pordzika 12, 14 materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka.**

W celu zapewnienia właściwych warunków ochrony zdrowia mieszkańców i otaczającego ich środowiska naturalnego zachodzi konieczność dokonania demontażu azbestowych elementów użytych do budowy zamieszkiwanych przez nich budynków. Realizacja projektu oparta będzie na szczegółowej dokumentacji technicznej określającej warunki demontażu elementów szkodliwych, audit energetyczny i projekt ponownego docieplenia budynku.

**Okres realizacji: 2008-2013**

**Nakłady finansowe: 1 600 000,00 zł.**

**BK5. Podmiot wdrażający: Międzyzakładowa Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Perspektywa”**

**Projekt: Zastępowanie azbestowych elementów budynków wielorodzinnych mieszkalnych osiedla mieszkaniowego przy ul. Bocianów 1, 4, 6, 8, 10, ul. Gołębi 3, ul. Górnośląska 11 i ul. Skowronków 1, 2 materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka.**

W celu zapewnienia właściwych warunków ochrony zdrowia mieszkańców i otaczającego ich środowiska naturalnego zachodzi konieczność dokonania demontażu azbestowych elementów użytych do budowy zamieszkiwanych przez nich budynków. Realizacja projektu oparta będzie na szczegółowej dokumentacji technicznej określającej warunki demontażu elementów szkodliwych, audit energetyczny i projekt ponownego docieplenia budynku.

**Okres realizacji: 2008-2013**

**Nakłady finansowe: 5 500 000,00 zł.**

**BK6. Podmiot wdrażający: Rudzka Spółdzielnia Mieszkaniowa**

**Projekt: Modernizacja elewacji pawilonów handlowych (usunięcie azbestu) przy ul. Drozdów 1, Skowronków 12, Wilka 4, 4a, Kombajnistów 4, 4a w Rudzie Śląskiej. W obiektach prowadzona jest działalność gospodarcza.**

Rewitalizacja obiektu będzie polegała na ustawieniu rusztowania, demontażu zamontowanych na elewacji jako wypełnienie pod blachami trapezowymi płyt zawierających azbest. Zdemontowane przez wykonawcę, posiadającego zezwolenie na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych, elementy zostaną zafoliowane i przetransportowane na wysypisko w celu dokonania utylizacji zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 roku w sprawie sposobów i warunków bezpieczeństwa użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest. Po zdemontowaniu jako wypełnienie zabudowane zostaną płyty typu „Minerit” a następnie ponownie płyty trapezowe osłonowe.

**Okres realizacji: lipiec 2007 – styczeń 2013**

**Nakłady finansowe: 586 040,00 zł.**

**BK7. Podmiot wdrażający: Rudzka Spółdzielnia Mieszkaniowa**

**Projekt: Modernizacja elewacji budynków mieszkalnych (usunięcie azbestu) przy ul. Brygadzystów 2, 5, 7, Drozdów 2-4, Grzegorzka 1, 3, 4, 10, 12, Grzegorzka 9 - Gwareckiej 24, Gwareckiej 15, 19, 23, 25, 27, 31, Kanarków 1, 3 - 5, Kombajnistów 2, Kopalnianej 10, 18-20, Korfantego**

19, 21, Poloczka 2-4, 12, Skowronków 4, 6, 14, 16, Szramka 1, 3, Sztolniowej 2-4, Szybowej 4, 6, Szpaków 3-5, 9-11-13, 15-17, 25-27, 29-31, 37, 39, 41-43, 47, 49, 51-53, Szygarskiej 2, Wilka 5, 6, 7, 8, 10, Zgrzebnioła 2, 4, 8, 14, 16, 18, 20, 22.

Rewitalizacja obiektu będzie polegała na ustawieniu rusztowania, demontażu zamontowanych na elewacji płyt zawierających azbest, rusztu wykonanego z łąt drewnianych i materiału dociepleniowego – wełny mineralnej. Zdemontowane przez wykonawcę, posiadającego zezwolenie na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych, elementy zostaną zafoliowane i przetransportowane na wysypisko w celu dokonania utylizacji zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 roku w sprawie sposobów i warunków bezpieczeństwa użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest. Na tak przygotowanych ścianach elewacji wykonane zostanie docieplenie metodą lekką, mokrą, polegającą na ułożeniu warstwy styropianu, siatki zbrojącej oraz wyprawy elewacyjnej z tynku akrylowego.

**Okres realizacji: lipiec 2007 – styczeń 2013**

**Nakłady finansowe: 5 625 147,50 zł.**

**BK8. Podmiot wdrażający: Rudzka Agencja Rozwoju „Inwestor” Sp. z o.o.**

**Projekt: Renowacja i modernizacja obiektu przy ul. 11 Listopada 15a w Rudzie Śląskiej - Bykowie.**

Tworzenie sprzyjającej infrastruktury przyczyniającej się do likwidacji istotnych problemów gospodarczych i społecznych na obszarze rewitalizowanym poprzez renowację i modernizację budynku. Obiekt będący przedmiotem rewitalizacji stanowi własność Gminy Ruda Śląska zlokalizowany w Rudzie Śląskiej – Bykowie przy ul. 11 Listopada 15a, nr działki 325/34 o powierzchni całkowitej 0,2674 ha w tym pow. uż. budowlana 0,2483 ha, KW 8R. Rudzka Agencja Rozwoju „Inwestor” Sp. z o.o. jako instytucja samofinansująca się (non-profit), ma na celu działalność edukacyjną, a także wspieranie i promocję przedsiębiorczości w mieście i regionie. Działalność ukierunkowana będzie głównie na problematykę o charakterze publicznym, dlatego zostanie stworzona odpowiednia infrastruktura, dogodniejsze warunki lokalowe sprzyjające wspieraniu działalności edukacyjnej w mieście.

**Okres realizacji: kwiecień 2008 – kwiecień 2010**

**Nakłady finansowe: 3 000 000,00 zł.**

**BK9. Podmiot wdrażający: Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Poloczka 3 (MPGM)**

**Projekt: Zastępowanie azbestowych elementów budynków wielorodzinnych mieszkalnych materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka, tylko wraz z utylizacją azbestu przy ul. Poloczka 3**

Projekt polegał będzie na demontażu i utylizacji płyt azbestowych z elewacji, ociepleniu ścian zewnętrznych metodą lekką mokrą (bezsposinową) styropianem gr. 14cm, zamknięciu i izolacji szczelin dylatacyjnych, ociepleniu stropodachu wentylowanego metodą nadmuchu granulatu termoizolacyjnego gr. 17cm.

**Okres realizacji: 2007 – 2013**

**Nakłady finansowe: 650 000,00 zł.**

**BK10. Podmiot wdrażający: Wspólnota Mieszkaniowa „Jedność”**

**Projekt: Termomodernizacja budynków mieszkalnych przy ul. Zgody 5, 7, 9 i Siekiela 23, 25, 27.**

Budynki mieszkalne wybudowane w latach 1954 - 1956, położone w centrum „starej” Bykowiny posiadają wiele walorów dzięki swej niespotykanej architekturze. Budynki wymagają wymiany pokryć dachowych, docieplenia elewacji, nałożenia warstwy tynku oraz wymiany stolarki okiennej. Dzięki tym pracom budynki będą wyglądać nie tylko okazale, ale również będą odpowiadały wysokim standardom jakości energetycznej zgodnych z dyrektywami Unii Europejskiej.

**Okres realizacji: 2009 - 2013**

**Nakłady finansowe: 1 200 000,00 zł.**

**BK11. Podmiot wdrażający: Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Szpaków 23 i 23a**

**Projekt: Zastępowanie azbestowych elementów budynku wielorodzinnego mieszkalnego przy ul. Szpaków 23 i 23a materiałami mniej szkodliwymi dla zdrowia człowieka wraz z utylizacją azbestu**

Projekt polegał będzie na przeprowadzeniu:

- robót demontażowych: demontaż i utylizacja płyt azbestowych z elewacji,
- robót termomodernizacyjnych: ocieplenie ścian szczytowych, klatki schodowej, izolacja szczelin dylatacyjnych, ocieplenie stropodachu
- robót wykończeniowych: obróbka blacharska ścian ogniowych dachu, dylatacja segmentów.

**Okres realizacji: 2007 - 2009**

**Nakłady finansowe: 177 210,00 zł.**



## 5. PLAN FINANSOWY REALIZACJI REWITALIZACJI NA LATA 2007-2015

Tab. 67 Plan finansowy na lata 2007-2015

Lp	Kod	Projekt	Koszt całkowity	Środki JST		Środki UE		Inne środki	
				%	zł	%	zł	%	zł
1.	R2	Utworzenie pasażu handlowego przy ul. Janasa	5 000 000	15%	750 000	85%	4 250 000	-	-
2.	R3	Rewitalizacja Parku im. Koziola	2 800 000	15%	420 000	85%	2 380 000	-	-
3.	R4	Renowacja i adaptacja obiektów zabytkowego szybu „Mikołaj”	1 500 000	15%	225 000	85%	1 275 000	-	-
4.	R5	Rewitalizacja terenów rekreacyjnych – Park Sobieskiego	bd.	15%	-	85%	-	-	-
5.	R6	Rewitalizacja terenów rekreacyjnych – zagospodarowanie Doliny Achtełika	bd.	15%	-	85%	-	-	-
6.	N1	Wzgórze nowych idei – rewitalizacja przestrzeni „rynek – centrum” (I etap)	12 000 000	15%	1 800 000	85%	10 200 000	-	-
7.	N2	Wzgórze nowych idei – rewitalizacja parku dworskiego na cele rekreacyjno-gospodarcze (II etap) w Rudzie Śląskiej	8 500 000	15%	1 275 000	85%	7 225 000	-	-
8.	N3	Wzgórze nowych idei – rewitalizacja przestrzeni „rynek – centrum” (III etap) w Rudzie Śląskiej	20 000 000	15%	3 000 000	85%	17 000 000	-	-
9.	N4	Modernizacja i renowacja zabytkowego osiedla – kolonii robotniczej „Kaufhaus” przy ul. Niedurnego w Rudzie Śląskiej	8 700 000	15%	1 305 000	85%	7 395 000	-	-

10.	N5	Modernizacja elewacji zabytkowego budynku Miejskiego Centrum Kultury przy ul. Niedurnego 69	1 200 000	15%	180 000	85%	1 020 000	-	-
11.	N6	Termomodernizacja budynków usługowych w centrum Rudy Śląskiej	1 000 000	15%	150 000	85%	850 000	-	-
		Termomodernizacja budynku przy ul. Niedurnego 36 (szkoła muzyczna i inne instytucje).	2 000 000	15%	300 000	85%	1 700 000	-	-
12.	N7	Dobudowa szybu windowego wraz z wejściem do budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przy ul. Markowej 20 w Nowym Bytomiu oraz termomodernizacja obiektu.	1 000 000	15%	150 000	85%	850 000	-	-
13.	N9	Budowa systemu monitoringu wizyjnego Miasta Ruda Śląska	3 000 000	15%	450 000	85%	2 550 000	-	-
14.	N10	Rozbudowa i budowa obiektów sportowych w Rudzie Śląskiej przy ul. Czarnoleśnej 12.	25 000 000	15%	3 750 000	85%	21 250 000	-	-
15.	N11	Modernizacja i budowa basenów otwartych oraz budowa obiektów i urządzeń związanych z uzdatnianiem wody basenowej wraz z rozbudową zaplecza basenu w Rudzie Śląskiej	180 000	15%	27 000	85%	153 000	-	-
16.	W1	Rewitalizacja historycznego centrum dzielnicy Wirek	700 000	15%	105 000	85%	595 000	-	-
17.	O1	Termomodernizacja budynku oraz zmiana systemu ogrzewania budynku Wyższej Szkoły Handlowej przy ul. Królowej Jadwigi 18	800 000	15%	120 000	85%	680 000	-	-

18.	O2	Adaptacja budynku przy ul. Bytomskiej 54 na Centrum Inicjatyw Społecznych na terenie miasta Ruda Śląska - Orzegów	1 729 412	15%	259 412	85%	1 470 000	-	-
19.	O3	Rewitalizacja historycznego centrum dzielnicy Orzegów w Rudzie Śląskiej - opracowanie projektowe	100 000	15%	15 000	85%	85 000	-	-
20.	O4	Przywrócenie funkcji rekreacyjnych - Modernizacja basenów otwartych wraz z rozbudową, przebudową istniejącego zaplecza basenu oraz budowa obiektów i urządzeń związanych z uzdatnianiem wody dla dwóch niecek basenów otwartych w Rudzie Śląskiej przy ul. Bytomskiej 4.	4 400 000	15%	660 000	85%	3 740 000	-	-
21.	C1	Rewitalizacja rejonu ulicy Pawła	200 000	15%	30 000	85%	170 000	-	-
22.	K1	Uporządkowanie i zagospodarowanie terenów zielonych - Planty Kochłownicke	2 000 000	15%	300 000	85%	1 700 000	-	-
23.	BK1	Przywrócenie funkcji rekreacyjnych - Budowa obiektów sportowych w Rudzie Śląskiej - Bykownie	500 000	15%	75 000	85%	425 000	-	-
<b>Razem</b>			<b>102 309 412</b>	<b>15 %</b>	<b>15 346 412</b>	<b>85 %</b>	<b>86 963 000</b>	-	-

Źródło: Dane z jednostek organizacyjnych Urzędu Miasta

## 6. SYSTEM WDRAŻANIA

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Ruda Śląska będzie wdrażany i zarządzany przez Prezydenta Miasta Ruda Śląska. Wdrażanie zaplanowanych zadań inwestycyjnych uzależnione będzie od wielkości pozyskanych środków z funduszy zewnętrznych, w tym z Unii Europejskiej, w związku z czym zakłada się otwartą formułę wdrażania, umożliwiającą dokonywanie niezbędnych korekt i zmian celem optymalnej i skutecznej realizacji działań.

Dla sprawnego zarządzania i wdrażania zakłada się współdziałanie:

1). **PEŁNOMOCNIKA DS. REWITALIZACJI** , którego funkcją będzie:

- **nadzór** nad przygotowaniem aktualizacji *Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Ruda Śląska na lata 2007-2015* oraz pracami Horyzontalnego Zespołu Zadaniowego ds. Rewitalizacji,
- **koordynowanie** działań wszystkich partnerów uczestniczących w procesie aktualizacji *Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Ruda Śląska na lata 2007-2015*,
- **organizowanie** spotkań Horyzontalnego Zespołu Zadaniowego ds. Rewitalizacji.

2). **HORYZONTALNEGO ZESPOŁU ZADANIOWEGO DS. REWITALIZACJI**, który będzie spełniał następujące funkcje:

- weryfikacja obszaru rewitalizacji miasta Ruda Śląska,
- weryfikacja celów rewitalizacji miasta Ruda Śląska,
- weryfikacja kierunków działań rewitalizacyjnych i projektów do realizacji na lata 2007-2015,
- weryfikacja planu finansowego programu rewitalizacji obszarów miejskich,
- weryfikacja sposobu wdrażania, monitorowania i promocji programu rewitalizacji obszarów miejskich.

3). **KOMISJI** Rady Miasta, której zadaniem będzie:

- **ocena** realizacji *Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Ruda Śląska na lata 2005-2013*,
- **mobilizacja** aktywności społecznej wokół celów i zadań *Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Ruda Śląska na lata 2007-2015*.

Powołane struktury organizacyjne czuwać będą nad osiągnięciem założonych celów programu w płaszczyźnie:

- finansowej (minimalizacja nakładów przy założonym planie),
- społecznej (wzrost liczby miejsc pracy, wzrost zadowolenia mieszkańców),
- gospodarczej (rozwój funkcji gospodarczych i wzrost atrakcyjności inwestycyjnej miasta).

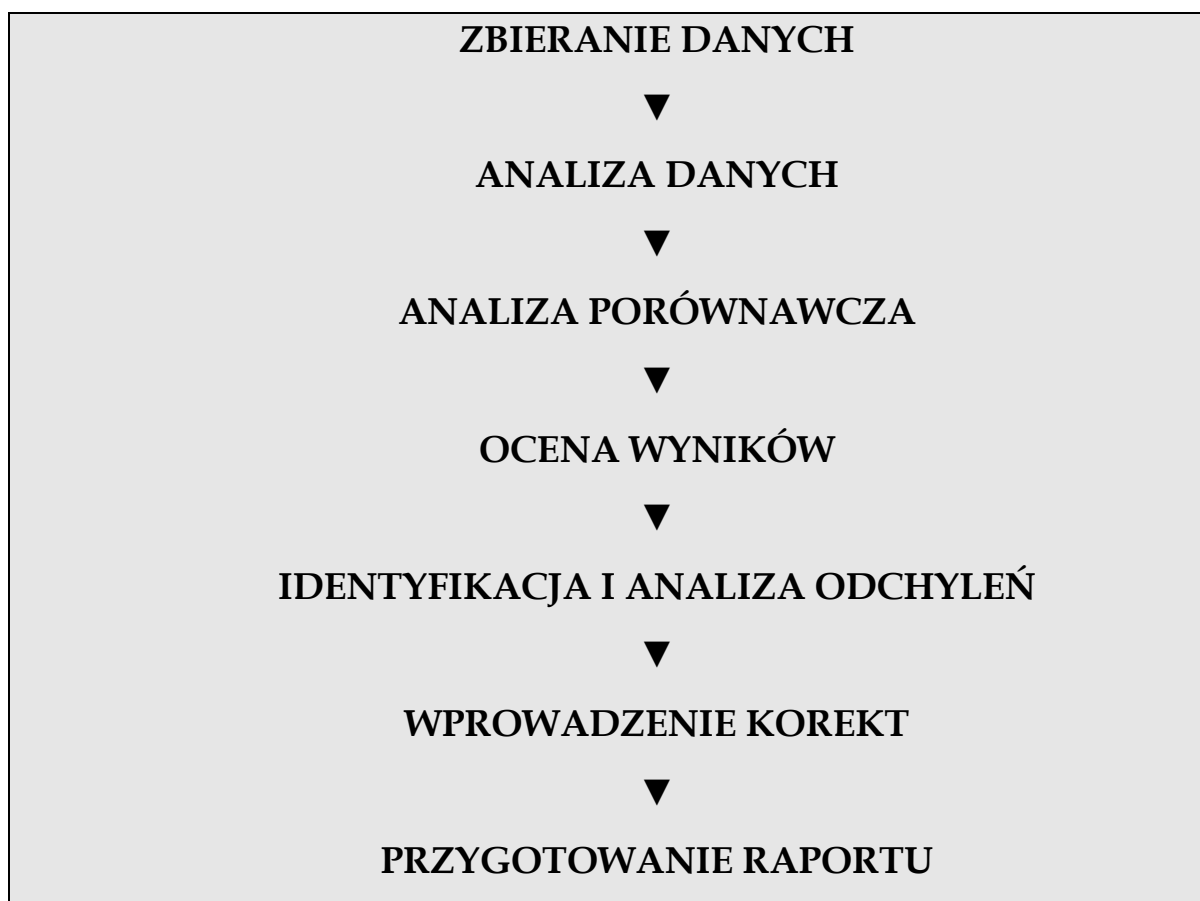
## 7. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

### 7.1 System monitorowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Ruda Śląska

Proces planowania rewitalizacji lokalnej wymaga ustanowienia mechanizmu monitorowania, który pozwoli na bieżącą ocenę postępu prac wdrożeniowych oraz okresową weryfikację realizowanego programu.

**Monitoring** jest procesem systematycznego zbierania i analizowania danych pod względem ilościowym i jakościowym na temat wdrażanych projektów w ramach planu w aspekcie finansowym, jak i rzeczowym.

#### MONITORING- logika procesu



Innymi słowy jest to bieżąca obserwacja ilościowych oraz jakościowych zmian wybranych wielkości, mająca na celu zapewnienie informacji zwrotnych na temat skuteczności i wydajności realizacji programu, a także jego kontrolę oraz korektę, jeżeli sytuacja tego wymaga.

Monitorowanie ma na celu zapewnienie zgodności realizacji projektów z wcześniej zatwierdzonymi założeniami i celami oraz wspomaganie procesu decyzyjnego.

Aby skutecznie prowadzić monitoring *Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Ruda Śląska* zakłada się:

- ✓ systematyczność zbierania danych,
- ✓ porównywanie stanu rzeczywistego z przyjętymi wcześniej założeniami i podejmowanie ewentualnych działań zaradczych,
- ✓ zaangażowanie władz miasta oraz podmiotów wdrażających, którzy uczestniczą w realizacji projektów,
- ✓ wyznaczenie ze strony każdego podmiotu wdrażającego osób odpowiedzialnych za zbieranie danych.

Podmioty wdrażające projekty wpisane do *Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Ruda Śląska* zobowiązane są do sporządzenia rocznych raportów ze zrealizowanych zadań, w terminie do dnia **31 stycznia** każdego roku za poprzedni rok kalendarzowy.

Monitorowania wdrażania *Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Ruda Śląska* oraz jego poszczególnych elementów dokonywać będzie **Zespół Monitorujący**. Aby zachować ciągłość procesu aktualizacji i jego realizacji, w skład Zespołu Monitorującego wchodzić będą członkowie Horyzontalnego Zespołu Zadaniowego ds. Rewitalizacji, zaangażowani w aktualizację Programu Rewitalizacji.

Zebrań Zespołu Monitorującego odbywać się będą co najmniej **raz na rok**. Istnieje możliwość częstszych spotkań po uprzednim zawiadomieniu członków Zespołu. Do zadań Zespołu Monitorującego należeć będzie analiza ilościowa i jakościowa informacji na temat wdrażanych projektów i całego Programu w aspekcie finansowym i rzeczowym. Celem takiej analizy jest zapewnienie zgodności realizacji projektów i Programu z wcześniej zatwierdzonymi założeniami i celami. Jeżeli w raportach monitoringowych ujawnione zostaną problemy związane z wdrażaniem Programu, Zespół Monitorujący powinien podjąć działania mające na celu wyeliminowanie pojawiających się trudności wdrożeniowych.

## 7.2 Sposoby oceny Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Ruda Śląska

Corocznie Pełnomocnik ds. Rewitalizacji, wraz z Horyzontalnym Zespołem Zadaniowym ds. Rewitalizacji przedstawi Radzie Miasta Ruda Śląska sprawozdanie z realizacji *Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Ruda Śląska*, wg następujących punktów:

- a) postęp prac w stosunku do założeń (plan działania),
- b) przegląd nowych wniosków, projektów oraz inne sygnały społeczne,
- c) aktualizacja planów działania na podstawie pkt a) i b),

d) ewentualne korekty granic obszarów rewitalizacji.

Nowe projekty zgłaszane będą na wniosku o wpisanie projektu do *Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Ruda Śląska na lata 2007 – 2015* (druk AEU-1), który dostępny jest na stronie internetowej miasta Ruda Śląska pod adresem: [www.rudaslaska.bip.info.pl](http://www.rudaslaska.bip.info.pl) w Menu przedmiotowym: *Jak załatwić sprawę*.

Ocena pracy oraz sprawozdania z minionego roku będzie dokonywana przez Radę Miasta Ruda Śląska.

### 7.3 Public Relations Lokalnego Programu Rewitalizacji

Zgodnie z zasadami komunikacji społecznej oraz dla skutecznej promocji projektów w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji zakłada się:

- informowanie społeczności lokalnej mieszkańców o planowanych działaniach oraz o postępach we wdrażaniu projektów,
- pobudzanie zbiorowości mieszkańców, instytucji i organizacji do działań samorządowych i podejmowania inicjatyw w celu rozwoju miasta i zaspokojenia potrzeb lokalnych,
- podniesienie świadomości opinii publicznej o rezultatach zaangażowania samorządu lokalnego w działania służące rozwojowi miasta i regionu,
- informowanie społeczeństwa o aktywności władz lokalnych w pozyskiwaniu środków Unii Europejskiej.

Realizacja powyższych zamierzeń będzie osiągnana poprzez:

- współpracę z mediami,
- zamieszczanie informacji na stronie internetowej miasta,
- zamieszczanie informacji w *Biuletynie Informacyjnym Urzędu*.

Podejmowane działania w ramach *Public Relations Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Ruda Śląska na lata 2007-2015* skierowane są przede wszystkim na:

- dostarczenie informacji o podejmowanych działaniach na rzecz rozwoju i odnowy miasta,
- przezwyciężenie procesów dezintegracji i mobilizacja jak największej ilości grup, instytucji, organizacji i skupienie ich wokół wspólnych celów na rzecz rozwoju,
- rozwijanie poczucia przynależności i wzmacnianie procesów identyfikacyjnych sprzyjających motywacji prospołecznej i działaniom kooperacyjnym,
- uzyskanie maksymalnej ilości informacji zwrotnej od społeczności lokalnej,

- uświadomienie społeczności lokalnej jej wiodącej roli w procesie odnowy miasta, w celu aktywizacji jej potencjałów innowacyjności i przedsiębiorczości.

Jednocześnie zgodnie z wymaganiami związanymi z promocją unijnego źródła dofinansowania wszystkie materiały informacyjne i promocyjne, a także dokumenty stosowane podczas realizacji projektów współfinansowanych ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007 - 2013 w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji, będą zawierały logo Unii Europejskiej oraz tekst opisujący fundusz zaangażowany w projekt. Zakłada się stosowanie następujących narzędzi informacji, promocji i komunikacji społecznej, takich jak:

- tablice pamiątkowe,
- broszury i ulotki,
- ogłoszenia,
- materiały konferencyjne,
- materiały multimedialne,
- materiały prasowe,
- billboardy,
- plakaty,
- strona internetowa.

Całość programu rewitalizacji zostanie umieszczona na stronie internetowej miasta Ruda Śląska i dzięki temu każdy mieszkaniec będzie miał możliwość zapoznania się z nim i podejmowanymi w ramach tego programu zadaniami. Jednocześnie mieszkańcy miasta Ruda Śląska będą mogli zgłaszać swoje opinie i propozycje na temat realizowanego programu.

Corocznie na stronach Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Ruda Śląska będą zamieszczane sprawozdania z realizacji programu wraz z propozycjami zmian. Przed coroczną korektą mieszkańcy miasta, podmioty gospodarcze, instytucje będą mogły zgłaszać swoje wnioski do programu.